

Quest
ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

για το έτος που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017
(Σύμφωνα με το Ν.3556/2007)

*Quest Συμμετοχών Α.Ε.
ΑΡ.Γ.Ε.ΜΗ.:121763701000
(Πρώην ΑΡ.Μ.Α.Ε.: 5419/06/Β/86/02)
Αργυρουπόλεως 2α, Καλλιθέα*

Περιεχόμενα

I.	Δηλώσεις εκπροσώπων του Διοικητικού Συμβουλίου	2
II.	Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου	3
III.	Ετήσιες Χρηματοοικονομικές καταστάσεις	50
IV.	Έκθεση ελέγχου ορκωτού ελεγκτή λογιστή	135

I. ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

(σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3556/2007)

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, κ.κ. Θεόδωρος Φέσσας, Πρόεδρος, Απόστολος Γεωργαντζής, Διευθύνων Σύμβουλος και Μάρκος Μπιτσάκος, Εκτελεστικό Μέλος ΔΣ, υπό την ως άνω ιδιότητά τους, δηλώνουν ότι, εξ όσων γνωρίζουν :

- Οι συνημμένες ετήσιες εταιρικές και ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Quest Συμμετοχών Α.Ε. (η Εταιρεία), οι οποίες καταρτίστηκαν για τη χρήση 1/1-31/12/2017, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσης της Εταιρείας, καθώς και των εταιρειών που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο (ο Όμιλος).
- Η συνημμένη Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπον αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της Εταιρείας, καθώς και του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Καλλιθέα, 30 Μαρτίου 2018

Ο Πρόεδρος

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Το Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ.

Θεόδωρος Φέσσας

Απόστολος Γεωργαντζής

Μάρκος Μπιτσάκος

II. Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

Περιεχόμενα

1. Σημαντικά γεγονότα της χρήσης	4
2. Σημαντικά γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού	6
3. Εξέλιξη επιχειρηματικής δραστηριότητας	7
4. Παράγοντες κινδύνου	11
5. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	14
6. Έδρα και υποκαταστήματα	15
7. Προοπτικές για το 2018	16
8. Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης	22
9. Μη χρηματοοικονομική κατάσταση	38
10. Πληροφορίες των παρ.7 και 8 του άρθρου 4 του ν.3556/2007	48

Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

Η παρούσα έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Quest Συμμετοχών Α.Ε. (Η Εταιρεία) αφορά στη χρονική περίοδο 1 Ιανουαρίου 2017 μέχρι 31 Δεκεμβρίου της κλειόμενης χρήσεως 2017. Η έκθεση συντάχθηκε και είναι εναρμονισμένη με τις σχετικές διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 του Ν. 3556/2007 και της από 11.10.2007 απόφασης 7/448 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Οι ενοποιημένες και εταιρικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις συντάχθηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.).

Η κλειόμενη εταιρική χρήση είναι η τριακοστή πρώτη κατά σειρά και καλύπτει τη χρονική περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2017 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2017.

Κατά τη διάρκεια της χρήσης αυτής, οι δραστηριότητες της Εταιρείας υπήρξαν σύμφωνες με την ισχύουσα νομοθεσία και τους σκοπούς της, όπως ορίζονται από το καταστατικό της.

Το Διοικητικό Συμβούλιο επιχειρώντας μια ανασκόπηση επί των εργασιών της Εταιρείας και της διαμόρφωσης των στοιχείων της Εταιρείας και των θυγατρικών της (Ο Όμιλος) σας γνωρίζει τα παρακάτω:

1. Σημαντικά γεγονότα

Κατά τη διάρκεια της κλειόμενης οικονομικής χρήσης και μέχρι τη σύνταξη της παρούσας Έκθεσης έλαβαν χώρα τα ακόλουθα σημαντικά γεγονότα:

Ολοκλήρωση της μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής «Unisystems A.E.» με επιστροφή των μετοχών BriQ Properties A.E.E.A.Π και μετρητών στην Εταιρεία

Την 5η Ιανουαρίου 2017 καταχωρήθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Ανακοίνωση με αρ. πρωτ. 741113/5-1-2017), με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 883228, η με αριθμό 22065/29-12-2016 απόφασή της Περιφέρειας Αττικής, με την οποία εγκρίθηκε η τροποποίηση του καταστατικού της θυγατρικής εταιρείας Unisystems A.E. λόγω της από 23 Δεκεμβρίου 2016 αποφασισθείσας, από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της, μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου της ανωτέρω θυγατρικής, με επιστροφή σε είδος των μετοχών που κατείχε της εταιρείας BriQ Properties A.E.E.A.Π. και μετρητών. Συνεπεία της εν λόγω μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας Unisystems A.E. και της επιστροφής του στην Quest Συμμετοχών Α.Ε., η μεν Quest Συμμετοχών Α.Ε. κατέστη 100% μέτοχος της BriQ Properties A.E.E.A.Π., η δε θυγατρική της Unisystems A.E. επέστρεψε σε μετρητά ποσό ευρώ 1.130.872 στη μόνη μέτοχό της, Quest Συμμετοχών Α.Ε..

Μείωση μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής εταιρείας «Quest Ενεργειακή Κτηματική Α.Ε.Β.Ε.» με μείωση της ονομαστικής αξίας της μετοχής και καταβολή μετρητών στους Μετόχους

Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της κατά 55% θυγατρικής εταιρείας «Quest Ενεργειακή Κτηματική Α.Ε.Β.Ε.», που πραγματοποιήθηκε στις 13 Μαρτίου 2017, αποφάσισε τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας κατά δέκα εννέα εκατομμύρια είκοσι χιλιάδες τετρακόσια σαράντα τρία ευρώ και τριάντα λεπτά (€ 19.020.443,30) με μείωση της ονομαστικής αξίας της μετοχής κατά επτά ευρώ και ενός λεπτού (€ 7,01) ανά μετοχή με καταβολή μετρητών στους Μετόχους. Με την εν λόγω μείωση, και την έγκριση από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές της σχετικής τροποποίησης του καταστατικού της, το μετοχικό κεφάλαιο της ανωτέρω θυγατρικής εταιρείας, ανήλθε στο ποσό των πέντε εκατομμυρίων τριακοσίων ενενήντα εννέα χιλιάδων πεντακοσίων είκοσι έξι ευρώ και εβδομήντα λεπτών (€ 5.399.526,70) και διαιρείται σε δύο εκατομμύρια επτακόσιες δέκα τρεις χιλιάδες τριακόσιες τριάντα (2.713.330) ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας ενός ευρώ και ενενήντα εννέα λεπτών (€1,99) η κάθε μία.

Μείωση μετοχικού κεφαλαίου με μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών της Εταιρείας

Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 7ης Απριλίου 2017, εξ αναβολής από την 17η Μαρτίου 2017, αποφάσισε τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά το ποσό των 27.419.521,30 Ευρώ με αντίστοιχη μείωση της ονομαστικής αξίας της μετοχής από 3,32 Ευρώ σε 1,02 Ευρώ και επιστροφή σε είδος αντί μετρητών, μίας (1) μετοχής της κατά 100% θυγατρικής ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «BriQ Properties Ανώνυμη Εταιρεία Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία» και το διακριτικό τίτλο «BriQ Properties Α.Ε.Ε.Α.Π.», ονομαστικής αξίας 2,33 Ευρώ εκάστη, προς μία (1) μετοχή της Quest Συμμετοχών Α.Ε.. Με την εν λόγω μείωση, το μετοχικό κεφάλαιο της

εταιρείας ανέρχεται στο ποσό των 12.159.961,62 Ευρώ, διαιρούμενο σε 11.921.531 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας 1,02 Ευρώ η κάθε μία. Το Υπουργείο Οικονομίας & Ανάπτυξης με την αριθ. 43596/12-4-2017 απόφασή του, ενέκρινε την τροποποίηση του σχετικού άρθρου του καταστατικού της Εταιρείας. Η Διοικούσα Επιτροπή Χρηματιστηριακών Αγορών του Χρηματιστηρίου Αθηνών στη συνεδρίασή της στις 18.07.2017 ενημερώθηκε για την εν λόγω εταιρική πράξη. Κατόπιν των ανωτέρω, η αποκοπή του δικαιώματος της επιστροφής σε είδος και η προσωρινή αναστολή διαπραγμάτευσης των μετοχών της εταιρείας πραγματοποιήθηκε στις 25.07.2017.

Δικαιούχοι της επιστροφής σε είδος ήταν οι εγγεγραμμένοι στα αρχεία του Σ.Α.Τ. μέτοχοι της Εταιρείας την 26.07.2017 (record date). Στις 26.07.2017 ελήφθησαν και οι εγκρίσεις του ενημερωτικού δελτίου και της εισαγωγής των μετοχών «BriQ Properties A.E.E.A.Π.» από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και το Χρηματιστήριο Αθηνών. Η ημερομηνία επαναδιαπραγμάτευσης των μετοχών της Quest Συμμετοχών Α.Ε., με τη νέα ονομαστική αξία, ήτοι 1,02 Ευρώ ανά μετοχή ταυτίστηκε με την ημερομηνία έναρξης διαπραγμάτευσης των μετοχών της «BriQ Properties A.E.E.A.Π.» στην Κύρια Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών που ορίστηκε η 31η Ιουλίου 2017.

Υποβολή αίτησης στο Χρηματιστήριο Αθηνών για την εισαγωγή των μετοχών της θυγατρικής εταιρείας «BriQ Properties A.E.E.A.Π.» και υποβολή του σχετικού Ενημερωτικού Δελτίου προς έγκριση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Στις 10 Απριλίου 2017 υποβλήθηκε στο Χρηματιστήριο Αθηνών η αίτηση της θυγατρικής της εταιρείας «BriQ Properties A.E.E.A.Π.» για την εισαγωγή των μετοχών της στη γενική κατηγορία διαπραγμάτευσης (Κύρια Αγορά) της Αγοράς Αξιών. Στις 11 Απριλίου 2017 υποβλήθηκε στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς προς έγκριση το σχετικό Ενημερωτικό Δελτίο. Ανάδοχος για την εισαγωγή των μετοχών της Εταιρείας «BriQ Properties A.E.E.A.Π.» στο Χ.Α. ήταν η Τράπεζα EUROBANK ERGASIAS A.E..

Εξαγορά φωτοβολταϊκού σταθμού

Η κατά 55% θυγατρική εταιρεία «Quest Ενεργειακή Κτηματική Α.Ε.Β.Ε.» την 19η Μαΐου 2017 εξαγόρασε το 99% των μεριδίων της εταιρείας «ΞΥΛΑΔΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Ε.Ε.» έναντι τιμήματος 1.500.000 ευρώ. Η εταιρεία «ΞΥΛΑΔΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Ε.Ε.» διαθέτει φωτοβολταϊκό σταθμό ισχύος 2,0 MW, στη θέση «ΚΑΨΑΛΕΣ» του Δ.Δ. Πολυδάμαντα, Δήμου Φαρσάλων, της Π.Ε Λάρισας.

Αποφάσεις Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης της Quest Συμμετοχών Α.Ε.

Την 21η Ιουνίου 2017 πραγματοποιήθηκε η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας. Στη Γενική Συνέλευση συμμετείχαν δεκατέσσερις (14) Μέτοχοι που εκπροσωπούσαν εννέα εκατομμύρια εξακόσιες σαράντα επτά χιλιάδες τετρακόσιες τριάντα έξι (9.647.436) κοινές ονομαστικές μετοχές με δικαίωμα ψήφου, ήτοι ποσοστό 80,92%, επί συνόλου έντεκα εκατομμυρίων εννιακοσίων είκοσι ενός χιλιάδων πεντακοσίων τριάντα ενός (11.921.531) μετοχών της Εταιρείας. Η Συνέλευση είχε την κατά το νόμο και το Καταστατικό αναγκαία απαρτία και αποφάσισε για όλα τα θέματα της Ημερήσιας Διάταξης, ως εξής: 1. Εγκρίθηκαν παμψηφεί οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2016 (ατομικές και ενοποιημένες), σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), μετά των επ' αυτών Εκθέσεων του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών. 2. Εγκρίθηκε παμψηφεί η απαλλαγή από κάθε ευθύνη για αποζημίωση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016, καθώς επίσης εγκρίθηκαν παμψηφεί και οι διαχειριστικές πράξεις και οι πράξεις εκπροσώπησης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας. 3. Εγκρίθηκε παμψηφεί η εκλογή της ελεγκτικής εταιρείας Ορκωτών Ελεγκτών- Λογιστών «PriceWaterhouseCoopers A.E.» για τη χρήση 1/1/2017 – 31/12/2017 και ορίστηκε η αμοιβή της. 4. Εγκρίθηκε παμψηφεί το σύνολο των αμοιβών και αποζημιώσεων των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου για τη χρήση 2016, βάσει της προέγκρισης της προηγούμενης Τακτικής Γενικής Συνέλευσης και προεγκρίθηκαν οι αμοιβές και αποζημιώσεις τους για τη χρήση 2017 κατ' ανώτατο ποσό. 5. Εγκρίθηκε παμψηφεί η ανανέωση χορήγησης αδείας στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και σε Διευθυντές της Εταιρείας για διενέργεια των πράξεων που προβλέπονται στο άρθρο 23 παρ. 1 του κ.ν. 2190/1920 έως την επόμενη Τακτική Γενική Συνέλευση της Εταιρείας.

Ακύρωση Ιδίων Μετοχών και μείωση μετοχικού κεφαλαίου με μείωση της ονομαστικής αξίας της μετοχής και καταβολή μετρητών στους Μετόχους

Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας, που πραγματοποιήθηκε στις 19 Οκτωβρίου 2017, αποφάσισε :

α) Τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά το ποσό των οκτώ χιλιάδων πενήντα έξι Ευρώ και ενενήντα οκτώ λεπτά του Ευρώ (€ 8.056,98) με μείωση του συνολικού αριθμού των μετοχών από 11.921.531 σε 11.913.632 κοινές ονομαστικές μετοχές, λόγω ακύρωσης 7.899 ιδίων κοινών ονομαστικών μετοχών, σύμφωνα με το άρθρο 16 του κ.ν.2190/20. Οι ως άνω 7.899 μετοχές αποκτήθηκαν κατά το διάστημα από 05/12/2016 έως 20/02/2017 σε εκτέλεση της από 1/6/2016 απόφασης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας. Μετά την ως άνω μείωση, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε 12.151.904,64 ευρώ, διαιρούμενο σε 11.913.632 κοινές ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας 1,02 ευρώ έκαστης.

β) Τη μείωση του Μετοχικού Κεφαλαίου της Εταιρείας κατά 4.050.634,88 Ευρώ μέσω μείωσης της ονομαστικής αξίας εκάστης μετοχής κατά τριάντα τέσσερα λεπτά του Ευρώ (€ 0,34) και καταβολή του αντίστοιχου ποσού στους Μετόχους. Έτσι, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται στο ποσό των 8.101.269,76 ευρώ και διαιρείται σε 11.913.632 άυλες κοινές ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας 0,68 ευρώ η κάθε μία.

Την 26η Οκτωβρίου 2017 καταχωρήθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (ΓΕΜΗ) η με αριθμ. 117088/26.10.2017 απόφαση του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης και κωδικό αρ. καταχώρησης 1231368, με την οποία εγκρίθηκε η τροποποίηση του σχετικού άρθρου του Καταστατικού της Εταιρείας.

Η Επιτροπή εταιρικών πράξεων του Χρηματιστηρίου Αθηνών στην συνεδρίαση της, της 2 Νοεμβρίου 2017 ενημερώθηκε για :

α) την εν λόγω μείωση του μετοχικού κεφαλαίου λόγω ακύρωσης των 7.899 ιδίων μετοχών της Εταιρείας,
β) την μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών της Εταιρείας από ένα ευρώ και δύο λεπτά του ευρώ (€ 1,02) σε εξήντα οκτώ λεπτά του ευρώ (€ 0,68) και την επιστροφή κεφαλαίου με καταβολή μετρητών στους Μετόχους ποσού τριάντα τεσσάρων λεπτών του ευρώ (€ 0,34) ανά μετοχή.

Με απόφαση της Εταιρείας έπαψε η διαπραγμάτευση των ανωτέρω 7.899 ιδίων μετοχών λόγω ακύρωσης τους, την 7η Νοεμβρίου 2017.

Ως ημερομηνία αποκοπής δικαιώματος της επιστροφής του μετοχικού κεφαλαίου ορίστηκε η 8η Νοεμβρίου 2017. Από την ίδια ημερομηνία η τιμή εκκίνησης διαπραγμάτευσης των μετοχών της Εταιρείας στο Χ.Α. διαμορφώθηκε σύμφωνα με την υπ' αριθμ. απόφαση 26 του Δ.Σ. του Χ.Α.

Δικαιούχοι της επιστροφής κεφαλαίου € 0,34 ανά μετοχή είναι οι μέτοχοι που ήταν εγγεγραμμένοι στα αρχεία του Σ.Α.Τ. την 9η Νοεμβρίου 2017.

Ως ημερομηνία έναρξης καταβολής της επιστροφής κεφαλαίου ορίστηκε η 14 Νοεμβρίου 2017.

Εξαγορά φωτοβολταϊκού σταθμού

Η κατά 100% θυγατρική εταιρεία «Quest Ενεργειακή Κτηματική Α.Ε.Β.Ε.» την 12η Δεκεμβρίου 2017 εξαγόρασε το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας «ΓΟΥΙΝΤ ΖΗΜΠΕΝ ΒΟΙΩΤΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.» έναντι τιμήματος 2.955.366 ευρώ. Η εταιρεία «ΓΟΥΙΝΤ ΖΗΜΠΕΝ ΒΟΙΩΤΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.» διαθέτει φωτοβολταϊκό σταθμό ισχύος 2,994 MW στη θέση «Δρόμος Βυλλιώτικος» Δήμου Θηβαίων Π.Ε. Βοιωτίας.

2. Σημαντικά γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού

Η Επιτροπή εισαγωγών και λειτουργίας αγορών του Χρηματιστηρίου Αθηνών με την από 22 Μαρτίου 2018 απόφασή της ενέκρινε την απόκτηση από το Μέλος του Χρηματιστηρίου Αθηνών «ΒΕΤΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ Α.Ε.Π.Ε.Υ.» της ιδιότητας του Ειδικού Διαπραγματευτή επί των μετοχών της Εκδότριας (Εταιρείας) προς ενίσχυση της ρευστότητάς τους και όρισε ημερομηνία έναρξης της ειδικής διαπραγμάτευσης την 26 Μαρτίου 2018. Η Εκδότρια (Εταιρεία) έχει συνάψει με βάση και τα οριζόμενα του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών, σύμβαση Ειδικής Διαπραγμάτευσης με την ΒΕΤΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ Α.Ε.Π.Ε.Υ. με τους εξής βασικούς όρους:

1. Η ΒΕΤΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ Α.Ε.Π.Ε.Υ. θα διαβιβάζει στο Σύστημα Συναλλαγών του Χρηματιστηρίου Αθηνών εντολές Ειδικής Διαπραγμάτευσης (δηλαδή ταυτόχρονες εντολές αγοράς και πώλησης) για ίδιο λογαριασμό επί των μετοχών της Εκδότριας, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην κείμενη νομοθεσία. Για την υπηρεσία αυτή η Εκδότρια θα καταβάλλει αμοιβή στην ΒΕΤΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ Α.Ε.Π.Ε.Υ.

2. Η σύμβαση Ειδικής Διαπραγμάτευσης έχει διάρκεια ενός (1) έτους.

Δεν προέκυψαν περαιτέρω σημαντικά γεγονότα μετά την ημερομηνία Ισολογισμού.

3. Εξέλιξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας

- **Οικονομικά στοιχεία της Εταιρείας**

Η ίδρυση της Ανώνυμης Εταιρείας Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία με εισφορά ακινήτων ιδιοκτησίας της Εταιρείας (και της θυγατρικής Εταιρείας Unisystems A.E.) είχε σαν αποτέλεσμα οι δραστηριότητες της Εταιρείας που σχετίζονται με την εκμετάλλευση των ανωτέρω ακινήτων στην προηγούμενη χρήση να παρουσιάζονται στα συγκριτικά στοιχεία της παρούσας Οικονομικής Έκθεσης ως διακοπείσες δραστηριότητες για το διάστημα που μεσολάβησε μέχρι την ίδρυση της Ανώνυμης Εταιρείας Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία στις 21 Οκτωβρίου 2016.

Σχετικά με το σύνολο των δραστηριοτήτων της Εταιρείας, δηλαδή τη δραστηριότητά της ως Εταιρεία συμμετοχών και εκμετάλλευσης ακινήτων, τα αποτελέσματα της κλειόμενης χρήσης έχουν ως εξής:

Τα **έσοδα** της Εταιρείας που προέρχονται κυρίως από μισθώματα, διοικητικές υπηρεσίες και μερίσματα ανήλθαν σε € 4,5 εκατ. έναντι € 6,5 εκατ. την προηγούμενη χρήση κατά την οποία για το μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και μέχρι την ίδρυση της εταιρείας «BriQ Properties ΑΕΕΑΠ» και την εισφορά ακινήτων σε αυτήν, η Εταιρεία είχε περισσότερα έσοδα από μισθώματα.

Τα **κέρδη προ Φόρων, Τόκων, Αποσβέσεων και Επενδυτικών δραστηριοτήτων** ανήλθαν σε € 3,3 εκατ. έναντι € 3,9 εκατ. τη προηγούμενη χρήση.

Τα **αποτελέσματα προ φόρων** ανήλθαν σε κέρδη € 2,2 εκατ. έναντι ζημιών € 1,6 εκατ. της προηγούμενης χρήσης.

Τα **αποτελέσματα μετά από φόρους** ανήλθαν σε κέρδη € 2 εκατ. έναντι ζημιών € 1,8 εκατ. της προηγούμενης χρήσης.

Τα αποτελέσματα της Εταιρείας στην κλειόμενη χρήση αλλά κυρίως κατά την προηγούμενη επηρεάστηκαν α) από τις προβλέψεις για απομείωση των αξιών των ακινήτων, συνεπεία της απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της περί ίδρυσης Ανώνυμης Εταιρείας Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία (Α.Ε.Ε.Α.Π.), ώστε οι αποτιμήσεις να είναι σύμφωνες με τις σημερινές εμπορικές αξίες (mark to market), β) από τις απομειώσεις επενδύσεων σε θυγατρικές και συνδεδεμένες εταιρείες (προηγούμενη χρήση). Οι παραπάνω απομειώσεις και προσαρμογές αναλύονται στην σημείωση 33 “Λοιπά κέρδη / (ζημιές)”.

Οι **συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες** μειώθηκαν από € 77 εκατ. την προηγούμενη χρήση σε € 67,3 εκατ. το 2017 κυρίως συνεπεία μειώσεων μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών (σημείωση 11 – θυγατρικές εταιρείες).

Δεν υφίσταται **Δανεισμός** στην Εταιρεία στη λήξη της κλειόμενης χρήσης όπως και στο τέλος της προηγούμενης χρήσης.

Τα **Χρηματοοικονομικά Στοιχεία σε εύλογη αξία** της Εταιρείας μειώθηκαν κατά € 1,1 εκατ. λόγω της πώλησης των συμμετοχών στις εταιρείες «ΙΑΣΩΝ Πληροφορική Α.Ε.» και «ACE Hellas Α.Ε.».

Το σύνολο των **ιδίων κεφαλαίων** της Εταιρείας ύψους € 97,3 εκατ. εμφανίζεται μειωμένο κατά € 29,4 εκατ. κυρίως λόγω των επιστροφών μετοχικού κεφαλαίου σε είδος (μετοχές της BriQ Properties ΑΕΕΑΠ) ύψους € 27,4 εκατ. και σε μετρητά ύψους € 4,1 εκατ. που πραγματοποιήθηκαν εντός της κλειόμενης χρήσης.

• Οικονομικά στοιχεία του Ομίλου

Λόγω της πώλησης των δύο έμμεσων θυγατρικών «Quest Solar ABETE» και «Quest Solar Αλμυρού ΑΕ» η δραστηριότητα τους στην προηγούμενη χρήση παρουσιάζεται ως διακοπείσα στην κατάσταση αποτελεσμάτων του Ομίλου. Επιπλέον, το αποτέλεσμα της πώλησης περιλαμβάνεται στις διακοπείσες δραστηριότητες της προηγούμενης χρήσης. Τέλος εξαιτίας της ίδρυσης και της «απόσχισης» (carve-out) από τον Όμιλο της θυγατρικής εταιρείας «BriQ Properties ΑΕΕΑΠ» με ταυτόχρονη εισαγωγή της στο Χρηματιστήριο Αθηνών τα στοιχεία ισολογισμού δεν είναι συγκρίσιμα με την προηγούμενη χρήση.

Σχετικά με το σύνολο των δραστηριοτήτων του Ομίλου, τα αποτελέσματα της κλειόμενης χρήσης έχουν ως εξής :

Οι **ενοποιημένες Πωλήσεις** του Ομίλου ανήλθαν σε € 436 εκατ. έναντι € 388 εκατ. αυξημένες κατά 12,5%. Η αύξηση των πωλήσεων προέρχεται από το σύνολο σχεδόν των εταιρειών του Ομίλου.

Τα **ενοποιημένα κέρδη προ φόρων, τόκων, αποσβέσεων και επενδυτικών δραστηριοτήτων** ανήλθαν σε € 39,3 εκατ. έναντι € 31,8 εκατ. την προηγούμενη χρήση.

Τα **ενοποιημένα κέρδη προ φόρων** ανήλθαν σε € 15,1 εκατ. έναντι € 17,3 εκατ. το έτος 2016.

Τα **κέρδη μετά από φόρους και πριν τις μη ελέγχουσες συμμετοχές** (δικαιώματα μειοψηφίας) ανήλθαν σε € 5,9 εκατ. έναντι € 6,3 εκατ. το έτος 2016.

Τα **ενοποιημένα κέρδη μετά από φόρους και μετά από τις μη ελέγχουσες συμμετοχές** (δικαιώματα μειοψηφίας) ανήλθαν σε € 6,4 εκατ. έναντι € 2,4 εκατ. το έτος 2016.

Σημειώνεται ότι τα αποτελέσματα του Ομίλου στην κλειόμενη χρήση επιβαρύνθηκαν με ποσό ύψους € 10 εκατ. έναντι € 13,6 εκατ. το 2016 που αφορά κυρίως σε τμηματικές απομειώσεις επενδύσεων. Πιο αναλυτικά :

Κατηγορία	Σημείωση	31/12/2017	31/12/2016
Ζημία από αναγνώριση μελλοντικού τιμήματος από την εξαγορά της Cardlink A.E.	33	7.685	4.926
Ζημία από τμηματική απομείωση αξίας ακινήτου της θυγατρικής Unisystems	7 & 10	1.000	2.000
Ζημία από αποτίμηση ακινήτων της Εταιρείας	44	-	4.280
Ζημία από Carve-out της BriQ Properties ΑΕΕΑΠ	33	367	-
Ζημία από αποτίμηση ακινήτων της θυγατρικής iSquare	7	-	200
Ζημία από αποτίμηση ακινήτων της θυγατρικής BriQ	44	-	568
Ζημία από λοιπές προβλέψεις	33	711	-
Ζημία από τμηματική απομείωση διαθεσίμων προς πώληση (ΔΠΠ)	15	282	1.607
Σύνολο		10.045	13.581

Επιπλέον των ανωτέρω, κατά την προηγούμενη χρήση προέκυψε κέρδος προ φόρων ύψους € 13,4 εκατ. ως αποτέλεσμα της πώλησης της συμμετοχής στις έμμεσες θυγατρικές «Quest Solar Α.Β.Ε.Τ.Ε.» και «Quest Solar Αλμυρού Α.Ε.» και από την πώληση της συμμετοχής στην εταιρεία «Ανεμοπούλη Α.Ε.Β.Ε.».

Τα **καθαρά Ταμειακά διαθέσιμα** (Ταμειακά διαθέσιμα μείον δάνεια και υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης) του Ομίλου ανέρχονται σε € (4,5) εκατ., έναντι € 19,9 εκατ. της προηγούμενης χρήσης.

Εναλλακτικοί δείκτες μέτρησης απόδοσης (ΕΔΜΑ)

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί εναλλακτικούς δείκτες μέτρησης απόδοσης (ΕΔΜΑ) για την καλύτερη αξιολόγηση των οικονομικών του επιδόσεων. Στις Χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζεται το μέγεθος «Κέρδη προ φόρων, χρηματοοικονομικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων (EBITDA)» που αναλύεται παρακάτω. Το ανωτέρω μέγεθος θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη σε συνδυασμό με τα οικονομικά αποτελέσματα που έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ και σε καμία περίπτωση δεν αντικαθιστά αυτά.

	Ο ΟΜΙΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Κέρδη προ φόρων	15.075	17.295	2.157	(1.575)
Πλέον :				
Αποσβέσεις - (Σημείωση 7, 9 & 10 των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων)	11.274	10.467	42	42
Χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα) - (Σημείωση 30)	(3.525)	(3.918)	(50)	127
Λοιπές (ζημίες) - (Σημείωση 33)	(9.376)	(112)	(1.029)	(5.557)
Κέρδη προ φόρων, χρηματοοικονομικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων (EBITDA)	39.251	31.792	3.277	3.896

Αναλυτικά τα οικονομικά αποτελέσματα του 2017 για τις κυριότερες θυγατρικές του Ομίλου :

(ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

		Quest Συμμετοχών Α.Ε.	Info-Quest Technologies Α.Ε.	Unisystems (όμιλος)	QuestOnline Α.Ε.	I Square Α.Ε.	iStorm Α.Ε.	ACS Α.Ε.	Cardlink Α.Ε.	Quest Ενεργειακή Κτηματική ΑΕΒΕ	Λοιπά	Όμιλος Quest Συμμετοχών Α.Ε.
Πωλήσεις	2017	4.480	124.773	84.000	14.362	84.088	18.598	98.934	38.508	859	-32.153	436.449
	2016	6.467	108.889	82.534	11.605	75.881	15.164	89.993	21.295	7.208	-30.809	388.227
	2017 Vs 2016 (%)	-30,7%	14,6%	1,8%	23,8%	10,8%	22,7%	9,9%	80,8%	-88,1%	4,4%	12,4%
Κέρδη προ φόρων τόκων και αποσβέσεων και επενδυτικών αποτελεσμάτων (EBITDA)	2017	3.277	2.476	2.811	420	2.391	515	12.355	17.251	190	-2.436	39.251
	2016	3.896	1.647	3.789	-110	2.286	384	11.652	6.698	5.352	-3.802	31.792
	2017 Vs 2016 (%)	-15,9%	50,3%	-25,8%	-482,0%	4,6%	34,1%	6,0%	157,6%	-96,4%	-35,9%	23,5%
Κέρδη προ φόρων	2017	2.157	1.430	460	303	2.002	79	11.201	-645	797	-2.708	15.076
	2016	-1.575	632	377	-207	1.682	30	10.754	-6.091	15.485	-3.791	17.295
	2017 Vs 2016 (%)	-236,9%	126,3%	22,1%	-246,2%	19,1%	162,1%	4,2%	-89,4%	-94,9%	-28,6%	-12,8%
Κέρδη μετά από φόρους	2017	2.027	401	-839	295	1.292	57	7.741	-3.018	709	-2.753	5.911
	2016	-1.823	254	-1.647	-205	1.022	23	7.779	-5.960	10.624	-3.782	6.284
	2017 Vs 2016 (%)	-211,2%	58,0%	-49,1%	-243,4%	26,4%	152,1%	-0,5%	-49,4%	-93,3%	-27,2%	-5,9%

Οι πωλήσεις της Εταιρείας ταξινομούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης στο κονδύλι «Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης»

Τα “Λοιπά” αφορούν τις λοιπές θυγατρικές του Ομίλου, ενδο-ομιλικές απαλοιφές και εγγραφές ενοποίησης.

Οι βασικότεροι αριθμοδείκτες που απεικονίζουν την οικονομική διάρθρωση, την απόδοση και διαχειριστική πολιτική του Ομίλου είναι οι ακόλουθοι:

Αριθμοδείκτες οικονομικής διάρθρωσης

	<u>31/12/2017</u>		<u>31/12/2016</u>	
Κυκλοφορούν ενεργητικό	192.572	58,96%	221.228	65,40%
Σύνολο ενεργητικού	326.609		338.263	
Τόδα κεφάλαια	128.730	65,05%	165.956	96,32%
Σύνολο υποχρεώσεων	197.879		172.306	
Τόδα κεφάλαια	128.730	199,75%	165.956	313,96%
Ενσώματα πάγια	64.445		52.860	
Κυκλοφορούν ενεργητικό	192.572	141,56%	221.228	166,87%
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	136.031		132.573	

Αριθμοδείκτες αποδόσεως και αποδοτικότητας

	<u>31/12/2017</u>		<u>31/12/2016</u>	
Καθαρά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως	5.911	1,35%	6.284	1,62%
Πωλήσεις αποθεμάτων & υπηρεσιών	436.449		388.227	
Καθαρά αποτελέσματα χρήσεως προ φόρων	15.075	11,71%	17.295	10,42%
Τόδα κεφάλαια	128.730		165.956	
Μικτά αποτελέσματα	76.948	17,63%	64.401	16,59%
Πωλήσεις αποθεμάτων & υπηρεσιών	436.449		388.227	
Πωλήσεις αποθεμάτων και υπηρεσιών	436.449	339,04%	388.227	233,93%
Τόδα κεφάλαια	128.730		165.956	

Αριθμοδείκτες διαχειριστικής πολιτικής

Απαιτήσεις από πελάτες	68.360	X 360	56	Ημέρες	57.910	X 360	54	Ημέρες
Πωλήσεις αποθεμάτων & υπηρεσιών	436.449				388.227			
Απαιτήσεις από πελάτες	68.360				57.910			
Σύνολο υποχρεώσεων	197.879				172.306			

4. Παράγοντες κινδύνου

Ο Όμιλος εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως κινδύνους αγοράς (μεταβολές σε συναλλαγματικές ισοτιμίες, επιτόκια, τιμές αγοράς), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου εστιάζεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών και επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει την ενδεχόμενη αρνητική τους επίδραση στη χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου.

Η διαχείριση κινδύνων πραγματοποιείται από την κεντρική οικονομική υπηρεσία του Ομίλου, η οποία λειτουργεί με συγκεκριμένους κανόνες που έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο. Το Διοικητικό Συμβούλιο παρέχει οδηγίες και κατευθύνσεις για τη γενική διαχείριση κινδύνου, καθώς και ειδικές οδηγίες για τη διαχείριση συγκεκριμένων κινδύνων, όπως ο συναλλαγματικός κίνδυνος, ο κίνδυνος επιτοκίου και ο πιστωτικός κίνδυνος.

(α) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ευρώπη και συνεπώς το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών του Ομίλου διεξάγεται σε Ευρώ. Μέρος όμως των αγορών εμπορευμάτων του Ομίλου γίνεται σε Δολάριο Αμερικής. Η γρήγορη πληρωμή των προμηθευτών αυτών μειώνει σημαντικά το συναλλαγματικό κίνδυνο. Ο Όμιλος κατά περίπτωση προαγοράζει συνάλλαγμα και κατά πάγια τακτική δεν συνάπτει συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος με εξωτερικούς αντισυμβαλλόμενους.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος έχει θεσπίσει και εφαρμόζει διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου με στόχο την ελαχιστοποίηση των επισφαλειών και την όσο πιο άμεση κάλυψη γίνεται των απαιτήσεων με αξιόγραφα. Ο εμπορικός κίνδυνος στο σύνολο του Ομίλου είναι σχετικά μικρός, διότι οι πωλήσεις είναι κατανεμημένες σε μεγάλο αριθμό πελατών. Οι πωλήσεις χονδρικής γίνονται κυρίως σε πελάτες με αξιολογημένο ιστορικό πιστώσεων. Από τη Διεύθυνση Πιστωτικού Ελέγχου της κάθε εταιρείας του Ομίλου ορίζονται πιστωτικά όρια ανά πελάτη και εφαρμόζονται συγκεκριμένοι όροι πωλήσεων και εισπράξεων. Όπου αυτό είναι δυνατόν ζητούνται εμπράγματα ή άλλες εξασφαλίσεις.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα έχοντας ικανά ταμειακά διαθέσιμα και διαθέτοντας επαρκή πιστωτικά όρια με τις συνεργαζόμενες τράπεζες.

Οι ανάλυση των βραχυπρόθεσμων τραπεζικών καταθέσεων με βάση την πιστοληπτική ικανότητα των τραπεζικών ιδρυμάτων έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Aaa2	354	-	-	-
Aaa3	13.599	18.935	-	-
Caa3	33.239	46.733	7.027	1.998
	47.192	65.668	7.027	1.998

(δ) Κίνδυνος επιτοκίων

Ο Όμιλος δεν έχει στο ενεργητικό του σημαντικά έντοκα στοιχεία, οπότε τα λειτουργικά έσοδα και οι ταμειακές ροές είναι ουσιαδώς ανεξάρτητα από μεταβολές στις τιμές των επιτοκίων. Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου συνδέονται με κυμαινόμενα επιτόκια, τα οποία ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς μπορούν είτε να παραμείνουν κυμαινόμενα ή να μετατραπούν σε σταθερά.

Ο κίνδυνος μεταβολής των επιτοκίων προέρχεται κυρίως από τα μακροπρόθεσμα δάνεια. Δάνεια με μεταβλητό επιτόκιο εκθέτουν τον Όμιλο σε κίνδυνο ταμειακών ροών. Δάνεια με σταθερό επιτόκιο εκθέτουν τον Όμιλο σε κίνδυνο μεταβολής της εύλογης αξίας.

Ο παρακάτω πίνακας απεικονίζει την επίδραση της μεταβολής των επιτοκίων δανεισμού στον Όμιλο:

Ετος	Αύξηση / Μείωση σε μονάδες βάσης	Επηρεασμός στα προ φόρων αποτελέσματα
2017	-0,25%	103
	-0,50%	206
	-0,75%	309
	-1,00%	411
	0,25%	(103)
	0,50%	(206)
	0,75%	(309)
	1,00%	(411)
2016	-0,25%	118
	-0,50%	237
	-0,75%	355
	-1,00%	474
	0,25%	(118)
	0,50%	(237)
	0,75%	(355)
	1,00%	(474)

(ε) Κίνδυνος κεφαλαίου

Στόχος του Ομίλου κατά τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι να διασφαλίσει τη δυνατότητά του να συνεχίσει τη δραστηριότητά του και να διατηρήσει την ιδανική κεφαλαιακή διάρθρωση, ώστε να μειωθεί το κόστος κεφαλαίου. Προκειμένου να διατηρηθεί ή να προσαρμοστεί η κεφαλαιακή διάρθρωση, ο Όμιλος μπορεί να αυξήσει ή να μειώσει τον δανεισμό, να εκδώσει ή να επαναγοράσει μετοχές, να προσαρμόσει το ποσό των μερισμάτων στους μετόχους ή να επιστρέψει κεφάλαιο στους μετόχους.

Ο καθαρός δανεισμός του Ομίλου την 31η Δεκεμβρίου 2017 και 2016 είχε ως ακολούθως:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	31/12/2017	31/12/2016
Σύνολο δανειακών υποχρεώσεων (Σημείωση 24)	52.447	46.073
Μείον :		
Καθαρά ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα (Σημείωση 21)	(47.937)	(65.931)
Καθαρό ποσό δανεισμού / (ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων)	4.509	(19.858)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	128.730	165.958
Συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια	133.239	146.100
Συντελεστής μόχλευσης	3,38%	-13,59%

(στ) Κίνδυνος οικονομικής συγκυρίας – Μακροοικονομικό επιχειρησιακό περιβάλλον στην Ελλάδα

Το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα εμφανίζει σημάδια σταθεροποίησης, ωστόσο εξακολουθεί να υπάρχει αβεβαιότητα. Οι έλεγχοι κεφαλαίων που αρχικώς επιβλήθηκαν στη χώρα την 28η Ιουνίου 2015, συνεχίζουν να υφίστανται, ωστόσο έκτοτε έχουν μερικώς μεταβληθεί (χαλαρώσει) κυρίως για τις επιχειρήσεις. Με την υπόθεση ότι οι συμφωνημένοι όροι και προϋποθέσεις του τρίτου προγράμματος διάσωσης θα εφαρμοστούν και οι έλεγχοι κεφαλαίων θα χαλαρώσουν περαιτέρω και βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα θα εξαιρεθούν, δεν αναμένεται σημαντική αρνητική επίπτωση στις δραστηριότητες του Ομίλου και της Εταιρείας.

Η Διοίκηση εκτιμά συνεχώς τον πιθανό αντίκτυπο τυχόν αλλαγών στο μακροοικονομικό και χρηματοπιστωτικό περιβάλλον στην Ελλάδα έτσι ώστε να εξασφαλίσει ότι θα ληφθούν όλες οι απαραίτητες ενέργειες και μέτρα, προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι τυχόν επιπτώσεις στις δραστηριότητες του Ομίλου. Η Διοίκηση δεν είναι σε θέση να προβλέψει με ακρίβεια τις πιθανές εξελίξεις στην ελληνική οικονομία, ωστόσο με βάση την αξιολόγησή της, έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν απαιτούνται σημαντικές πρόσθετες προβλέψεις απομείωσης των χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017.

Πιο συγκεκριμένα ο Όμιλος εξέτασε και έχει επαρκή ικανότητα σχετικά με :

- Την ικανότητα του να αποπληρώσει ή να αναχρηματοδοτήσει τον υφιστάμενο δανεισμό του καθώς αφενός υπάρχουν επαρκή ταμειακά διαθέσιμα αφετέρου δεν είναι εκτεθειμένος σε σημαντικό βραχυπρόθεσμο δανεισμό.
- Την ανακτησιμότητα των εμπορικών απαιτήσεων δεδομένου της αυστηρής πιστοδοτικής πολιτικής που εφαρμόζει και της ανά περίπτωση ασφάλεια πιστώσεων.
- Την διασφάλιση του ύψους των πωλήσεων λόγω της διασποράς των δραστηριοτήτων του
- Την ανακτησιμότητα της αξίας των ενσωμάτων και άυλων περιουσιακών στοιχείων καθώς ο Όμιλος προσαρμόζει ετησίως τις εν λόγω αξίες με βάση την εύλογη αξία τους.

(ζ) Μη Χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Παράλληλα με τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους, ο Όμιλος εστιάζει και σε μη χρηματοοικονομικούς κινδύνους που συνδέονται με συγκεκριμένα θέματα, που έχουν αναγνωρισθεί ως ουσιαστικά στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης. Τα θέματα αυτά αφορούν στην πλήρη συμμόρφωση με τη νομοθεσία και την εφαρμογή των πολιτικών της εταιρικής διακυβέρνησης, το ανθρώπινο δυναμικό, τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη δραστηριότητα των εταιρειών, την εφοδιαστική αλυσίδα και την εξελικτική πορεία των εταιρειών στο πλαίσιο της αγοράς που δραστηριοποιούνται.

Οι επιδράσεις που αφορούν στις περιοχές αυτές, αναλύονται περαιτέρω στην ενότητα Μη Χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι της έκθεσης αυτής.

(η) Προσδιορισμός των εύλογων αξιών

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές (χρηματιστήρια), όπως παράγωγα, μετοχές, ομόλογα, αμοιβαία κεφάλαια, προσδιορίζεται με βάση τις δημοσιευόμενες τιμές που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές προσδιορίζεται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης και παραδοχών που στηρίζονται σε δεδομένα της αγοράς κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Η ονομαστική αξία των εμπορικών απαιτήσεων μείον τη σχετική πρόβλεψη εκτιμάται ότι προσεγγίζει την εύλογη αξία τους. Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για σκοπούς εμφάνισής τους στις οικονομικές καταστάσεις υπολογίζονται με βάση την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών που προκύπτουν από συγκεκριμένες συμβάσεις χρησιμοποιώντας το τρέχον επιτόκιο το οποίο είναι διαθέσιμο για τον Όμιλο για χρήση παρόμοιων χρηματοπιστωτικών μέσων.

5. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Ως συνδεδεμένα μέρη κατά το Δ.Λ.Π. 24, νοούνται, θυγατρικές εταιρείες, εταιρείες με κοινό ιδιοκτησιακό καθεστώς με την Εταιρεία, συγγενείς με αυτήν εταιρείες, κοινοπραξίες, καθώς επίσης τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τα Διοικητικά στελέχη της Εταιρείας. Η Εταιρεία προμηθεύεται από τα συνδεδεμένα μέρη αγαθά και υπηρεσίες, ενώ και η ίδια προμηθεύει αγαθά και παρέχει υπηρεσίες σε αυτά.

Οι πωλήσεις της Εταιρείας προς τα συνδεδεμένα μέρη αφορούν κυρίως παροχή συμβουλευτικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών, αλλά και έσοδα από μισθώματα κτιρίων κατά την προηγούμενη χρήση. Οι τιμές πώλησης καθορίζονται συνήθως με βάση την τιμολογιακή πολιτική του Ομίλου. Οι αγορές αγαθών και η λήψη υπηρεσιών από την Εταιρεία, αφορούν κυρίως υπηρεσίες ταχυμεταφορών και επισκευής εξοπλισμού πληροφορικής.

Παρακάτω παρουσιάζονται οι συναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη της Εταιρείας και του Ομίλου:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	1/1/2017 έως 31/12/2017	1/1/2016 έως 31/12/2016	1/1/2017 έως 31/12/2017	1/1/2016 έως 31/12/2016
i) Πωλήσεις				
Πωλήσεις αγαθών προς:	4.707	4.370	-	-
-Λοιπές έμμεσες θυγατρικές	3	1	-	-
-Λοιπές συνδεδεμένες	4.703	4.369	-	-
Πωλήσεις υπηρεσιών προς:	901	952	925	2.396
-Unisystems Group	-	-	521	1.406
-Info Quest Technologies	-	-	178	636
-ACS	-	-	47	3
-iStorm	-	-	10	7
-iSquare	-	-	91	159
-Λοιπές άμεσες θυγατρικές	-	-	75	184
-Λοιπές έμμεσες θυγατρικές	35	29	-	1
-Λοιπές συνδεδεμένες	866	922	3	-
Μερίσματα	337	462	3.339	3.768
-ACS	-	-	2.000	3.306
-iSquare	-	-	1.002	-
-Λοιπές άμεσες θυγατρικές	-	-	-	-
-Λοιπές έμμεσες θυγατρικές	-	20	-	20
-Λοιπές συνδεδεμένες	337	442	337	442
	5.946	5.784	4.264	6.164
ii) Αγορές				
Αγορές αγαθών από:	206	413	-	-
-Λοιπές συνδεδεμένες	206	413	-	-
Αγορές υπηρεσιών από:	1.812	81	191	126
-Unisystems	-	-	29	36
-Info Quest Technologies	-	-	39	61
-Λοιπές άμεσες θυγατρικές	-	-	61	30
-Λοιπές έμμεσες θυγατρικές	90	77	3	-
-Λοιπές συνδεδεμένες	1.722	4	60	-
	2.018	495	191	126
iii) Παροχές προς τη Διοίκηση				
Συναλλαγές και αμοιβές διευθυντικών στελεχών & μελών της διοίκησης	2.880	2.873	36	118
	2.880	2.873	36	118

iv) Υπόλοιπα τέλους χρήσης που προέρχονται από πωλήσεις-αγορές αγαθών/υπηρεσιών/μερίσματα

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Απαιτήσεις από:				
-Unisystems Group	-	-	103	148
-Info Quest Technologies	-	-	13	43
-ACS	-	-	11	-
-iSquare	-	-	10	13
-Λοιπές άμεσες θυγατρικές	-	-	9	75
-Λοιπές έμμεσες θυγατρικές	12	83	8	60
-Λοιπές συνδεόμενες	2.272	1.591	21	-
	2.284	1.673	174	338
Υποχρεώσεις προς :				
-Unisystems Group	-	-	-	1
-Info Quest Technologies	-	-	3	3
-ACS	-	-	2	1
-Λοιπές άμεσες θυγατρικές	-	-	-	3
-Λοιπές έμμεσες θυγατρικές	6	6	-	-
-Λοιπές συνδεόμενες	78	55	3	-
	84	61	8	9
v) Απαιτήσεις από διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	-	-	-	-
vi) Υποχρεώσεις προς τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	-	-	-	-

Στις συναλλαγές με τις λοιπές συνδεόμενες περιλαμβάνονται και οι συναλλαγές με την μέχρι τις 31 Ιουλίου 2017 θυγατρική εταιρεία «BriQ Properties ΑΕΕΑΠ», η οποία παρόλο που δεν ανήκει είτε άμεσα είτε έμμεσα μετοχικά στην Εταιρεία παραμένει συνδεδεμένο μέρος λόγω κοινών βασικών μετόχων και σημαντικών εμπορικών σχέσεων, οι οποίες αφορούν κατά κύριο λόγο μισθώσεις ακινήτων.

Πιο αναλυτικά η Εταιρεία κατά τη διάρκεια της κλειόμενης χρήσης είχε έσοδα από μερίσματα από τις παρακάτω θυγατρικές και συνδεόμενες :

Εταιρεία	31/12/2017	31/12/2016
ACS A.E.	2.000	3.302
iSquare A.E.	1.002	-
TEKA A.E.	255	442
Impact A.E.	82	20
Σύνολο	3.339	3.765

Τα ανωτέρω ποσά είχαν καταβληθεί μέχρι το τέλος της κλειόμενης χρήσης.

6. Έδρα και υποκαταστήματα

Η έδρα της Εταιρείας βρίσκεται στην Καλλιθέα Αττικής και τα γραφεία της στεγάζονται σε κτίριο γραφείων επί της οδού Αργυρουπόλεως 2^Α.

7. Προοπτικές για το 2018

Όμιλος Quest

Απολογισμός 2017 - Προοπτικές για το 2018

Ο Όμιλος Quest και κατά το 2017 είχε θετική πορεία με σημαντική βελτίωση στα οικονομικά του μεγέθη.

Ειδικότερα σε ενοποιημένο επίπεδο, τα έσοδα κατά το 2017 διαμορφώθηκαν σε € 436 εκατ. σημειώνοντας αύξηση 12,5% σε σχέση με το 2016, τα κέρδη προ τόκων, φόρων, αποσβέσεων και επενδυτικών αποτελεσμάτων διαμορφώθηκαν σε € 39,3 εκατ. (υψηλότερα κατά 24% από το 2016) ενώ τα κέρδη προ φόρων (EBT) ανήλθαν σε € 15 εκατ. (χαμηλότερα κατά 13% από το 2016). Τέλος τα κέρδη μετά από φόρους και δικαιώματα μειοψηφίας (EAT after MI) ανήλθαν σε € 6,4 εκατ. (έναντι €2,4 εκατ. πέρυσι). Σημειώνεται για λόγους συγκρισιμότητας, ότι στο 2017 τα αποτελέσματα περιείχαν έκτακτα κέρδη και έκτακτες ζημιές / απομειώσεις που αθροιστικά είχαν αρνητική επίδραση στα κέρδη προ φόρων περίπου € 10 εκατ. έναντι € 0,112 εκατ. στο 2016.

Κατά το 2017 ο όμιλος επέστρεψε στους μετόχους του μέσω μείωσης και επιστροφής μετοχικού κεφαλαίου € 4,1 εκατ. σε μετρητά και € 27,4 εκατ. σε είδος με διανομή μετοχών της εταιρείας «BriQ Properties ΑΕΕΑΠ». Επιπλέον, επέστρεψε και περίπου € 9 εκατ. στους μετόχους μειοψηφίας της «Quest Ενεργειακή Κτηματική Α.Ε.Β.Ε.» Quest Energy και παράλληλα υλοποίησε νέες σημαντικές κεφαλαιουχικές επενδύσεις ύψους περίπου € 25 εκατ. Συνολικά οι επιστροφές μετοχικού κεφαλαίου με μετρητά ανήλθαν σε περίπου € 16 εκατ. ενώ για την ανάπτυξη των πωλήσεων και εργασιών απαιτήθηκε και πρόσθετο κεφάλαιο κίνησης περίπου € 19 εκατ. Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω η δανειακή του θέση στο τέλος του 2017 διαμορφώθηκε σε περίπου € 4,5 εκατ. έναντι καθαρών ταμειακών διαθεσίμων € 20 εκατ., στο τέλος του 2016.

Ειδικότερα ανά κλάδο δραστηριοποίησής ο Όμιλος είχε την εξής πορεία:

- **Προϊόντα Πληροφορικής**

Τα συνολικά έσοδα διαμορφώθηκαν σε 216 εκατ. (αύξηση 14,1% σε σχέση με το 2016), τα κέρδη EBITDA διαμορφώθηκαν σε € 5,8 εκατ. (υψηλότερα κατά 34% από το 2016) ενώ τα κέρδη προ φόρων (EBT) ανήλθαν σε € 3,5 εκατ. (υψηλότερα κατά 56,3% από το 2016).

- **Υπηρεσίες Πληροφορικής**

Τα έσοδα διαμορφώθηκαν σε € 83 εκατ. (αύξηση 2,2% σε σχέση με το 2016, τα κέρδη EBITDA διαμορφώθηκαν σε € 2,8 εκατ. (μειωμένα κατά 26% από το 2016) ενώ τα κέρδη προ φόρων (EBT) ανήλθαν σε € 0,2 εκατ. (υψηλότερα κατά 1,3% από το 2016).

- **Υπηρεσίες Ταχυδρομικές**

Τα έσοδα διαμορφώθηκαν σε € 97,6 εκατ. (αύξηση 9,6% σε σχέση με το 2016, τα κέρδη EBITDA διαμορφώθηκαν σε € 12,3 εκατ. (υψηλότερα κατά 6% από το 2016) ενώ τα κέρδη προ φόρων (EBT) ανήλθαν σε € 11,2 εκατ. (υψηλότερα κατά 4% από το 2016).

- **Υπηρεσίες Ηλεκτρονικών Συναλλαγών**

Τα έσοδα διαμορφώθηκαν € 38,4 εκατ. (αύξηση 81% σε σχέση με το 2016), τα κέρδη EBITDA διαμορφώθηκαν σε € 17,3 εκατ. (υψηλότερα κατά 158% από το 2016) ενώ οι ζημιές προ φόρων (EBT) ανήλθαν σε € 0,6 εκατ. (έναντι ζημιών 6 εκατ. το 2016).

- **Υπηρεσίες Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Λοιπές Δραστηριότητες**

Τα έσοδα διαμορφώθηκαν σε 0,8 εκατ., τα κέρδη EBITDA διαμορφώθηκαν σε € 0,2 εκατ. ενώ τα κέρδη προ φόρων (EBT) ανήλθαν σε € 0,8 εκατ. (έναντι κερδών € 0,8 εκατ. το 2016).

- **Σύνολο Συνεχιζόμενων Δραστηριοτήτων**

Τα έσοδα διαμορφώθηκαν σε € 436 εκατ. (αύξηση 14,4% σε σχέση με το 2016), τα κέρδη EBITDA διαμορφώθηκαν σε € 39,2 εκατ. (υψηλότερα κατά 47,3% από το 2016) ενώ τα κέρδη προ φόρων (EBT) ανήλθαν σε € 15εκατ. (έναντι € 2,7 εκατ. το 2016).

Επιπρόσθετα ο Όμιλος κατά το 2017 πέτυχε τα εξής :

- Μεταστροφή (turn around) σε οργανική κερδοφορία προ φόρων (EBT) στην Cardlink A.E. και την QuestonLine A.E..
- Υπερκάλυψε την απώλεια των μεγεθών της «Quest Ενεργειακή Κτηματική Α.Ε.Β.Ε.», η οποία στο τέλος του 2016 είχε πουλήσει τα 2 μεγάλα φωτοβολταϊκά πάρκα της (Το 2016 είχε από αυτά τα πάρκα περίπου € 7m Πωλήσεις, € 5m EBITDA και οργανική κερδοφορία περίπου EBT € 2,2m).
- Προχώρησε στις ακόλουθες σημαντικές επενδύσεις & από-επενδύσεις :
 - ο Εξαγόρασε το 45% του μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής της εταιρείας «Quest Ενεργειακή Κτηματική Α.Ε.Β.Ε.» έναντι συνολικού τιμήματος € 2.4 εκατ. αποκτώντας έτσι το 100% της εταιρείας
 - ο Αγόρασε (2 νέα φωτοβολταϊκά πάρκα) συνολικής ισχύος 5MW έναντι συνολικού τιμήματος € 4,5 εκατ.
 - ο Υλοποίησε σημαντικές νέες επενδύσεις σε υποδομές ανάπτυξης του δικτύου POS περί τα € 15 εκατ στην «Cardlink A.E.».
 - ο Από-επένδυσε από μη σημαντικές (non - core) μειοψηφικές συμμετοχές της στις εταιρίες «ΙΑΣΩΝ Α.Ε.» και «ACE Hellas A.E.» αποκομίζοντας περίπου €1,2εκατ..
- Συνέχισε και επέκτεινε τις δράσεις του σχετικά με την εκπαίδευση και ανάπτυξη του προσωπικού και των στελεχών του παράλληλα με την αποτελεσματική στοχοθεσία τους.
- Επέτυχε την απομόχλευση και σημαντική βελτίωση της καθαρής δανειακής θέσης στην «Cardlink A.E.».

Ο Όμιλος Quest εξακολουθεί να υλοποιεί τα επιχειρηματικά του σχέδια με βασική προτεραιότητα την αύξηση των εσόδων, τη μείωση/συγκράτηση του λειτουργικού κόστους, τον περιορισμό των κινδύνων με ελεγχόμενη δανειακή έκθεση και περιορισμό του πιστωτικού κινδύνου και την παραγωγή και σταδιακή βελτίωση θετικών λειτουργικών ταμειακών ροών.

Οι βασικοί στόχοι και προτεραιότητες του Ομίλου Quest για το 2018 είναι:

- Η διατήρηση και βελτίωση των μεγεθών και της οργανικής κερδοφορίας από όλες τις δραστηριότητες
- Η επίτευξη μεγαλύτερης ανάπτυξης σε συγκεκριμένες πιο κερδοφόρες περιοχές στην Ελλάδα & στο εξωτερικό
- Η σταδιακή από-επένδυση από χαμηλής απόδοσης περιουσιακά στοιχεία.
- Η πραγματοποίηση σημαντικών επενδύσεων για την υποστήριξη της περαιτέρω ανάπτυξης των εργασιών του
- Η ανάπτυξη σε παρεμφερείς ή/και νέες δραστηριότητες κυρίως μέσω εξαγορών.

Σχετικά με τις προοπτικές του Ομίλου για το 2018, οι κύριοι άξονες ανάπτυξης εκτιμάται ότι θα προέλθουν από τις υπηρεσίες πληροφορικής στο εξωτερικό (Ευρωπαϊκή Ένωση), τις ηλεκτρονικές συναλλαγές και τις υπηρεσίες ταχυμεταφορών αλλά και την ανάπτυξη σε προϊόντα τεχνολογίας και το Mobility. Με την προϋπόθεση της σταθερότητας στην Ελληνική οικονομία, εκτιμάται ότι ο Όμιλος Quest στο σύνολό του κατά το 2018 θα παρουσιάσει ανάπτυξη των βασικών οικονομικών μεγεθών του στις συνεχιζόμενες δραστηριότητες και θετικές λειτουργικές ταμειακές ροές.

Λαμβανομένων υπόψη των οικονομικών συνθηκών, καθώς και των προοπτικών της Ελλάδας, οι κύριοι στόχοι της Διοίκησης του Ομίλου για το 2018, ανά κλάδο δραστηριότητας / θυγατρική εταιρεία είναι οι εξής:

Μητρική Εταιρεία Quest - Συμμετοχών

Το 2017 ήταν μια μεταβατική χρονιά για τη μητρική Εταιρεία καθώς μετά την απόσχιση της δραστηριότητας της διαχείρισης – εκμετάλλευσης ακινήτων, προχώρησε και στην ολοκλήρωση της αυτόνομης εισαγωγής της θυγατρικής εταιρείας «BriQ Properties Α.Ε.Ε.Α.Π.» στο Χ.Α. Παράλληλα κατά το 2017 η εταιρεία προέβη σε από-επένδυση από μη βασικές συμμετοχές της, όπως οι συμμετοχές μειοψηφίας στις εταιρείες «ΙΑΣΩΝ Α.Ε.» και «ACE Hellas Α.Ε.», και προχώρησε στην εξαγορά του ποσοστού μειοψηφίας στη θυγατρική «Quest Ενεργειακή Κτηματική ΑΕΒΕ» αποκτώντας το 100% των μετοχών της.

Για το 2018, βασικός στόχος της μητρικής Εταιρείας είναι η διατήρηση ενός μοντέλου λειτουργίας με περιορισμένο λειτουργικό κόστος για τα ενοποιημένα μεγέθη του Ομίλου, η επαναξιολόγηση και βελτίωση της δομής του Ομίλου, η ενίσχυση και ανάπτυξη των οργανικών μεγεθών των θυγατρικών της εταιρειών για την επίτευξη των στόχων τους, καθώς και την υλοποίηση των στρατηγικών πλάνων τους και τέλος η αναζήτηση νέων ευκαιριών επενδύσεων στους ίδιους ή σε νέους τομείς με υψηλότερα περιθώρια κέρδους.

A. Κλάδος Εμπορίου Προϊόντων ICT

Info Quest Technologies – Quest on Line

Διανομή προϊόντων και λύσεις πληροφορικής

Το 2017 η Info Quest Technologies A.E.B.E. πέτυχε τον στόχο κερδοφορίας που είχε θέσει, παρ' όλη τη συνεχιζόμενη οικονομική κρίση και την επιβολή περιορισμών στη ροή κεφαλαίων, παραμέτρους που επηρεάζουν σημαντικά τη δραστηριότητά της. Παράλληλα, παρά τις δύσκολες συνθήκες, ακολουθώντας τον στρατηγικό της σχεδιασμό, συνέχισε τις επενδύσεις της με στόχο τη βελτιστοποίηση της αποδοτικότητας και τη διεύρυνση των δραστηριοτήτων της.

Στοχεύοντας διαχρονικά στη δημιουργία αξίας για τους πελάτες, τους συνεργάτες, τους μετόχους και τους εργαζομένους της, παρακολουθώντας συστηματικά τις ραγδαίες αλλαγές, αλλά και τις προοπτικές που φέρνουν οι νέες τεχνολογίες στην πορεία προς τον ψηφιακό μετασχηματισμό και αναγνωρίζοντας τον ρόλο της στην υποστήριξη της αγοράς ως κορυφαία εταιρεία του κλάδου, η Info Quest Technologies A.E.B.E. έχει εστιάσει τα τελευταία χρόνια στην ανάπτυξη και διάθεση νέων καινοτόμων προϊόντων, λύσεων και υπηρεσιών στις περιοχές του Mobility & Internet of Things, Cloud Computing & e-Commerce.

Το 2018 η εταιρεία συνεχίζει την εστίασή της στους βασικούς άξονες που έχει θέσει και αποτελούν τον βασικό της στρατηγικό προσανατολισμό:

1. Ελαχιστοποίηση των επισφαλειών και καλύτερη δυνατή αξιοποίηση του κεφαλαίου κίνησης.
2. Συνεχής προσπάθεια για προσαρμογή του κόστους λειτουργίας στις διαρκώς μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς.
3. Περαιτέρω αξιοποίηση εργαλείων και εφαρμογών για τη βελτίωση της αποδοτικότητας. Ιδιαίτερο στόχο αποτελεί η περαιτέρω αξιοποίηση της εφαρμογής ηλεκτρονικής τιμολόγησης, η πιο διευρυμένη χρήση της εφαρμογής Business Intelligence για την αξιοποίηση των δεδομένων και τη λήψη αποφάσεων, καθώς και η επέκταση του συστήματος Customer Relationship Management (CRM) με νέα λειτουργικότητα για την καλύτερη γνώση και εξυπηρέτηση των πελατών.
4. Διεύρυνση των μεριδίων της στις αγορές που δραστηριοποιείται και βελτίωση της εξυπηρέτησης της πελατειακής της βάσης.
5. Επέκταση των δραστηριοτήτων της σε νέες περιοχές και αγορές.

Το 2017 ήταν μία κομβική χρονιά τόσο για τις παραδοσιακές δραστηριότητες της εταιρείας, όσο και για τις νέες περιοχές εστίασης, με σημαντικά επιτεύγματα σε όλους τους τομείς. Παράλληλα τέθηκαν ισχυρές βάσεις για ανάπτυξη το 2018. Σε ότι αφορά τη διάθεση προϊόντων πληροφορικής, η Info Quest Technologies A.E.B.E., το 2017 διέυρυνε τα μερίδια αγοράς της σε μία πτωτική αγορά, ενώ για τη νέα χρονιά, στοχεύει σε ακόμα μεγαλύτερη βελτιστοποίηση των δομών της με στόχο την αποτελεσματικότερη λειτουργία και την άμεση ανταπόκριση στις απαιτήσεις των πελατών της. Στον τομέα των τεχνικών υπηρεσιών, διατήρησε τη θέση της ως το μεγαλύτερο εξουσιοδοτημένο κέντρο επισκευών για προϊόντα Apple και ανέπτυξε σημαντική δραστηριότητα στον τομέα της παραγωγής POS, δραστηριότητες που στοχεύει να ενισχύσει περαιτέρω.

Στον πρώτο βασικό πυλώνα εξέλιξης, το Mobility, το 2017 διέυρυνε σημαντικά την παρουσία της, παρουσιάζοντας πολλές επιλογές στους καταναλωτές. Η συνεργασία με τη Χίαομι, που ξεκίνησε τον Δεκέμβριο 2016, της έδωσε τη δυνατότητα να παρουσιάσει μία πλούσια γκάμα smartphones αλλά και έξυπνων συσκευών. Σημειώνεται ότι εντός του 2017 διατέθηκαν στην αγορά περισσότερα από 220.000 προϊόντα Χίαομι, από 130 διαφορετικούς κωδικούς, δίνοντας στον οίκο σημαντικό μερίδιο αγοράς, τόσο στην αγορά των smartphones, όσο και των wearable συσκευών. Ιδιαίτερα σημαντική για την ανάπτυξη του οικοσυστήματος Χίαομι, ήταν η δημιουργία τον Σεπτέμβριο 2017 του Mi Store στο Εμπορικό Κέντρο Golden Hall, ενός πρότυπου καταστήματος αποκλειστικά με προϊόντα Χίαομι. Παράλληλα, η εταιρεία διέυρυνε τη γκάμα των καταναλωτικών προϊόντων ιδιωτικής ετικέτας Bitmore, ενώ ενίσχυσε τη γκάμα των υπολογιστών Quest με νέες σειρές φορητών υπολογιστών. Για το 2018, η Info Quest Technologies A.E.B.E. προσδοκά να καθιερωθεί στην αγορά του Mobility διεκδικώντας μερίδιο αγοράς άνω του 12% στα Smartphones. Στα σχέδιά της είναι, επίσης και η δημιουργία νέων Mi Store ή/και Mi Corners.

Στον δεύτερο βασικό πυλώνα ανάπτυξης, τις υπηρεσίες Cloud, η Info Quest Technologies το 2017 συνέχισε την επένδυσή της παρέχοντας μέσω της αυτοματοποιημένης πλατφόρμας www.QuestionCloud.com πλήθος λύσεων Cloud κορυφαίων οίκων, όπως η Microsoft, η IBM/Softlayer, η Symantec και η Veeam, διαθέτοντας πλέον άνω των 100 εκπαιδευμένων και πιστοποιημένων συνεργατών. Παράλληλα, ξεκίνησε εντατικά από το Β' εξάμηνο τη διάθεση της Cloud λύσης εμπορικής διαχείρισης Q-Zone, που προσφέρει μοναδικές δυνατότητες αυτοματοποίησης, ελέγχου

και εκσυγχρονισμού. Το 2018, με δεδομένη τη σταδιακή ωρίμανση της αγοράς στην αξιοποίηση συνδρομητικών υπηρεσιών, στοχεύει στην περαιτέρω ανάπτυξη εξειδικευμένων λύσεων, που απαντούν σε συγκεκριμένες ανάγκες της αγοράς των μικρών, μεσαίων αλλά και μεγάλων ελληνικών επιχειρήσεων.

Η Info Quest Technologies A.E.B.E. συνεχίζει την επένδυσή της και στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου, ενισχύοντας το ηλεκτρονικό κατάστημα τεχνολογίας και προϊόντων καθημερινής χρήσης και φροντίδας www.you.gr, τόσο διευρύνοντας τις προϊοντικές κατηγορίες και μάρκες που πουλά, όσο και παρέχοντας νέες υπηρεσίες στους πελάτες, βελτιώνοντας την αγοραστική εμπειρία τους. Αξίζει να σημειωθεί ότι το 2017 περισσότερα από 20.000 διαφορετικά προϊόντα από 630 διαφορετικούς προμηθευτές βρήκαν τη θέση τους στα «ηλεκτρονικά ράφια» του you.gr, που αύξησε σημαντικά τα μερίδιά του, ρεκόρ που προγραμματίζεται να ξεπεραστεί το 2018.

iSquare

Προϊόντα Apple

Το 2017 η συνολική αγορά πληροφορικής στην Ελλάδα παρουσίασε πτώση σχεδόν σε όλες τις κατηγορίες για ακόμα μια χρονιά. Οι πολύ χαμηλές επισκεψιμότητες στα καταστήματα, οι αναιμικοί τζίροι στην αγορά και η μείωση στην κατανάλωση οδήγησαν σε μπαράζ προσφορών και εκπτώσεων σε μια προσπάθεια αναστροφής του κλίματος, κινήσεις που τελικά έπληξαν τόσο τις πωλήσεις όσο και την κερδοφορία στη σχετική αγορά. Ταυτόχρονα το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών μειώθηκε λόγω της υπερ-φορολόγησης με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί ένα αρνητικό κλίμα στην αγορά συνολικά.

Σε αυτό το δύσκολο έτος, η iSquare A.E. κατάφερε όχι μόνο να ανταπεξέλθει με επιτυχία, αλλά και να πετύχει μεγάλη αύξηση των πωλήσεων της κατά 11% σε σύγκριση με το 2016. Η αύξηση αυτή ήρθε κυρίως τους τελευταίους 5 μήνες του έτους και βασίστηκε κατά κύριο λόγο στα προϊόντα iPhone, Mac & Apple Watch, τα οποία είχαν θετική συνεισφορά στα αποτελέσματά μας. Σημαντικός μοχλός της ανάπτυξης υπήρξε η κυπριακή αγορά που συνεχίζει να αυξάνει τα μερίδια και τις πωλήσεις της.

Το 2018 εκτιμάται ότι θα είναι ένα ακόμα δύσκολο έτος, τόσο για την οικονομία της χώρας όσο και για την αγορά πληροφορικής ειδικότερα. Αναμένονται πολλά σημαντικά γεγονότα (iPhone X, Apple Watch 3, new iPads) από το οικοσύστημα της Apple, που θεωρούμε ότι θα βοηθήσουν στο θετικό κλείσιμο ακόμα μιας δύσκολης χρονιάς. Επίσης η Κύπρος, το 2018, εκτιμάται ότι θα συνεχίσει την ανοδική της πορεία βοηθώντας ουσιαστικά τα μεγέθη της εταιρείας. Με περαιτέρω αναβάθμιση των σημείων πώλησης, επέκταση δικτύου, δημιουργία νέων προγραμμάτων Apple Retail και συνεχή εκπαίδευση των πωλητών, στοχεύουμε σε ακόμα μια χρονιά ανόδου στην Κύπρο. Τέλος η εμπορική διάθεση του Apple Watch στην Κύπρο αναμένεται να ξεκινήσει το πρώτο εξάμηνο του 2018 και θα ενισχύσει και αυτή τις πολύ καλές πωλήσεις στο νησί.

Τέλος, το 2018 θα συνεχιστεί με ακόμα εντονότερους ρυθμούς να υλοποιείται το μεγάλο επενδυτικό έργο της Apple και της iSquare A.E., τα "Apple Retail Programs". Το πρόγραμμα αυτό, στοχεύει στην αναβάθμιση των σημαντικότερων σημείων λιανικής στα καταστήματα των συνεργατών μας, τόσο σε υποδομές όσο και σε εκπαίδευση και πιστοποίηση ανθρώπινου δυναμικού, με στόχο την καλύτερη και πιο ολοκληρωμένη εμπειρία πώλησης, καθώς και την αύξηση των πωλήσεων. Ταυτόχρονα επενδύουμε σε νέα, εναλλακτικά σημεία πώλησης, όπως γυμναστήρια ή αθλητικοί χώροι, καταστήματα αθλητικών ειδών, κτλ, όπου προϊόντα όπως το Apple Watch θα συνδεθούν στη συνείδηση του καταναλωτή και θα προσδώσουν αξία στην άθληση, υγεία και ευεξία των πελατών μας.

Συμπερασματικά παρά τη δύσκολη γενικότερη εικόνα της αγοράς και της οικονομίας, η εταιρεία το 2018 στοχεύει σε περαιτέρω αύξηση των πωλήσεων και περαιτέρω ενδυνάμωση της θέσης της στην αγορά με αύξηση μεριδίων σε όλες τις κατηγορίες που δραστηριοποιείται.

iStorm

Καταστήματα Λιανικής Apple - Apple Premium Reseller

Η iStorm A.E. (www.istorm.gr) δραστηριοποιείται από το 2010 και έχει ως αντικείμενο την ανάπτυξη και λειτουργία προτύπων καταστημάτων αποκλειστικά για προϊόντα Apple (Apple Premium Reseller-APR). Τα καταστήματα iStorm προσφέρουν τη βέλτιστη εμπειρία του οικοσυστήματος της Apple, καθώς διαθέτουν όλα τα προϊόντα Apple, μια

ευρεία ποικιλία περιφερειακών και αξεσουάρ, κορυφαία εξυπηρέτηση και τεχνική υποστήριξη, δωρεάν σεμινάρια και προσωπικό με εξειδικευμένη γνώση.

Το 2017 ήταν η πρώτη χρονιά όπου λειτούργησαν για το σύνολο του έτους και τα 7 καταστήματα της αλυσίδας σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη και Κύπρο. Το 2017 έκλεισε με ισχυρή αύξηση πωλήσεων 24% η οποία οφείλεται τόσο στη λειτουργία του συνόλου των 7 καταστημάτων για το σύνολο του έτους, όσο όμως και στην αύξηση πωλήσεων των υπάρχοντων καταστημάτων σε όλες τις κατηγορίες.

Το 2018 στόχος είναι να συνεχιστεί η πορεία εξάπλωσης και επενδύσεων της αλυσίδας iStorm με νέα καταστήματα. Σήμερα λειτουργούν επτά (7) συνολικά καταστήματα iStorm, εκ των οποίων τα τέσσερα (4) στην Αθήνα, δύο (2) στη Θεσσαλονίκη και το νεότερο κατάστημα στο κέντρο της Λευκωσίας, πρωτεύουσας της Κύπρου. Στόχος είναι το άνοιγμα ενός καταστήματος στην Λεμεσό μέχρι το τέλος του 2018, κάτι το οποίο θα εδραιώσει ακόμα περισσότερο την παρουσία της Εταιρείας στην Κύπρο.

Η iStorm A.E. το 2018 στοχεύει να διατηρήσει τη δυναμική που ανέπτυξε το 2017 και προσδοκά στην αύξηση πωλήσεων και μεριδίων της στην αγορά.

B. Κλάδος Λύσεων Πληροφορικής IT

Unisystems

Ολοκληρωμένες Λύσεις και Υπηρεσίες Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών

Η Unisystems A.E. στο 2017 αύξησε τον κύκλο εργασιών της κατά 2% σε σχέση με το 2016 (από € 82,5 εκατ. σε € 84 εκατ.). Πολύ σημαντική ήταν η αύξηση των εσόδων από τις αγορές του εξωτερικού η οποία έφτασε στο 40% (από € 22,5 εκατ. το 2016 σε € 33 εκατ. το 2017). Αντίθετα υπήρξε μείωση των εσόδων στην αγορά της Ελλάδας κατά -13% (από €58 εκατ. σε €51 εκατ.) η οποία προήλθε κυρίως από τον κλάδο των Τραπεζών και του Δημοσίου.

Η κύρια αγορά του εξωτερικού ήταν οι Οργανισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το 2017, στη Unisystems A.E. ανατέθηκαν πάνω από 10 νέα 4ετούς διάρκειας συμβόλαια υπηρεσιών από οργανισμούς της ΕΕ, συνολικού προϋπολογισμού άνω των € 35 εκατ.. Τα συνολικά έσοδα της εταιρείας από τις αγορές του εξωτερικού αποτελούν πλέον το 40% των συνολικών ετησίων εσόδων της εταιρείας και το 43% των εσόδων υπηρεσιών.

Το 2017 η οργανική κερδοφορία της εταιρείας κινήθηκε χαμηλότερα από ο 2016 επηρεασμένη από δαπάνες ανάπτυξης λύσεων ενώ η καθαρή κερδοφορία προ φόρων κινήθηκε ελαφρά θετικά. Όπως και στα προηγούμενα χρόνια, η Διοίκηση της εταιρείας έδωσε έμφαση στη συγκράτηση των δαπανών, τον περιορισμό χρήσης δανειακών κεφαλαίων και την παραγωγή θετικών χρηματοροών.

Για το οικονομικό έτος 2018 και στο βαθμό που δεν υπάρξουν δυσμενείς εσωτερικές πολιτικοοικονομικές εξελίξεις, προβλέπεται σχετική αύξηση του τζίρου από την εσωτερική αγορά, περαιτέρω βελτίωση της κερδοφορίας, συνέχιση της επέκτασης των πωλήσεων στο εξωτερικό και παραγωγή θετικών χρηματοροών. Το 2018 οι πωλήσεις από τις αγορές του εξωτερικού προβλέπεται να κυμανθούν στο 42% των συνολικών ετησίων εσόδων της εταιρείας ή στο 45% των εσόδων από υπηρεσίες.

Γ. Κλάδος Ηλεκτρονικών συναλλαγών/πληρωμών

Cardlink

Παροχή υπηρεσιών δικτύου τερματικών POS

Το 2017 έκλεισε με την Cardlink A.E. να διαχειρίζεται σχεδόν 290.000 τερματικά και σταθερά πάνω από 20.000.000 συναλλαγές μηνιαίως. Η ζήτηση νέων τερματικών με αφορμή τον νόμο 4446/2016 παρέμεινε υψηλή σε όλη την χρονιά. Οι συναλλαγές επίσης διατήρησαν του υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης. Το αποτέλεσμα είναι ότι τα έσοδα της Cardlink A.E. αυξήθηκαν κατά 79% για το 2017 σε σχέση με το 2016.

Το 2018 θα είναι μια χρονιά σταθεροποίησης για την Cardlink A.E.. Η ανάπτυξη των εσόδων θα έλθει από την περαιτέρω αύξηση των συναλλαγών καθώς και από την ολοκλήρωση της εφαρμογής του ν. 4426/2016, αλλά σε μικρότερη κλίμακα σε σχέση με το 2017.

Η εταιρεία έχει ξεκινήσει την υλοποίηση του στρατηγικού πλάνου για την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών και τα πρώτα δείγματα θα είναι διαθέσιμα εντός του 2018.

Δ. Κλάδος Ταχυδρομικών Υπηρεσιών

ACS

Ταχυδρομικές Υπηρεσίες

Η ACS A.E.E. κατά το 2017 έδωσε έμφαση στην αύξηση των πωλήσεων, τη συγκράτηση των δαπανών, την αποτελεσματική διαχείριση του ρίσκου και την παραγωγή θετικών χρηματορικών. Η εταιρεία είχε μια θετική πορεία με ανάπτυξη όλων των δραστηριοτήτων της, ενώ τα συνολικά της έσοδα διαμορφώθηκαν σε περίπου ευρώ 99 εκατ. (~+9,9% σε σχέση με το 2016). Τα έσοδα από τις υπηρεσίες ταχυμεταφορών 2017 αυξήθηκαν κατά περίπου 8% σε σχέση με το 2016, ενώ τα έσοδα από τις υπηρεσίες ταχυδρομείου παρουσίασαν αύξηση κατά περίπου 16% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Η δραστηριότητα των υπηρεσιών ταχυδρομείου αποτελεί τη δεύτερη βασική δραστηριότητα της εταιρείας μετά τις ταχυμεταφορές και αφορά το 15% των συνολικών εσόδων της εταιρείας. Τα κέρδη EBITDA της εταιρείας διαμορφώθηκαν σε περίπου ευρώ 12,4 εκατ. (υψηλότερα κατά περίπου 6% από το 2016) ενώ τα ΚΠΦ (EBT) ανήλθαν σε περίπου ευρώ 11,2 εκατ. (υψηλότερα κατά περίπου 5% από το 2016). Σημειώνεται ότι τα αποτελέσματα του 2016 είχαν επηρεαστεί από έκτακτα θετικά αποτελέσματα ύψους € 1,3 εκατ.

Η ανάπτυξη της δραστηριότητας των ταχυμεταφορών της εταιρείας κατά το 2017 οφείλεται και στη γενικότερη ανάπτυξη της εν λόγω αγοράς των ταχυμεταφορών που εκτιμάται ότι θα συνεχίσει να αναπτύσσεται και τα επόμενα έτη λόγω της διαρκούς ανάπτυξης του ηλεκτρονικού εμπορίου (e-commerce). Στο πλαίσιο αυτό η εταιρεία από τα τέλη του 2016 υλοποιεί την Β' Φάση της αναβάθμισης των εγκαταστάσεων της διαλογής στην Αττική σε οικόπεδο που είχε αποκτήσει στις αρχές του 2015 στην περιοχή του Αιγάλεω και βρίσκεται στην φάση των μελετών για την λήψη άδειας δόμησης. Η φάση αυτή αφορά κυρίως τη δημιουργία ενός σύγχρονου κέντρου διαλογής με πολύ υψηλότερη χωρητικότητα και δυνατότητα διαλογής, ενώ το ύψος της επένδυσης της Β φάσης εκτιμάται να ανέλθει σε περίπου 24 εκατ. ευρώ και θα έχει ολοκληρωθεί περίπου στα τέλη του 2019.

Για το 2018 η ACS A.E.E. βασίζει την ανάπτυξη των εσόδων της κυρίως στις υπηρεσίες ταχυμεταφορών. Η αγορά των υπηρεσιών ταχυμεταφορών εκτιμάται ότι λόγω της ανάπτυξης του ηλεκτρονικού εμπορίου (e-commerce) θα κινηθεί θετικά. Παράλληλα, η εταιρεία προχωράει και σε σημαντική αναβάθμιση των μηχανογραφικών της υποδομών και νέων λύσεων για τους πελάτες της, καθώς και την ανάπτυξη του δικτύου των σημείων για την καλύτερη εξυπηρέτηση των αναγκών των πελατών του ηλεκτρονικού εμπορίου (e-commerce) με στόχο την αύξηση του μεριδίου της στην αγορά αυτή. Η αγορά του ταχυδρομείου παραμένει μια φθίνουσα αγορά λόγω της σταδιακής υποκατάστασης της αλληλογραφίας από τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, αλλά το μερίδιο της ACS A.E.E. στην αγορά αυτή είναι ακόμα πολύ μικρό (περίπου 5-6%) και υπάρχουν προοπτικές ανάπτυξης των εσόδων της από την αύξηση του μεριδίου της. Συνολικά το 2018 εκτιμάται ότι, εφόσον δεν υπάρξει κάποιο αρνητικό γεγονός, η ACS A.E.E. θα παρουσιάσει αύξηση του συνολικού κύκλου εργασιών της.

Ε. Κλάδος ανανεώσιμων πηγών Ενέργειας

Quest Ενεργειακή Κτηματική A.E.B.E.

Αιολικά και φωτοβολταϊκά πάρκα

Με την απόκτηση του 100% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας από την Quest Συμμετοχών A.E., και την εξαγορά εντός του 2017, δύο εν λειτουργία φωτοβολταϊκών σταθμών ισχύος 2MW και 3MW, η εταιρεία εισέρχεται σε μια νέα φάση λειτουργίας και ανάπτυξης.

Κύρια στρατηγική στόχευση της εταιρείας για το 2018 αποτελεί η αναζήτηση και εξαγορά εν λειτουργία φωτοβολταϊκών σταθμών, οι οποίοι πληρούν καθορισμένα τεχνικοοικονομικά κριτήρια, ώστε η συνολική εγκατεστημένη ισχύς των εν λειτουργία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας να ξεπεράσει σε πρώτη φάση τα 10MW.

Παράλληλα ερευνώνται και αξιολογούνται νέες τεχνολογίες και αγορές στον χώρο της ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες αναπτύσσονται σταδιακά και αναμένεται να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο την επόμενη πενταετία, τόσο στον τρόπο χρήσης της ηλεκτρικής ενέργειας όσο και στη διαχείριση αυτής.

8. Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η παρούσα Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 43ββ του κ.ν. 2190/1920, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 2 του Ν.4403/2016, ΦΕΚ Α 125/7.7.2016 (άρθρο 20 Οδηγίας 2013/34/ΕΕ και παρ. 2 άρθρου 1 Οδηγίας 2014/95/ΕΕ).

α. Εισαγωγή

Η Εταιρεία εφαρμόζοντας τις βασικές αρχές της Εταιρικής Διακυβέρνησης έχει θέσει τους εξής στόχους:

- διαφάνεια στη διοίκηση και την εταιρική ευθύνη
- ενημέρωση και συμμετοχή των μετόχων στις σημαντικές αποφάσεις
- ταχύτητα στη λήψη αποφάσεων και την αποτελεσματική διοίκηση
- εντοπισμός, αναγνώριση και ελαχιστοποίηση κινδύνων
- εξασφάλιση ποιοτικού εργασιακού πλαισίου
- ανεξαρτησία στην άσκηση ελέγχου και τέλος
- ευαισθητοποίηση της Εταιρείας και του προσωπικού της σε θέματα που αφορούν τη σχέση με το φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον.

β. Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η Εταιρεία, συμμορφώνεται με τις ειδικές πρακτικές για εισηγμένες εταιρείες που προβλέπει ο Ελληνικός Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΚΕΔ), που έχει αναρτηθεί στην ακόλουθη ηλεκτρονική διεύθυνση:

http://www.helex.gr/documents/10180/906743/HCGC_GR_20131022.pdf/e8e7b6da-6dd0-4c30-90e9-79fe9ca8383d

Μέχρι τις 30 Μαρτίου 2018 ο προαναφερόμενος Κώδικας εφαρμόζεται με τις ακόλουθες αποκλίσεις:

α. Δεν υπάρχει διαρθρωμένη διαδικασία ή πολιτική ποικιλομορφίας ως προς τη σύνθεση του ΔΣ και των ανωτάτων διευθυντικών στελεχών ή/και δεν ορίζεται ποσοστό εκπροσώπησης κάθε φύλου αντίστοιχα. Η Εταιρεία εξετάζει την εναρμόνισή της με την εν λόγω ειδική πρακτική κατόπιν κατάρτισης σχετικής διαδικασίας (Μέρος Α παράγραφος 2.8 του Κώδικα).

β. Τα νέα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνουν εισαγωγική ενημέρωση για τα θέματα που αφορούν στην Εταιρεία αλλά δεν υφίσταται συγκεκριμένο πρόγραμμα διαρκούς επαγγελματικής επιμόρφωσης. Ωστόσο, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου έρχονται συχνά σε επαφή με τα στελέχη της Εταιρείας. Επίσης, τα μέλη έχοντας λάβει εγκαίρως γνώση των εισηγήσεων και ενημερώσεων προς το Διοικητικό Συμβούλιο έχουν τη δυνατότητα να ζητήσουν πάντοτε περαιτέρω διευκρινίσεις και ενημέρωση από τα αρμόδια στελέχη. (Μέρος Α παράγραφοι 6.5 - 6.6 του Κώδικα).

γ. Στις συμβάσεις των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου δεν προβλέπεται ότι το Διοικητικό Συμβούλιο δύναται να απαιτήσει την επιστροφή μέρους ή όλου του bonus που έχει αποδοθεί λόγω παραπτώματων ή ανακριβών οικονομικών καταστάσεων προηγούμενων χρήσεων ή γενικώς εσφαλμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό τους bonus αυτού, καθώς δεν υφίστανται τέτοιες μεταξύ της Εταιρείας και

των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Σε κάθε περίπτωση, η Εταιρεία διαθέτει τους ελεγκτικούς μηχανισμούς που διασφαλίζουν ότι οι οικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς αλλά και τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές ώστε να αποφεύγεται οιαδήποτε χειραγώγηση ή αλλοίωση των οικονομικών αποτελεσμάτων της Εταιρείας (Μέρος Γ, παράγραφος 1.3 του Κώδικα).

δ. Δεν προβλέπεται διαδικασία για ψηφοφορία στις Γενικές Συνελεύσεις ηλεκτρονικά ή δι' αλληλογραφίας. Προβλέπεται όμως η δυνατότητα του Διοικητικού Συμβουλίου να αποφασίσει, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου, τέτοια διαδικασία. Ωστόσο, όπως αναφέρεται στο άρθρο 28α παρ. 8 του Κ.Ν. 2190/1920, θα πρέπει να εκδοθεί Απόφαση του αρμοδίου Υπουργού στην οποία θα ορίζονται οι προδιαγραφές για τη διασφάλιση της ταυτότητας του ψηφίζοντος μετόχου, απόφαση η οποία δεν έχει ακόμα εκδοθεί (Μέρος ΔΙΙ παράγραφος 2.2 του Κώδικα).

ε. Η Εταιρεία δεν δημοσιεύει περίληψη των πρακτικών της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων. Ωστόσο, αμέσως μετά τη συνεδρίαση εκδίδεται Δελτίο Τύπου αναφέροντας την απαρτία κατά τη Γενική Συνέλευση και τις αποφάσεις αυτής. Εντός πέντε (5) ημερών αναρτώνται τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας για κάθε θέμα της ημερήσιας διάταξης (Μέρος ΔΙΙ παράγραφος 2.3 του Κώδικα).

στ. Η Εταιρική Γραμματέας, η οποία εκτελεί και καθήκοντα Γραμματέα του Διοικητικού Συμβουλίου, ο επικεφαλής Εσωτερικού Ελέγχου και ο τακτικός εξωτερικός ελεγκτής παρίστανται πάντοτε στη Γενική Συνέλευση των Μετόχων, δεν υπάρχει όμως τυπικά καταγεγραμμένη αντίστοιχη πρακτική για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, ωστόσο αυτά συμμετέχουν στις Γενικές Συνελεύσεις των Μετόχων (Μέρος ΔΙΙ παράγραφος 2.4 του Κώδικα).

Για όσες περιπτώσεις αναφέρονται στην παρούσα Δήλωση ως αποκλίσεις από τον ΕΚΕΔ δεν υπάρχει μέχρι σήμερα νομοθετική ρύθμιση ή κανονιστική ρύθμιση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ώστε να γίνουν οι απαραίτητες προσαρμογές και υιοθετήσεις μέτρων από την Εταιρεία. Ωστόσο η Εταιρεία προτίθεται να εξετάσει κατάλληλες ενέργειες προκειμένου να ελαχιστοποιήσει τις υπάρχουσες αποκλίσεις από τον ΕΚΕΔ. Επιπλέον, η Εταιρεία τηρεί σύμφωνα με το νόμο 3016/2002 περί εταιρικής διακυβέρνησης, όπως αυτός ισχύει, Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας, που έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο και καθορίζει τις αρμοδιότητες και ευθύνες του Προέδρου, Αντιπροέδρου/-ων, Διευθύνοντος Συμβούλου, Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου, Εταιρικού Γραμματέα, καθώς των ανώτατων και ανώτερων στελεχών προάγοντας έτσι τον επαρκή διαχωρισμό αρμοδιοτήτων εντός της Εταιρείας.

γ. Περιγραφή των κύριων χαρακτηριστικών του συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας σε σχέση με την διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

i. Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου

Η Εταιρεία διαθέτει ανεξάρτητη Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία ενημερώνει εγγράφως το Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με τα αποτελέσματα των εργασιών της μία φορά τουλάχιστον το τρίμηνο με αναφορά στον εντοπισμό και αντιμετώπιση των σημαντικότερων κινδύνων και στην αποτελεσματικότητα του συστήματος του εσωτερικού ελέγχου. Ο υπεύθυνος Εσωτερικού Ελέγχου ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας και είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, υπάγεται ιεραρχικά απευθείας στο Διοικητικό Συμβούλιο και εποπτεύεται από αυτό μέσω και με την υποστήριξη της Επιτροπής Ελέγχου.

Κατά την άσκηση των καθηκόντων του, ο εσωτερικός ελεγκτής δικαιούται να λάβει γνώση οποιουδήποτε βιβλίου, αρχείου ή εγγράφου της Εταιρείας και να έχει πλήρη και απρόσκοπτη πρόσβαση σε οποιαδήποτε Διεύθυνση-Υπηρεσία της Εταιρείας και κατά περίπτωση των θυγατρικών της εταιρειών. Επιπλέον, δρα σε εναρμόνιση με τα Διεθνή Πρότυπα για την επαγγελματική Άσκηση του Εσωτερικού Ελέγχου (Standards for the Professional Practice of Internal Auditing). Τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων, τα στελέχη και οι εργαζόμενοι των εταιρειών οφείλουν να συνεργάζονται και να παρέχουν πληροφορίες στους εσωτερικούς ελεγκτές και γενικά να διευκολύνουν με κάθε τρόπο το έργο τους.

Η Επιτροπή Ελέγχου παρακολουθεί, εξετάζει και αξιολογεί την επάρκεια και αποτελεσματικότητα του συνόλου των πολιτικών, διαδικασιών και δικλίδων ασφάλειας της Εταιρείας αναφορικά αφενός με το σύστημα του εσωτερικού ελέγχου και αφετέρου με την εκτίμηση και τη διαχείριση κινδύνων, σε σχέση με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Ως προς τη λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου, η Επιτροπή Ελέγχου παρακολουθεί και επιθεωρεί την ορθή λειτουργία της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου σύμφωνα με τα επαγγελματικά πρότυπα, καθώς και το ισχύον

νομικό και κανονιστικό πλαίσιο και αξιολογεί το έργο, την επάρκεια και την αποτελεσματικότητά της, χωρίς ωστόσο να επηρεάζει την ανεξαρτησία της.

Η επάρκεια του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου παρακολουθείται σε συστηματική βάση από την Επιτροπή Ελέγχου μέσω τριμηνιαίων αναφορών που υποβάλλονται σε αυτήν από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου. Οι αναφορές περιέχουν αξιολόγηση των σημαντικών κινδύνων και της αποτελεσματικότητας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας ως προς τη διαχείρισή τους.

Επίσης, η Επιτροπή Ελέγχου παρακολουθεί τη διαδικασία και τη διενέργεια του υποχρεωτικού ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας. Στο πλαίσιο αυτό ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο υποβάλλοντας σχετική αναφορά για τα θέματα που προέκυψαν από τη διενέργεια του υποχρεωτικού ελέγχου επεξηγώντας αναλυτικά:

i) Τη συμβολή του υποχρεωτικού ελέγχου στην ποιότητα και ακεραιότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, δηλαδή στην ακρίβεια, πληρότητα και ορθότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών γνωστοποιήσεων, που εγκρίνει το Διοικητικό Συμβούλιο και δημοσιοποιείται.

ii) Το ρόλο της Επιτροπής Ελέγχου στην υπό i) ανωτέρω διαδικασία, δηλαδή καταγραφή των ενεργειών που προέβη η Επιτροπή Ελέγχου κατά τη διαδικασία διεξαγωγής του υποχρεωτικού ελέγχου.

Στο πλαίσιο της ανωτέρω ενημέρωσης του Διοικητικού Συμβουλίου η Επιτροπή Ελέγχου λαμβάνει υπόψη της το περιεχόμενο της συμπληρωματικής έκθεσης, την οποία ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής της υποβάλει και η οποία περιέχει τα αποτελέσματα του υποχρεωτικού ελέγχου που διενεργήθηκε και πληροί τουλάχιστον τις συγκεκριμένες απαιτήσεις σύμφωνα με το άρθρο 11 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Απριλίου 2014. Η Επιτροπή Ελέγχου παρακολουθεί, εξετάζει και αξιολογεί τη διαδικασία σύνταξης της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, δηλαδή τους μηχανισμούς και τα συστήματα παραγωγής, τη ροή και τη διάχυση των χρηματοοικονομικών πληροφοριών που παράγουν οι εμπλεκόμενες οργανωτικές μονάδες της Εταιρείας.

Στις παραπάνω ενέργειες της Επιτροπής Ελέγχου περιλαμβάνεται και η λοιπή δημοσιοποιηθείσα πληροφόρηση με οποιονδήποτε τρόπο (π.χ. χρηματιστηριακές ανακοινώσεις, δελτία τύπου) σε σχέση με τις χρηματοοικονομικές πληροφορίες. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή Ελέγχου ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο με τις διαπιστώσεις της και υποβάλλει προτάσεις βελτίωσης της διαδικασίας, εφόσον κριθεί σκόπιμο.

Ειδικότερα, η Επιτροπή Ελέγχου ενημερώνεται για τη διαδικασία και το χρονοδιάγραμμα σύνταξης της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης από τη Διοίκηση.

Η Επιτροπή Ελέγχου ενημερώνεται επίσης από τον ορκωτό ελεγκτή λογιστή επί του ετήσιου προγράμματος υποχρεωτικού ελέγχου πριν από την εφαρμογή του, προβαίνει σε αξιολόγησή του και βεβαιώνεται ότι το ετήσιο πρόγραμμα υποχρεωτικού ελέγχου θα καλύψει τα σημαντικότερα πεδία ελέγχου, λαμβάνοντας υπόψη τους κύριους τομείς επιχειρηματικού και χρηματοοικονομικού κινδύνου της Εταιρείας. Περαιτέρω, η Επιτροπή Ελέγχου υποβάλλει προτάσεις και λοιπά σημαντικά θέματα όταν το κρίνει σκόπιμο.

Για την υλοποίηση των παραπάνω, η Επιτροπή Ελέγχου δύναται να πραγματοποιεί συναντήσεις με τη Διοίκηση/αρμόδια διευθυντικά στελέχη κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας των οικονομικών εκθέσεων, καθώς επίσης και με τον ορκωτό ελεγκτή λογιστή κατά το στάδιο προγραμματισμού του ελέγχου, κατά τη διάρκεια εκτέλεσής του και κατά το στάδιο προετοιμασίας των εκθέσεων ελέγχου.

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, η Επιτροπή Ελέγχου πρέπει να λάβει υπόψη της και να εξετάσει τα πιο σημαντικά ζητήματα και τους κινδύνους που ενδέχεται να έχουν επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας καθώς και στις σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις της Διοίκησης κατά τη σύνταξή τους.

Η λειτουργία της Επιτροπής Ελέγχου ρυθμίζεται αναλυτικά από Κανονισμό εγκεκριμένο από το Διοικητικό Συμβούλιο, ο οποίος είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα της Εταιρείας.

ii. Διαχείριση Κινδύνων

Η Εταιρεία έχει θεσπίσει τις κατάλληλες πολιτικές και διαδικασίες με στόχο να διαχειριστεί όλους του κινδύνους που μπορεί να ανακύψουν κατά τη διαδικασία σύνταξης των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Πραγματοποιούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα λεπτομερείς παρουσιάσεις των οικονομικών αποτελεσμάτων τόσο σε επίπεδο των επιμέρους εταιρειών του Ομίλου, όσο και σε επίπεδο ενοποιημένων οικονομικών αποτελεσμάτων. Το Διοικητικό Συμβούλιο θέτει την επιχειρησιακή στρατηγική σε επίπεδο Εταιρείας και θυγατρικών στο πλαίσιο της έγκρισης ενός ετήσιου προϋπολογισμού με μεσοπρόθεσμες εκτιμήσεις, τόσο ανά δραστηριότητα/θυγατρική της Εταιρείας, όσο και σε ενοποιημένη βάση για το επόμενο οικονομικό έτος. Βασικό σημείο της άσκησης αυτής είναι η επισκόπηση των επιχειρησιακών κινδύνων και ευκαιριών και τα μέτρα που λαμβάνονται για τη διαχείρισή τους. Εξετάζεται σε τακτική βάση η λειτουργική και χρηματοοικονομική απόδοση, καθώς και πραγματοποιείται σύγκριση του προϋπολογισμού με τα αποτελέσματα προηγούμενων ετών με στόχο τη βέλτιστη απόδοση. Επίσης, σε μηνιαία

βάση αναλύονται οι αποκλίσεις ανάμεσα στα πραγματικά αποτελέσματα, τα προϋπολογισμένα και τα συγκριτικά για να διασφαλίζεται η ακρίβεια και πληρότητα των αποτελεσμάτων.

Όλες οι δραστηριότητες της Εταιρείας υπόκεινται σε ελέγχους από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου, τα αποτελέσματα των οποίων παρουσιάζονται στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας. Επιπρόσθετα, η Επιτροπή Ελέγχου επισκοπεί τη διαχείριση των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων της Εταιρείας και την περιοδική αναθεώρησή τους. Στο πλαίσιο αυτό, αξιολογεί τις μεθόδους που χρησιμοποιεί η Εταιρεία για τον εντοπισμό και την παρακολούθηση των κινδύνων, την αντιμετώπιση των κυριότερων από αυτούς μέσω του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου καθώς και τη γνωστοποίησή τους στις δημοσιοποιημένες χρηματοοικονομικές πληροφορίες με ορθό τρόπο. Αναγνωρισμένοι έγκυροι και διεθνώς αναγνωρισμένοι ελεγκτικοί οίκοι διενεργούν έλεγχο και πιστοποιούν τις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου.

iii. Συστήματα Πληροφορικής

Έχουν αναπτυχθεί ειδικά συστήματα και εφαρμόζονται πολιτικές και διαδικασίες που καλύπτουν όλους τους σημαντικούς τομείς της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Οι σημαντικότερες διαδικασίες που εφαρμόζονται είναι οι διαδικασίες ασφαλείας και ειδικότερα: δημιουργία αντιγράφων ασφαλείας (καθημερινά, μηνιαία και ετήσια), διαδικασία επαναφοράς, disaster recovery plan, ασφάλεια αίθουσας κεντρικών υπολογιστών και αρχείο καταγραφής περιστατικών, καθώς επίσης και οι διαδικασίες προστασίας και ειδικότερα λογισμικό αντιϊών (antivirus security), προστασία ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail security) και τείχος προστασίας (firewall).

iv. Βασικά πληροφοριακά στοιχεία για τον τρόπο λειτουργίας της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων, τις βασικές εξουσίες τους και την περιγραφή των δικαιωμάτων τους και του τρόπου άσκησης τους

Η Γενική Συνέλευση είναι το ανώτατο όργανο λήψης αποφάσεων της Εταιρείας, συγκαλείται από το Διοικητικό Συμβούλιο και μπορεί να αποφασίζει για όλα τα σημαντικά θέματα της Εταιρείας, σύμφωνα με το νόμο. Οι μέτοχοι δικαιούνται να συμμετάσχουν είτε αυτοπροσώπως είτε μέσω νομίμου εκπροσώπου, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση διεξάγεται μια φορά το χρόνο σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κείμενη νομοθεσία και στο Καταστατικό της Εταιρείας, προκειμένου, μεταξύ άλλων, να εγκρίνει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας, να αποφασίσει περί της διανομής ή μη των κερδών και απαλλαγής των μελών του Δ.Σ. και των Ελεγκτών από κάθε ευθύνη.

Η Εταιρεία κοινοποιεί όλες τις πληροφορίες που σχετίζονται με τη Γενική Συνέλευση των μετόχων κατά τρόπο που να εξασφαλίζει σε όλους τους μετόχους εύκολη και ισότιμη πρόσβαση. Όλες οι δημοσιοποιήσεις και τα συναφή έγγραφα κοινοποιούνται στην ιστοσελίδα της Εταιρείας στην ελληνική και αγγλική γλώσσα (κατά περίπτωση) κατά την ημερομηνία της γνωστοποίησής τους. Η Εταιρεία δημοσιοποιεί και αναρτά στην ιστοσελίδα της τις συγκεκριμένες πληροφορίες που ορίζει ο ν. 3884/2010, όπως ισχύει, σχετικά με την προετοιμασία της Γενικής Συνέλευσης, αλλά και πληροφορίες σχετικά με τα πεπραγμένα των Γενικών Συνελεύσεων, ώστε να διευκολύνεται η αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων των μετόχων. Τουλάχιστον ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και ο Διευθύνων Σύμβουλος παρίστανται στη Γενική Συνέλευση και είναι διαθέσιμοι προκειμένου να παρέχουν ενημέρωση και πληροφορίες επί των θεμάτων που τίθενται από τους μετόχους προς συζήτηση.

Τα δικαιώματα των μετόχων της Εταιρείας καθορίζονται στο Καταστατικό και στον κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει.

v. Πληροφοριακά στοιχεία για τη σύνθεση και τον τρόπο λειτουργίας του Δ.Σ. και άλλων επιτροπών ή οργάνων

α. Το Διοικητικό Συμβούλιο, έχει την ευθύνη της διοίκησης της Εταιρείας, της διαχείρισης των περιουσιακών της στοιχείων και της πραγμάτωσης του σκοπού της. Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από επτά (7) έως δεκατρία (13) μέλη, τα οποία διακρίνονται σε εκτελεστικά, μη εκτελεστικά και ανεξάρτητα, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3016/2002, όπως ισχύει, καθώς και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις

διατάξεις του ν. 4449/2017 και στο υπ' αρ. 1302/28.4.2017 έγγραφο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς προς τις εισηγμένες εταιρείες. Τα εκτελεστικά μέλη απασχολούνται στην Εταιρεία με τα καθημερινά θέματα διοίκησης της Εταιρείας. Τα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου (όχι λιγότερα από το 1/3 του συνολικού αριθμού των μελών) δεν ασκούν διαχειριστικά καθήκοντα στην Εταιρεία, αλλά μπορούν να διατυπώνουν ανεξάρτητες εκτιμήσεις, ιδίως σχετικά με τη στρατηγική της Εταιρείας, την απόδοσή της και το ενεργητικό της.

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει εκλεγεί βάσει της από 1.6.2016 απόφασης της Γενικής Συνέλευσης, σύμφωνα με την οποία εξελέγησαν και τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, κ.κ. Απόστολος Παπαδόπουλος, Απόστολος Ταμβακάκης, Φαίδων Ταμβακάκης και Παντελής Τζωρτζάκης, καθώς και εξελέγη η Επιτροπή Ελέγχου και ορίστηκε ο Πρόεδρος αυτής.

Ακολουθεί πίνακας που περιλαμβάνει τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου από 1.1.2017 έως 31.12.2017 και την ιδιότητα ενός εκάστου από αυτά:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ	ΛΗΞΗ ΘΗΤΕΙΑΣ
Θεόδωρος Φέσσας	Πρόεδρος, Εκτελεστικό Μέλος	Ανάληψη: 1/6/2016	30/6/2019 ή επόμενη τακτική ΓΣ
Ευτυχία Κουτσουρέλη	Αντιπρόεδρος – Εκτελεστικό Μέλος	Ανάληψη 1/6/2016	30/6/2019 ή επόμενη τακτική ΓΣ
Παντελής Τζωρτζάκης	Αντιπρόεδρος - Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος	Ανάληψη 1/6/2016	30/6/2019 ή επόμενη τακτική ΓΣ
Απόστολος Γεωργαντζής	Διευθύνων Σύμβουλος	Ανάληψη 1/6/2016	30/6/2019 ή επόμενη τακτική ΓΣ
Νικόλαος Σωκράτης Λαμπρούκος	Εκτελεστικό Μέλος	Ανάληψη 1/6/2016	30/6/2019 ή επόμενη τακτική ΓΣ
Μάρκος Μπισσάκος	Εκτελεστικό Μέλος	Ανάληψη 1/6/2016	30/6/2019 ή επόμενη τακτική ΓΣ
Απόστολος Παπαδόπουλος	Ανεξάρτητο- Μη εκτελεστικό μέλος	Ανάληψη 1/6/2016	30/6/2019 ή επόμενη τακτική ΓΣ
Απόστολος Ταμβακάκης	Ανεξάρτητο- Μη εκτελεστικό μέλος	Ανάληψη 1/6/2016	30/6/2019 ή επόμενη τακτική ΓΣ
Φαίδων Ταμβακάκης	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος	Ανάληψη 1/6/2016	30/6/2019 ή επόμενη τακτική ΓΣ

Δεν υπήρξαν αλλαγές στη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου εντός του 2017.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνέρχεται με την απαραίτητη συχνότητα, τουλάχιστον μία φορά το μήνα, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων του, η καλή ροή των πληροφοριών, η συνεχής ενημέρωσή του σε θέματα που αφορούν στην Εταιρεία και υιοθετεί στην αρχή του έτους ημερολόγιο συνεδριάσεων, το οποίο αναθεωρείται ανάλογα με τις ανάγκες της Εταιρείας. Συνέρχεται επίσης έκτακτα ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου του, λαμβάνει δε αποφάσεις με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών του που είναι παρόντα.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδρίασε 55 φορές μέσα στο έτος 2017.

Οι παρουσίες κάθε μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου κατά τη χρήση 2017 εμφανίζονται στον παρακάτω πίνακα:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΘΗΤΕΙΑΣ ΤΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΕ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΘΗΚΕ
Θεόδωρος Φέσσας	55	55	-
Ευτυχία Κουτσουρέλη	55	55	-
Παντελής Τζωρτζάκης	55	53	2
Απόστολος Γεωργαντζής	55	55	-
Νικόλαος Σωκράτης Λαμπρούκος	55	55	-
Μάρκος Μπισσάκος	55	55	-
Απόστολος Παπαδόπουλος	55	55	-
Απόστολος Ταμβακάκης	55	54	1
Φαίδων Ταμβακάκης	55	54	1

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει ορίσει Εταιρική Γραμματέα, η οποία μεριμνά για την ανεμπόδιστη ροή πληροφοριών μεταξύ των μελών του, την εκ των προτέρων γνωστοποίηση των θεμάτων που θα αποτελέσουν αντικείμενο συζήτησης της συνεδρίασης και την τήρηση των διαδικασιών συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου (ενδεικτικά καταγραφή πρακτικών και διανομή τους στα μέλη). Στα πρακτικά καταγράφονται με σαφήνεια και ακρίβεια όλες οι απόψεις των μελών. Τα πρακτικά κάθε συνεδρίασης εγκρίνονται από το σύνολο των παρευρεθέντων μελών το αργότερο μέχρι την επόμενη συνεδρίαση. Τα εγκεκριμένα πρακτικά των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου υπογράφονται από τα μέλη το αργότερο εντός τεσσάρων (4) εβδομάδων από την ημέρα της συνεδρίασης.

Οι αμοιβές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, οι οποίες προεγκρίνονται και εγκρίνονται ανά έτος από τη Γενική Συνέλευση κατόπιν πρότασης από το Διοικητικό Συμβούλιο, παρουσιάζονται στην ετήσια οικονομική έκθεση.

β. Οι εξουσίες και αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας είναι αυτές που περιγράφονται στο Καταστατικό της, στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Εταιρείας, στον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, στον κ.ν.2190/1920 και λοιπή κείμενη νομοθεσία.

Ειδικότερα αναφορικά με τις αρμοδιότητες του Προέδρου, Αντιπροέδρου/ων και Διευθύνοντος Συμβούλου της Εταιρείας:

β.ι Ο **Πρόεδρος** έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας (άρθρο 12) και το νόμο, το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αναθέτει με απόφασή του την άσκηση όλων ή μερικών από τα δικαιώματα και τις εξουσίες του που σχετίζονται με τη διοίκηση, διαχείριση και εκπροσώπηση της Εταιρείας σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα, ο τίτλος και η αρμοδιότητα των οποίων καθορίζονται πάντοτε με απόφαση του Συμβουλίου. Οι αρμοδιότητες του Προέδρου, του Αντιπροέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και του Διευθύνοντος Συμβούλου καθορίζονται από το Καταστατικό και τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης. Ειδικότερα:

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

1. Διασφάλιση της καλής οργάνωσης των εργασιών του Διοικητικού Συμβουλίου και της αποτελεσματικής διεξαγωγής των συνεδριάσεών του.
2. Καθορισμός των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης.

3. Σύγκληση σε συνεδρίαση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.
4. Διεύθυνση των Συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου.
5. Διασφάλιση της έγκαιρης και ορθής πληροφόρησης των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.
6. Διασφάλιση της αποτελεσματικής επικοινωνίας του Διοικητικού Συμβουλίου με όλους τους μετόχους, με γνώμονα τη δίκαιη και ισότιμη μεταχείριση των συμφερόντων όλων των μετόχων.
7. Διευκόλυνση της αποτελεσματικής συμμετοχής των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου στις εργασίες του, και διασφάλιση επικοινωνιακών σχέσεων μεταξύ των εκτελεστικών και των μη εκτελεστικών μελών.
8. Διασφάλιση της αντικειμενικής αξιολόγησης της λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου.
9. Προαγωγή όλων των εταιρικών ζητημάτων.
10. Δικαστική και εξώδικη εκπροσώπηση της Εταιρείας.
11. Εκπροσώπηση της Εταιρείας ενώπιον πάσης αρχής και αποδοχή των επιβαλλόμενων σε αυτήν όρκων.
12. Δυνατότητα, σε περίπτωση προφανούς κινδύνου από την αναβολή και χωρίς απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, έγερσης και αντίκρουσης αγωγών και άσκησης με ένδικα μέσα, διορισμού πληρεξούσιων και εκκίνησης κάθε δικαστικής ή εξώδικης πράξης προστατευτικής των συμφερόντων της εταιρείας. Οι πράξεις αυτές υποβάλλονται αμέσως στο Διοικητικό Συμβούλιο προς ενημέρωση.
13. Διασφάλιση της αποτελεσματικής διακυβέρνησης του Ομίλου.
14. Συμμετοχή σε συναντήσεις με μετόχους της Εταιρείας για συζήτηση ζητημάτων που αφορούν στη διακυβέρνηση της Εταιρείας.
15. Λήψη αποφάσεων και δέσμευση της Εταιρείας στο πλαίσιο των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων του και των εξουσιοδοτήσεων από το Διοικητικό Συμβούλιο.
16. Λήψη αποφάσεων για την πρόσληψη και αξιολόγηση του Διευθύνοντος Συμβούλου, καθώς και όλων των εκτελεστικών μελών του ΔΣ και των ΔΣ των Εταιρειών του Ομίλου.
17. Ρύθμιση κάθε θέματος που αφορά τους μετόχους και τις μετοχές της Εταιρείας.
18. Χάραξη στρατηγικής του Ομίλου.
19. Παρακολούθηση πορείας, λειτουργίας και διοίκησης της Quest Holdings και των Εταιρειών του Ομίλου.

Σύμφωνα με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, ο Πρόεδρος και ο ανεξάρτητος Αντιπρόεδρος, θα πρέπει να είναι διαθέσιμοι για συναντήσεις με μετόχους της Εταιρείας και να συζητούν μαζί τους ζητήματα που αφορούν στη διακυβέρνηση της εταιρείας. Ο Πρόεδρος θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι απόψεις των μετόχων γνωστοποιούνται στο Διοικητικό Συμβούλιο.

β. ii. Ο **Αντιπρόεδρος** ή οι Αντιπρόεδροι/οι του Διοικητικού Συμβουλίου έχει/ουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

1. Αντικατάσταση του Προέδρου στα καθήκοντά του, όπου προβλέπεται από το καταστατικό, το νόμο και την πολιτική της Εταιρείας.
2. Διεύθυνση και συντονισμός της διαδικασίας αξιολόγησης του Διοικητικού Συμβουλίου.
3. Διεύθυνση και συντονισμός της διαδικασίας αξιολόγησης του Προέδρου από το Διοικητικό Συμβούλιο, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης.
4. Συντονισμός της αποτελεσματικής επικοινωνίας μεταξύ των εκτελεστικών και μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.
5. Διεύθυνση και συντονισμός της συνεδρίασης των μη εκτελεστικών μελών.
6. Συμμετοχή σε συναντήσεις με μετόχους της Εταιρείας για συζήτηση ζητημάτων που αφορούν στη διακυβέρνηση της εταιρείας.

β. iii. Ο **Διευθύνων Σύμβουλος** είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας και έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

1. Ο Διευθύνων Σύμβουλος προϊστάται όλων των υπηρεσιών της Εταιρείας, διευθύνει το έργο τους, λαμβάνει τις αναγκαίες αποφάσεις μέσα στα πλαίσια των διατάξεων που διέπουν τη λειτουργία της Εταιρείας, των εγκεκριμένων προγραμμάτων και προϋπολογισμών, των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου, των επιχειρησιακών σχεδίων, των στρατηγικών στόχων και του προγράμματος δράσης της Εταιρείας. Ο Διευθύνων Σύμβουλος είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση και τον έλεγχο όλων των θυγατρικών και των

συνδεδεμένων εταιρειών στην Ελλάδα και το εξωτερικό, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές και παραμέτρους που τίθενται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

2. Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας, ο Διευθύνων Σύμβουλος ασκεί όλες τις ουσιαστικές διοικητικές αρμοδιότητες και όσες άλλες αρμοδιότητες του εκχωρεί το Διοικητικό Συμβούλιο. Ειδικότερα:

α) Υποβολή στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας, των προτάσεων και εισηγήσεων που απαιτούνται για την υλοποίηση των σκοπών των προβλεπόμενων στο άρθρο 4 του Καταστατικού, στο επιχειρησιακό και στρατηγικό σχέδιο.

β) Διαμόρφωση και εισήγηση προτάσεων στο Διοικητικό Συμβούλιο για έγκριση της κατάρτισης των αναγκαίων κανονισμών, διαδικασιών, πολιτικών, οργανογραμμάτων, προγραμμάτων εκπαίδευσης και επιμόρφωσης του προσωπικού του Ομίλου.

γ) Παρουσίαση των θεμάτων της Ημερήσιας Διάταξης στο Διοικητικό Συμβούλιο, σύμφωνα με την Πρόσκληση του Προέδρου, το νόμο και το καταστατικό της Εταιρείας.

δ) Εισήγηση της στρατηγικής του Ομίλου στο ΔΣ του Ομίλου και στις αρμόδιες επιτροπές του ΔΣ.

ε) Ευθύνη για την ανάπτυξη και υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου της Εταιρείας.

στ) Ευθύνη για τη σύνταξη του προϋπολογισμού της Εταιρείας, καθώς και τη σύνταξη των 3μηνιαίων οικονομικών καταστάσεων και του ετήσιου απολογισμού της Εταιρείας, εντός των προβλεπόμενων από το νόμο προθεσμιών.

ζ) Οργάνωση, Διοίκηση και συντονισμός όλων των υπηρεσιών της Εταιρείας και διεύθυνση του έργου τους.

η) Λήψη όλων των αναγκαίων αποφάσεων στο πλαίσιο των διατάξεων που διέπουν τη λειτουργία της Εταιρείας, των εγκεκριμένων προγραμμάτων και προϋπολογισμών, των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου, των επιχειρησιακών σχεδίων, των στρατηγικών στόχων και του προγράμματος δράσης της Εταιρείας.

θ) Έλεγχος και εποπτεία της διεξαγωγής των εργασιών κάθε υπηρεσίας της Εταιρείας, έχοντας τη διοίκηση του προσωπικού της Εταιρείας.

ι) Έγκριση των προσλήψεων προσωπικού της QH και σύμφωνη γνώμη για την πρόσληψη/απόλυση Directors των θυγατρικών του Ομίλου.

ια) Έγκριση δαπανών της εταιρείας σύμφωνα με την σχετική εξουσιοδότηση εκπροσώπησης του ΔΣ.

ιβ) Εκτέλεση των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου.

ιγ) Προβολή και προαγωγή της εικόνας της Εταιρείας έναντι τρίτων.

ιδ) Συμμετοχή στα ΔΣ έλεγχος και Εποπτεία και έλεγχος των θυγατρικών εταιρειών (> 50% Συμμετοχή).

ιε) Παρακολούθηση και έλεγχος όλων των θυγατρικών και των συνδεδεμένων εταιρειών στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

ιστ) Καθορισμός του σχετικού με τη λειτουργία της κάθε εταιρείας στόχου απόδοσης σε συνεργασία με το Διοικητικό Συμβούλιο και στο πλαίσιο της συνολικής επιχειρηματικής στρατηγικής, της αγοράς, των οικονομικών και του ανθρώπινου δυναμικού.

ιζ) Τακτικός έλεγχος και ανανέωση των πιθέμενων στόχων απόδοσης εταιρείας και θυγατρικών.

ιη) Λήψη απόφασης για την εσωτερική οργάνωση και λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων για την αναβάθμιση, αξιοποίηση και συμμόρφωση του προσωπικού με όλες τις εφαρμοστέες πολιτικές και διαδικασίες, την προαγωγή της συνεργασίας και της επικοινωνιακής ανταλλαγής απόψεων μεταξύ των διαφορετικών τμημάτων και τη διατήρηση της συχνής επικοινωνίας με όλες τις ομάδες εργαζομένων σε όλα τα επίπεδα της Εταιρείας.

ιθ) Σύσταση δι-εταιρικών επιτροπών όπου κρίνεται σκόπιμο.

κ) Τακτική και έγκαιρη αναφορά στο Διοικητικό Συμβούλιο όλων των σημαντικών ζητημάτων και/ή παρεκκλίσεων από τα αρχικά σχέδια και τις πάγιες πολιτικές των Εταιρειών του Ομίλου και συνεργασία με τους εσωτερικούς και εξωτερικούς ελεγκτές.

κα) Τακτική και έγκαιρη αναφορά στο Διοικητικό Συμβούλιο σημαντικών αποκλίσεων από τον αρχικά εγκεκριμένο προϋπολογισμό, εισήγηση τυχόν διορθωτικών κινήσεων και υιοθέτηση των σχετικών αποφάσεων από το Διοικητικό Συμβούλιο.

κβ) Δυνατότητα μεταβίβασης μέρους των προβλεπόμενων από το Νόμο και το Καταστατικό αρμοδιοτήτων του στους Διευθυντές ή σε άλλους υπαλλήλους της Εταιρείας.

γ. Το Διοικητικό Συμβούλιο αξιολογεί τακτικά την αποτελεσματικότητά του στην εκπλήρωση των καθηκόντων του, καθώς και εκείνη των επιτροπών του. Η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του Διοικητικού Συμβουλίου και των επιτροπών του λαμβάνει χώρα τουλάχιστον κάθε δύο (2) χρόνια και στηρίζεται σε συγκεκριμένη διαδικασία. Στη διαδικασία αυτή προΐσταται ο Πρόεδρος.

δ. Το Διοικητικό Συμβούλιο αξιολογεί την επίδοση του Προέδρου του, διαδικασία στην οποία προΐσταται ο μη εκτελεστικός Αντιπρόεδρος.

ε. Τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τουλάχιστον δύο, εκφέρουν ανεξάρτητη από την Εταιρεία και τους μετόχους τους κρίση για τα εταιρικά θέματα, δεν κατέχουν μετοχές της Εταιρείας σε ποσοστό μεγαλύτερο του 0,5% του μετοχικού της κεφαλαίου και δεν έχουν σχέση εξάρτησης με την Εταιρεία ή με συνδεδεμένα με αυτή πρόσωπα, σύμφωνα με το νόμο.

στ. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου ενημερώνει τους μετόχους κατά την Τακτική Γενική Συνέλευση για τα πεπραγμένα της Επιτροπής Ελέγχου, σύμφωνα με το υπ' αρ. πρωτ. 1302/28.4.2017 έγγραφο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με θέμα: «Επισημάνσεις, διευκρινίσεις και συστάσεις αναφορικά με την εφαρμογή διατάξεων του άρθρου 44 «Επιτροπή Ελέγχου» του νόμου 4449/2017 «Υποχρεωτικός έλεγχος των ετήσιων και των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, δημόσια εποπτεία επί του ελεγκτικού έργου και λοιπές διατάξεις (ΦΕΚ αρ. φύλλου 7/24.1.2017), σύμφωνα με την Οδηγία 2014/56/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014».

στ. Συγκρούσεις συμφερόντων

1. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και κάθε τρίτο πρόσωπο, στο οποίο έχουν ανατεθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο αρμοδιότητές του, οφείλουν να απέχουν από την επιδίωξη ιδίων συμφερόντων που αντιβαίνουν στα συμφέροντα της Εταιρείας και να μην έχουν σχέση ανταγωνισμού με την Εταιρεία.
2. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και κάθε τρίτο πρόσωπο, στο οποίο έχουν ανατεθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο αρμοδιότητές του, οφείλουν να αναφέρουν στο Διοικητικό Συμβούλιο οποιαδήποτε σύγκρουση ή σχέση ιδίων συμφερόντων με αυτά της Εταιρείας ή συνδεδεμένων με αυτή επιχειρήσεων που ανακύπτει κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.
3. Η εφαρμογή της πολιτικής αποτροπής σύγκρουσης συμφερόντων για τα ανώτατα στελέχη της Εταιρείας παρακολουθείται από την Επιτροπή Ελέγχου, η οποία επίσης εξετάζει συγκρούσεις συμφερόντων κατά τις συναλλαγές της Εταιρείας και υποβάλλει στο Δ.Σ. σχετικές αναφορές, αφού λάβει επαρκή πληροφόρηση σε θέματα συναλλαγών μεταξύ συνδεδεμένων μερών.
4. Για την έγκυρη εκπροσώπηση, διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων και ανάληψη κάθε υποχρέωσης εκ μέρους της Εταιρείας απαιτούνται δύο υπογραφές κάτω από την εταιρική επωνυμία, εκτός αν ορίζεται άλλως με σχετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.
5. Η Εταιρεία έχει αναλάβει, έναντι των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Διευθυντικών Στελεχών της στα οποία με απόφασή του έχει ανατεθεί η διοίκηση της Εταιρείας και/ή η εκπλήρωση ορισμένων υποχρεώσεων και/ή η άσκηση μέρους των εξουσιών και των αρμοδιοτήτων του, την υποχρέωση να τους αποζημιώνει πλήρως κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Τα σύντομα βιογραφικά των ανωτέρω μελών του Δ.Σ. παρατίθενται στην ιστοσελίδα της Εταιρείας: <http://www.quest.gr/content/shareholders-synthesis> και κατωτέρω :

Θεόδωρος Φέσσας, Πρόεδρος

Ο κ. Φέσσας σπούδασε στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (πτυχίο Μηχανολόγου – Ηλεκτρολόγου) και στο Birmingham University (MSc in Thermodynamics). Εργάστηκε ως ελεύθερος επαγγελματίας και ως επιστημονικός συνεργάτης στο ΕΜΠ. Ίδρυσε την Info-Quest το 1981. Υπήρξε Πρόεδρος του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Πληροφορικής Ελλάδος (ΣΕΠΕ), από την ίδρυσή του μέχρι το 1999, και κατόπιν Επίτιμος Πρόεδρος. Το 2000 εξελέγη στο Δ.Σ. του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών. Το 2014 εξελέγη πρόεδρος του ΣΕΒ.

Ευτυχία Κουτσουρέλη, Αντιπρόεδρος - Εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.

Η κ. Κουτσουρέλη, Υπεύθυνη σε θέματα Επικοινωνίας και Εταιρικών Υποθέσεων της Εταιρείας, σπούδασε Διοίκηση Επιχειρήσεων & Οικονομικά στο Deree College. Ανέπτυξε δική της επιχειρηματική δραστηριότητα στον τομέα του εμπορίου και συνεργάστηκε με την Info-Quest από την ίδρυσή της μέχρι το 1984, οπότε απέκτησε μετοχική σχέση. Ασχολήθηκε με διάφορους διοικητικούς τομείς της Εταιρείας συμβάλλοντας στην ανάπτυξη και στο μετασχηματισμό της σε Όμιλο. Επί σειρά ετών διηύθυνε τον τομέα Marketing Επικοινωνίας των δραστηριοτήτων τεχνολογίας και διετέλεσε Σύμβουλος Επικοινωνίας των εταιρειών του Ομίλου. Υπήρξε Αντιπρόεδρος Δ.Σ. της Info-Quest μέχρι και το 2010 και σήμερα διατηρεί τη θέση αυτή στις εταιρίες του Ομίλου, ACS και Quest Energy. Το 2007 εξελέγη στο Δ.Σ. του ΣΕΠΕ.

Παντελής Τζωρτζάκης, Αντιπρόεδρος - Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.

Γεννήθηκε το 1962 στην Πόμπια του Ηρακλείου Κρήτης. Σπούδασε Διοίκηση Επιχειρήσεων στο Πανεπιστήμιο Πειραιά και Επιστήμη των Υπολογιστών στο Brooklyn College, στη Νέα Υόρκη. Υπήρξε ο ιδρυτής της Forthnet A.E., ξεκινώντας από το Ινστιτούτο Πληροφορικής του I.T.E. (FORTH) το 1987, όπου ανέλαβε την ευθύνη της μετατροπής της από ερευνητική δραστηριότητα σε εταιρεία, προσελκύνοντας επενδυτικά κεφάλαια από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Διετέλεσε Διευθύνων Σύμβουλος της Forthnet από την ίδρυσή της (1995) μέχρι και το 2011. Από το 2008 έως το 2011 διετέλεσε επίσης Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και Διευθύνων Σύμβουλος της συνδρομητικής, δορυφορικής πλατφόρμας NOVA. Από το 2007 έως το 2011 διετέλεσε Πρόεδρος του Δ.Σ. του ΣΕΠΕ (Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πληροφορικής & Επικοινωνιών Ελλάδας). Από το 2006 έως το 2009, διετέλεσε Μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου της NETIA S.A. (Supervisor Board), η μεγαλύτερη εναλλακτική εταιρεία τηλεπικοινωνιών της Πολωνίας. Το 2011, ανέλαβε καθήκοντα Συμβούλου του Πρωθυπουργού επί θεμάτων Τεχνολογιών, Πληροφορικής και Επικοινωνιών, ενώ από τον Ιούνιο του 2011 μέχρι και το Μάιο του 2012 διετέλεσε Υφυπουργός, στο Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Από το Σεπτέμβριο του 2012 μέχρι τον Μάιο του 2013 ανέλαβε το συντονισμό για την Ανάπτυξη της Καινοτομίας στο Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

Απόστολος Γεωργαντζής, Διευθύνων Σύμβουλος - Εκτελεστικό Μέλος

Ο Απόστολος Γεωργαντζής κατέχει τη θέση του Διευθύνοντος Συμβούλου της εταιρείας ACS AEE από το 2003, ενώ στα τέλη του 2015 ορίστηκε και Διευθύνων Σύμβουλος της εταιρείας Quest Συμμετοχών ΑΕ. Έχει σπουδάσει Μηχανολόγος Μηχανικός στο Imperial College of Science Technology and Medicine (Μεγ.Βρετανία) όπου και έκανε μεταπτυχιακές σπουδές και από το οποίο κατέχει BEng και MSc. Έχει εργαστεί και διατελέσει ως στέλεχος, ελεύθερος επαγγελματίας και επιχειρηματίας σε διάφορες θέσεις στους τομείς των κατασκευών, επενδύσεων και της πληροφορικής. Ο Α. Γεωργαντζής γεννήθηκε στον Πειραιά το 1968, μιλάει Αγγλικά, Γαλλικά, είναι παντρεμένος και πατέρας δύο παιδιών.

Μάρκος Μπιτσάκος, Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ.

Ο κ. Μπιτσάκος γεννήθηκε το 1959. Σπούδασε Οικονομικά στο Πανεπιστήμιο Πειραιά, είναι απόφοιτος του ετήσιου MBA course της ΕΕΔΕ και του επίσης ετήσιου Magazine Management Certificate της FIPP. Διαθέτει εμπειρία από διάφορους επαγγελματικούς τομείς (υπηρεσίες, εμπορία, βιομηχανία, μέσα ενημέρωσης) και έχει υπηρετήσει στο παρελθόν τις Διευθύνσεις Οικονομικού, Διοικητικού ως C.E.O. και C.F.O.. Από το 2003 έως και τις αρχές του 2007 είχε τη θέση του Γενικού Οικονομικού και Διοικητικού Διευθυντή στον Όμιλο Quest Συμμετοχών και από το 2007 έως Φεβρουάριο 2010 κατείχε τη θέση του Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου στις εταιρείες ΔΑΦΝΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ και ΝΙΚΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ.

Νικόλαος Σωκράτης Λαμπρούκος, Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ.

Ο κ. Λαμπρούκος είναι Διπλωματούχος Μηχανολόγος Μηχανικός (Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο), κάτοχος MBA (Manchester Business School), PhD και Post Doc (London Business School). Είναι ιδρυτικό μέλος και Πρόεδρος ΔΣ της εταιρείας συμβούλων επιχειρήσεων BPM, μέλος ΔΣ και Πρόεδρος του audit committee της ΜΟΤΟΔΥΝΑΜΙΚΗ, Venture Partner στο Odyssey Venture Partner Fund, ιδρυτικό μέλος σε start ups υψηλής τεχνολογίας και μέλος ΔΣ του IOBE. Διετέλεσε Εντεταλμένος Σύμβουλος του Ομίλου INTRACOM Holdings, Διευθύνων Σύμβουλος του Ομίλου INTRACOM IT Services, Πρόεδρος ΔΣ των Αττικές Τηλεπικοινωνίες, INTRACOM Jordan, INTRACOM IT Services Denmark, Encode, καθώς και εκτελεστικό μέλος ΔΣ των INTRACOM Telecom, Hellas on Line, Intrakat, MOPEAS, κ.ά. Διετέλεσε Research Fellow στο London Business School, έκτακτος καθηγητής στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και έχει δημοσιεύσει επιστημονικές εργασίες σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά.

Απόστολος Παπαδόπουλος, Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ

Ο κ. Παπαδόπουλος γεννήθηκε το 1956 και κατέχει πτυχία Οικονομικών σπουδών (BSc, PhD) από το Πανεπιστήμιο του Bradford στη Μ. Βρετανία. Διαθέτει πολυετή εργασιακή εμπειρία, ως σύμβουλος δημοσίων και ιδιωτικών οργανισμών για πλήθος οικονομικών θεμάτων. Από το 1998 έως σήμερα είναι Partner και Επικεφαλής του Τμήματος GIA (Government & Infrastructure Advisory) της Grant Thornton στην Ελλάδα. Εξελέγη στο Δ.Σ. της Εταιρείας το 2010 ως ανεξάρτητο, μη εκτελεστικό μέλος.

Απόστολος Ταμβακάκης, Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ.

Είναι πτυχιούχος του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, με μεταπτυχιακά στην Οικονομετρία και τα Οικονομικά Μαθηματικά. Έχει εργαστεί στην Mobil Oil Hellas, στην Τράπεζα Επενδύσεων, στην ABN-AMRO ως Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής και ως Υποδιοικητής στην Εθνική Κτηματική Τράπεζα και στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος. Κατόπιν διετέλεσε Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της LAMDA DEVELOPMENT, ενώ από τον Μάρτιο του 2009 ήταν υπεύθυνος της στρατηγικής και επιχειρηματικής ανάπτυξης του Ομίλου Λάτση στην Γενεύη. Από τον Δεκέμβριο του 2009 έως τον Ιούνιο του 2012 διετέλεσε Διευθύνων Σύμβουλος της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος. Έχει διατελέσει Αντιπρόεδρος της ΕΧΑΕ, Πρόεδρος του Steering Committee του Interalpha Group of Banks, Πρόεδρος της Εθνοκάρτας, της Εθνικής Χρηματοπιστηριακής και της ΕΤΕΒΑ, Πρόεδρος του Southeastern European Board του ομίλου Europay Mastercard, ενώ έχει διατελέσει μέλος σε πολλά διοικητικά συμβούλια και επιτροπές.

Φαίδων Ταμβακάκης, Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ

Συνιδρυτής της ALPHA TRUST Ανώνυμης Εταιρείας Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (Εν έτη 1987). Αντιπρόεδρος Δ.Σ., M.A. in Investment & Finance, Exeter University. Μη εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ. Taylor Young Investment Management Ltd. Αντιπρόεδρος Δ.Σ. Ελληνικής Ένωσης Διαχειριστών Συλλογικών Επενδύσεων και Περιουσίας (ΕΘΕ). Μέλος Δ.Σ. Συνεγγυητικού Κεφαλαίου Εξασφάλισης Επενδυτικών Υπηρεσιών. Μέλος Δ.Σ. σε διάφορες επιχειρήσεις και κοινωφελή ιδρύματα.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν γνωστοποιήσει στην Εταιρεία, μέχρι τις 31.12.2017, τις εξής λοιπές επαγγελματικές δεσμεύσεις τους (συμπεριλαμβανομένων σημαντικών μη εκτελεστικών δεσμεύσεων σε εταιρείες και μη κερδοσκοπικά ιδρύματα):

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗ
Θεόδωρος Φέσσας	1. ΣΕΒ	1. ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ
	2. ΙΟΒΕ (ΙΔΡΥΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ)	2. ΜΕΛΟΣ ΔΣ
	3. ICC ΕΛΛΑΣ	3. ΜΕΛΟΣ ΔΣ
	4. INFO QUEST TECHNOLOGIES ΑΕΒΕ	4. ΜΕΛΟΣ ΔΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ
	5. ACS ΑΕΕ	5. ΜΕΛΟΣ ΔΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ
	6. QUESTONLINE ΑΕ	6. ΜΕΛΟΣ ΔΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ
	7. UNISYSTEMS ΑΕΕ	7. ΜΕΛΟΣ ΔΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ
	8. ISQUARE ΑΕ	8. ΜΕΛΟΣ ΔΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ
	9. QUEST ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ	9. ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ (μέχρι 5.10.2017), ΜΕΛΟΣ ΔΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ (από 5.10.2017)
Θεόδωρος Φέσσας	10. ΑΜΑΛΙΑ ΑΕ	10. ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ
	11. ΜΕΓΑΛΟ ΠΛΑΙ ΑΕ	11. ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ
	12. ΑΛΠΕΝΕΡ ΑΕ	12. ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ
	13. ΚΑΡΝΤΛΙΝΚ Α.Ε.	13. ΜΕΛΟΣ ΔΣ
	14. BriQ Properties ΑΕΕΑΠ	14. Πρόεδρος ΔΣ, Μη εκτελεστικό μέλος
	15. ΞΥΛΑΔΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	15. ΜΕΛΟΣ ΔΣ
	16. WIND ΖΙΕΒΕΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	16. ΜΕΛΟΣ ΔΣ
Ευτυχία Κουτσουρέλη	1. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΚΤΗ ΑΕ	1. ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΣ & Δ/ΣΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ
	2. ΕΛΛΗΝΟΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ	2. ΜΕΛΟΣ Δ.Σ., ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ
	3. QUEST ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ	3. ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ
	4. QUEST ON LINE ΑΕ	4. ΜΕΛΟΣ ΔΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ
	5. ACS ΑΕΕ	5. ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ
	6. UNISYSTEMS ΑΕ	6. ΜΕΛΟΣ ΔΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ
	7. ΚΑΡΝΤΛΙΝΚ Α.Ε.	7. ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΣ
	8. BriQ Properties ΑΕΕΑΠ	8. Μη Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ.
	9. ΞΥΛΑΔΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	9. ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΣ
	10. WIND ΖΙΕΒΕΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	10. ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΣ
Παντελής Τζωρτζάκης	INNOGROWTH Επενδυτική και Συμβουλευτική Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρία	Πρόεδρος Δ. Σ. και Διευθύνων Σύμβουλος

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗ
Απόστολος Γεωργαντζής	1. INFO QUEST TECHNOLOGIES ΑΕΒΕ	1. ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ
	2. ACS ΑΕΕ	2. ΠΡΟΕΔΡΟΣ & Δ/ΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
	3. UNISYSTEMS ΑΕ	3. ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ
	4. ISQUARE ΑΕ	4. ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ
	5. iStorm Α.Ε.	5. ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ
	6.ΚΑΡΝΤΛΙΝΚ Α.Ε.	6. ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ
	7. Quest On Line Α.Ε.	7. ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ
	8. ACS UK LTD	8. Διευθυντής (Director)
	9.SUNMED LAND INVEST INC	9. Διευθυντής (Director)
	10. U-You Α.Ε.	10. ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΣ
	11. Quest Ενεργειακή Κτηματική ΑΕΒΕ	11. Αντιπρόεδρος ΔΣ (από 5.10.2017)
	12. BriQ Properties ΑΕΕΑΠ	12. Εκτελεστικό Μέλος ΔΣ
	13. ΞΥΛΑΔΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	13.ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΣ
	14. WIND ZIEBEN ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	14.ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΣ
Νικόλαος Σωκράτης Λαμπρούκος	1. BPM Α.Ε.	1. ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΣ
	2. ΜΟΤΟΔΥΝΑΜΙΚΗ Α.Ε.	2. ΜΕΛΟΣ ΔΣ
	3. ANALOGIES Α.Ε.	3. ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΣ
	4. LANDIS Α.Ε.	4. ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΣ & Δ/ΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
	5. Ι.Ο.Β.Ε.	5. ΜΕΛΟΣ ΔΣ
	6. ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	6. ΜΕΛΟΣ ΔΣ
	7.ΕΛΛΗΝΟΚΕΝΥΑΤΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗ-ΡΙΟ	7.ΜΕΛΟΣ ΔΣ
Μάρκος Μπιτσάκος	1. INFO QUEST TECHNOLOGIES ΑΕΒΕ	1. ΜΕΛΟΣ ΔΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ
	2. ACS ΑΕΕ	2. ΜΕΛΟΣ ΔΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ
	3. QUEST ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ	3. ΠΡΟΕΔΡΟΣ & ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
	4. UNISYSTEMS ΑΕΕ	4. ΜΕΛΟΣ ΔΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ
	5. ISQUARE ΑΕ	5. ΜΕΛΟΣ ΔΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ
	6. ΑΛΠΕΝΕΡ ΑΕ	6. ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
	7. UNISYSTEMS TURK BILGI TEKNONOLOJILERI ANONIM SİRKETİ (υπό εκκαθάριση)	7. ΜΕΛΟΣ ΔΣ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗ
Μάρκος Μπιστάκος	8. Unisystems B.V.	8. ΜΕΛΟΣ ΔΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ
	9. iStorn A.E.	9. ΠΡΟΕΔΡΟΣ & Δ/ΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ
	10. U-You A.E.	10. ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
	11. BriQ Properties ΑΕΕΑΠ	11. Μη εκτελεστικό μέλος ΔΣ
	12. ΞΥΛΑΔΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	12. ΠΡΟΕΔΡΟΣ & Δ/ΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
	13. WIND ZIEBEN ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	13. ΠΡΟΕΔΡΟΣ & Δ/ΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
Απόστολος Παπαδόπουλος	1. ΝΗΡΕΑΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΕ	1. ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΣ
	2. ΑΡΤΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ ΑΕ	2. ΜΕΛΟΣ ΔΣ, ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟ ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ
	3. ELEGANT AVATON RESORT ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	3. ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΣ & Δ/ΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
	4. BriQ Properties Α.Ε.Ε.Α.Π.	4. ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟ ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ (έως 28.9.2017)
	5. GRANT THORNTON ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Α.Ε.	5. ΜΕΛΟΣ ΔΣ
Απόστολος Ταμβακάκης	OLYMPIC ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ & ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (AVIS)	Πρόεδρος Δ.Σ., Μη Εκτελεστικός
	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	Αντιπρόεδρος Δ.Σ., Ανεξάρτητο Μη εκτελεστικό Μέλος
	EUROSEAS LTD	Μέλος Δ.Σ., Ανεξάρτητο, Μη εκτελεστικό
	ΡQH Εναία Ειδική Εκκαθάριση Α.Ε.	Πρόεδρος Επιτροπής Ρυθμίσεων και Ρευστοποιήσεων
	EOS CAPITAL PARTNERS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	Δ/νων Σύμβουλος
Φαίδων Ταμβακάκης	1. ALPHA TRUST ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	1. ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΣ - ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ
	2. ALPHA TRUST – ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ Α.Ε.Ε.Χ	2. ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΣ, ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ
	3. ΦΥΤΙΚΗ ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	3. ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΣ & Δ/ΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
	4. ΣΥΝΕΓΓΥΗΤΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	4. ΜΕΛΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
	5. ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΛΑΣΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (ASCSA)	5. TRUSTEE & CO CHARMAN OF BLEGEN LIBRARY
	6. ΓΕΝΝΑΔΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	6. ΜΕΛΟΣ ΔΙΟΙΚΟΥΣΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
	7. TAYLOR YOUNG INVESTMENT MANAGEMENT LIMITED	7. ΜΕΛΟΣ ΔΣ, ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ
	8. BriQ Properties ΑΕΕΑΠ	8. Αντιπρόεδρος-Ανεξάρτητο Μη εκτελεστικό μέλος
	9. ID HOLDINGS S.A.	9. ΜΕΛΟΣ Δ.Σ.

ζ. Στο πλαίσιο του Διοικητικού Συμβουλίου λειτουργεί **Επιτροπή Ελέγχου** από ανεξάρτητα και μη εκτελεστικά μέλη, εκλεγμένη από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Κύρια αποστολή της Επιτροπής Ελέγχου είναι η παροχή υποστήριξης στο Διοικητικό Συμβούλιο, για την εκπλήρωση της εποπτικής του ευθύνης έναντι των μετόχων, του επενδυτικού κοινού και των συναλλασσομένων με την Εταιρεία για την παρακολούθησή:

- Της πληρότητας και της ορθότητας όλων των οικονομικών καταστάσεων που καταρτίζονται από την Εταιρεία και τον Όμιλο.
- Της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, που έχουν θεσπιστεί από τη Διοίκηση και το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Της συμμόρφωσης της Εταιρείας με το εκάστοτε ισχύον νομικό και κανονιστικό καθεστώς, καθώς και τον κώδικα δεοντολογίας.
- Της ελεγκτικής λειτουργίας και της αξιολόγησης του έργου του εσωτερικού ελέγχου και των εξωτερικών ελεγκτών με σκοπό τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας, της ποιότητας, των τυπικών προσόντων και της απόδοσης των ελεγκτών.

Η λειτουργία της Επιτροπής Ελέγχου ρυθμίζεται αναλυτικά από Κανονισμό εγκεκριμένο από το Διοικητικό Συμβούλιο όπως τροποποιήθηκε βάσει του αρ.44 του νόμου 4449/2017 και της με αρ.πρωτ. 1302/28.4.2017 επιστολής της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και οποιός είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα της Εταιρείας.

Με βάση την από 1.6.2016 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης, η σύνθεση της Επιτροπής Ελέγχου έχει ως ακολούθως: Απόστολος Παπαδόπουλος – Πρόεδρος, Απόστολος Ταμβακάκης - Μέλος και Παντελής Τζωρτζάκης - Μέλος.

Η Επιτροπή Ελέγχου κατά το έτος 2017 συνεδρίασε οκτώ (8) φορές με την παρουσία όλων των μελών της. Στη συζήτηση θεμάτων αρμοδιότητας της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου εκκαλείτο ο Υπεύθυνος της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου.

Επιπλέον, η Επιτροπή Ελέγχου συναντήθηκε τρεις (3) φορές με τους εξωτερικούς ελεγκτές της εταιρείας "PricewaterhouseCoopers" (PwC), παρουσία και του επικεφαλής της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου, και συζήτησαν τα ευρήματα των ελέγχων τους καθώς και τις προτάσεις τους. Οι εξωτερικοί ελεγκτές δεν ανέφεραν στην Επιτροπή περιπτώσεις παραβιάσεων ή παρατυπιών.

Περαιτέρω, κατά την διάρκεια του έτους 2017 η Επιτροπή Ελέγχου:

1) Αφού αξιολόγησε το έργο, την επάρκεια και αποτελεσματικότητα της λειτουργίας της Υπηρεσίας του Εσωτερικού Ελέγχου, καθώς και τις υπηρεσίες συμβουλευτικής υποστήριξης από το διεθνή οίκο συμβούλων προς την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου, αποφάσισε:

α) την πρόσληψη νέου Υπευθύνου της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου λόγω αποχώρησης – για σοβαρούς οικογενειακούς λόγους – της προηγούμενης Υπευθύνου τον Μάρτιο του 2017

β) την επέκταση της συνεργασίας με το διεθνή οίκο Grant Thornton για ένα επιπλέον εξάμηνο ήτοι έως το τέλος Ιουνίου 2018.

β) την πρόσληψη τον Σεπτέμβριο 2017 βοηθού του Υπευθύνου Εσωτερικού Ελεγκτή στο πλαίσιο πληρέστερης στελέχωσης της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου

2) Εξέτασε και διασφάλισε την ανεξαρτησία και αντικειμενικότητα τόσο των εξωτερικών ελεγκτών (PwC) όσο και της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου της εταιρείας και ενθάρρυνε τη συνεργασία εσωτερικών και εξωτερικών ελεγκτών.

3) Ενημερώθηκε και ενέκρινε το πλάνο ελέγχων της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου για το 2017 καθώς και τον στρατηγικό σχεδιασμό ελέγχων για τα έτη 2018 και 2019. Τόσο το ετήσιο πλάνο όσο και ο στρατηγικός σχεδιασμός καταρτίστηκαν με βάση τα ευρήματα ενδελεχούς διαδικασίας αξιολόγησης κινδύνων που διενεργήθηκε στις αρχές του έτους από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου σε συνεργασία με τη Διοίκηση και τα στελέχη όλων των Εταιρειών του Ομίλου.

4) Εξέτασε την πληρότητα και ορθότητα κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων τόσο της Εταιρείας όσο και του Ομίλου. Ειδικότερα εξέτασε μεταξύ άλλων:

- τις δυνητικές επιπτώσεις των επιχειρησιακών ή/και λειτουργικών κινδύνων σε κείρια σημεία του Ομίλου λόγω των ραγδαίων τεχνολογικών και οικονομικών εξελίξεων

- τη συμμόρφωση της Εταιρείας και των εταιρειών του Ομίλου με τις διαδικασίες και πολιτικές του Ομίλου, καθώς και με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο

- την επάρκεια και αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και των εταιρειών του Ομίλου.

Τα αποτελέσματα των ελέγχων σχετικά με το σύστημα εσωτερικού ελέγχου και τα ευρήματα αυτών ετέθησαν υπ' όψιν τόσο των εκτελεστικών Διευθυντών όσο και του Διευθύνοντος Συμβούλου και του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η Επιτροπή Ελέγχου συμφωνεί με την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου ότι δεν υπήρξαν αξία αναφοράς προβλήματα στις δραστηριότητες που ελέγχτηκαν και ότι οι υποδείξεις ή προτάσεις της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου έγιναν αποδεκτές στις περισσότερες των περιπτώσεων με την διαβεβαίωση ότι θα υπάρξουν ενέργειες περαιτέρω προσαρμογής.

5) Τέλος, η Επιτροπή Ελέγχου ενέκρινε την τροποποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του νόμου 4449/2017 και του υπ; αρ. 1302/28.4.2017 εγγράφου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς προς τις εισηγμένες εταιρείες.

6) Επιπρόσθετα, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου έχει συσταθεί για τη διάρκεια της θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου, η **Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφιοτήτων**, η οποία έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα προς το Διοικητικό Συμβούλιο. Η ανάδειξη των υποψηφίων για το Διοικητικό Συμβούλιο γίνεται αξιοκρατικά και με αντικειμενικά κριτήρια, μεταξύ επαγγελματικά καταξιωμένων ανθρώπων του επιχειρηματικού και ακαδημαϊκού χώρου, με σκοπό τη μακροπρόθεσμη επιτυχία της επιχείρησης. Τα κριτήρια επιλογής των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι η εκπαίδευση, η επαγγελματική ικανότητα και εμπειρία, η εντιμότητα και η καταλληλότητα υπό το πρίσμα των αξιών της Εταιρείας. Η Επιτροπή λειτουργεί βάσει ειδικού κανονισμού λειτουργίας της, ο οποίος εγκρίνεται και αναθεωρείται από το Διοικητικό Συμβούλιο και είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα της Εταιρείας.

Με την από 1.6.2016 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ορίστηκαν μέλη της Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφιοτήτων οι κ.κ. Νικόλαος Σωκράτης Λαμπρούκος, Απόστολος Παπαδόπουλος και Φαίδων Ταμβακάκης. Η Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφιοτήτων μετονομάστηκε σε Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης και τροποποιήθηκε ο Κανονισμός της βάσει της από 23.6.2016 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου.

7) Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου έχει συσταθεί η Επιτροπή Αμοιβών, κύρια αποστολή της οποίας είναι η εισήγηση προς το Διοικητικό Συμβούλιο της πολιτικής αμοιβών, παροχών και οικονομικών κινήτρων των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των ανωτάτων διευθυντικών στελεχών της εταιρείας, σύμφωνα και με τις συνθήκες της αγοράς με στόχο την προσέλκυση, διατήρηση και ενεργοποίηση του κατάλληλου ανώτατου στελεχιακού δυναμικού. Με την από 1.6.2016 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ορίστηκαν μέλη της Επιτροπής Απόστολος Ταμβακάκης, Φαίδων Ταμβακάκης και Παντελής Τζωρτζάκης.

8) Κατά τη από 23.6.2016 συνεδρίαση το Διοικητικό Συμβούλιο συνέστησε την Επιτροπή Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, κύρια αποστολή της οποίας είναι η παροχή υποστήριξης προς τη Διοίκηση της Εταιρείας / του Ομίλου για το σχεδιασμό της στρατηγικής της Εταιρείας, το συντονισμό, καθώς και την παρακολούθηση της υλοποίησης των

δραστηριοτήτων των Εταιρειών του Ομίλου σε θέματα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και όρισε μέλη αυτής την κ. Ευτυχία Κουτσουρέλη και τους κ.κ. Απόστολο Γεωργαντζή και Παντελή Τζωρτζάκη.

9) Σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Εταιρείας, επιπλέον ως ανωτέρω Επιτροπών, έχουν συσταθεί και λειτουργούν και η Επιτροπή Διοίκησης Ομίλου αποτελούμενη από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της Εταιρείας και του Διευθύνοντες Συμβούλους των θυγατρικών εταιρειών, η Εκτελεστική Επιτροπή τα μέλη της οποίας ορίζει ο Πρόεδρος ΔΣ και ο Διευθύνων Σύμβουλος και αποτελείται από εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, είναι δε όργανο ενημέρωσης και συντονισμού για σημαντικά θέματα του Ομίλου και η Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού αποτελούμενη από τον Πρόεδρο ΔΣ, την Αντιπρόεδρο ΔΣ, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, δύο (2) εκτελεστικά μέλη ΔΣ και τον Διευθυντή Στρατηγικού Σχεδιασμού.

9. Μη χρηματοοικονομική κατάσταση

9.1 Σύνομη περιγραφή επιχειρηματικού μοντέλου

Ο Όμιλος Quest, ξεκινώντας από τον χώρο της πληροφορικής, αναπτύσσει σήμερα δραστηριότητα σε δυναμικά αναπτυσσόμενους τομείς της οικονομίας, με εξειδικευμένες εταιρείες που συγκαταλέγονται μεταξύ των κορυφαίων, κάθε μία στον τομέα της. Πιο συγκεκριμένα, ο Όμιλος δραστηριοποιείται στο εμπόριο προϊόντων πληροφορικής και επικοινωνιών, στον σχεδιασμό, υλοποίηση και υποστήριξη ολοκληρωμένων έργων πληροφορικής, στη διαχείριση ηλεκτρονικών συναλλαγών, στην παροχή υπηρεσιών ταχυμεταφορών και ταχυδρομείου και στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, στην Κύπρο, στη Ρουμανία, στην Ολλανδία, στο Λουξεμβούργο και στο Βέλγιο και οι μετοχές της μητρικής Εταιρείας διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

9.2 Κυριότεροι μη-χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Η εξέλιξη, με βάση τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης αποτελεί τον κεντρικό πυρήνα της φιλοσοφίας και της στρατηγικής του Ομίλου Quest. Στο πλαίσιο αυτό, έχουν αναγνωρισθεί και ιεραρχηθεί τα κυριότερα θέματα που συνδέονται με τις δραστηριότητες των εταιρειών του Ομίλου, τα οποία ενδέχεται να προκαλούν αρνητικές επιδράσεις στα ενδιαφερόμενα μέρη, στις κοινωνίες, στις αγορές όπου δραστηριοποιούνται οι εταιρείες του Ομίλου, καθώς και στο φυσικό περιβάλλον.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, παρακολουθούνται οι επιδράσεις των δραστηριοτήτων των εταιρειών του Ομίλου ως προς:

- Τη διαχείριση του Ανθρώπινου Δυναμικού, σχετικά με την υγεία, ασφάλεια και ευεξία, τη διαφορετικότητα και την ένταξη, την εκπαίδευση, την ανάπτυξη και τη διατήρηση των ταλέντων, την απασχόληση, θέματα τα οποία διαχειρίζεται ο Όμιλος με σχετικές πολιτικές και διαδικασίες,
- Τον σεβασμό των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων στο εργασιακό περιβάλλον του Ομίλου, καθώς και στην εφοδιαστική αλυσίδα, μέσω πολιτικών και διαδικασιών,
- Την προστασία των προσωπικών δεδομένων και της ιδιωτικότητας των συναλλασσομένων, την οποία διαχειρίζεται ο Όμιλος μέσω της συμμόρφωσης με τον νέο ευρωπαϊκό κανονισμό για τα προσωπικά δεδομένα,
- Την εξέλιξη και καινοτομία υπηρεσιών και προϊόντων,
- Την ασφάλεια υποδομών και την επιχειρηματική συνέχεια,
- Την εξυπηρέτηση και ικανοποίηση πελατών,
- Την ανάπτυξη σε νέες αγορές,
- Τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των δραστηριοτήτων των εταιρειών, ένα θέμα το οποίο οι εταιρείες του Ομίλου διαχειρίζονται μέσω των ενεργειών τους για μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, της κατανάλωσης νερού, καθώς και μέσω της υπεύθυνης επιλογής προϊόντων και υλικών και της διαχείρισης αποβλήτων,
- Την καταπολέμηση της διαφθοράς, της δωροδοκίας και της απάτης, μέσω διαδικασιών και πολιτικών που εφαρμόζονται.

Ο τρόπος με τον οποίο ο Όμιλος διαχειρίζεται τα παραπάνω θέματα παρουσιάζεται πιο αναλυτικά στις επόμενες ενότητες.

9.3 Διαχείριση Μη Χρηματοοικονομικών κινδύνων

9.3.1 Θέματα αγοράς

9.3.1.1 Ζητήματα εφοδιαστικής αλυσίδας

9.3.1.1.1 Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Οι εταιρείες του Ομίλου Quest αποτελούν μέρος μιας μεγάλης εφοδιαστικής αλυσίδας προϊόντων και υπηρεσιών που συνδέει τον κατασκευαστή με τον πελάτη. Ως συνέπεια αυτού, η ποιότητα, η αξιοπιστία και η υποστήριξη αυτών των προϊόντων και υπηρεσιών επηρεάζονται από την ικανότητα των προμηθευτών ή και των συνεργατών να ανταποκριθούν με επιτυχία στις προδιαγραφές που θέτουν.

Οι πρακτικές προμηθειών έχουν σημαντικές επιδράσεις στις εταιρείες του Ομίλου που διαθέτουν πολλούς προμηθευτές, όπως στην Info Quest Technologies A.E.B.E. & τη Unisystems A.E.. Η iSquare A.E. έχει ως σχεδόν αποκλειστικό προμηθευτή την Apple, ενώ η ACS A.E.E. προσφέρει αποκλειστικά υπηρεσίες, έχοντας κατά βάση προμηθευτές σε εξοπλισμό και τεχνικές υποδομές, που συμβάλλουν στην περαιτέρω βελτιστοποίηση, αυτοματοποίηση και εξοικονόμηση κόστους, για τη λειτουργία της εταιρείας.

Οι εταιρείες του Ομίλου, με δεδομένη την ηγετική θέση που κατέχουν στην αγορά και τη συνεχή στόχευση στην παροχή προϊόντων και υπηρεσιών στην αιχμή της τεχνολογίας, επιλέγουν καταξιωμένους προμηθευτές προϊόντων, με καλή φήμη παγκοσμίως και ισχυρή προσήλωση στις καλές εργασιακές πρακτικές, τόσο των εταιρειών, όσο και των προμηθευτών τους. Ενδεικτικά αναφέροντας στους μεγαλύτερους προμηθευτές του Ομίλου συγκαταλέγονται οι εταιρείες Microsoft, Apple, HP, IBM, DellEmc, Cisco, Oracle. Οι προμηθευτές υπηρεσιών επιλέγονται επίσης και με το κριτήριο της καλής φήμης και της καταξίωσής τους στην αντίστοιχη αγορά.

9.3.1.1.2 Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επιδόσεων

Για την καλύτερη διασφάλιση των εταιρειών του Ομίλου, έχουν δημιουργηθεί Πολιτικές που προσδιορίζουν τη σχέση των εταιρειών με τους προμηθευτές και συνεργάτες τους, καθώς και Διαδικασίες για την επιλογή και την ετήσια αξιολόγηση προμηθευτών και συνεργατών, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 9001:2015. Οι Διαδικασίες αυτές περιλαμβάνουν κριτήρια ποιότητας προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς και φήμης και θέσης του προμηθευτή στην αντίστοιχη αγορά. Η Διαδικασία Αξιολόγησης περιλαμβάνει επίσης, τρόπους χειρισμού σε περιπτώσεις χαμηλής αξιολόγησης (βελτίωση απόδοσης ή διακοπή συνεργασίας).

Ο Όμιλος αναγνωρίζοντας τη σημασία της υιοθέτησης πολιτικών Βιώσιμης Ανάπτυξης και Υπεύθυνης Επιχειρηματικότητας από τους κύριους προμηθευτές του, έθεσε σε εφαρμογή, για τους βασικότερους εξ αυτών, κριτήρια, σχετικά με τη βιώσιμη ανάπτυξη, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις εργασιακές πρακτικές, κατά την αξιολόγησή τους, σύμφωνα με τις αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου του Ο.Η.Ε. (UN Global Compact). Το 2017, η αξιολόγηση πραγματοποιήθηκε με ευθύνη του εμπορικού τμήματος για τους μεγάλους εμπορικούς προμηθευτές. Στο επόμενο διάστημα, πρόκειται να εκτιμηθεί η διεύρυνση της αξιολόγησης σε προμηθευτές που καλύπτουν το 70% των αγορών, καθώς και για τους κρίσιμους υποστηρικτικούς προμηθευτές, που καλύπτουν κυρίως θέματα ασφάλειας κτιριακών εγκαταστάσεων και υποδομών, καθαριότητας και συντήρησης, ενώ θα προχωρήσει και στην ανάπτυξη Κώδικα Δεοντολογίας Προμηθευτών.

9.3.1.2 Εταιρικές πολιτικές για τα θέματα Αγοράς και δέουσα επιμέλεια

Στον Όμιλο Quest έχουν αναγνωρισθεί και ιεραρχηθεί τα παρακάτω θέματα ως ιδιαίτερα σημαντικά στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης του Ομίλου και των εταιρειών του και τη διατήρηση της ηγετικής θέσης που κάθε εταιρεία κατέχει στον τομέα της.

Εξυπηρέτηση και ικανοποίηση πελατών

Η ικανοποίηση των πελατών αποτελεί ένα από τα κύρια συστατικά που μπορούν να εγγυηθούν τη μακρόχρονη πορεία και επιτυχία του Ομίλου, αποτελώντας στοιχείο διαφοροποίησης, πυλώνα εξέλιξης και εφελκυστικό προόδου. Οι εταιρείες του Ομίλου Quest επενδύουν στη βελτίωση της εξυπηρέτησης και της ικανοποίησης των πελατών

μέσα από ένα σύνολο πολιτικών, αρχών, δεσμεύσεων και διαδικασιών, σύμφωνα και με την Πολιτική Ποιότητας που εφαρμόζουν, βάσει του προτύπου ISO9001.

Ανάπτυξη σε νέες αγορές

Η δυναμική επιχειρηματική δραστηριοποίηση σε καινοτόμες και πρωτοποριακές δραστηριότητες, με επενδύσεις και αξιοποίηση της τεχνολογίας, αποτελεί πρωταρχικό στοιχείο για την ανάπτυξη του Ομίλου. Με δεδομένα τα παραπάνω, ο Όμιλος διερευνά συνεχώς την ανάπτυξη σε νέες αγορές και οι κύριοι μοχλοί ανάπτυξης εκτιμάται ότι θα προέλθουν από τις Υπηρεσίες Πληροφορικής στο Εξωτερικό, τα προϊόντα Apple, τις Ηλεκτρονικές Συναλλαγές και τις Ταχυδρομικές Υπηρεσίες.

Εξέλιξη και καινοτομία υπηρεσιών και προϊόντων

Οι εταιρείες του Ομίλου Quest κατέχουν κυρίαρχη θέση στις αγορές στις οποίες δραστηριοποιούνται. Αναγνωρίζοντας την καινοτομία ως θεμελιώδη παράγοντα ανάπτυξης, ο Όμιλος επενδύει σημαντικά στη διερεύνηση, και αξιοποίηση νέων τεχνολογιών. Επιπλέον, με συνεχή επένδυση σε τεχνολογία και τεχνικές πιστοποιήσεις, εξασφαλίζεται η καλύτερη εξυπηρέτηση κάθε πελάτη και η διατήρηση της κυρίαρχης αυτής θέσης.

Προστασία των προσωπικών δεδομένων

Σε όλες τις εταιρείες του Ομίλου η προστασία των προσωπικών δεδομένων κατοχυρώνεται μέσω της Πολιτικής Ασφάλειας Πληροφοριών, η οποία ακολουθεί το πρότυπο ISO 27001 και εφαρμόζεται με επιτυχία για περισσότερα από 10 χρόνια. Για την ασφαλέστερη εφαρμογή της Πολιτικής, το σύνολο των εταιρειών του Ομίλου αξιοποιεί την υποδομή Data Center της Unisystems A.E., που πληροί τις αυστηρότερες διεθνείς προδιαγραφές. Παράλληλα, όλες οι εταιρείες προετοιμάζονται για την πλήρη συμμόρφωσή τους με το νέο κανονισμό προστασίας προσωπικών δεδομένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (GDPR) που τίθεται σε ισχύ την 25η Μαΐου 2018.

Ασφάλεια υποδομών και επιχειρησιακή συνέχεια

Οι εταιρείες του Ομίλου λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία, τη διαθεσιμότητα και την ακεραιότητα ICT συστημάτων και πληροφοριών. Στον Όμιλο εφαρμόζεται η Πολιτική Ασφάλειας Πληροφοριών που έχει αναπτυχθεί κατά το πρότυπο ISO 27001: 2013. Εντός τριετούς σχεδίου εξελίσσεται η σταδιακή ενοποίηση των υποδομών και ορισμένων κεντρικών εφαρμογών των εταιρειών, ώστε να επιτευχθούν βέλτιστα αποτελέσματα.

Στις εταιρείες του Ομίλου, διενεργείται ετήσια αποτίμηση επικινδυνότητας (Risk Assessment) στο θέμα της ασφάλειας υποδομών και της επιχειρησιακής συνέχειας. Επιπρόσθετα, κάθε εταιρεία έχει εκπονήσει Σχέδιο Επιχειρησιακής Συνέχειας (Business Continuity Plan), το οποίο αναθεωρείται κάθε χρόνο.

Έρευνα και Ανάπτυξη

Ο Όμιλος, ως πρωτοπόρος στην αγορά του κλάδου Πληροφορικής καθώς και των Ταχυμεταφορών στην Ελλάδα, επενδύει συστηματικά σε έρευνα, ανάπτυξη αλλά και καινοτομία, καθώς έχει αναγνωρίσει ότι η διατήρηση της ηγετικής θέσης κάθε εταιρείας του στο σημερινό επιχειρηματικό γίνεσθαι είναι άμεσα συνδεδεμένη με την έγκαιρη αναγνώριση και αξιοποίηση νέων ευκαιριών, την παραγωγή αξίας μέσω της σχεδίασης καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών, την περαιτέρω ανάπτυξη συνεργιών και την ανάδειξη και υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών.

Οι εταιρείες του Ομίλου κατά το 2017 ολοκλήρωσαν την κατάρτιση στρατηγικού - επιχειρησιακού πλάνου πενταετούς ανάπτυξης, διαμορφώνοντας έτσι το πλαίσιο της εξελικτικής τους πορείας. Κύριο συστατικό του επιχειρηματικού μοντέλου για την ανάπτυξη, της φήμης και της ικανότητας του Ομίλου να επιτύχει τους στόχους του είναι η καινοτομία, που σχετίζεται τόσο με συνεχείς εξελίξεις στα προϊόντα και τις υπηρεσίες που προσφέρει, όσο και με το επιχειρησιακό λειτουργικό μοντέλο που εφαρμόζει και τις στρατηγικές επιλογές της Διοίκησης.

9.3.1.3 Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επιδόσεων

Εξυπηρέτηση και ικανοποίηση πελατών

Ο Όμιλος διαθέτει πολλαπλά εργαλεία μέτρησης της ικανοποίησης του πελάτη, όπως σύστημα καταγραφής και διαχείρισης παραπόνων, έρευνες ικανοποίησης πελατών, πρόσβαση σε έρευνες που διενεργούν οι προμηθευτές, κ.α. Επιπλέον, η μέτρηση γίνεται, σύμφωνα με τις Διαδικασίες του Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας, διενεργείται εσωτερική επιθεώρηση, καθώς και επιθεώρηση από εξωτερικό φορέα σε ετήσια βάση. Αξίζει να σημειωθεί ότι υπάρχει συνεχής βελτίωση και συστηματική επίτευξη των στόχων που θέτει η κάθε εταιρεία, αναφορικά με την εξυπηρέτηση της πελατειακής βάσης.

Ανάπτυξη σε νέες αγορές

Η επίδοση των εταιρειών του Ομίλου αξιολογείται, μέσω της εξέλιξης των αποτελεσμάτων, της θέσης κάθε εταιρείας στον κλάδο της και της βελτίωσης των πωλήσεων σε εξαγωγές. Η αύξηση των εξαγωγών και η μείωση του κινδύνου από το δημόσιο τομέα είναι οι κύριοι δείκτες αξιολόγησης της επίδοσης των εταιρειών.

Εξέλιξη και καινοτομία υπηρεσιών και προϊόντων

Οι εταιρείες του Ομίλου Quest κυριαρχούν στις αγορές στις οποίες δραστηριοποιούνται, διατηρώντας σημαντικό μερίδιο αγοράς, σύμφωνα με στοιχεία που συλλέγονται από ελληνικούς και διεθνείς οίκους αναλύσεων, κλαδικές μελέτες, απευθείας από τους προμηθευτές που συναλλάσσεται κάθε εταιρεία, αλλά και από την αγορά ευρύτερα. Συνολικά για τον Όμιλο, οι μηχανισμοί αξιολόγησης νέων λύσεων / υπηρεσιών είναι κατά βάση ποιοτικοί, ενώ μακροπρόθεσμα αφορούν σε ποσοτικούς μηχανισμούς, όπως η αύξηση των πωλήσεων.

Προστασία των προσωπικών δεδομένων

Οι εταιρείες του Ομίλου παρακολουθούν και καταγράφουν τα συμβάντα παραβίασης των προσωπικών δεδομένων πελατών, μετόχων και συνεργατών. Τα τέσσερα (4) τελευταία χρόνια δεν υπάρχουν καταγεγραμμένα συμβάντα. Οι εταιρείες την 25η Μαΐου 2018 θα είναι πλήρως εναρμονισμένες με τις απαιτήσεις του νέου κανονισμού προστασίας προσωπικών δεδομένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (GDPR).

Απόρρητο του περιεχομένου αποστολών

Η εταιρεία ACS A.E.E., λόγω της φύσεως του αντικείμενου της, καταγράφει καταγγελίες συμβάντων, όπου διαπιστώθηκε ανοιγμένος φάκελος ή δέμα, με ενδεχόμενη παραβίαση προσωπικών δεδομένων πελατών. Ο αριθμός καταγγελιών είναι πολύ μικρός σε σχέση με τον διακινούμενο όγκο φακέλων – δεμάτων:

Έτος	Αριθμός καταγγελιών	Σύνολο αποστολών έτους
2014	3	38,9 εκατομμύρια
2015	4	40,8 εκατομμύρια
2016	5	46,8 εκατομμύρια
2017	1	54,2 εκατομμύρια

Ασφάλεια υποδομών και επιχειρησιακή συνέχεια

Η συνολική διαθεσιμότητα των συστημάτων ανέρχεται στο ποσοστό 99,995%. Καμία εταιρεία δεν βίωσε μη προγραμματισμένο downtime υπηρεσιών τις εργάσιμες ημέρες και ώρες. Περιστατικά μη ή περιορισμένης διαθεσιμότητας λόγω εξωτερικής επίθεσης (denial of service) δεν ανιχνεύθηκαν σε καμία εταιρεία. Δεν υπήρχαν περιστατικά που να επηρέασαν την εμπιστευτικότητα και την ακεραιότητα των δεδομένων των εταιρειών.

9.3.2 Εργασιακά θέματα

Το Ανθρώπινο Δυναμικό έχει αναγνωρισθεί ως κύριο κεφάλαιο δημιουργίας αξίας για τον Όμιλο. Μέρος της στρατηγικής και της κουλτούρας αποτελεί η προσέλκυση και διατήρηση ικανών ανθρώπων, μέσω της ορθής διαχείρισης του Ανθρώπινου Δυναμικού, καθώς και της εξάλειψης πιθανών κινδύνων που μπορεί να συνδέονται με τα Ανθρώπινα δικαιώματα στην εργασία, την Εκπαίδευση και ανάπτυξη εργαζομένων και την Επικοινωνία εργαζομένων και Διοίκησης. Ο τρόπος με τον οποίο διαχειρίζεται ο Όμιλος τα παραπάνω θέματα και οι επιδράσεις που προκύπτουν από τη διαχείρισή τους παρουσιάζονται στις επόμενες ενότητες.

9.3.2.1 Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Ο Όμιλος έχει θεσπίσει πολιτικές Εργασιακών Σχέσεων, Προσλήψεων, Εκπαίδευσης και Ανάπτυξης, Διαχείρισης Απόδοσης & Ταλέντων, Διαδοχής, καθώς και Πολιτική Αμοιβών & Παροχών, δημιουργώντας ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο διαχείρισης των Ανθρωπίνων πόρων, που προάγει τη διαφάνεια.

Ανθρώπινα δικαιώματα / Υγεία, ασφάλεια και ευεξία

Η Quest Συμμετοχών Α.Ε. ασπάζεται τις 10 Αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου του Ο.Η.Ε., οι οποίες περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων Αρχές για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και την Εργασία, σχετικά με θέματα που

αφορούν σε: Υγεία ασφάλεια και ευεξία, Ίσες Ευκαιρίες και Αποφυγή Διακρίσεων, Ελευθερία του συνδικαλιζέσθαι, Καταναγκαστική Εργασία, Παιδική Εργασία, Ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής.

Εκπαίδευση και ανάπτυξη εργαζομένων

Οι στόχοι εκπαίδευσης και ανάπτυξης εργαζομένων του Ομίλου περιλαμβάνουν:

- Ανάπτυξη διοικητικών δεξιοτήτων
- Τεχνικές & Επαγγελματικές εκπαιδεύσεις
- Εξειδικευμένα προγράμματα εκπαίδευσης, βάσει αναγνωρισμένων αναγκών.

Ο Όμιλος διαθέτει εξειδικευμένο τμήμα Εκπαίδευσης & Ανάπτυξης Προσωπικού (Training % Development dpt), που με δομημένο και οργανωμένο τρόπο, σχεδιάζει και υλοποιεί ένα ευρύ πρόγραμμα για όλες τις βαθμίδες του προσωπικού.

Επικοινωνία εργαζομένων και διοίκησης

Η Διοίκηση του Ομίλου επιδιώκει τη συστηματική πληροφόρηση των Εργαζομένων, καθώς και την έγκαιρη προειδοποίηση σε θέματα σημαντικών αλλαγών, σε τομείς όπως η Υγεία ασφάλεια και ευεξία, οι Οργανωτικές και οι Επιχειρηματικές αλλαγές. Η διαχείριση του θέματος γίνεται μέσω των παρακάτω μηχανισμών, πρακτικών και δράσεων:

- Εσωτερικό δίκτυο επικοινωνίας και ενημέρωσης (Intranet)
- Web Εφαρμογή «HereWeAre», που εστιάζει στις δράσεις ανάπτυξης του προσωπικού
- Ετήσια Αξιολόγηση προσωπικού για το σύνολο των εργαζομένων, αξιολόγηση των προϊσταμένων από τους εργαζόμενους, καθώς και αξιολόγηση 360 μοιρών για τους Διευθυντές.
- Ανάπτυξη Ηλεκτρονικού Συστήματος Οργάνωσης και Εξυπηρέτησης Ανθρώπινου Δυναμικού «Orion»
- Έρευνα Ικανοποίησης Εργαζομένων (κάθε δύο έτη)
- Πρόγραμμα «Living our Values», για τη βιωματική ανάδειξη και κατανόηση των αρχών και αξιών του Ομίλου

9.3.2.2 Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επιδόσεων Ανθρώπινα δικαιώματα / Υγεία ασφάλεια και ευεξία

Τα θέματα υγείας και ασφάλειας περιγράφονται αναλυτικά στην Πολιτική Υγιεινής και Ασφάλειας, καθώς και στην Πολιτική Φυσικής Ασφάλειας. Η απόλυτη συμμόρφωση με την ελληνική νομοθεσία η συστηματική συντήρηση των εγκαταστάσεων, η αναβάθμιση των χώρων εργασίας, οι ασκήσεις ετοιμότητας σε θέματα φυσικών καταστροφών (π.χ. σεισμός) και η ενημέρωση του προσωπικού, είναι κύριες δράσεις που υλοποιούνται ως αποτέλεσμα των Πολιτικών.

Αναφορικά με τα καταγεγραμμένα εργατικά ατυχήματα, σημειώνεται ότι λόγω της φύσης των εταιρειών του Ομίλου, παρουσιάστηκαν για το έτος 2017 μόνο 6 στην εταιρεία Info Quest Technologies A.E.B.E.. Κανένα ατύχημα δεν ήταν σοβαρό.

Ίσες Ευκαιρίες και Αποφυγή Διακρίσεων

Ο Όμιλος, βάσει των Πολιτικών του, παρέχει ίσες ευκαιρίες προς όλους, εργαζομένους και υποψηφίους. Σε καμία περίπτωση δεν υφίσταται οποιαδήποτε διάκριση, υποστηρίζεται πλήρως η αρχή του σεβασμού και της ίσης μεταχείρισης όλων. Ενθαρρύνεται η επαγγελματική ανάπτυξη των γυναικών, παρέχοντας ίσες ευκαιρίες σε θέματα αμοιβής και προαγωγής. Δεν έχει καταγραφεί στα συστήματα διαχείρισης παραπόνων εργαζομένων του Ομίλου κανένα παράπονο ή καταγγελία που να σχετίζεται με οποιαδήποτε από τα παραπάνω θέματα.

Ανθρώπινο Δυναμικό Ομίλου Quest (κατά την 31/12/2017		
	Πλήθος	Ποσοστό (%)
Ανδρες	1121	71%
Γυναίκες	456	29%
Σύνολο	1577	100%

Ελευθερία του συνδικαλιζέσθαι

Σύμφωνα με τις αρχές, τις αξίες, τις πολιτικές και τον κανονισμό λειτουργίας του Ομίλου, δεν παρεμποδίζεται με οποιονδήποτε τρόπο το συνδικαλιζέσθαι.

Καταναγκαστική Εργασία

Στις εταιρείες του Ομίλου υπογράφονται Ατομικές Συμβάσεις Εργασίας, που υπερκαλύπτουν τις ελάχιστες απαιτήσεις των συλλογικών συμβάσεων. Επιπλέον στην ACS ισχύει και Επιχειρησιακή Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (αφορά περίπου στο 29% του συνόλου των υπάλληλων του Ομίλου). Δεν έχει καταγραφεί στα συστήματα διαχείρισης παραπόνων εργαζομένων του Ομίλου κανένα παράπονο ή καταγγελία που να σχετίζεται με οποιοδήποτε θέμα καταναγκαστικής εργασίας.

Παιδική Εργασία

Δεν υπάρχει ανοχή σε καμία μορφή παιδικής εργασίας στον Όμιλο, καθώς και στο ευρύτερο περιβάλλον των συνεργατών – προμηθευτών. Δεν έχει καταγραφεί στα συστήματα του Ομίλου καμία καταγγελία για παιδική εργασία.

Ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής

Ο Όμιλος προτρέπει συστηματικά τους εργαζόμενους να διατηρούν ισορροπία ανάμεσα στην επαγγελματική και την προσωπική τους ζωή και οργανώνει διάφορες δράσεις για τον σκοπό αυτό.

Δεν έχουν καταγραφεί στα αρχεία του Ομίλου και δεν έχουν γίνει αντιληπτά περιστατικά σοβαρών επιπτώσεων για τα ανθρώπινα δικαιώματα που απορρέουν από τις δραστηριότητες ή τις αποφάσεις του Ομίλου ή των κυριότερων προμηθευτών του, οι οποίοι στην πλειονότητά τους είναι οργανισμοί κορυφαίοι στον τομέα τους, διεθνούς εμβέλειας.

Εκπαίδευση και ανάπτυξη εργαζομένων

Εκπαίδευση εργαζομένων Ομίλου Quest			
		2016	2017
Quest Holdings	Σύνολο ανθρωποωρών εκπαίδευσης	238	102
	M.O. ανθρωποωρών εκπαίδευσης ανά εργαζόμενο	23,8	12,75
Info Quest Technologies	Σύνολο ανθρωποωρών εκπαίδευσης	1.615	3.034
	M.O. ανθρωποωρών εκπαίδευσης ανά εργαζόμενο	6,84	11,15
Uni Systems	Σύνολο ανθρωποωρών εκπαίδευσης	3.915	6.870
	M.O. ανθρωποωρών εκπαίδευσης ανά εργαζόμενο	7,41	12,36
iSquare	Σύνολο ανθρωποωρών εκπαίδευσης	324	782
	M.O. ανθρωποωρών εκπαίδευσης ανά εργαζόμενο	8,10	21,14
ACS	Σύνολο ανθρωποωρών εκπαίδευσης	1.722	3.311
	M.O. ανθρωποωρών εκπαίδευσης ανά εργαζόμενο	3,82	7,26
QuestonLine	Σύνολο ανθρωποωρών εκπαίδευσης	123	68
	M.O. ανθρωποωρών εκπαίδευσης ανά εργαζόμενο	7,69	22,67
iStorm	Σύνολο ανθρωποωρών εκπαίδευσης	220	264
	M.O. ανθρωποωρών εκπαίδευσης ανά εργαζόμενο	4,49	4,89
Quest Energy	Σύνολο ανθρωποωρών εκπαίδευσης	6	40
	M.O. ανθρωποωρών εκπαίδευσης ανά εργαζόμενο	2,0	20,0
Cardlink	Σύνολο ανθρωποωρών εκπαίδευσης	419	1.182
	M.O. ανθρωποωρών εκπαίδευσης ανά εργαζόμενο	7,6	15,55

Αξίζει να σημειωθεί ότι το 2017 πραγματοποιήθηκε και το εξειδικευμένο πρόγραμμα Quest Mini MBA, ένα πρόγραμμα που υλοποιείται κάθε δύο έτη, στο οποίο συμμετέχουν περίπου 36 εργαζόμενοι, αντί για 25-26 που συμμετείχαν τα προηγούμενα έτη, το οποίο έχει σχεδιαστεί από έγκυρο εκπαιδευτικό φορέα αποκλειστικά για τις

ανάγκες του Ομίλου, με στόχο την αναβάθμιση της ποιότητας του ανθρώπινου δυναμικού με γνώσεις που είναι απαραίτητες στο νέο επιχειρηματικό περιβάλλον και την ανάπτυξη ευρύτερης στρατηγικής οπτικής. Επίσης το 2017 πραγματοποιήθηκε και ένα εξειδικευμένο πρόγραμμα για τους Διευθυντές του Ομίλου, με αντικείμενο τα νέα δεδομένα στα επιχειρηματικά μοντέλα και το agility.

Επικοινωνία εργαζομένων και διοίκησης

Για τη μέτρηση της ικανοποίησης των εργαζομένων, πραγματοποιείται κάθε δύο χρόνια Έρευνα Ικανοποίησης Ανθρώπινου Δυναμικού. Η τελευταία έρευνα διεξήχθη στο διάστημα Δεκέμβριος 2016 – Ιανουάριος 2017, με συμμετοχή του 71% του συνόλου των εργαζομένων. Αξίζει να σημειωθεί το υψηλό ποσοστό ικανοποίησης και εμπιστοσύνης που καταγράφηκε, ιδιαίτερα στη δύσκολη περίοδο που διανύουμε.

Έρευνα Ικανοποίησης εργαζομένων Ομίλου Quest				
			2015	2017
Μεγαλύτερη Ικανοποίηση	Εργασιακή ασφάλεια	Ικανοποίηση / Μη Ικανοποίηση	89,06% / 2,19%	88,55% / 1,85%
	Εργασία	Ικανοποίηση / Μη Ικανοποίηση	87,03% / 3,37 %	86,90% / 2,93 %

9.3.3 Κοινωνικά θέματα

9.3.3.1 Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Έχοντας ενσωματώσει την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη στη στρατηγική του και σε όλο το φάσμα της λειτουργίας του, ο Όμιλος Quest έχει δημιουργήσει ομάδες Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης στις εταιρείες του για την ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των θεμάτων και εκδίδει ετήσια αναλυτική έκθεση Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και Βιώσιμης Ανάπτυξης για τις εταιρείες του. Παράλληλα, ο Όμιλος και οι εταιρείες του ασπάζονται και συμπορεύονται με τις 10 Αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου και τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ, καθώς και με τον Ελληνικό Κώδικα Βιωσιμότητας και συμμετέχουν ενεργά σε θεσμοθετημένους φορείς και οργανισμούς για την προώθηση και καλλιέργεια του μοντέλου Βιώσιμης ανάπτυξης στην Ελλάδα. Ο Όμιλος Quest, ανταποκρινόμενος στον ρόλο του εντός της αγοράς που αναπτύσσει τη δραστηριότητά του, συμμετέχει υπεύθυνα σε δράσεις αντιμετώπισης κοινωνικών θεμάτων. Ιδιαίτερη σημασία για τον Όμιλο έχουν οι δράσεις που ενισχύουν τη νεοφυή επιχειρηματικότητα, καθώς και δράσεις που βελτιώνουν την ποιότητα της εκπαίδευσης.

9.3.3.2 Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επιδόσεων

iQbility M.E.Π.E. – Εκκολαπτήριο Νεανικής Επιχειρηματικότητας

Με στόχο την ανάπτυξη της νεανικής επιχειρηματικότητας, τη διοχέτευση της Ελληνικής Προστιθέμενης Αξίας στις διεθνείς αγορές, και την προώθηση της ελληνικής καινοτομίας, ο Όμιλος Quest έχει δημιουργήσει από το 2013 το εκκολαπτήριο νέων επιχειρηματικών δράσεων, iQbility M.E.Π.E.. Έργο της iQbility M.E.Π.E. είναι η υποστήριξη της νεοφυούς επιχειρηματικότητας στα πρώτα της βήματα, διαθέτοντας σε επιλεγμένες επιχειρηματικές ομάδες πόρους, μέσα και τεχνογνωσία που διευκολύνουν την επιτυχία τους στις διεθνείς αγορές.

Στα 5 χρόνια λειτουργίας της, στην iQbility M.E.Π.E. έχουν υποστηριχθεί 11 ομάδες. Σε 9 ομάδες, που έχουν πλέον διεθνή εμπειρία έγιναν επενδύσεις που οδήγησαν σε επιπλέον άντληση κεφαλαίων άνω των 10 εκατ. Ευρώ. Στελέχη και εξωτερικοί συνεργάτες διέθεσαν άνω των 2.200 ωρών για mentoring, ενώ δημιουργήθηκαν άνω των 100 εξειδικευμένων θέσεων εργασίας.

Δράσεις για την Εκπαίδευση

Ο Όμιλος υλοποιεί ένα σύνολο από συνεχιζόμενες δράσεις για τη διασύνδεση Τεχνολογίας και Εκπαίδευσης. Ενδεικτικά αναφέροντας, υλοποιείται το πρόγραμμα "iPad 1-1" για την εισαγωγή του iPad στις σχολικές τάξεις, η δράση «Συναρμολογώντας τον Υπολογιστή Quest», ένα μοναδικό για τα ελληνικά δεδομένα, πρόγραμμα

φιλοξενίας μαθητών στις εγκαταστάσεις παραγωγής του υπολογιστή Quest, παρέχονται επίσης ευκαιρίες σε φοιτητές για πρακτική άσκηση και δίδονται υποτροφίες.

Στο πλαίσιο της Δράσης πραγματοποιήθηκε εκτενής έρευνα σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Πειραιά για την αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας με τη χρήση iPad. Παράλληλα 18 σχολεία παρακολούθησαν το πρόγραμμα «Συναρμολογώντας τον Υπολογιστή Quest», ενώ υποστηρίχθηκε η συμμετοχή της Ελληνικής Ομάδας Κυβερνοασφάλειας (Νέοι κάτω των 25) στις πανευρωπαϊκές διοργανώσεις.

Συνεργασία με ΜΚΟ και Κοινωνικούς Φορείς

Ο Όμιλος και οι εταιρείες του συνεργάζονται με πλήθος ΜΚΟ και Κοινωνικούς φορείς συμβάλλοντας στο έργο τους. Αξίζει αναφορά στη συστηματική υποστήριξη του Χαμόγελου του Παιδιού και του φορέα «Make a Wish», καθώς και στην ανταπόκριση του Ομίλου, με προϊόντα και υπηρεσίες, στις έκτακτες ανάγκες που προέκυψαν από τις καταστροφές στο Δήμο της Μάνδρας. Ο Όμιλος, προχωρά επίσης, όποτε οι συνθήκες το απαιτούν, σε έκτακτη υποστήριξη δράσεων, σύμφωνα με τις δυνατότητες και την εξειδικευμένη τεχνογνωσία του στο χώρο της τεχνολογίας και των ταχυμεταφορών.

9.3.4 Περιβαλλοντικά θέματα

Ο Όμιλος Quest λειτουργεί με συναίσθηση της περιβαλλοντικής του ευθύνης και προσαρμόζει συστηματικά την επιχειρηματική πρακτική στις ανάγκες προστασίας του περιβάλλοντος και της εξοικονόμησης πόρων. Παράλληλα διασφαλίζει ότι η εμπορική λειτουργία των εταιρειών επιβαρύνει το φυσικό περιβάλλον στο μικρότερο δυνατό βαθμό και ότι είναι σύμφωνη με την ελληνική περιβαλλοντική νομοθεσία. Ο Όμιλος παρακολουθεί συστηματικά, και λαμβάνει δράσεις για τη βελτίωση συνολικά του περιβαλλοντικού του αποτυπώματος, με ιδιαίτερη έμφαση στη μείωση της καταναλισκόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, τη συστηματική ανακύκλωση υλικών και τη μείωση των ρύπων από τις μεταφορές για την ACS A.E.E.. Ο Όμιλος διαθέτει Πολιτική Περιβάλλοντος, που δίνει ακριβείς κατευθύνσεις στις εταιρείες για τους παραπάνω αναφερόμενους τομείς / δράσεις.

Πέραν των πληροφοριών που παρουσιάζονται στην ενότητα αυτή, η ACS πρόκειται να παρουσιάσει πληροφορίες αναφορικά με την Εκτίμηση Περιβαλλοντικών Επιδόσεων ACS (Ανθρακικό αποτύπωμα, απορρίμματα / απόβλητα και νερό) στην Έκθεση Βιώσιμης Ανάπτυξης του 2017.

9.3.4.1 Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια Ανακύκλωση

Στο πλαίσιο της Πολιτικής Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, έχει αναπτυχθεί η Πρότυπη Διαδικασία Ανακύκλωσης, σύμφωνα με την οποία, συλλέγονται τα προς ανακύκλωση υλικά ανά εταιρεία και μεταφέρονται σε κεντρικά σημεία συλλογής, απ' όπου τα παραλαμβάνουν πιστοποιημένες εταιρείες αξιοποίησης.

Κατανάλωση ενέργειας και αποδοτικότητα

Η δέσμευση του Ομίλου για μείωση της κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος εκτείνεται πέρα από οποιαδήποτε ρυθμιστική συμμόρφωση. Στον Όμιλο Quest υλοποιούνται σταθερά ενέργειες για την αναβάθμιση και βελτίωση των κτηριακών και τεχνολογικών υποδομών, όπως η εγκατάσταση συστήματος μέτρησης της καταναλισκόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, η σταδιακή αντικατάσταση λαμπτήρων με νέους, τεχνολογίας led, καθώς και η αντικατάσταση παλαιών ενεργοβόρων συσκευών και η εγκατάσταση συστήματος αυτόματης λειτουργίας και σβήσιματος φώτων σε κοινόχρηστους χώρους. Στόχος για την επόμενη τριετία (2017-2019) είναι να μειώνεται η κατανάλωση ρεύματος (σε Kwh) κατά 3%-5% ετησίως, με σταθερή δραστηριότητα. Το ποσοστό μείωσης θα ελαττώνεται κατά 0,5% για κάθε 25% αύξηση δραστηριότητας.

Μείωση ρύπων από μεταφορές για την ACS A.E.E.

Η ACS A.E.E., λόγω του αντικειμένου της, δίνει ιδιαίτερη σημασία στον περιορισμό των ατμοσφαιρικών ρύπων που εκλύονται κατά τις μεταφορές και για το λόγο αυτό είναι πιστοποιημένη κατά ISO 14001:2004 από τον αναγνωρισμένο φορέα ABS Quality Evaluations Inc. για το σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης που εφαρμόζει.

Άλλες ενέργειες

Πέραν των παραπάνω, υλοποιούνται διάφορες πρωτοβουλίες, όπως η υλοποίηση συστήματος συγκέντρωσης των ομβρίων υδάτων σε κτήριο του Ομίλου και η αξιοποίησή τους για πότισμα. Παράλληλα ο Όμιλος έχει εγκαταστήσει

φωτοβολταϊκά στις οροφές δύο κτιρίων του δυναμικότητας 190kW, για την παραγωγή αντισταθμιστικά πράσινης ενέργειας.

9.3.4.2 Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επιδόσεων

Οι περιβαλλοντικές αρχές που έχει υιοθετήσει ο Όμιλος και οι εταιρείες του, βασισμένες στο Σύμφωνο των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή, αντικατοπτρίζουν τις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει για την προστασία του περιβάλλοντος σε σχέση με τη λειτουργία των Εταιρειών του. Συμπληρωματικά σε αυτό, οι εταιρείες του Ομίλου στοχεύουν σε βιώσιμη παραγωγή και κατανάλωση των προϊόντων τους, έτσι ώστε να μην απειλείται η δημόσια υγεία και ευημερία.

Σημειώνεται ότι πλέον της ACS κατά το 2017, οι εταιρείες του Ομίλου Info Quest Technologies A.E.B.E. & Unisystems A.E., πιστοποιήθηκαν επίσης κατά ISO 14001:2004 για το σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης που εφαρμόζουν.

Ανακύκλωση

Ανακυκλώσιμα υλικά του Ομίλου Quest που συγκεντρώθηκαν		
	2016	2017
Χαρτί	46.941 kg	57.640 kg
Συσκευές	11.377 kg	26.440 kg
Μπαταρίες	65 kg	108 kg
Λαμπτήρες	1.316 τμχ	0 τμχ
Συσσωρευτές	N/A*	400 kg
Λιπαντικά έλαια	N/A*	450 lt
Άχρηστα ελαστικά	N/A*	250 τμχ

**Τα στοιχεία του 2016, είναι μη συγκρίσιμα, λόγω διαφορετικής μεθοδολογίας καταμέτρησης και ως εκ τούτου δεν αναφέρονται.

Κατανάλωση ενέργειας και αποδοτικότητα

Ετήσια ενεργειακή ένταση στον Όμιλο Quest (kWh/m ²)				
2013	2014	2015	2016	2017
169	151	150	143	136

Ισοδύναμο χιλιάδων τόνων CO ₂ ανά έτος στον Όμιλο Quest				
2013	2014	2015	2016	2017
9,88	8,86	8,83	8,30	7,62

Επιπλέον, τα φωτοβολταϊκά συστήματα στις στέγες των κτηρίων παρήγαγαν το 2017, 293.000 kWh ηλεκτρικής ενέργειας, παραγωγή που αντιστοιχεί στο 21% της ενέργειας που κατανάλωσαν τα δύο κτήρια.

Μείωση ρύπων από μεταφορές για την ACS A.E.E.

Η ACS A.E.E., εφαρμόζει συνεχή προγράμματα ανανέωσης των οχημάτων, τόσο για την εταιρεία όσο και στο δίκτυό της, με στόχο τη μείωση του αποτυπώματός της. Παράλληλα εξετάζει και επεξεργάζεται συνεχώς νέα συστήματα και εργαλεία για την ακριβέστερη καταμέτρηση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος και τη βελτίωση της λειτουργίας της. Περαιτέρω στοιχεία πρόκειται να παρουσιαστούν στην Έκθεση Βιώσιμης Ανάπτυξης του Ομίλου για το 2017.

9.3.5 Καταπολέμηση της διαφθοράς και δωροδοκίας

9.3.5.1 Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Ο Όμιλος Quest διοικείται με βάση τις αρχές της Εταιρικής Διακυβέρνησης που αποσκοπεί στην τήρηση της διαφάνειας και την υπεύθυνη λειτουργία του Ομίλου, σε όλους τους τομείς που στοχεύουν στη βιωσιμότητα των εταιρειών του και στη διασφάλιση των συμφερόντων των Μετόχων και των Ενδιαφερομένων Μερών. Η μητρική εταιρεία συμμορφώνεται με τις ειδικές πρακτικές για εισηγμένες εταιρείες που προβλέπει ο Ελληνικός Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΚΕΔ). Παράλληλα, τηρεί Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας σύμφωνα με τις απαιτήσεις του νόμου, όπως επίσης και ειδικό Κανονισμό Εσωτερικού Ελέγχου. Ο Όμιλος έχει θεσπίσει Πολιτικές, που αποτελούν την επίσημη διατύπωση από το Διοικητικό Συμβούλιο των κατευθυντήριων γραμμών που ισχύουν για όλες τις εταιρείες και τις θυγατρικές τους, που διασφαλίζουν τη συμμόρφωση του Ομίλου με το θεσμικό πλαίσιο, την ενσωμάτωση κατάλληλων καλών πρακτικών στη λειτουργία του και εξειδικεύονται σε επίπεδο εφαρμογής με τις αντίστοιχες Διαδικασίες. Οι Πολιτικές αφορούν στους τομείς Διακυβέρνηση και Συμμόρφωση, Βιώσιμη Ανάπτυξη, Διαχείριση Κινδύνου, Λειτουργία και Ανθρώπινο Δυναμικό. Μεταξύ αυτών των Πολιτικών περιλαμβάνεται η Πολιτική Ηθικής Δεοντολογίας, η οποία δίνει τις κατευθύνσεις για την πρόληψη και τον χειρισμό των θεμάτων χρηματισμού, διαφθοράς, δωρεών και χορηγιών. Παράλληλα οι διατυπωμένες αρχές και αξίες του Ομίλου - η Ικανοποίηση του Πελάτη, το Ήθος/Ακεραιότητα, η Ομαδικότητα, η Γνώση/Συνεχής Βελτίωση/Καινοτομία, η Επιχειρηματικότητα και η Τεκμηρίωση και Αξιολόγηση - καθώς και ο Κώδικας Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας του Ομίλου διέπονται από τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης.

9.3.5.2 Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επιδόσεων

Οι βασικές αρχές της Εταιρικής Διακυβέρνησης εφαρμόζονται για το σύνολο των εταιρειών του Ομίλου. Με την υποστήριξη και παροχή των κατάλληλων μέσων από τις Διοικήσεις των Εταιρειών και με την εκπαίδευση με βιωματικό τρόπο στο πλαίσιο προγραμμάτων HR, προωθούνται σε όλο το προσωπικό και ενσωματώνονται στην καθημερινή εργασία και στην κουλτούρα των εργαζομένων.

Ο χρηματισμός και η διαφθορά είναι έννοιες ασύμβατες με τις αρχές του Ομίλου. Όλες οι παροχές δωρεών ή χορηγιών διέπονται από πλήρη διαφάνεια και τήρηση της νομιμότητας και της ηθικής. Προς τούτο τηρούνται πλήρη αρχεία τεκμηρίωσης και διαχείρισης. Ταυτόχρονα, η κάθε εταιρεία λειτουργεί με βάση πίνακα εγκρίσεων, διασφαλίζοντας έτσι τη διαφάνεια, την ενημέρωση και την ορθή διαχείριση.

Στον Όμιλο έχει δημιουργηθεί μηχανισμός με βάση τον οποίο οι εργαζόμενοι των εταιρειών οφείλουν να καταγγέλλουν οποιοδήποτε περιστατικό, το οποίο πιστεύουν ότι αντίκειται στην Πολιτική Ηθικής Δεοντολογίας και ενδεχομένως να αφορά σε περίπτωση διαφθοράς. Η καταγγελία μπορεί να γίνεται από τους εργαζομένους είτε στον Διευθυντή τους είτε στη Διοίκηση της κάθε εταιρείας του Ομίλου είτε στη Νομική Διεύθυνση. Όλες οι καταγγελίες καταγράφονται σε σχετικό αρχείο και διερευνώνται, ώστε η Διοίκηση της κάθε Εταιρείας, να λάβει τα απαραίτητα μέτρα.

Ο Όμιλος έχει θέσει ως στόχο μηδενικά περιστατικά μη συμμόρφωσης στην κείμενη νομοθεσία περί προστασίας κατά της διαφθοράς και του αθέμιτου ανταγωνισμού. Αυτός ο στόχος έχει επιτευχθεί για το 2017, δεδομένου ιδίως ότι δεν υπάρχουν σχετικές υποθέσεις σε εκκρεμοδικία σε βάρος των εταιρειών του Ομίλου και δεν έχουν επιβληθεί πρόστιμα ή άλλες κυρώσεις για παραβάσεις της ως άνω νομοθεσίας. Επίσης, δεν υπήρξε καμία καταγγελία ή άλλη σχετική ενέργεια για κανένα από τα ως άνω θέματα ή εν εξελίξει διερεύνηση σχετικής καταγγελίας.

Πληροφορίες των παραγράφων 7 και 8 του άρθρου 4 του Ν.3556/2007

Σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 7 και 8 του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007, σας παραθέτουμε τις ακόλουθες πληροφορίες:

(α) Διάρθρωση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας

Το Μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται στο ύψος των € 8.101.269,76 διαιρούμενο σε 11.913.632 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,68 η κάθε μια και είναι ολοσχερώς καταβλημένο. Όλες οι μετοχές της εταιρείας είναι κοινές, ονομαστικές, με δικαίωμα ψήφου, εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών και έχουν όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το Καταστατικό της Εταιρείας και καθορίζονται από το Νόμο.

(β) Περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών της Εταιρείας

Η μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας γίνεται όπως ορίζει ο Νόμος και δεν υφίστανται εκ του καταστατικού της περιορισμοί στη μεταβίβαση τους.

(γ) Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 9 έως 11 του ν. 3556/2007

Κατά την 31/12/2017, τα πρόσωπα που διατηρούν σημαντική άμεση ή έμμεση συμμετοχή κατά την έννοια των άρθρων 9 έως 11 του ν. 3556/2007 είναι:

Επώνυμο	Όνομα	Πατρώνυμο	Αριθμ. Μετοχών	Ποσοστό %
ΦΕΣΣΑΣ	ΘΕΟΔΩΡΟΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	6.009.355	50,41
ΚΟΥΤΣΟΥΡΕΛΗ	ΕΥΤΥΧΙΑ	ΣΟΦΟΚΛΗΣ	3.008.243	25,23

(δ) Μετοχές που παρέχουν ειδικά δικαιώματα

Δεν υφίστανται μετοχές της Εταιρείας οι οποίες παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου στους κατόχους τους.

(ε) Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου

Δεν προβλέπονται από το Καταστατικό της Εταιρείας περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου.

(στ) Συμφωνίες μεταξύ μετόχων της Εταιρείας

Δεν είναι γνωστή στην Εταιρεία η ύπαρξη συμφωνιών μεταξύ των μετόχων της, οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών της ή στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

(ζ) Κανόνες για το διορισμό και την αντικατάσταση μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και για την τροποποίηση του Καταστατικού που διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον κ.ν. 2190/1920

Οι κανόνες που προβλέπει το Καταστατικό της Εταιρείας για το διορισμό και την αντικατάσταση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της και την τροποποίηση των διατάξεών του, δεν διαφοροποιούνται από τις προβλέψεις των διατάξεων του κ.ν. 2190/1920.

(η) Αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου ή ορισμένων μελών, για την έκδοση νέων μετοχών ή την αγορά ίδιων μετοχών σύμφωνα με το άρθρο 16 του κ.ν. 2190/1920

Σύμφωνα με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης της 01/06/2016, η Εταιρεία μπορεί να προβεί στην αγορά ιδίων μετοχών, βάσει των διατάξεων του άρθρου 16 του Κ.Ν. 2190/20, όπως ισχύει, μέχρι ποσοστού 10% του εκάστοτε καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου, εντός της προβλεπόμενης από το νόμο 24μηνης προθεσμίας, με κατώτατη τιμή αγοράς Ευρώ 0,10 ανά μετοχή και ανώτατη τιμή αγοράς Ευρώ 10 ανά μετοχή, με σκοπό τη μείωση του Κεφαλαίου, τη διανομή στο προσωπικό ή οτιδήποτε άλλο ορίζει ο Νόμος και εξουσιοδοτήθηκε το Διοικητικό Συμβούλιο για την εφαρμογή της απόφασης.

Η Εταιρεία δεν κατέχει ίδιες μετοχές.

(θ) Σημαντικές συμφωνίες που έχει συνάψει η Εταιρεία και οι οποίες τίθεται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

Δεν υφίστανται συμφωνίες οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής του ελέγχου της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

(ι) Σημαντικές συμφωνίες που έχει συνάψει η Εταιρεία με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή με το προσωπικό της.

Δεν υπάρχουν ειδικές συμφωνίες της Εταιρείας με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το προσωπικό της, οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης ειδικά σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησης τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης.

Με βάση τα προαναφερθέντα, την έκθεση ελέγχου του Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή, καθώς και τις οικονομικές καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2017, τίθενται στην διάθεσή σας, κύριοι μέτοχοι, όλα τα απαραίτητα στοιχεία για να προχωρήσετε στην έγκριση των οικονομικών καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 και στην απαλλαγή του Διοικητικού Συμβουλίου και των ελεγκτών από κάθε ευθύνη.

Με τιμή,

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Θεόδωρος Φέσσας

Πρόεδρος

III. Ετήσιες Χρηματοοικονομικές καταστάσεις

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

1. Γενικές πληροφορίες	60
2. Δομή του Ομίλου και δραστηριότητες	61
3. Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών	61
4. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου	79
5. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της Διοικήσεως	83
6. Πληροφόρηση κατά τομέα	85
7. Ενσώματα Πάγια	88
8. Υπεραξία	90
9. Άυλα περιουσιακά στοιχεία	91
10. Επενδύσεις σε Ακίνητα	93
11. Επενδύσεις σε θυγατρικές	93
12. Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις	95
13. Χρηματοοικονομικά προϊόντα ανά κατηγορία – Όμιλος	96
14. Πιστοληπτική ποιότητα των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού - Όμιλος	97
15. Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία	98
16. Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα	99
17. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω της Κατάστασης Αποτελεσμάτων	99
18. Αναβαλλόμενη φορολογία	100
19. Αποθέματα	102
20. Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	103
21. Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	105
22. Μετοχικό κεφάλαιο	106
23. Λοιπά αποθεματικά και αδιανέμητα κέρδη	107
24. Δανεισμός	108
25. Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	110
26. Κρατικές επιχορηγήσεις	113
27. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	113
28. Έξοδα ανά κατηγορία	114
29. Παροχές σε εργαζομένους	114
30. Χρηματοοικονομικό κόστος – καθαρό	115
31. Φόρος εισοδήματος	115
32. Άλλα λειτουργικά έσοδα / (έξοδα) καθαρά	117
33. Λοιπά κέρδη / (ζημιές) καθαρά	118
34. Ανειλημμένες υποχρεώσεις	119
35. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις	119

36. Υφιστάμενα εμπράγματα βάρη	120
37. Μερίσματα	120
38. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	120
39. Κέρδη ανά μετοχή	123
40. Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	123
41. Αριθμός απασχολούμενου προσωπικού	124
42. Μακροπρόθεσμες φορολογικές απαιτήσεις	124
43. Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα μέχρι τη λήξη	125
44. Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες	125
45. Κατασκευαστικά συμβόλαια	128
46. Επιχειρηματικές συνενώσεις	128
47. Πώληση θυγατρικών	130
48. Προβλέψεις για λοιπές υποχρεώσεις και έξοδα	133
49. Ελεγκτικές και λοιπές αμοιβές	125
50. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού	134

Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις 2017

Οι συνημμένες ετήσιες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Quest Συμμετοχών Α.Ε. την 30 Μαρτίου 2018 και έχουν αναρτηθεί στο διαδίκτυο στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.quest.gr, όπου και θα παραμείνουν στη διάθεση του επενδυτικού κοινού για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 10 ετών από την ημερομηνία της σύνταξης και δημοσίευσής της. Επιπλέον στην ανωτέρω ηλεκτρονική διεύθυνση αναρτώνται και οι ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις των ενοποιούμενων μη εισηγμένων θυγατρικών της Εταιρείας.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Το Μέλος του Δ.Σ.

Θεόδωρος Φέσσας
ΑΔΤ. ΑΕ 106909

Απόστολος Γεωργαντζής
ΑΔΤ. Φ 090096

Μάρκος Μπισσάκος
ΑΔΤ. ΑΑ 079768

Ο Δ/ντής Χρηματοοικονομικού Ελέγχου Ομίλου

Η Δ/ντρια Λογιστηρίου

Δημήτρης Παπαδιαμαντόπουλος
ΑΔΤ. ΑΑ 061032
ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 0079032- Α' ΤΑΞΗΣ

Κωνσταντινιά Αναγνωστοπούλου
ΑΔΤ. ΑΜ 593749
ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 0002601-Α' ΤΑΞΗΣ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

Σημείωση	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ		
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016	
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη κυκλοφορούν ενεργητικά					
Ενσώματα πάγια	7	64.445	52.860	7.773	7.799
Υπεραξία	8	27.225	25.537	-	-
Λοιπά Άυλα περιουσιακά στοιχεία	9	11.078	10.180	31	28
Επενδύσεις σε ακίνητα	10	2.835	2.845	-	-
Επενδύσεις σε θυγατρικές	11	-	-	67.276	77.012
Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις	12	843	837	700	700
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία	15	3.369	4.378	3.250	4.250
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	18	9.965	6.742	-	-
Μακροπρόθεσμες φορολογικές απαιτήσεις	42	12.706	12.706	12.706	12.706
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	20	1.569	949	34	63
		134.036	117.034	91.770	102.558
Κυκλοφορούν ενεργητικά					
Αποθέματα	19	26.997	17.080	-	-
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	20	109.886	106.941	547	386
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία	15	50	154	-	-
Παράγωγα	16	-	106	-	61
Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω της Κατάστασης Αποτελεσμάτων	17	4.210	-	14	-
Τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις		3.491	3.221	24	2
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	21	47.937	65.931	7.028	2.000
Περιουσιακά στοιχεία ενεργητικού διακρατούμενα προς πώληση	44	-	27.796	-	23.247
		192.572	221.228	7.613	25.695
Σύνολο Ενεργητικού		326.609	338.263	99.383	128.253
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους					
Μετοχικό κεφάλαιο	22	8.101	39.579	8.101	39.579
Αποθεματικό υπέρ το άρπο	22	106	106	106	106
Λοιπά αποθεματικά	23	8.016	8.016	11.019	11.019
Αδιανέμητα κέρδη		112.957	107.636	78.027	76.019
Ίδιες μετοχές		-	(25)	-	(25)
		129.180	155.312	97.253	126.697
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		-450	10.645	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		128.730	165.956	97.253	126.697
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Δάνεια	24	17.878	23.236	-	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	18	7.825	2.444	598	469
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	25	8.606	7.455	10	9
Επιχορηγήσεις	26	138	-	-	0
Μακροχρόνιες προβλέψεις για λοιπές υποχρεώσεις και έξοδα	48	12.920	4.926	-	-
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	27	14.481	1.671	42	44
		61.847	39.732	650	521
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	27	97.887	101.385	1.481	1.035
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις		3.119	7.533	-	-
Δάνεια	24	34.569	22.837	-	-
Επιχορηγήσεις	26	148	-	-	-
Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα	16	76	-	-	-
Βραχυχρόνιες προβλέψεις για λοιπές υποχρεώσεις και έξοδα	48	232	352	-	-
Υποχρεώσεις περιουσιακών στοιχείων διακρατούμενων προς πώληση	44	-	467	-	-
		136.031	132.573	1.481	1.035
Σύνολο υποχρεώσεων		197.879	172.306	2.131	1.556
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		326.609	338.263	99.383	128.253

Οι σημειώσεις στις σελίδες 60 έως 134 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ 2017 - ΟΜΙΛΟΣ

Σημείωση	01/01/2017- 31/12/2017	Ο ΟΜΙΛΟΣ			
		01/01/2016-31/12/2016			
		Συνεχιζόμενες δραστηριότητες	Διακοπείσες δραστηριότητες	Σύνολο	
Πωλήσεις	6	436.449	381.512	6.715	388.227
Κόστος Πωληθέντων	28	(359.501)	(321.503)	(2.323)	(323.826)
Μικτό Κέρδος		76.948	60.009	4.392	64.401
Έξοδα διάθεσης	28	(19.952)	(19.506)	-	(19.506)
Έξοδα διοίκησης	28	(30.484)	(24.960)	(622)	(25.582)
Λοιπά έσοδα / (έξοδα) εκμετάλλευσης	32	1.459	1.875	-	1.875
Λοιπά κέρδη / (ζημιές) καθαρά	33	(9.376)	(11.910)	11.797	(113)
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης		18.595	5.509	15.567	21.076
Χρηματοοικονομικά έσοδα	30	698	857	10	867
Χρηματοοικονομικά (έξοδα)	30	(4.224)	(3.835)	(950)	(4.785)
Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	30	(3.525)	(2.978)	(940)	(3.918)
Κέρδη από συγγενείς επιχειρήσεις (μετά από φόρο και Μη-ελέγχουσες συμμετοχές)	12	6	137	-	137
Κέρδη προ φόρων		15.075	2.668	14.627	17.295
Φόρος εισοδήματος	31	(9.164)	(6.150)	(4.861)	(11.011)
Κέρδη/ (ζημιές) χρήσης μετά φόρων		5.911	(3.483)	9.766	6.284
Κατανεμόμενα σε :					
Μετόχους της μητρικής		6.364	(2.974)	5.372	2.398
Μη-ελέγχουσες συμμετοχές		(453)	(509)	4.395	3.886
		5.911	(3.483)	9.766	6.284
Κέρδη/ (Ζημιές) ανά μετοχή που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής για την χρήση (εκφρασμένα σε € ανά μετοχή)					
Βασικά και μειωμένα		0,5341	(0,2494)	0,4506	0,2011

Οι σημειώσεις στις σελίδες 60 έως 134 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ – ΕΤΑΙΡΙΑ

Σημείωση	Η ΕΤΑΙΡΙΑ			
	01/01/2017- 31/12/2017	01/01/2016-31/12/2016		Σύνολο
		Συνεχιζόμενες δραστηριότητες	Διακοπείσες δραστηριότητες	
Πωλήσεις	-	-	-	-
Κόστος Πωληθέντων	-	-	-	-
Μικτό Κέρδος	-	-	-	-
Έξοδα διάθεσης	28	-	-	-
Έξοδα διοίκησης	28	(1.245)	(2.228)	(2.613)
Λοιπά έσοδα / (έξοδα) εκμετάλλευσης	32	4.480	4.824	6.467
Λοιπά κέρδη / (ζημιές) καθαρά	33	(1.029)	(5.557)	(5.557)
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης		2.206	(2.961)	1.258
Χρηματοοικονομικά έσοδα	30	57	134	134
Χρηματοοικονομικά (έξοδα)	30	(107)	(6)	(6)
Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	30	(50)	127	127
Κέρδη/ (ζημιές) προ φόρων		2.157	(2.834)	1.258
Φόρος εισοδήματος	31	(130)	(248)	(248)
Κέρδη/ (ζημιές) χρήσης, μετά φόρων (από συνεχιζόμενες - διακοπόμενες δραστηριότητες)		2.027	(3.082)	1.258

Όπως αναλύεται στην σημείωση 44 (Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες), μέρος των δραστηριοτήτων της Εταιρείας που σχετίζεται με εκμετάλλευση ακινήτων έχει εισφερθεί μέσω ίδρυσης νέας εταιρείας του Ομίλου και ως εκ τούτου παρουσιάζονται ως διακοπείσες δραστηριότητες στην προηγούμενη χρήση.

Οι σημειώσεις στις σελίδες 60 έως 134 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	1/1/2017 έως 31/12/2017	1/1/2016 έως 31/12/2016	1/1/2017 έως 31/12/2017	1/1/2016 έως 31/12/2016
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) χρήσης	5.911	6.284	2.027	(1.822)
Λοιπά Συνολικά έσοδα / (ζημιές) μετά από φόρους				
Αναλογιστικά κέρδη / (ζημιές)	(623)	(173)	(1)	(3)
<i>Κέρδη / (ζημιές) που ενδεχόμενα θα επιρεάσουν την Κατάσταση Αποτελεσμάτων χρήσης στο μέλλον</i>	(623)	(173)	(1)	(3)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (ζημιές) χρήσης μετά από φόρους	5.288	6.110	2.026	(1.826)
Τα οποία αναλογούν σε :				
Μετόχους της μητρικής	5.740	2.224		
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	(453)	3.886		

Οι σημειώσεις στις σελίδες 60 έως 134 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

	Αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής				Σύνολο	Δικαιώματα	
	Μετοχικό κεφάλαιο	Λοιπά αποθέματα	Αδιανέμητα Κέρδη	Ίδιες μετοχές		Μειοψηφίας	Κεφαλαίων
Ο ΟΜΙΛΟΣ							
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	45.394	6.852	103.739	(225)	155.760	12.077	167.835
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) χρήσης	-	-	2.398	-	2.398	3.886	6.284
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (ζημιές) χρήσης μετά από φόρους	-	-	(173)	-	(173)	-	(173)
Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου	(6.446)	-	-	-	(6.446)	-	(6.446)
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	(313)	-	-	-	(313)	-	(313)
Ενσωμάτωση νέων θυγατρικών και μεταβολή ποσοστών σε ήδη υπάρχουσες	-	-	4.104	-	4.104	(4.098)	6
Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου Quest	-	-	-	-	-	(1.221)	(1.221)
Ενεργειακής στα δικαιώματα μειοψηφίας	-	-	-	-	-	-	-
Ακύρωση Ίδιων Μετοχών	(150)	-	(67)	225	8	-	8
Αγορά Ίδιων Μετοχών	-	-	-	(25)	(25)	-	(25)
Ανακατανομές	1.200	1.164	(2.364)	-	-	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	39.685	8.016	107.636	(25)	155.312	10.645	165.956
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	39.685	8.016	107.636	(25)	155.312	10.645	165.956
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) περιόδου	-	-	6.365	-	6.365	(453)	5.911
Λοιπά συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (ζημιές) περιόδου μετά από φόρους	-	-	(623)	-	(623)	-	(623)
Ενσωμάτωση νέων θυγατρικών και μεταβολή ποσοστών σε ήδη	-	-	(403)	-	(403)	-	(403)
Εξαγορά δικαιωμάτων μειοψηφίας	-	-	-	-	-	(2.083)	(2.083)
Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου (BriQ Properties curven-out)	(27.420)	-	-	-	(27.420)	-	(27.420)
Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου	(4.050)	-	-	-	(4.050)	-	(4.050)
Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου Quest	-	-	-	-	-	(8.559)	(8.559)
Ενεργειακής στα δικαιώματα μειοψηφίας	-	-	-	-	-	-	-
Ακύρωση Ίδιων Μετοχών	(8)	-	(17)	25	-	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	8.207	8.016	112.957	-	129.181	(450)	128.730

Αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής				Σύνολο Ιδίων	
Μετοχικό κεφάλαιο	Λοιπά αποθέματα	Αδιανέμητα Κέρδη	Ίδιες μετοχές	Κεφαλαίων	

Η ΕΤΑΙΡΙΑ

Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	45.394	11.019	79.109	(225)	135.298
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) χρήσης	-	-	(1.823)	-	(1.823)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (ζημιές) χρήσης μετά από φόρους	-	-	(3)	-	(3)
Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου	(6.446)	-	-	-	(6.446)
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	(313)	-	-	-	(313)
Ακύρωση Ίδιων Μετοχών	(150)	-	(67)	225	8
Αγορά Ίδιων Μετοχών	-	-	-	(25)	(25)
Ανακατανομές	1.200	-	(1.200)	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	39.685	11.019	76.018	(25)	126.697
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	39.685	11.019	76.018	(25)	126.697
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) περιόδου	-	-	2.027	-	2.027
Λοιπά συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (ζημιές) χρήσης μετά από φόρους	-	-	(1)	-	(1)
Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου (BriQ Properties curven-out)	(27.420)	-	-	-	(27.420)
Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου	(4.050)	-	-	-	(4.050)
Ακύρωση Ίδιων Μετοχών	(8)	-	(17)	25	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	8.207	11.019	78.027	-	97.253

Οι σημειώσεις στις σελίδες 60 έως 134 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Σημείωση	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	01/01-31/12/2017	01/01-31/12/2016	01/01-31/12/2017	01/01-31/12/2016
Κέρδη / (Ζημιές) προ φόρων	15.075	17.295	2.157	(1.575)
Προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων στοιχείων	7	9.292	8.512	36
Αποσβέσεις επενδύσεων σε ακίνητα	10	10	10	-
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	9	1.972	1.945	5
Απομειώσεις ενσώματων παγίων στοιχείων	7	1.000	4.305	-
Απομειώσεις επενδύσεων σε ακίνητα	10	-	2.000	-
Αναλογιστικά (κέρδη) / ζημιές		(618)	(173)	-
Πρόβλεψη αναβαλλόμενου τιμήματος για την εξαγορά της κατά 85% θυγατρικής Cardlink A.E..	48	7.685	4.926	-
Απομειώσεις διαθεσίμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων	15	282	1.570	-
Αντιστροφή απομειώσεων συνδεδεμένων εταιρειών		-	(228)	-
(Κέρδη) / ζημιές από πώληση θυγατρικών	44	-	(11.793)	-
(Κέρδη) / ζημιές από πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων & λοιπών επενδύσεων		152	(1.156)	-
Ζημιές / (Κέρδη) εύλογης αξίας παραγώγων		-	169	11
Ζημιές / (Κέρδη) εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών στοιχείων μέσω ΚΑΧ		-	-	(6)
Ζημιές / (Κέρδη) από πώληση διαθέσιμων προς πώληση		-	-	330
Ζημιές / (Κέρδη) από συνδεδεμένες επιχειρήσεις	12	(6)	(137)	-
Έσοδα τόκων	30	(698)	(867)	(134)
Έξοδα τόκων	30	4.224	4.785	107
Έσοδα από μερίσματα	32	(337)	(462)	(3.765)
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων		-	-	(61)
Λοιπά		711	-	(3)
		38.743	30.703	(766)
				60
Μεταβολές Κεφαλαίου κίνησης				
(Αύξηση) / μείωση αποθεμάτων	19	(9.918)	1.062	-
(Αύξηση) / μείωση απατήσεων	20	(2.811)	(11.433)	(133)
Αύξηση/ (μείωση) υποχρεώσεων	27	8.971	19.135	444
(Αύξηση) / μείωση παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων	16	182	83	-
Αύξηση/ (μείωση) υποχρέωσης παροχών στο προσωπικό λόγω συνταξιοδότησης	25	1.151	506	1
		(2.425)	9.354	313
				(885)
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		36.318	40.057	(453)
				(824)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβληθέντα	30	(4.224)	(4.785)	(107)
Καταβληθέντα φόροι		(11.470)	(8.202)	27
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		20.624	27.070	(534)
				(960)
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες				
Αγορές ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων	7	(15.384)	(14.686)	(11)
Αγορές άυλων περιουσιακών στοιχείων	9	(2.912)	(1.238)	(8)
Αγορές χρηματοοικονομικών στοιχείων		(362)	(7.946)	(200)
Αγορά χρηματοοικονομικών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων		(4.210)	-	(2.079)
Πωλήσεις ενσώματων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων		-	-	1
Πωλήσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση		1.200	8.776	1.307
Πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	14	-	-	2.068
Καθαρή ταμειακή εκροή για την εξαγορά της θυγατρικής Ξυλάδες Ενεργειακή Ε.Ε. και Wind Sieben A.E.		(3.478)	-	-
Εξαγορά δικαιωμάτων μειοψηφίας θυγατρικής Quest Ενεργειακή Κτηματική ΑΕΒΕ		(2.400)	-	(2.400)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής		-	-	(4.999)
Απόκτηση θυγατρικών, συνδεδεμένων, κοινοπραξιών και λοιπών επενδύσεων ή και μεταβολή σε συμμετοχή αυτών		-	(604)	12.595
Εισφορά μετρητών σε μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχοντο προς πώληση	44	-	(2.957)	-
Πώληση θυγατρικών μείον των ταμειακών διαθέσιμων τους		-	21.402	-
Πωλήσεις συγγενών		-	2.152	-
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών στο ποσοστό των δικαιωμάτων μειοψηφίας		-	(1.221)	-
Επιστροφή μετοχικού κεφαλαίου		-	-	-
Τόκοι εισπραχθέντες		698	867	3.339
Μερίσματα εισπραχθέντα		337	462	-
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		(26.511)	5.007	9.612
				7.421
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	16	8.726	13.204	-
Εξοφλήσεις δανείων	16	(7.229)	(25.868)	-
Αγορά ιδίων μετοχών		(18)	(25)	-
Ακύρωση ιδίων μετοχών		-	(8)	-
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου		-	(313)	-
Επιστροφή Μετοχικού κεφαλαίου σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	22	(8.559)	0	-
Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου	22	(4.051)	(6.446)	(4.051)
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		(11.130)	(19.456)	(4.051)
				(6.775)
Καθαρή (μείωση) / αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		(17.017)	12.621	5.028
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της χρήσης		65.931	53.311	2.000
Μείον :				
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα εξαγορασθείσας εταιρείας Ξυλάδες Ενεργειακή Ε.Ε. και Wind Sieben A.E.		977	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος της χρήσης		47.937	65.931	7.027
				2.000

Οι σημειώσεις στις σελίδες 60 έως 134 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Εταιρεία

Λόγω του χαρακτηρισμού των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τα ακίνητα, που έγιναν εισφορά στην νέα θυγατρική, ως διακοπείσες, παρατίθενται οι ταμειακές ροές από διακοπείσες δραστηριότητες ανά κατηγορία για την προηγούμενη χρήση:

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 2016
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων (διακοπείσες δραστηριότητες)	1.258
Αποσβέσεις	-
Αύξηση / (μείωση) υποχρεώσεων (πλην δανειακών)	-
Σύνολο εισροών/ (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	1.258
<u>Επενδυτικές δραστηριότητες</u>	
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	-238
Σύνολο εισροών/ (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	-238
<u>Χρηματοδοτικές δραστηριότητες</u>	
	-
<u>Σύνολικές ταμειακές ροές από διακοπείσες δραστηριότητες</u>	1.020

Όμιλος

Εντός της προηγούμενης χρήσης πουλήθηκαν οι έμμεσες θυγατρικές εταιρείες «Quest Solar A.B.E.T.E.» και «Quest Solar Αλμυρού Α.Ε.». Ως εκ τούτου οι δραστηριότητες τους για την προηγούμενη χρήση χαρακτηρίζονται ως διακοπείσες. Οι ταμειακές ροές από διακοπείσες δραστηριότητες ανά κατηγορία έχουν ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ 2016
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων (διακοπείσες δραστηριότητες)	14.627
Σύνολο εισροών/ (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	2.112
Σύνολο εισροών/ (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	21.412
Σύνολο εισροών/ (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	-3.682
<u>Σύνολικές ταμειακές ροές από διακοπείσες δραστηριότητες</u>	19.842

Οι σημειώσεις στις σελίδες 60 έως 134 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

1. Γενικές πληροφορίες

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Quest Συμμετοχών Α.Ε. (η «Εταιρεία») και τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας, των θυγατρικών της και των συγγενών εταιρειών (ο «Όμιλος») με ημερομηνία 31 Δεκεμβρίου 2017, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς («ΔΠΧΑ»).

Οι κυριότερες δραστηριότητες του Ομίλου είναι η διανομή προϊόντων πληροφορικής και επικοινωνιών, ο σχεδιασμός, υλοποίηση και υποστήριξη ολοκληρωμένων συστημάτων και λύσεων τεχνολογίας, η παροχή υπηρεσιών ταχυμεταφορών, η διαχείριση ηλεκτρονικών συναλλαγών καθώς και η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ (Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας).

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, στη Ρουμανία, στην Κύπρο, στην Ολλανδία, στο Λουξεμβούργο και στο Βέλγιο και οι μετοχές της Εταιρείας είναι εισηγμένες και διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Οι ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Quest Συμμετοχών Α.Ε. την 30 Μαρτίου 2018 και υπόκεινται στην έγκριση της ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων.

Η μετοχική σύνθεση της Εταιρείας έχει ως ακολούθως :

• Θεόδωρος Φέσσας	50,41%
• Ευτυχία Κουτσουρέλη	25,23%
• Επενδυτικό κοινό	24,36%

Σύνολο **100%**

Η Εταιρεία εδρεύει στην Ελλάδα, Νομό Αττικής, στο Δήμο Καλλιθέας, στην οδό Αργυρουπόλεως 2Α και έχει αριθμό μητρώου Γ.Ε.ΜΗ 121763701000 (πρώην ΑΡ.Μ.Α.Ε. 5419/06/Β/86/02).

Το **Διοικητικό Συμβούλιο** της Εταιρείας έχει την ακόλουθη σύνθεση :

1. Θεόδωρος Φέσσας, του Δημητρίου, Πρόεδρος Δ.Σ.
2. Ευτυχία Κουτσουρέλη, του Σοφοκλέους, Αντιπρόεδρος, Εκτελεστικό Μέλος
3. Παντελής Τζωρτζάκης του Μιχαήλ, Αντιπρόεδρος Δ.Σ., Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
4. Απόστολος Γεωργαντζής, Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
3. Μάρκος Μπισσάκος, του Γρηγορίου, Εκτελεστικό Μέλος
4. Νικόλαος - Σωκράτης Λαμπρούκος του Δημητρίου, Εκτελεστικό Μέλος
7. Απόστολος Παπαδόπουλος, του Κωνσταντίνου, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
8. Απόστολος Ταμβακάκης, του Σταύρου, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
9. Φαίδων Ταμβακάκης του Δημητρίου, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος

Η **ελεγκτική Εταιρεία** είναι :

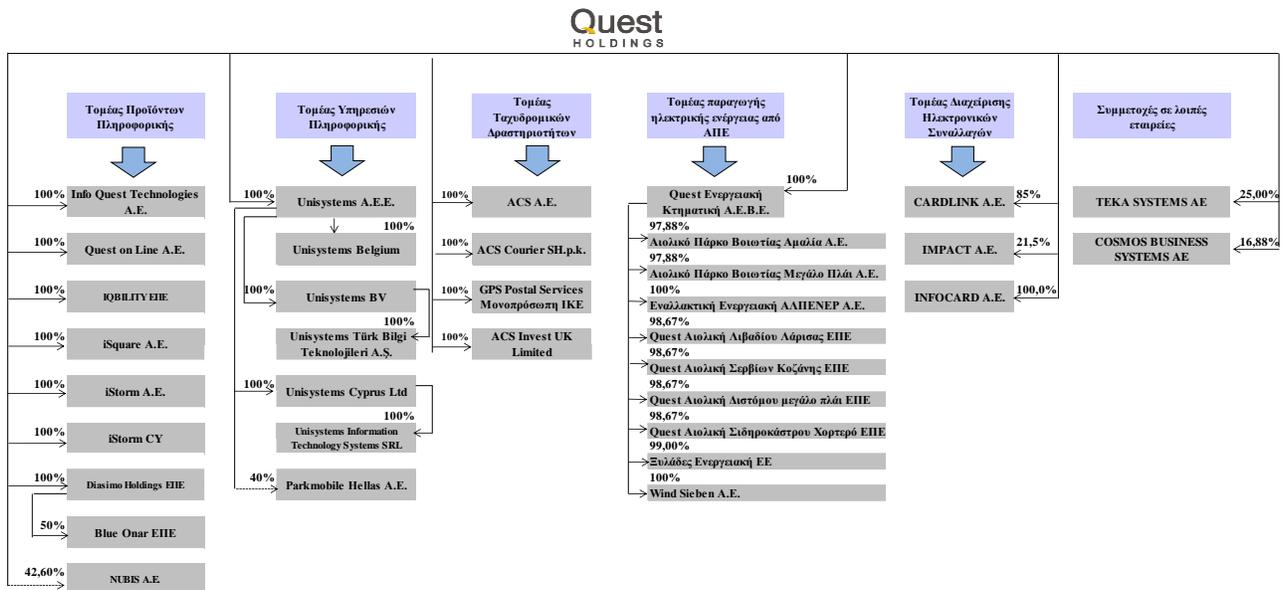
ΠραισγουωτερχουςΚούπερς Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία
Λεωφόρος Κηφισίας 268
15232 Χαλάνδρι
Ελλάδα

Η **ηλεκτρονική διεύθυνση** της Εταιρείας είναι www.quest.gr.

Οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Quest Συμμετοχών Α.Ε. και θυγατρικών εταιρειών, στις οποίες η Εταιρεία άμεσα ή έμμεσα ασκεί έλεγχο. Οι εταιρείες αυτές παρουσιάζονται στη Σημείωση 40.

2. Δομή του Ομίλου και δραστηριότητες

Η δομή του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2017 έχει ως εξής :

3. Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

Οι σημαντικές λογιστικές πολιτικές που ακολουθήθηκαν κατά την σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων παρατίθενται ακολούθως. Οι λογιστικές πολιτικές έχουν εφαρμοστεί σε όλα τα χρόνια που παρουσιάζονται εκτός εάν έχει δηλωθεί διαφορετικά.

3.1 Πλαίσιο σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Quest Συμμετοχών Α.Ε. με ημερομηνία 31 Δεκεμβρίου 2017 έχουν καταρτιστεί βάσει των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς («ΔΠΧΑ»), περιλαμβανομένων των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων («ΔΛΠ») και ερμηνειών που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι καταστάσεις αυτές έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, εκτός από τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, καθώς και των λοιπών χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους μέσω των αποτελεσμάτων.

Σημαντικές λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και υποθέσεις

Η σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών. Επίσης απαιτείται η χρήση υπολογισμών και υποθέσεων που επηρεάζουν τα αναφερθέντα ποσά των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και τα αναφερθέντα ποσά εισοδημάτων και εξόδων κατά τη διάρκεια του

έτους υπό αναφορά. Η Διοίκηση σε συνεχή βάση αξιολογεί τις εκτιμήσεις και τις παραδοχές αυτές, οι οποίες κυρίως περιλαμβάνουν τις εκκρεμείς νομικές υποθέσεις, την πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις, την ωφέλιμη ζωή των μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, την απομείωση των ενσώματων παγίων, την απομείωση της υπεραξίας, την απομείωση των άυλων περιουσιακών στοιχείων, την απομείωση των συμμετοχών, την πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία και για το λογαριασμό νεότητας, την αναγνώριση των εσόδων και εξόδων και τους φόρους εισοδήματος. Παρά το γεγονός ότι αυτοί οι υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς. Οι περιοχές που εμπεριέχουν μεγάλο βαθμό υποκειμενικότητας και είναι περίπλοκες, ή οι υποθέσεις και εκτιμήσεις που είναι σημαντικές για τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις αναφέρονται στην Σημείωση 5.

3.2 Συνέχιση δραστηριότητας

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εκπληρώνουν τις καθημερινές τους ανάγκες για κεφάλαιο κίνησης μέσω των δημιουργούμενων χρηματοροών και των σχετικών πόρων που έχουν στη διάθεση τους, περιλαμβανομένων και των τραπεζικών χορηγήσεων.

Οι τρέχουσες οικονομικές συνθήκες συνεχίζουν να δημιουργούν περιορισμούς στο επίπεδο ζήτησης για τα προϊόντα του Ομίλου και της Εταιρείας, καθώς και στη ρευστότητά τους για το προβλεπτό μέλλον.

Οι προβλέψεις του Ομίλου και της Εταιρείας λαμβάνοντας υπόψη τις πιθανές μεταβολές στην εμπορική τους απόδοση, δημιουργούν την εύλογη προσδοκία στη Διοίκηση ότι ο Όμιλος και η Εταιρεία διαθέτουν επαρκείς πόρους για να συνεχίσουν απρόσκοπτα την επιχειρηματική τους δραστηριότητα στο εγγύς μέλλον.

Ως εκ τούτου ο Όμιλος και η Εταιρεία συνεχίζουν να υιοθετούν την «αρχή της επιχειρηματικής συνέχειας των δραστηριοτήτων τους» κατά τη σύνταξη των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017.

3.3 Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες

Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν κατά τη διάρκεια της παρούσας χρήσης ή μεταγενέστερα. Η εκτίμηση του Ομίλου σχετικά με την επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικές για την τρέχουσα οικονομική χρήση

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες: Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1.1.2017 ή μεταγενέστερα. Η εκτίμηση του Ομίλου σχετικά με την επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση

ΔΛΠ 7 (Τροποποιήσεις) “Γνωστοποιήσεις”

Οι τροποποιήσεις εισάγουν υποχρεωτικές γνωστοποιήσεις που παρέχουν τη δυνατότητα στους χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές των υποχρεώσεων που προέρχονται από χρηματοδοτικές δραστηριότητες.

ΔΛΠ 12 (Τροποποιήσεις) “Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον λογιστικό χειρισμό σχετικά με την αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές που έχουν προκύψει από δάνεια που επιμετρώνται στην εύλογη αξία.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα» και μεταγενέστερες τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9 και ΔΠΧΑ 7 (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις πρόνοιες του ΔΛΠ 39 που αφορούν στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συμπεριλαμβάνει επίσης ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών που εφαρμόζεται σήμερα. Το ΔΠΧΑ 9 καθιερώνει μία προσέγγιση της λογιστικής αντιστάθμισης βασιζόμενη σε αρχές και αντιμετωπίζει ασυνέπειες και αδυναμίες στο τρέχων μοντέλο του ΔΛΠ 39.

Με βάση την τρέχουσα εκτίμηση της Διοίκησης, το ΔΠΧΑ 9 κατά την πρώτη εφαρμογή του καθώς και στις μεταγενέστερες περιόδους, δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας. Συγκεκριμένα, Ο Όμιλος αναμένει, κατά την εφαρμογή του προτύπου, αύξηση των προβλέψεων για επισφαλείς πελάτες και αντίστοιχη αρνητική επίδραση στα ίδια κεφάλαια σε ένα εύρος Ευρώ 3 εκατ. έως Ευρώ 4 εκατ..

ΔΠΧΑ 9 (Τροποποιήσεις) “Δικαιώματα πρόωρης αποπληρωμής με καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις παρέχουν στις εταιρείες την δυνατότητα, εφόσον πληρούν μία συγκεκριμένη συνθήκη, να επιμετρούν χρηματοοικονομικά στοιχεία με δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής και καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης (negative compensation) στο αναπόσβεστο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων αντί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Ο Όμιλος δεν μπορεί να εφαρμόσει νωρίτερα τις τροποποιήσεις καθώς δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβόλαια με Πελάτες» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

Το ΔΠΧΑ 15 εκδόθηκε τον Μάιο του 2014. Σκοπός του προτύπου είναι να παρέχει ένα ενιαίο, κατανοητό μοντέλο αναγνώρισης των εσόδων από όλα τα συμβόλαια με πελάτες ώστε να βελτιώσει τη συγκρισιμότητα μεταξύ εταιρειών του ίδιου κλάδου, διαφορετικών κλάδων και διαφορετικών κεφαλαιαγορών. Περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα θα αναγνωρίσει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Η εφαρμογή του προτύπου εκτιμάται ότι δεν θα έχει σημαντική επίδραση στο Όμιλο.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Το ΔΠΧΑ 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης.

ΔΠΧΑ 17 “Ασφαλιστήρια συμβόλαια” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2021)

Το ΔΠΧΑ 17 εκδόθηκε τον Μάιο του 2017 και αντικαθιστά το ΔΠΧΑ 4. Το ΔΠΧΑ 17 καθιερώνει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση και παρουσίαση των ασφαλιστήριων συμβολαίων που βρίσκονται στο πεδίο εφαρμογής

του προτύπου καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις. Σκοπός του προτύπου είναι να διασφαλίσει ότι μία οντότητα παρέχει σχετικές πληροφορίες οι οποίες να παρουσιάζουν την εύλογη εικόνα σχετικά με αυτά τα συμβόλαια. Το νέο πρότυπο επιλύει τα προβλήματα συγκρισιμότητας που είχε δημιουργήσει το ΔΠΧΑ 4 καθώς απαιτεί όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια να λογιστικοποιούνται με τρόπο συνεπή. Οι ασφαλιστικές υποχρεώσεις θα επιμετρώνται σε τρέχουσες αξίες και όχι σε ιστορικό κόστος. Το πρότυπο δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 2 (Τροποποιήσεις) “Ταξινόμηση και επιμέτρηση συναλλαγών που αφορούν παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018)

Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με την βάση επιμέτρησης όσον αφορά παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά και τον λογιστικό χειρισμό σχετικά με τροποποιήσεις σε όρους που μεταβάλλουν μία παροχή που διακανονίζεται σε μετρητά σε παροχή που διακανονίζεται σε συμμετοχικούς τίτλους. Επιπλέον εισάγουν μία εξαίρεση όσον αφορά τις αρχές του ΔΠΧΑ 2 με βάση την οποία μία παροχή θα πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν να επρόκειτο να διακανονιστεί εξ ολοκλήρου σε συμμετοχικούς τίτλους, στις περιπτώσεις όπου ο εργοδότης υποχρεούται να παρακρατά ένα ποσό προς κάλυψη των φορολογικών υποχρεώσεων των εργαζομένων που προκύπτουν από παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και να το αποδίδει στις φορολογικές αρχές. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 4 (Τροποποιήσεις) “Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά μέσα στο ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστήρια συμβόλαια” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018)

Οι τροποποιήσεις εισάγουν δύο προσεγγίσεις. Το τροποποιημένο πρότυπο θα α) παρέχει την επιλογή σε όλες τις οντότητες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια να αναγνωρίζουν στα λοιπά συνολικά εισοδήματα και όχι στην κατάσταση αποτελεσμάτων τις τυχόν αποκλίσεις που θα προκύψουν λόγω της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου προτύπου για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, και β) παρέχει στις οντότητες, οι δραστηριότητες των οποίων αφορούν κυρίως τον κλάδο των ασφαλίσεων, την επιλογή για προσωρινή απαλλαγή από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021. Οι οντότητες οι οποίες θα αναβάλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9, θα συνεχίσουν να εφαρμόζουν το υπάρχον πρότυπο ΔΛΠ 39 για τα χρηματοοικονομικά μέσα.

ΔΛΠ 40 (Τροποποιήσεις) “Μεταφορές επενδυτικών ακινήτων” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι προκειμένου να μπορεί να πραγματοποιηθεί μεταφορά προς ή από τα επενδυτικά ακίνητα θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί αλλαγή στη χρήση. Προκειμένου να θεωρηθεί ότι έχει επέλθει αλλαγή στην χρήση ενός ακινήτου, θα πρέπει να αξιολογηθεί κατά πόσο το ακίνητο πληροί τον ορισμό και η αλλαγή στη χρήση να μπορεί να τεκμηριωθεί. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

IAS 28 (Τροποποιήσεις) “Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι οντότητες πρέπει να λογιστικοποιούν τις μακροπρόθεσμες συμμετοχές τους σε μία συγγενή εταιρεία ή κοινοπραξία - στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης - με βάση το ΔΠΧΑ 9. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 22 “Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

Η Διερμηνεία παρέχει καθοδήγηση σχετικά με πως προσδιορίζεται η ημερομηνία της συναλλαγής όταν εφαρμόζεται το πρότυπο που αφορά τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, ΔΛΠ 21. Η Διερμηνεία έχει εφαρμογή όταν μία οντότητα είτε καταβάλει, είτε εισπράττει προκαταβολικά τίμημα για συμβάσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα. Η Διερμηνεία δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 23 “Αβεβαιότητα σχετικά με τον χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Η Διερμηνεία παρέχει επεξηγήσεις ως προς την αναγνώριση και επιμέτρηση του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την φορολογική αντιμετώπιση κάποιων στοιχείων. Το Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 23 έχει εφαρμογή σε όλες τις πτυχές της λογιστικοποίησης του φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει τέτοια αβεβαιότητα, συμπεριλαμβανομένου του φορολογητέου κέρδους/ζημιάς, της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τα φορολογικά κέρδη και φορολογικές ζημιές και τους φορολογικούς συντελεστές. Η Διερμηνεία δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ (Κύκλος 2014 – 2016)

Οι τροποποιήσεις που παρατίθενται παρακάτω περιγράφουν τις βασικές αλλαγές σε δύο ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 12 “Γνωστοποίηση συμμετοχής σε άλλες οικονομικές οντότητες”

Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με το ότι η υποχρέωση για παροχή των γνωστοποιήσεων του ΔΠΧΑ 12 έχει εφαρμογή σε συμμετοχές σε οντότητες που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως διακρατούμενες προς πώληση, εκτός της υποχρέωσης για παροχή συνοπτικής χρηματοοικονομικής πληροφόρησης. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2017.

ΔΛΠ 28 “Συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες”

Οι τροποποιήσεις παρέχουν διευκρινήσεις ως προς το ότι όταν οι οργανισμοί διαχείρισης επενδύσεων κεφαλαίων, τα αμοιβαία κεφάλαια, και οντότητες με παρόμοιες δραστηριότητες εφαρμόζουν την επιλογή να επιμετρούν τις συμμετοχές σε συγγενείς ή κοινοπραξίες σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αυτή η επιλογή θα πρέπει να γίνει ξεχωριστά για κάθε συγγενή ή κοινοπραξία κατά την αρχική αναγνώριση. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ (Κύκλος 2015 – 2017) (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις που παρατίθενται παρακάτω περιλαμβάνουν αλλαγές σε τέσσερα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 3 “Συνενώσεις επιχειρήσεων”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά τον έλεγχο της επιχείρησης αυτής.

ΔΠΧΑ 11 “Από κοινού συμφωνίες”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα δεν επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά από κοινού έλεγχο στην επιχείρηση αυτή.

ΔΛΠ 12 “Φόροι εισοδήματος”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα λογιστικοποιεί όλες τις επιπτώσεις στο φόρο εισοδήματος από πληρωμές μερισμάτων με τον ίδιο τρόπο.

IAS 23 “Κόστος δανεισμού”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα χειρίζεται ως μέρος του γενικού δανεισμού οποιοδήποτε δάνειο αναλήφθηκε ειδικά για την ανάπτυξη ενός περιουσιακού στοιχείου όταν το στοιχείο αυτό είναι έτοιμο για τη χρήση την οποία προορίζεται ή την πώλησή του.

3.4 Ενοποίηση Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων και Συμμετοχές

(α) Θυγατρικές εταιρείες

Θυγατρικές είναι οι εταιρείες στις οποίες ο Όμιλος και η Εταιρεία άμεσα ή έμμεσα, ασκεί έλεγχο στην οικονομική και λειτουργική τους πολιτική.

Έλεγχος υπάρχει όταν ο Όμιλος εκτίθεται σε ή δικαιούται διάφορα οφέλη από τη συσχέτισή του με μία εταιρεία και έχει την ικανότητα να επηρεάζει τα οφέλη αυτά μέσω της δύναμης πάνω στην εταιρεία.

Οι θυγατρικές εταιρείες ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) από την ημερομηνία κατά την οποία αποκτάται ο έλεγχος επ' αυτών και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.

Οι συνενώσεις επιχειρήσεων λογίζονται βάσει της μεθόδου εξαγοράς. Το κόστος κτήσης μιας θυγατρικής υπολογίζεται στην εύλογη αξία των στοιχείων ενεργητικού που μεταφέρονται, των μετοχών που εκδόθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν κατά την ημερομηνία της εξαγοράς, τυχόν κόστος που συνδέεται άμεσα με την εξαγορά επιβαρύνει την κατάσταση αποτελεσμάτων όταν αυτό πραγματοποιείται. Τα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αποκτώνται σε μία επιχειρηματική συνένωση επιμετρούνται κατά την εξαγορά στις εύλογες αξίες τους, ανεξαρτήτως του ποσοστού συμμετοχής. Το πλεόνασμα του κόστους εξαγοράς πέραν της εύλογης αξίας των αναγνωρίσιμων καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν, καταχωρείται ως υπεραξία. Αν το συνολικό κόστος της εξαγοράς είναι μικρότερο από το μερίδιο του Ομίλου στην εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά καταχωρείται άμεσα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη που προκύπτουν μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται κατά την ενοποίηση. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρουσιάζει ενδείξεις απομείωσης, του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών εταιρειών έχουν αναπροσαρμοσθεί, ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο. Η Εταιρεία καταχωρεί τις επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις στις ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις στο κόστος κτήσεως μείον τυχόν ζημιά απομείωσης.

(β) Συγγενείς επιχειρήσεις

Συγγενείς είναι οι επιχειρήσεις, στις οποίες ο Όμιλος και η Εταιρεία έχει ουσιώδη επιρροή, αλλά όχι έλεγχο, το οποίο γενικά ισχύει όταν τα ποσοστά συμμετοχής κυμαίνονται μεταξύ 20% και 50% των δικαιωμάτων ψήφου. Οι επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης και αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος κτήσεως. Ο λογαριασμός των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις περιλαμβάνει και την υπεραξία που προέκυψε κατά την εξαγορά (μειωμένη με τυχόν ζημιά απομείωσης).

Το μερίδιο του Ομίλου στα κέρδη ή τις ζημιές των συγγενών επιχειρήσεων μετά την εξαγορά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα, ενώ το μερίδιο των μεταβολών των αποθεματικών μετά την εξαγορά, αναγνωρίζεται στα αποθεματικά. Οι συσσωρευμένες μεταβολές επηρεάζουν τη λογιστική αξία των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις. Στην περίπτωση που το μερίδιο του Ομίλου επί των ζημιών μιας συγγενής επιχείρησης υπερβεί την αξία της επένδυσης στη συγγενή, δεν αναγνωρίζονται επιπλέον ζημιές, εκτός εάν έχουν γίνει πληρωμές ή έχουν αναληφθεί περαιτέρω δεσμεύσεις για λογαριασμό της συγγενούς.

Μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συγγενείς επιχειρήσεις. Οι λογιστικές αρχές των συγγενών επιχειρήσεων έχουν τροποποιηθεί, ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Η Εταιρεία καταχωρεί τις επενδύσεις σε συγγενείς στις ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις στο κόστος κτήσεως μείον τυχόν ζημιά απομείωσης.

Αν και ο Όμιλος και η Εταιρεία έχει κάποιες επενδύσεις στις οποίες η συμμετοχή του κυμαίνεται ανάμεσα στο 20% και 50%, εντούτοις δεν είναι σε θέση να ασκήσει σημαντική επιρροή σε αυτές, αφού οι λοιποί μέτοχοι είτε μεμονωμένα

είτε σε συμφωνία μεταξύ τους τις ελέγχουν. Για το λόγο αυτό, ο Όμιλος και η Εταιρεία ταξινομεί τις προαναφερθείσες επενδύσεις στην κατηγορία διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία.

(γ) Υπεραξία

Το πλεόνασμα του κόστους εξαγοράς πέραν της εύλογης αξίας του μεριδίου της καθαρής θέσης της θυγατρικής που αποκτήθηκε, αναγνωρίζεται ως υπεραξία.

Μετά την αρχική αναγνώριση, η υπεραξία αποτιμάται στο κόστος κτήσης μείον τις τυχόν σωρευμένες ζημιές απομείωσης της αξίας της. Για τους σκοπούς του ελέγχου απομείωσης, η υπεραξία η οποία έχει αναγνωρισθεί σε μία συνένωση επιχειρήσεων, κατανέμεται, από την ημερομηνία απόκτησης, στις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών του Ομίλου, οι οποίες αναμένεται να επωφεληθούν από τη συνένωση, ανεξαρτήτως εάν τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις της αποκτηθείσας Εταιρείας έχουν κατανεμηθεί στις συγκεκριμένες μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Κάθε Εταιρεία ή όμιλος εταιρειών στην οποία έχει επιμερισθεί υπεραξία, αντιπροσωπεύει το χαμηλότερο επίπεδο μέσα στην Εταιρεία στο οποίο η υπεραξία παρακολουθείται για σκοπούς εσωτερικής διαχείρισης.

Ο έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας διενεργείται σε ετήσια βάση ή πιο συχνά, αν γεγονότα ή αλλαγές σε περιστάσεις καταδεικνύουν ενδεχόμενη απομείωση. Η λογιστική αξία της υπεραξίας συγκρίνεται με το ανακτήσιμο ποσό, το οποίο είναι το μεγαλύτερο μεταξύ της αξίας χρήσης και της εύλογης αξίας μείον τα κόστη πώλησης. Τυχόν απομείωση αναγνωρίζεται κατευθείαν ως έξοδο και δεν μπορεί να αναστραφεί μεταγενέστερα.

3.5 Πληροφόρηση κατά τομέα

Ως επιχειρηματικός τομέας ορίζεται μία ομάδα περιουσιακών στοιχείων και λειτουργιών που παρέχουν προϊόντα και υπηρεσίες, τα οποία υπόκεινται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από εκείνα άλλων επιχειρηματικών τομέων.

Ως γεωγραφικός τομέας ορίζεται μία γεωγραφική περιοχή, στην οποία παρέχονται προϊόντα και υπηρεσίες και η οποία υπόκειται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από άλλες περιοχές.

Κριτήριο για τον καθορισμό του πρωτεύοντα/ δευτερεύοντα τομέα αποτέλεσε η φύση και η προέλευση των εσόδων του Ομίλου. Ως εκ τούτου ο Όμιλος και η Εταιρεία έχει παρουσιάσει την ανάλυση κατά τομέα στους επιχειρηματικούς τομείς ως πρωτεύουσα και στους γεωγραφικούς τομείς ως δευτερεύουσα.

Οι λειτουργικοί τομείς παρουσιάζονται με τρόπο που συνάδει με την εσωτερική πληροφόρηση που παρέχεται στους επικεφαλής λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων των τομέων. Οι επικεφαλής λήψης των επιχειρηματικών αποφάσεων είναι υπεύθυνοι για την κατανομή των πόρων και την αξιολόγηση της απόδοσης των επιχειρηματικών τομέων.

3.6 Συναλλαγματικές μετατροπές

(α) Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης

Τα στοιχεία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των εταιρειών του Ομίλου και της Εταιρείας υπολογίζονται χρησιμοποιώντας το νόμισμα του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο κάθε Εταιρεία λειτουργεί («λειτουργικό νόμισμα»).

Οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα αποτίμησης και το νόμισμα παρουσίασης της μητρικής Εταιρείας.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα σε ξένο νόμισμα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο νόμισμα αποτίμησης βάσει των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία της κάθε συναλλαγής. Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εξόφληση τέτοιων συναλλαγών και από την μετατροπή των χρηματικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων που είναι σε ξένο νόμισμα με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία ισολογισμού, αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Οι συναλλαγματικές διαφορές από μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας.

(γ) Εταιρείες του Ομίλου

Η μετατροπή των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των εταιρειών του Ομίλου (καμία εκ των οποίων δεν έχει νόμισμα υπερπληθωριστικής οικονομίας), οι οποίες έχουν διαφορετικό λειτουργικό νόμισμα από το νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου γίνεται ως εξής:

- i. Τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις μετατρέπονται με τις ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού,
- ii. Τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται με τη μέση ισοτιμία της περιόδου (εκτός εάν η μέση ισοτιμία δεν είναι λογική προσέγγιση της συσσωρευμένης επίδρασης των ισοτιμιών που ίσχυαν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών, στην οποία περίπτωση τα έσοδα και έξοδα μετατρέπονται με τις ισοτιμίες που ίσχυαν τις ημερομηνίες των συναλλαγών) και
- iii. Οι προκύπτουσες συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται σε αποθεματικό των ιδίων κεφαλαίων και μεταφέρονται στα αποτελέσματα με την πώληση των επιχειρήσεων αυτών.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από την μετατροπή της καθαρής επένδυσης σε επιχείρηση εξωτερικού αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια. Κατά την πώληση Εταιρείας εξωτερικού, οι συσσωρευμένες συναλλαγματικές διαφορές μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσεως ως μέρος του κέρδους ή ζημίας από τη πώληση.

Η υπεραξία και οι αναπροσαρμογές των εύλογων αξιών που προκύπτουν από εξαγορά θυγατρικών εταιρειών στο εξωτερικό, αναγνωρίζονται ως στοιχεία ενεργητικού και παθητικού της Εταιρείας εξωτερικού και μετατρέπονται με βάση την τιμή συναλλάγματος που ισχύει κατά την ημερομηνία εξαγοράς.

3.7 Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία παρουσιάζονται στο κόστος κτήσης μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν ζημία απομείωσης, με εξαίρεση τα γήπεδα τα οποία παρουσιάζονται στο κόστος κτήσης μείον τυχόν ζημιές απομείωσης. Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει και τις δαπάνες που σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση στοιχείων ακινήτων και εξοπλισμού.

Μεταγενέστερες δαπάνες είτε περιλαμβάνονται στη λογιστική αξία των ενσώματων παγίων ή όταν κριθεί πιο κατάλληλο αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό πάγιο, μόνο όταν θεωρείται πιθανόν πως θα προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη στον Όμιλο και την Εταιρεία μεγαλύτερα από αυτά που αρχικά αναμένονταν σύμφωνα με την αρχική απόδοση του στοιχείου παγίου ενεργητικού και υπό την προϋπόθεση ότι το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων όταν πραγματοποιείται.

Χρηματοοικονομικά έξοδα που αφορούν στην κατασκευή στοιχείων ενεργητικού κεφαλαιοποιούνται για το χρονικό διάστημα που απαιτείται μέχρι την ολοκλήρωση της κατασκευής εφόσον οι όροι του τροποποιημένου ΔΛΠ 23 πληρούνται. Όλα τα άλλα χρηματοοικονομικά έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως.

Η γη δεν αποσβένεται. Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσώματων παγίων υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο με ισόποσες ετήσιες επιβαρύνσεις στο διάστημα της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής του στοιχείου, έτσι ώστε να διαγραφεί το κόστος στην υπολειμματική του αξία. Η αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή των στοιχείων παγίου ενεργητικού είναι ως εξής:

- Κτίρια και βελτιώσεις μισθωμένων εγκαταστάσεων: 50 Έτη
- Μηχανήματα : 1-5 Έτη
- Τεχνικές εγκαταστάσεις και λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός : 5–20 Έτη
- Μεταφορικά μέσα : 5–8 Έτη
- Εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών : 9–13 Έτη
- Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός : 7–10 Έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσώματων παγίων αναθεωρούνται και προσαρμόζονται σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού αν αυτό θεωρηθεί αναγκαίο.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσώματων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (ζημιά απομείωσης) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Κατά την πώληση ενσώματων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημιές στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

3.8 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

(α) Υπεραξία

Η υπεραξία αντιπροσωπεύει τη διαφορά μεταξύ του κόστους εξαγοράς και της εύλογης αξίας του μεριδίου της καθαρής θέσης της θυγατρικής/ συνδεδεμένης επιχείρησης κατά την ημερομηνία της εξαγοράς της. Η υπεραξία από εξαγορές θυγατρικών εταιρειών αναγνωρίζεται στις ασώματες ακινητοποιήσεις. Η υπεραξία από εξαγορές συνδεδεμένων επιχειρήσεων αναγνωρίζεται στον λογαριασμό των συμμετοχών σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Η υπεραξία ελέγχεται ετησίως για απομείωση και αναγνωρίζεται στο κόστος, μείον τις όποιες ζημιές απομείωσης. Κέρδη και ζημιές από την πώληση μιας επιχείρησης περιλαμβάνουν τη λογιστική αξία της υπεραξίας που αντιστοιχεί στην επιχείρηση που πουλήθηκε.

Για σκοπούς ελέγχου της υπεραξίας για απομείωση, η υπεραξία κατανέμεται σε μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται όταν η ανακτήσιμη αξία είναι μικρότερη από την λογιστική αξία. Τα κέρδη και οι ζημιές από πώληση Εταιρείας συμπεριλαμβάνουν την υπεραξία της Εταιρείας που πωλήθηκε. Οι ζημιές απομείωσης καταχωρούνται ως έξοδα στα αποτελέσματα όταν προκύπτουν και δεν αντιλογίζονται.

(β) Λοιπά περιουσιακά στοιχεία

(β1) Παραχωρήσεις και δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας

Οι παραχωρήσεις και τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον αποσβέσεις και τυχόν ζημιά απομείωσης. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με την σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών ως ακολούθως:

Εμπορική επωνυμία : 30 έτη

Άδειες για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας : 5 έτη (μεταβολή ωφέλιμης διάρκειας ζωής από 25 έτη μέχρι και την προηγούμενη χρήση).

(β2) Λογισμικά προγράμματα

Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις, μείον οποιαδήποτε συσσωρευμένη ζημία απομείωσης. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με βάση τη σταθερή μέθοδο στο διάστημα της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία είναι 4 χρόνια.

Δαπάνες που απαιτούνται για την ανάπτυξη και συντήρηση του λογισμικού αναγνωρίζονται ως έξοδα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων στο έτος που προκύπτουν.

Όταν οι λογιστικές αξίες των άυλων περιουσιακών στοιχείων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (ζημία απομείωσης) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

(γ) Επενδύσεις σε Ακίνητα

Ακίνητα τα οποία διακρατούνται για μακροχρόνιες αποδόσεις ενοικίων ή για ανατίμηση κεφαλαίου ή και τα δύο, και δεν ιδιοχρησιμοποιούνται από την Εταιρεία ή και τον Όμιλο, κατηγοριοποιούνται ως επενδύσεις σε ακίνητα. Οι επενδύσεις σε ακίνητα περιλαμβάνουν κυρίως γραφεία αποθήκες και καταστήματα σε ιδιότητα οικόπεδα και κτίρια. Οι επενδύσεις σε ακίνητα αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος τους, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών άμεσων εξόδων κτήσης και των εξόδων δανεισμού. Στη συνέχεια οι επενδύσεις σε ακίνητα αναγνωρίζονται σε εύλογη αξία. Η εύλογη αξία βασίζεται σε τιμές που ισχύουν σε μία ενεργή αγορά, αναμορφωμένες, όπου κρίνεται απαραίτητο, λόγω διαφορών στη φύση, την τοποθεσία ή την κατάσταση του εκάστοτε περιουσιακού στοιχείου. Εάν αυτές οι πληροφορίες δεν είναι διαθέσιμες, τότε η Εταιρεία εφαρμόζει εναλλακτικές μεθόδους αποτίμησης, όπως πρόσφατες τιμές σε λιγότερο ενεργές αγορές ή προεξόφληση ταμειακών ροών. Αυτές οι εκτιμήσεις επανεξετάζονται κατά την 30η Ιουνίου και 31η Δεκεμβρίου κάθε χρήσης από ανεξάρτητους επαγγελματίες εκτιμητές, με γνώση της κτηματαγοράς, αποδεδειγμένη επαγγελματική εμπειρία και εγγεγραμμένους στο οικείο μητρώο Εκτιμητών Ακινήτων του ΥΠΟΙΚ, σύμφωνα με τις οδηγίες που εκδίδονται από την Επιτροπή Διεθνών Προτύπων Αποτίμησης (International Valuation Standards Committee). Οι επενδύσεις σε ακίνητα που αξιοποιούνται για διαρκή χρήση ως επενδύσεις σε ακίνητα ή για τα οποία η αγορά έχει εξελιχθεί σε λιγότερο ενεργή, συνεχίζουν να κατηγοριοποιούνται ως επενδύσεις σε ακίνητα και να αποτιμώνται στην εύλογη αξία. Η εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα απεικονίζει, μεταξύ άλλων, έσοδα από ενοίκια υφιστάμενων μισθώσεων και παραδοχές σχετικά με τα έσοδα από ενοίκια από μελλοντικές μισθώσεις, υπό το φως των τρεχουσών συνθηκών που ισχύουν στην αγορά. Η εύλογη αξία επίσης αντικατοπτρίζει, σε παρόμοια βάση, οποιαδήποτε ταμειακή εκροή (συμπεριλαμβανομένων πληρωμών ενοικίων και άλλες εκροές) που θα ήταν αναμενόμενη, για κάθε ακίνητο. Ορισμένες από αυτές τις εκροές αναγνωρίζονται ως υποχρέωση, ενώ άλλες εκροές, συμπεριλαμβανομένων ενδεχόμενων πληρωμών ενοικίων, δεν αναγνωρίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Μεταγενέστερες δαπάνες προστίθενται στη λογιστική αξία του ακινήτου μόνο όταν είναι πιθανό ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη, που σχετίζονται με το εν λόγω ακίνητο, θα εισρεύσουν στην Εταιρεία και ότι τα σχετικά κόστη μπορούν να μετρηθούν αξιόπιστα. Τα έξοδα επισκευών και συντηρήσεων επιβαρύνουν τα αποτελέσματα της χρήσης κατά την οποία πραγματοποιούνται. Μεταβολές στις εύλογες αξίες καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσης. Οι επενδύσεις σε ακίνητα παύουν να αναγνωρίζονται όταν πουληθούν ή όταν παύει οριστικά η χρήση ενός επενδυτικού ακινήτου και δεν αναμένεται οικονομικό όφελος από την πώληση του. Εάν μια επένδυση σε ακίνητο μεταβληθεί σε ιδιοχρησιμοποιούμενο πάγιο, τότε αναταξινομείται στα ενσώματα πάγια και η εύλογη αξία του κατά την ημερομηνία της αναταξινόμησης ορίζεται ως το κόστος κτήσης του, για λογιστικούς σκοπούς. Εάν ένα πάγιο περιουσιακό στοιχείο αναταξινομηθεί από τα ενσώματα πάγια σε επένδυση σε ακίνητα, λόγω αλλαγής στη χρήση του, όποια διαφορά προκύψει μεταξύ της λογιστικής αξίας και της «εύλογης αξίας» κατά την ημερομηνία της μεταφοράς του, αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα και παρουσιάζεται στα Ίδια Κεφάλαια ως αναπροσαρμογή της αξίας ενσώματων παγίων στα «Λοιπά Αποθεματικά», βάσει του Δ.Λ.Π. 16. Ωστόσο, εάν το κέρδος από αποτίμηση σε εύλογη αξία αντιστρέφει προγενέστερες ζημιές απομείωσης, τότε το κέρδος αυτό αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης στο βαθμό που αντιλογίζει μια προγενέστερη ζημία απομείωσης. Τυχόν υπόλοιπο κέρδους αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα αυξάνοντας τα αποθεματικά αναπροσαρμογής παγίων στα Ίδια Κεφάλαια.

3.9 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένονται, αλλά υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως ή όταν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης.

Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί, ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό για το οποίο η λογιστική αξία του παγίου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη μεταξύ της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας των περιουσιακών στοιχείων, μειωμένης κατά το απαιτούμενο κόστος πώλησης, και της αξίας λόγω χρήσης. Για σκοπούς υπολογισμού της απομείωσης, τα πάγια κατηγοριοποιούνται στο χαμηλότερο δυνατό επίπεδο ώστε να συνδεθούν με ξεχωριστές αναγνωρίσιμες ταμειακές ροές (μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών). Μη χρηματοοικονομικά στοιχεία εκτός από υπεραξία που έχουν υποστεί απομείωση επανεκτιμώνται για πιθανή αντιστροφή της απομείωσης σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

3.10 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

3.10.1 Ταξινόμηση

Οι επενδύσεις του Ομίλου και τις Εταιρείας ταξινομούνται στις παρακάτω κατηγορίες με βάση τον σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν. Η Διοίκηση αποφασίζει την κατάλληλη ταξινόμηση της επένδυσης κατά τον χρόνο απόκτησης της επένδυσης.

(α) Δανειακά περιουσιακά στοιχεία και απαιτήσεις

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές και δεν υπάρχει πρόθεση πώλησής τους. Συμπεριλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό, εκτός από εκείνα με λήξη μεγαλύτερη των 12 μηνών από την λήξη της περιόδου αναφοράς τα οποία συμπεριλαμβάνονται στο μη κυκλοφορούν ενεργητικό. Τα δάνεια και απαιτήσεις παρουσιάζονται στην χρηματοοικονομική κατάσταση στις κατηγορίες πελάτες και λοιπές απαιτήσεις.

(β) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω της Κατάστασης Αποτελεσμάτων

Η κατηγορία αυτή έχει τρεις υποκατηγορίες: χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, αυτά που προσδιορίστηκαν σε αυτή την κατηγορία κατά την έναρξη και χρηματοοικονομικά προϊόντα. Περιουσιακά στοιχεία ενεργητικού αυτής της κατηγορίας ταξινομούνται στο κυκλοφορούν ενεργητικό αν κατέχονται για πώληση ή αν αναμένεται να πωληθούν εντός 12 μηνών από την λήξη της περιόδου αναφοράς.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές (χρηματιστήρια) όπως παράγωγα, μετοχές, ομόλογα, αμοιβαία κεφάλαια, προσδιορίζεται με βάση τις δημοσιευόμενες τιμές που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές προσδιορίζεται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης και παραδοχών που στηρίζονται σε δεδομένα της αγοράς κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Η λογιστική αξία των εμπορικών απαιτήσεων εκτιμάται ότι προσεγγίζει την εύλογη αξία τους. Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για σκοπούς εμφάνισής τους στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις υπολογίζονται με βάση την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών που προκύπτουν από συγκεκριμένες συμβάσεις χρησιμοποιώντας το τρέχον επιτόκιο, το οποίο είναι διαθέσιμο για τον Όμιλο για τη χρήση παρόμοιων χρηματοπιστωτικών μέσων.

Η Εταιρεία και ο Όμιλος διαθέτει χρηματοοικονομικά στοιχεία 3^{ου} επιπέδου που αναφέρονται σε διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία και σε επενδύσεις σε ακίνητα.

(γ) Επενδύσεις διακρατούμενες ως την λήξη

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές και συγκεκριμένη λήξη και τα οποία ο Όμιλος έχει την πρόθεση και τη δυνατότητα να τα διακρατήσει ως τη λήξη τους. Ο Όμιλος δεν κατείχε επενδύσεις αυτής της κατηγορίας κατά την ελεγχόμενη και την προηγούμενη χρήση.

(δ) Διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία.

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία είτε προσδιορίζονται σε αυτήν την κατηγορία, είτε δεν ταξινομούνται σε κάποια από τις ανωτέρω κατηγορίες. Περιλαμβάνονται στο μη κυκλοφορούν ενεργητικό, εφόσον η Διοίκηση δεν έχει την πρόθεση να τα ρευστοποιήσει μέσα σε 12 μήνες από την λήξη της περιόδου αναφοράς.

3.10.2 Αναγνώριση, Από-αναγνώριση και Επιμέτρηση

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους, που αποτελεί συνήθως το κόστος απόκτησης πλέον των άμεσων δαπανών συναλλαγής, στις περιπτώσεις των επενδύσεων που δεν αποτιμώνται σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αυτά ταξινομούνται στις εξής κατηγορίες: Ως αποτιμώμενα στην εύλογη αξία με μεταβολές αναγνωριζόμενες στα αποτελέσματα, ως διακρατούμενα μέχρι τη λήξη, ως δάνεια και απαιτήσεις και ως χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση. Ο Όμιλος και η Εταιρεία προσδιορίζουν την κατηγοριοποίηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχική τους αναγνώριση.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία ταξινομούνται ως αποτιμώμενα στην εύλογη αξία με μεταβολές αναγνωριζόμενες στα αποτελέσματα, αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία και το κόστος συναλλαγής εξοδοποιείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και τα αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, καταχωρούνται στην εύλογη αξία μεταγενέστερα. Τα δάνεια και οι απαιτήσεις και οι διακρατούμενες ως τη λήξη επενδύσεις καταχωρούνται στο αποσβεσμένο κόστος μεταγενέστερα χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Τα κέρδη και οι ζημιές που προκύπτουν από τις μεταβολές στην εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη γραμμή «Κέρδη / (ζημιές) από συμμετοχές και λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία - Απομειώσεις». Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που καταχωρούνται ως διαθέσιμα προς πώληση, αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν διαθέτει περιουσιακά στοιχεία που να αποτιμώνται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017.

Για επενδύσεις οι οποίες διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά, η εύλογη αξία υπολογίζεται με βάση τις τιμές προσφοράς της αγοράς. Για επενδύσεις για τις οποίες δεν υπάρχει ενεργός αγορά, η εύλογη αξία προσδιορίζεται μέσω τεχνικών αποτίμησης, εκτός εάν το εύρος των ορθολογικών εκτιμήσεων της εύλογης αξίας είναι σημαντικά μεγάλο και οι πιθανότητες των διάφορων εκτιμήσεων δεν μπορούν εύλογα να αξιολογηθούν, οπότε δεν επιτρέπεται η αποτίμηση αυτών των επενδύσεων στην εύλογη αξία. Η αγορά ή πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων που απαιτούν την παράδοση των περιουσιακών στοιχείων μέσα σε ένα χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται από κανονισμό ή παραδοχή της αγοράς, αναγνωρίζεται κατά την ημερομηνία διακανονισμού (δηλ. την ημερομηνία που το περιουσιακό στοιχείο μεταφέρεται ή παραδίδεται στον Όμιλο ή την Εταιρεία).

Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αξιολογούν σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων τα δεδομένα αναφορικά με το κατά πόσον η αξία ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μίας ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχει απομειωθεί ως ακολούθως:

(α) Περιουσιακά στοιχεία στο αναπόσβεστο κόστος:

Εφόσον υφίστανται αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος, το ποσό της ζημιάς απομείωσης υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της αναπόσβεστης αξίας του περιουσιακού στοιχείου και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών (μη συμπεριλαμβανομένων πιστωτικών ζημιών που δεν έχουν πραγματοποιηθεί). Οι ταμειακές ροές προεξοφλούνται

χρησιμοποιώντας το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του χρηματοοικονομικού στοιχείου (π.χ. το επιτόκιο που είχε υπολογιστεί κατά την αρχική τους αναγνώριση). Το ποσό της απομείωσης αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

(β) Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία:

Εάν υφίσταται αντικειμενική ένδειξη απομείωσης σε διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, το ποσό της απομείωσης υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της αξίας κτήσης (καθαρή από τυχόν αποπληρωμές κεφαλαίου και αποσβέσεις) και της τρέχουσας εύλογης αξίας, μείον τυχόν ζημιές απομείωσης που αναγνωρίστηκαν στο παρελθόν στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Το ποσό της απομείωσης μεταφέρεται από τα λοιπά συνολικά εισοδήματα στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Αντιλογισμοί απομειώσεων μετοχών που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως διαθέσιμα προς πώληση περιουσιακά στοιχεία, δεν αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Αντιλογισμοί απομειώσεων ομολόγων αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων εφόσον η αύξηση στην εύλογη αξία των στοιχείων αυτών μπορεί αντικειμενικά να συσχετιστεί με κάποιο γεγονός το οποίο έλαβε χώρα μεταγενέστερα της αναγνώρισης της ζημιάς απομείωσης στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που επιμετρούνται σε εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται αρχικά σε εύλογη αξία και οι δαπάνες συναλλαγής παρουσιάζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Αγορές και πωλήσεις επενδύσεων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία που διεξάγεται η συναλλαγή, που είναι η ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο. Οι επενδύσεις αποαναγνωρίζονται όταν τα δικαιώματα είσπραξης ταμειακών ροών από τις επενδύσεις λήγουν ή μεταβιβάζονται και ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και ανταμοιβές που συνεπάγεται η ιδιοκτησία.

Οι επενδύσεις αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους πλέον του κόστους συναλλαγής, με εξαίρεση τα χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

Τα διαθέσιμα προς πώληση και τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω της Κατάστασης Αποτελεσμάτων μετέπειτα παρουσιάζονται στην εύλογη αξία τους.

Τα πραγματοποιηθέντα και μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω της Κατάστασης Αποτελεσμάτων, αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων την περίοδο που προκύπτουν.

Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών στοιχείων που ταξινομήθηκαν σαν διαθέσιμα προς πώληση αναγνωρίζονται στα αποθεματικά αποτίμησης διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων. Σε περίπτωση πώλησης ή απομείωσης των διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων, οι συσσωρευμένες αναπροσαρμογές εύλογης αξίας μεταφέρονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

3.10.3 Απομείωση αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος αξιολογεί κατά την λήξη της περιόδου αναφοράς, κατά πόσο υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο έχει υποστεί απομείωση στη λογιστική του αξία. Για μετοχές εταιρειών που έχουν ταξινομηθεί ως χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας της μετοχής χαμηλότερα από το κόστος κτήσης συνιστά ένδειξη απομείωσης της αξίας. Αν στοιχειοθετείται απομείωση της αξίας, η συσσωρευμένη ζημιά που υπολογίζεται σαν η διαφορά μεταξύ του κόστους κτήσης και της τρέχουσας εύλογης αξίας μείον οποιαδήποτε ζημιά απομείωσης η οποία είχε αναγνωρισθεί προηγουμένως στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, μεταφέρεται από το αποθεματικό επανεκτίμησης επενδύσεων στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Οι ζημιές απομείωσης των συμμετοχικών τίτλων που καταχωρούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων δεν αναστρέφονται μέσω της Κατάστασης Αποτελεσμάτων.

Συμφηφισμός χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων

Οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμφηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης μόνο όταν ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει νομικά το δικαίωμα αυτό και προτίθεται να τα συμφηφίσει σε καθαρή βάση μεταξύ τους ή να απαιτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να διακανονίσει την

υποχρέωση ταυτόχρονα. Το νόμιμο δικαίωμα δεν πρέπει να εξαρτάται από μελλοντικά γεγονότα και πρέπει να μπορεί να εκτελεσθεί κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών και σε περίπτωση αθέτησης, αφερεγγυότητας ή πτώχευσης της εταιρείας ή του αντισυμβαλλομένου.

3.11 Παράγωγα και αντισταθμιστική λογιστική

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα περιλαμβάνουν προθεσμιακές συμβάσεις συναλλάγματος, συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων και συμβάσεις ανταλλαγής νομισμάτων.

Αυτά καταχωρούνται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης αρχικά στην εύλογη αξία τους την ημερομηνία της συναλλαγής και αποτιμώνται μεταγενέστερα στην εκτιμημένη εύλογη αξία τους. Η εκτιμημένη εύλογη αξία υπολογίζεται με βάση τις τρέχουσες τιμές και αναλύσεις προεξοφλημένων ταμειακών ροών.

Τα παράγωγα παρουσιάζονται ως περιουσιακά στοιχεία, όταν η εκτιμημένη εύλογη αξία τους είναι θετική και ως υποχρεώσεις όταν η εκτιμημένη εύλογη αξία τους είναι αρνητική.

Οι αναπροσαρμογές στην εύλογη αξία παραγώγων που αποκτώνται για σκοπούς εμπορίας καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

3.12 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με τη μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Χρηματοοικονομικά έξοδα δεν περιλαμβάνονται στο κόστος κτήσεως των αποθεμάτων. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας αφαιρουμένων και των τυχόν εξόδων πώλησης, όπου συντρέχει περίπτωση.

3.13 Εμπορικές απαιτήσεις

Οι απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων και των ζημιών απομείωσης. Οι ζημιές απομείωσης αναγνωρίζονται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά που οφείλονται με βάση τους συμβατικούς όρους. Το ποσό της πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλουμένων με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται ως έξοδο στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

3.14 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και τους τραπεζικούς λογαριασμούς υπερανάληψης όταν αυτοί παρουσιάζουν χρεωστικά υπόλοιπα, καθώς και τις βραχυπρόθεσμες μέχρι τρεις μήνες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού ρίσκου.

3.15 Στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού προς πώληση και μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες

Τα στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού (ή ομάδες στοιχείων προς πώληση) ταξινομούνται ως περιουσιακά στοιχεία που προορίζονται για πώληση και αναγνωρίζονται στην χαμηλότερη μεταξύ λογιστικής αξίας και καθαρής τιμής πώλησης, εάν η λογιστική αξία ανακτάται κυρίως μέσω της πώλησης και όχι από τη συνεχή χρήση τους.

3.16 Μετοχικό κεφάλαιο

Οι κοινές μετοχές περιλαμβάνονται στα Ίδια Κεφάλαια.

Άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών, εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του προϊόντος της έκδοσης. Άμεσα έξοδα που σχετίζονται με την έκδοση μετοχών για την απόκτηση επιχειρήσεων εμφανίζονται σε μείωση του προϊόντος της έκδοσης.

3.16.1 Ίδιες μετοχές

Το κόστος κτήσης ιδίων μετοχών εμφανίζεται αφαιρετικά από τα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας, μέχρι οι ίδιες μετοχές πωληθούν, ακυρωθούν ή επανεκδοθούν. Κάθε κέρδος ή ζημιά από πώληση ιδίων μετοχών καθαρό από άμεσα για τη συναλλαγή λοιπά έξοδα και φόρους, εμφανίζεται ως αποθεματικό στα ίδια κεφάλαια.

3.17 Δανεισμός

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, αυξημένα με τα τυχόν άμεσα έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρό από σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά την διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Τα δάνεια ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εκτός εάν ο Όμιλος έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες από την ημερομηνία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

3.18 Τρέχων και Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Στο φόρο της περιόδου περιλαμβάνεται ο τρέχων φόρος εισοδήματος και οι αναβαλλόμενοι φόροι. Ο φόρος αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός από τους φόρους που σχετίζονται με κονδύλια που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στην καθαρή θέση. Σε αυτή την περίπτωση, ο φόρος αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στην Καθαρή Θέση, αντίστοιχα.

Ο τρέχων φόρος εισοδήματος υπολογίζεται επί του φορολογητέου εισοδήματος της χρήσης, βάσει των ισχυουσών φορολογικών διατάξεων και συντελεστών φόρου, κατά την ημερομηνία κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων στις χώρες όπου ο Όμιλος δραστηριοποιείται και δημιουργεί φορολογητέο εισόδημα. Η Διοίκηση περιοδικά προβαίνει σε εκτιμήσεις κατά την υποβολή φορολογικών δηλώσεων σε περιπτώσεις που οι σχετικές φορολογικές διατάξεις επιδέχονται ερμηνείας και προβαίνει στο σχηματισμό προβλέψεων, όπου χρειάζεται, με βάση τα ποσά που αναμένεται να καταβληθούν στις φορολογικές αρχές.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος, αφορά περιπτώσεις προσωρινών διαφορών μεταξύ της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων για σκοπούς σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και της φορολογικής τους βάσης.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές εκτός από τις περιπτώσεις: όπου η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση προκύπτει από την αρχική αναγνώριση της υπεραξίας ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας υποχρέωσης σε μία συναλλαγή η οποία δεν είναι συνένωση εταιρειών και κατά την στιγμή της συναλλαγής δεν επηρεάζει ούτε το λογιστικό κέρδος ούτε το φορολογητέο κέρδος ή ζημία, και των φορολογητέων προσωρινών διαφορών που σχετίζονται με επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες, όπου ο χρόνος αντιστροφής των προσωρινών διαφορών μπορεί να ελεγχθεί και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αντιστραφούν στο προβλεπόμενο μέλλον.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για όλες τις εκπιπόμενες προσωρινές διαφορές και μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες, στο βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρχει διαθέσιμο φορολογητέο κέρδος το οποίο θα χρησιμοποιηθεί έναντι των εκπιπόμενων προσωρινών διαφορών και των μεταφερόμενων αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών εκτός από τις περιπτώσεις: όπου η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση που σχετίζεται με τις εκπιπόμενες προσωρινές διαφορές προκύπτει από την αρχική αναγνώριση της υπεραξίας ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας υποχρέωσης σε μια συναλλαγή η οποία δεν είναι συνένωση εταιρειών και κατά τη στιγμή της συναλλαγής δεν επηρεάζει ούτε το λογιστικό κέρδος ούτε το φορολογητέο κέρδος ή ζημία, και των φορολογητέων προσωρινών διαφορών που σχετίζονται με επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες, όπου οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζεται στο βαθμό που είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές θα αντιστραφούν στο προβλεπόμενο μέλλον και θα υπάρχει διαθέσιμο φορολογητέο εισόδημα το οποίο θα χρησιμοποιηθεί έναντι των προσωρινών διαφορών.

Οι αναβαλλόμενοι φόροι υπολογίζονται βάσει φορολογικών συντελεστών που αναμένεται ότι θα ισχύουν στο χρόνο που το περιουσιακό στοιχείο θα αναγνωριστεί και η υποχρέωση θα διακανονιστεί και βασίζονται στους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που είναι σε ισχύ ή έχουν θεσμοθετηθεί κατά την ημερομηνία κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Η αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων ελέγχεται σε κάθε

ημερομηνία κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και μειώνεται στο βαθμό που δεν είναι πλέον πιθανό να υπάρξει επαρκές φορολογητέο εισόδημα που θα καλύψει την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση εν όλω ή εν μέρει.

3.19 Παροχές στο προσωπικό

Προγράμματα Καθορισμένων Εισφορών

Οι καταβολές εισφορών σε προγράμματα καθορισμένων εισφορών καταχωρούνται ως έξοδο, κατά το χρόνο πραγματοποίησής τους. Η υποχρέωση εξαντλείται με την καταβολή της συγκεκριμένης εισφοράς, κατά περίπτωση.

Προγράμματα Καθορισμένων Παροχών

Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από προγράμματα καθορισμένων παροχών υπολογίζονται χωριστά ανά πρόγραμμα, με υπολογισμό του ποσού των μελλοντικών παροχών προς το προσωπικό που έχουν καταστεί δουλευμένες κατά την ημερομηνία κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Οι μελλοντικές παροχές προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους, λαμβάνοντας υπόψη προσαρμογές για το κόστος προϋπηρεσίας. Ως επιτόκιο προεξόφλησης θεωρείται η απόδοση υψηλής ποιότητας ευρωπαϊκών εταιρικών ομολόγων τα οποία έχουν ημερομηνία λήξης που προσεγγίζει τα χρονικά όρια των υποχρεώσεων του Ομίλου. Οι υποχρεώσεις αυτές υπολογίζονται με βάση οικονομικές και αναλογιστικές παραδοχές οι οποίες γίνονται από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη μέθοδο της Προβλεπόμενης Πιστωτικής Μονάδας (Projected Unit Credit Method). Το καθαρό συνταξιοδοτικό κόστος της χρήσης περιλαμβάνεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και αποτελείται από την παρούσα αξία των παροχών που κατέστησαν δουλευμένες κατά τη διάρκεια της χρήσης, τον εκτοκισμό της μελλοντικής υποχρέωσης, το κατοχυρωμένο κόστος προϋπηρεσίας και τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες. Για παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία, το κατοχυρωμένο κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται σε σταθερή βάση επί της μέσης περιόδου στην οποία τα σχετικά δικαιώματα κατοχυρώνονται. Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες αναγνωρίζονται απευθείας στα συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα της περιόδου κατά την οποία πραγματοποιούνται και δεν μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερη περίοδο. Για τις λοιπές μακροπρόθεσμες παροχές, τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες και το κατοχυρωμένο κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζονται αμέσως στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

3.20 Επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους όταν αναμένεται με βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με όλους τους προβλεπόμενους όρους.

Κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα, αναβάλλονται και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα έτσι ώστε να αντιστοιχίζονται με τα έξοδα που προορίζονται να αποζημιώσουν.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που σχετίζονται με την αγορά ενσώματων παγίων, περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ως αναβαλλόμενες κρατικές επιχορηγήσεις και μεταφέρονται ως έσοδα στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων με την σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των σχετικών περιουσιακών στοιχείων.

3.21 Προβλέψεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν:

- i. Υπάρχει μία παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων.
- ii. Είναι πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της δέσμευσης.
- iii. Το απαιτούμενο ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Όπου υπάρχουν διάφορες παρόμοιες υποχρεώσεις, η πιθανότητα ότι θα απαιτηθεί εκροή κατά την εκκαθάριση προσδιορίζεται με την εξέταση της κατηγορίας υποχρεώσεων συνολικά. Πρόβλεψη αναγνωρίζεται ακόμα κι αν η πιθανότητα εκροής σχετικά με οποιοδήποτε στοιχείο που περιλαμβάνεται στην ίδια κατηγορία υποχρεώσεων μπορεί να είναι μικρή.

Εάν η επίπτωση της διαχρονικής αξίας του χρήματος είναι σημαντική, οι προβλέψεις υπολογίζονται στην παρούσα αξία των εξόδων τα οποία, βάσει της καλύτερης εκτίμησης της διοίκησης, απαιτούνται να καλύψουν την παρούσα υποχρέωση την ημερομηνία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων (Σημείωση 4). Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της παρούσας αξίας αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες αγοραίες εκτιμήσεις για την χρονική αξία του χρήματος και αυξήσεις που αφορούν τη συγκεκριμένη υποχρέωση.

3.22 Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία των πωλήσεων αγαθών και παροχής υπηρεσιών, καθαρά από Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, εκπτώσεις και επιστροφές. Τα διαιτηρικά έσοδα μέσα στον Όμιλο απαλείφονται πλήρως στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

(α) Πωλήσεις αγαθών

Οι πωλήσεις αγαθών αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος και η Εταιρεία παραδίδει τα αγαθά στους πελάτες, τα αγαθά γίνονται αποδεκτά από αυτούς και η είσπραξη της απαίτησης είναι εύλογα εξασφαλισμένη. Σε περιπτώσεις εγγύησης επιστροφής χρημάτων για πωλήσεις αγαθών, οι επιστροφές λογίζονται σε κάθε ημερομηνία χρηματοοικονομικών καταστάσεων ως μείωση των εσόδων, με βάση στατιστικά στοιχεία.

(β) Παροχή υπηρεσιών

Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών λογίζονται την περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

(γ) Συμβόλαια για έργα υπό εκτέλεση

Σύμβαση κατασκευής είναι μια σύμβαση που έχει συναφθεί ειδικά για την κατασκευή ενός περιουσιακού στοιχείου ή ενός συνδυασμού περιουσιακών στοιχείων, τα οποία είναι στενά αλληλοσυνδεδεμένα ή αλληλοεξαρτώμενα σε ότι αφορά το σχεδιασμό τους, την τεχνολογία και τη λειτουργία τους ή τον τελικό σκοπό ή χρήση τους.

Τα έξοδα που αφορούν σε κατασκευαστικά συμβόλαια αναγνωρίζονται όταν πραγματοποιούνται.

Όταν το αποτέλεσμα ενός κατασκευαστικού συμβολαίου δεν μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία, ως έσοδο από το συμβόλαιο αναγνωρίζονται μόνο τα έξοδα που έχουν πραγματοποιηθεί και αναμένεται να εισπραχθούν.

Όταν το αποτέλεσμα ενός κατασκευαστικού συμβολαίου μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία, το έσοδο και τα έξοδα του συμβολαίου αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια του συμβολαίου, αντίστοιχα, ως έσοδο και έξοδο. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τη μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης για να καθορίσει το κατάλληλο ποσό εσόδου και εξόδου που θα αναγνωρίσει σε μια συγκεκριμένη περίοδο. Το στάδιο ολοκλήρωσης μετράται βάσει των εξόδων που έχουν πραγματοποιηθεί έως την ημερομηνία του ισολογισμού σε σχέση με τα συνολικά εκτιμώμενα έξοδα για κάθε συμβόλαιο. Όταν είναι πιθανό το συνολικό κόστος του συμβολαίου να υπερβεί το συνολικό έσοδο, τότε η αναμενόμενη ζημία αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα χρήσεως ως έξοδο.

Για τον καθορισμό του κόστους που πραγματοποιήθηκε έως το τέλος της χρήσης, τυχόν έξοδα που σχετίζονται με μελλοντικές εργασίες αναφορικά με το συμβόλαιο εξαιρούνται και εμφανίζονται ως έργο σε εξέλιξη. Το σύνολο του κόστους που πραγματοποιήθηκε και του κέρδους / ζημίας που αναγνωρίστηκε για κάθε συμβόλαιο συγκρίνεται με τις προοδευτικές τιμολογήσεις μέχρι το τέλος της χρήσης.

Όπου τα πραγματοποιηθέντα έξοδα πλέον των καθαρών κερδών (μείον των ζημιών) που έχουν αναγνωρισθεί υπερβαίνουν τις προοδευτικές τιμολογήσεις, η διαφορά εμφανίζεται ως απαίτηση από πελάτες συμβολαίων έργων στο κονδύλι «Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις». Όταν οι προοδευτικές τιμολογήσεις υπερβαίνουν τα

πραγματοποιηθέντα έξοδα πλέον των καθαρών κερδών (μείον των ζημιών) που έχουν αναγνωρισθεί, το υπόλοιπο εμφανίζεται ως υποχρέωση προς τους πελάτες συμβολαίων έργων στο κονδύλι «Προμηθευτές και λοιποί πιστωτές».

(δ) Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται βάσει χρονικής αναλογίας και με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει απομείωση των απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλουμένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στην συνέχεια λογίζονται τόκοι με το ίδιο επιτόκιο επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

(ε) Μερίσματα

Τα μερίσματα λογίζονται ως έσοδα με την επικύρωση τους από την Γενική Συνέλευση.

3.23 Μισθώσεις

Οι μισθώσεις παγίων όπου ο Όμιλος και η Εταιρεία διατηρεί ουσιαδώς όλους τους κινδύνους και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου ή της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στις υποχρεώσεις. Το μέρος του χρηματοοικονομικού εξόδου που αφορά σε χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα πάγια που αποκτήθηκαν με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής των παγίων στοιχείων και της διάρκειας μίσθωσής τους. Μισθώσεις όπου ουσιαδώς οι κίνδυνοι και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τον εκμισθωτή ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που γίνονται για λειτουργικές μισθώσεις αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Λογιστική μίσθωσης από τον εκμισθωτή

Όταν τα περιουσιακά στοιχεία μισθώνονται κάτω από λειτουργική μίσθωση, το περιουσιακό στοιχείο περιλαμβάνεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης βάσει της φύσης του περιουσιακού στοιχείου. Το έσοδο από το μίσθωμα αναγνωρίζεται κατά τους όρους της μίσθωσης με τη σταθερή μέθοδο.

3.24 Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους της μητρικής αναγνωρίζεται ως υποχρέωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, όταν η διανομή εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

3.25 Προμηθευτές

Οι εμπορικές υποχρεώσεις αποτελούν υποχρεώσεις προς πληρωμή για προϊόντα ή υπηρεσίες που έχουν αποκτηθεί κατά τη άσκηση της συνήθους εμπορικής δραστηριότητας από προμηθευτές. Οι πληρωτέοι λογαριασμοί κατατάσσονται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εάν η πληρωμή οφείλεται εντός ενός έτους ή λιγότερο. Αν όχι, παρουσιάζονται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι υποχρεώσεις προς προμηθευτές αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και αποτιμώνται μεταγενέστερα στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

3.26 Στρογγυλοποιήσεις

Διαφορές που παρουσιάζονται μεταξύ των ποσών στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και των αντίστοιχων ποσών στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

4. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

4.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως κινδύνους αγοράς (μεταβολές σε συναλλαγματικές ισοτιμίες, επιτόκια, τιμές αγοράς), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου και της Εταιρείας εστιάζεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών και επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει την ενδεχόμενη αρνητική τους επίδραση στη χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου και της Εταιρείας.

Η διαχείριση κινδύνων διεκπεραιώνεται από την κεντρική οικονομική υπηρεσία του Ομίλου και της Εταιρείας, η οποία λειτουργεί με συγκεκριμένους κανόνες που έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο. Το Διοικητικό Συμβούλιο παρέχει οδηγίες και κατευθύνσεις για τη γενική διαχείριση του κινδύνου, καθώς και ειδικές οδηγίες για τη διαχείριση συγκεκριμένων κινδύνων, όπως ο συναλλαγματικός κίνδυνος, ο κίνδυνος επιτοκίου και ο πιστωτικός κίνδυνος.

(α) Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος συνίσταται στην πιθανότητα κάποιος αντισυμβαλλόμενος να προκαλέσει στον Όμιλο και στην Εταιρεία οικονομική ζημιά εξαιτίας της αθέτησης των συμβατικών του υποχρεώσεων. Ο μέγιστος πιστωτικός κίνδυνος στον οποίο είναι εκτεθειμένοι ο Όμιλος και η Εταιρεία, κατά την ημερομηνία κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, είναι η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών τους στοιχείων.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως διαθέσιμα προς πώληση αφορούν τοποθετήσεις σε αμοιβαία κεφάλαια και άλλα χρεόγραφα. Αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εκτιμάται ότι δεν εκθέτουν τον Όμιλο και την Εταιρεία σε σημαντικό πιστωτικό κίνδυνο.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν συγκεκριμένη πιστωτική πολιτική που έχει ως άξονες αφενός τον έλεγχο πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών και αφετέρου την προσπάθεια αποτελεσματικής διαχείρισης των απαιτήσεων πριν αυτές καταστούν ληξιπρόθεσμες αλλά και όταν αυτές καταστούν εκπρόθεσμες ή επισφαλείς. Για την παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου, οι πελάτες ομαδοποιούνται ανάλογα με την κατηγορία που ανήκουν, τα χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου τους, την ενηλικίωση των απαιτήσεων τους και τα τυχόν προηγούμενα προβλήματα εισπραξιμότητας που έχουν επιδείξει. Οι πελάτες που θεωρούνται επισφαλείς, επανεκτιμώνται σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης χρηματοοικονομικών καταστάσεων και για τη ζημιά που εκτιμάται ότι θα προκύψει, σχηματίζεται σχετική πρόβλεψη απομείωσης.

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα του Ομίλου είναι κυρίως επενδυμένα σε αντισυμβαλλόμενους με υψηλή πιστοληπτική αξιολόγηση και για μικρό χρονικό διάστημα.

Η κατανομή των απαιτήσεων από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις σε € χιλ.:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Τρέχον υπόλοιπο	65.564	55.943	555	360
Πέραν της πιστωτικής περιόδου, αλλά μη απομειωμένο υπόλοιπο	4.984	3.641	-	-
Απομειωμένο υπόλοιπο	36.240	35.752	-	-
	106.788	95.336	555	360

Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο την ημέρα του ισολογισμού είναι η εύλογη αξία κάθε κατηγορίας εισπρακτέων ως αναφέρεται παραπάνω. Προβλέψεις σχηματίζονται για απαιτήσεις οι οποίες είναι επισφαλούς είσπραξης και έχει αξιολογηθεί ότι θα καταλήξουν σε ζημιά. Η ανάλυση ενηλικίωσης των απαιτήσεων από πελάτες και λοιπούς χρεώστες, τα οποία είναι πέραν της πιστωτικής περιόδου αλλά μη απομειωμένα είναι η ακόλουθη:

(Τα ποσά παρουσιάζονται σε χιλιάδες Ευρώ εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά)

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
< 90 μέρες	1.224	216	-	-
90-180 μέρες	353	130	-	-
180-365 μέρες	848	572	-	-
>1 έτος	2.559	2.723	-	-
	4.984	3.641	-	-

Επίσης παραθέτουμε την ανάλυση ενηλικίωσης των απομειωμένων απαιτήσεων από πελάτες και λοιπούς χρεώστες:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
< 90 μέρες	-	-	-	-
90-180 μέρες	-	-	-	-
180-365 μέρες	-	-	-	-
>1 έτος	(36.240)	(35.752)	-	-
	(36.240)	(35.752)	-	-

Τα απομειωμένα υπόλοιπα προέρχονται από πελάτες, οι οποίοι περιήλθαν σε δεινή οικονομική θέση και αναμένεται ότι μέρος αυτών θα εισπραχθεί.

(β) Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας συνίσταται στον κίνδυνο ο Όμιλος ή η Εταιρεία να μην μπορέσουν να εκπληρώσουν τις χρηματοοικονομικές τους υποχρεώσεις όταν απαιτείται. Ο κίνδυνος ρευστότητας διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα, μέσω της διαθεσιμότητας επαρκών ταμειακών διαθεσίμων ή / και πιστωτικών ορίων, που διασφαλίζουν την εκπλήρωση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων με λήξη στους επόμενους 12 μήνες.

Για την παρακολούθηση και αντιμετώπιση του κινδύνου ρευστότητας, οι εταιρείες του Ομίλου ετοιμάζουν προβλέψεις ταμειακών ροών σε τακτική βάση. Ο κίνδυνος ρευστότητας διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα έχοντας ικανά ταμειακά διαθέσιμα καθώς και διαθέτοντας επαρκή πιστωτικά όρια με τις συνεργαζόμενες τράπεζες.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ανάλυση ωρίμανσης των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και των παράγωγων χρηματοοικονομικών προϊόντων του Ομίλου:

Χρηματοοικονομικές Υποχρεώσεις		31/12/2017				
		<1 έτος	1-2 έτη	2-5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Δανεισμός		34.569	8.617	9.197	64	52.447
Παράγωγα Χρηματοοικονομικά Προϊόντα		76	-	-	-	76
Προβλέψεις για λοιπές υποχρεώσεις και έξοδα		232	-	12.920	-	13.152
Προμηθευτές και άλλες υποχρεώσεις		97.887	14.481	-	-	112.368
		132.764	23.098	22.117	64	178.043
		31/12/2016				
		<1 έτος	1-2 έτη	2-5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Δανεισμός		22.837	7.949	15.287	-	46.073
Παράγωγα Χρηματοοικονομικά Προϊόντα		-	-	-	-	-
Προβλέψεις για λοιπές υποχρεώσεις και έξοδα		352	-	4.926	-	5.278
Προμηθευτές και άλλες υποχρεώσεις		101.385	1.671	-	-	103.056
		124.574	9.620	20.213	-	154.406

(γ) Κίνδυνος Αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς δημιουργείται από το ενδεχόμενο οι αλλαγές στις τιμές της αγοράς, όπως σε συναλλαγματικές ισοτιμίες, επιτόκια και τιμές μετοχών, να επηρεάσουν τη διακύμανση της αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχουν ο Όμιλος και η Εταιρεία. Η διαχείριση του κινδύνου της αγοράς συνίσταται στην προσπάθεια του Ομίλου και της Εταιρείας να διαχειρίζονται και να ελέγχουν την έκθεσή τους σε αποδεκτά όρια.

Παρακάτω περιγράφονται αναλυτικότερα οι επιμέρους κίνδυνοι που συνθέτουν τον κίνδυνο αγοράς και οι πολιτικές διαχείρισής τους από τον Όμιλο και την Εταιρεία:

γ1. Κίνδυνος διακύμανσης επιτοκίων

Τα έσοδα της Εταιρείας και του Ομίλου δεν παρουσιάζουν ουσιαστική εξάρτηση από τις διακυμάνσεις των επιτοκίων στην αγορά, δεδομένου ότι δεν υφίστανται τοκοφόρα στοιχεία ενεργητικού πλην ορισμένων προθεσμιακών καταθέσεων. Η έκθεση σε κίνδυνο διακύμανσης επιτοκίου επί των δανειακών υποχρεώσεων περιορίζεται στο κίνδυνο να μειωθούν οι ταμειακές ροές λόγω των ενδεχόμενων μεταβολών των επιτοκίων.

Η διοίκηση της Εταιρείας εξετάζει διαρκώς τις τάσεις σχετικά με τις διακυμάνσεις των επιτοκίων, σε συνδυασμό με τις χρηματοδοτικές ανάγκες.

Ο παρακάτω πίνακας απεικονίζει την έκθεση του Ομίλου σε κινδύνους διακύμανσης επιτοκίων δανεισμού:

Ετος	Άυξηση / Μείωση σε μονάδες βάσης	Επηρεασμός στα προ φόρων αποτελέσματα
2017	-0,25%	103
	-0,50%	206
	-0,75%	309
	-1,00%	411
	0,25%	(103)
	0,50%	(206)
	0,75%	(309)
	1,00%	(411)
2016	-0,25%	118
	-0,50%	237
	-0,75%	355
	-1,00%	474
	0,25%	(118)
	0,50%	(237)
	0,75%	(355)
	1,00%	(474)

γ.2. Συναλλαγματικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ευρώπη και συνεπώς το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών του Ομίλου διεξάγεται σε Ευρώ. Μέρος όμως των αγορών εμπορευμάτων του Ομίλου γίνεται σε Δολάριο Αμερικής. Η γρήγορη πληρωμή των προμηθευτών αυτών μειώνει σημαντικά το συναλλαγματικό κίνδυνο. Ο Όμιλος κατά περίπτωση προαγοράζει συνάλλαγμα και κατά πάγια τακτική δεν συνάπτει συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος με εξωτερικούς αντισυμβαλλόμενους.

(δ) Κίνδυνος οικονομικής συγκυρίας – Μακροοικονομικό επιχειρησιακό περιβάλλον στην Ελλάδα

Το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα εμφανίζει συνεχή σημάδια σταθεροποίησης, ωστόσο εξακολουθεί να υπάρχει αβεβαιότητα. Οι έλεγχοι κεφαλαίων που αρχικώς επιβλήθηκαν στη χώρα την 28 Ιουνίου 2015, συνεχίζουν να υφίστανται, ωστόσο έκτοτε έχουν χαλαρώσει. Με την υπόθεση ότι οι συμφωνημένοι όροι και προϋποθέσεις του τρίτου προγράμματος διάσωσης θα εφαρμοστούν και οι έλεγχοι κεφαλαίων θα χαλαρώσουν περαιτέρω και βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα θα εξαλειφθούν, δεν αναμένεται σημαντική αρνητική επίπτωση στις δραστηριότητες του Ομίλου και της Εταιρείας.

Η Διοίκηση εκτιμά συνεχώς τον πιθανό αντίκτυπο τυχόν αλλαγών στο μακροοικονομικό και χρηματοπιστωτικό περιβάλλον στην Ελλάδα έτσι ώστε να εξασφαλίσει ότι θα ληφθούν όλες οι απαραίτητες ενέργειες και τα μέτρα προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι τυχόν επιπτώσεις στις δραστηριότητες του Ομίλου. Η Διοίκηση δεν είναι σε θέση να προβλέψει με ακρίβεια τις πιθανές εξελίξεις στην ελληνική οικονομία, ωστόσο με βάση την αξιολόγησή της, έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν απαιτούνται σημαντικές πρόσθετες προβλέψεις απομείωσης των χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017.

Πιο συγκεκριμένα ο Όμιλος εξέτασε και έχει επαρκή ικανότητα σχετικά με :

- Την ικανότητα του να αποπληρώσει ή να αναχρηματοδοτήσει τον υφιστάμενο δανεισμό του καθώς αφενός υπάρχουν επαρκή ταμειακά διαθέσιμα αφετέρου δεν είναι εκτεθειμένος σε σημαντικό βραχυπρόθεσμο δανεισμό.
- Την ανακτησιμότητα των εμπορικών απαιτήσεων δεδομένου της αυστηρής πιστοδοτικής πολιτικής που εφαρμόζει και της ανά περίπτωση ασφάλεια πιστώσεων.
- Την διασφάλιση του ύψους των πωλήσεων λόγω της διασποράς των δραστηριοτήτων του
- Την ανακτησιμότητα της αξίας των ενσωμάτων και άυλων περιουσιακών στοιχείων καθώς ο Όμιλος προσαρμόζει ετησίως τις εν λόγω αξίες με βάση την εύλογη αξία τους.

(ε) Διαχείριση κινδύνου κεφαλαίου

Οι στόχοι της Εταιρείας σε σχέση με τη διαχείριση κεφαλαίου είναι να διασφαλίσει τη δυνατότητα απρόσκοπτης λειτουργίας της Εταιρείας στο μέλλον με σκοπό να παρέχει ικανοποιητικές αποδόσεις στους μετόχους και λοιπούς συμμετόχους, και να διατηρήσει ιδανική κατανομή κεφαλαίου μειώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο το κόστος κεφαλαίου.

Η Εταιρεία για να διατηρήσει ή να προσαρμόσει την κεφαλαιακή διάρθρωσή της μπορεί να μεταβάλει το μέρισμα προς τους μετόχους, να επιστρέψει κεφάλαιο στους μετόχους, να εκδώσει νέες μετοχές ή να εκποιήσει περιουσιακά στοιχεία για να μειώσει το χρέος της.

Σύμφωνα με όμοιες πρακτικές του κλάδου η Εταιρεία παρακολουθεί τα κεφάλαια της με βάση το συντελεστή μόχλευσης. Ο εν λόγω συντελεστής υπολογίζεται διαιρώντας τον καθαρό δανεισμό με τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια. Ο καθαρός δανεισμός υπολογίζεται ως το «Σύνολο δανεισμού» (συμπεριλαμβανομένου «βραχυπρόθεσμου και μακροπρόθεσμου δανεισμού» όπως εμφανίζεται στον Ισολογισμό) μείον «Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα». Τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια υπολογίζονται ως «Ίδια κεφάλαια» όπως εμφανίζονται στον ισολογισμό συν τον καθαρό δανεισμό.

Οι συντελεστές μόχλευσης στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016 αντίστοιχα είχαν ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	31/12/2017	31/12/2016
Σύνολο δανειακών υποχρεώσεων (Σημείωση 24)	52.447	46.073
Μείον :		
Καθαρά ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα (Σημείωση 21)	(47.937)	(65.931)
Καθαρό ποσό δανεισμού / (ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων)	4.509	(19.858)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	128.730	165.958
Συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια	133.239	146.100
Συντελεστής μόχλευσης	3,38%	-13,59%

5. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της Διοίκησης

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της Διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

5.1 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Ο Όμιλος και η Εταιρεία προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές σχετικά με την εξέλιξη των μελλοντικών γεγονότων. Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στους επόμενους 12 μήνες αφορούν:

(α) Φόρο εισοδήματος

Απαιτείται κρίση από τον Όμιλο και την Εταιρεία για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Εάν ο τελικός φόρος είναι διαφορετικός από τον αρχικώς αναγνωρισθέντα, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος και την πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία της περιόδου.

(β) Εκτιμώμενη απομείωση υπεραξίας

Ο έλεγχος απομείωσης της αξίας της υπεραξίας γίνεται τουλάχιστον σε ετήσια βάση σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική που περιγράφεται στην Σημείωση 2(α). Οι ανακτήσιμες αξίες των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών προσδιορίζονται με βάση την αξία χρήσης αυτών. Οι υπολογισμοί της αξίας χρήσης απαιτούν τη χρήση εκτιμήσεων (βλ. Σημείωση 8).

(γ) Εκτίμηση απομείωσης απαιτήσεων πελατών

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εξετάζουν τουλάχιστον ετησίως την εισπραξιμότητα των απαιτήσεων βάση ιστορικών και τάσεων. Τα ανακτήσιμα ποσά των απαιτήσεων χρήζουν εκτιμήσεων. Οι εκτιμήσεις που γίνονται αφορούν στον χρονισμό και στο ύψος αποπληρωμής των απαιτήσεων καθώς και τυχόν εξασφαλίσεις των απαιτήσεων που έχουν ληφθεί. Οι ανωτέρω εκτιμήσεις εμπεριέχουν σοβαρό βαθμό υποκειμενικότητας και απαιτούν την κρίση της Διοίκησης.

(δ) Εκτίμηση απομείωσης συμμετοχών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η Εταιρεία και ο Όμιλος εξετάζει τουλάχιστον ετησίως την ανακτησιμότητα της αξίας συμμετοχών της και των μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών της στοιχείων, σύμφωνα με τη λογιστική πρακτική. Τα ανακτήσιμα ποσά των μονάδων δημιουργίας χρηματοροών έχουν καθοριστεί με βάση την αξία λόγω χρήσης του (value in use). Αυτοί οι υπολογισμοί απαιτούν τη χρήση εκτιμήσεων.

(ε) Συνταξιοδοτικά προγράμματα

Η παρούσα αξία των συνταξιοδοτικών παροχών βασίζεται σε έναν αριθμό παραγόντων που προσδιορίζονται με τη χρήση αναλογιστικών μεθόδων και παραδοχών. Μία τέτοια αναλογιστική παραδοχή είναι και το επιτόκιο προεξόφλησης που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του κόστους της παροχής. Αλλαγές στις παραδοχές αυτές θα μεταβάλλουν την παρούσα αξία των σχετικών υποχρεώσεων στην κατάσταση οικονομικής θέσης.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία καθορίζουν το κατάλληλο επιτόκιο προεξόφλησης στο τέλος κάθε χρήσης. Αυτό ορίζεται ως το επιτόκιο το οποίο θα έπρεπε να χρησιμοποιηθεί ώστε να προσδιοριστεί η παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών, οι οποίες αναμένεται να απαιτηθούν για την κάλυψη των υποχρεώσεων των συνταξιοδοτικών προγραμμάτων. Για τον καθορισμό του κατάλληλου επιτοκίου προεξόφλησης, χρησιμοποιείται το επιτόκιο των χαμηλού ρίσκου εταιρικών ομολογιών, τα οποία μετατρέπονται στο νόμισμα στο οποίο η υποχρέωση θα πληρωθεί, και των οποίων η ημερομηνία λήξης πλησιάζει εκείνη της σχετικής συνταξιοδοτικής υποχρέωσης.

Άλλες σημαντικές παραδοχές των υποχρεώσεων συνταξιοδοτικών παροχών βασίζονται μερικώς στις τρέχουσες συνθήκες αγοράς. Περαιτέρω πληροφόρηση παρατίθεται στη Σημείωση 25 του παρόντος.

(στ) Εκτίμηση απομείωσης επενδύσεων σε ακίνητα

Όταν η λογιστική αξία των επενδύσεων σε ακίνητα υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία, η διαφορά καταχωρείται ως έξοδο στα αποτελέσματα. Ο Όμιλος παρακολουθεί την ανακτησιμότητα των επενδύσεων σε ακίνητα και προβαίνει στις απαραίτητες λογιστικές καταχωρήσεις όπου απαιτείται.

(η) Εκτίμηση για αναγνώριση μελλοντικού τιμήματος εξαγοράς θυγατρικής

Η Διοίκηση εκτίμησε το ενδεχόμενο καταβολής μελλοντικού μεταβλητού τιμήματος σχετικά με την εξαγορά θυγατρικής βάσει των προβλεπόμενων από την σύμβαση εξαγοράς και από το επιχειρησιακό πλάνο της εξαγορασθείσας θυγατρικής Εταιρείας Cardlink (Σημείωση 48 – Προβλέψεις για λοιπές υποχρεώσεις και έξοδα), εκτιμώντας τις μελλοντικές πωλήσεις της θυγατρικής έως τη χρήση 2019.

(ζ) Εκτίμηση για την αναγνώριση εσόδου από κατασκευαστικά συμβόλαια

Η Διοίκηση εκτιμά την πορεία των προϋπολογισμών των κατασκευαστικών έργων που ξεπερνούν σε διάρκεια το ένα έτος.

Όταν το αποτέλεσμα ενός κατασκευαστικού συμβολαίου μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία, το έσοδο και τα έξοδα του συμβολαίου αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια του συμβολαίου, αντίστοιχα, ως έσοδο και έξοδο. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τη μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης για να καθορίσει το κατάλληλο ποσό εσόδου και εξόδου που θα αναγνωρίσει σε μια συγκεκριμένη περίοδο. Το στάδιο ολοκλήρωσης μετράται βάσει των εξόδων που έχουν πραγματοποιηθεί έως την ημερομηνία του ισολογισμού σε σχέση με τα συνολικά εκτιμώμενα έξοδα για κάθε συμβόλαιο. Όταν είναι πιθανό το συνολικό κόστος του συμβολαίου να υπερβεί το συνολικό έσοδο, τότε η αναμενόμενη ζημία αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα χρήσεως ως έξοδο.

Για τον καθορισμό του κόστους που πραγματοποιήθηκε έως το τέλος της χρήσης, τυχόν έξοδα που σχετίζονται με μελλοντικές εργασίες αναφορικά με το συμβόλαιο εξαιρούνται και εμφανίζονται ως έργο σε εξέλιξη. Το σύνολο του κόστους που πραγματοποιήθηκε και του κέρδους / ζημίας που αναγνωρίστηκε για κάθε συμβόλαιο συγκρίνεται με τις προοδευτικές τιμολογήσεις μέχρι το τέλος της χρήσης.

Όπου τα πραγματοποιηθέντα έξοδα πλέον των καθαρών κερδών (μείον των ζημιών) που έχουν αναγνωρισθεί υπερβαίνουν τις προοδευτικές τιμολογήσεις, η διαφορά εμφανίζεται ως απαίτηση από πελάτες συμβολαίων έργων στο κονδύλι «Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις». Όταν οι προοδευτικές τιμολογήσεις υπερβαίνουν τα πραγματοποιηθέντα έξοδα πλέον των καθαρών κερδών (μείον των ζημιών) που έχουν αναγνωρισθεί, το υπόλοιπο εμφανίζεται ως υποχρέωση προς τους πελάτες συμβολαίων έργων στο κονδύλι «Προμηθευτές και λοιποί πιστωτές».

5.2 Καθοριστικές κρίσεις της Διοίκησης για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Δεν υπάρχουν περιοχές που χρειάστηκε να χρησιμοποιηθούν εκτιμήσεις της Διοίκησης για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών.

6. Πληροφόρηση κατά τομέα

Επιχειρηματικοί τομείς

Για λόγους διοικητικής πληροφόρησης ο Όμιλος είναι οργανωμένος σε πέντε βασικούς επιχειρηματικούς τομείς:

- (1) Προϊόντα Πληροφορικής
- (2) Υπηρεσίες πληροφορικής
- (3) Ταχυδρομικές υπηρεσίες
- (4) Παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ (Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας)
- (5) Διαχείριση ηλεκτρονικών συναλλαγών

Η Διοίκηση παρακολουθεί τα οικονομικά αποτελέσματα του κάθε επιχειρηματικού τομέα ξεχωριστά. Οι ανωτέρω επιχειρηματικοί τομείς διοικούνται ανεξάρτητα μεταξύ τους. Οι λειτουργικοί τομείς παρουσιάζονται με τρόπο που συνάδει με την εσωτερική πληροφόρηση που παρέχεται στους επικεφαλής λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων των τομέων. Οι επικεφαλής λήψης των επιχειρηματικών αποφάσεων είναι υπεύθυνοι για την κατανομή των πόρων και την αξιολόγηση της απόδοσης των επιχειρηματικών τομέων.

Στα μη καταμεληθέντα περιλαμβάνεται κυρίως η δραστηριότητα της Εταιρείας.

Τα αποτελέσματα κατά τομέα για το έτος που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017 και 31 Δεκεμβρίου 2016 έχουν ως εξής:

12 μήνες έως 31 Δεκεμβρίου 2017

	Προϊόντα Πληροφορική	Υπηρεσίες Πληροφορικής	Ταχυδρομικές Δραστηριότητες	Διαχείριση Ηλεκτρονικών Συναλλαγών	Παραγωγή Ενέργειας από ΑΠΕ	Μη καταμεληθέντα	Σύνολο Συνεχιζόμενες δραστηριότητες	Διακοπείσες Δραστηριότητες	Σύνολο
Συνολικές μεικτές πωλήσεις ανά τομέα	241.821	84.000	99.139	38.508	859	1.100	465.427	-	465.427
Εσωτερικές πωλήσεις μεταξύ τομέων	(25.503)	(936)	(1.487)	(93)	(25)	(935)	(28.978)	-	(28.978)
Σύνολο Πωλήσεων	216.318	83.064	97.652	38.415	834	165	436.449	-	436.449
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης	4.219	395	11.488	1.689	753	51	18.595	-	18.595
Χρηματοοικονομικά (έξοδα) / έσοδα	(720)	(235)	(257)	(2.340)	44	(17)	(3.525)	-	(3.525)
Κέρδη/ Ζημιές από συγγενείς επιχειρήσεις	-	-	-	6	-	-	6	-	6
Κέρδη προ φόρων	3.500	159	11.231	(645)	797	34	15.075	-	15.075
Φόρος εισοδήματος (Σημ 31)	-	-	-	-	-	-	-	-	(9.164)
Καθαρά κέρδη (ζημιές) μετά φόρων									5.911

2017

	Πληροφορική	Υπηρεσίες Πληροφορικής	Ταχυδρομικές δραστηριότητες	Διαχείριση Ηλεκτρονικών Συναλλαγών	Παραγωγή Ενέργειας από ΑΠΕ	Μη καταμεληθέντα	Σύνολο
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων (Σημ. 7)	330	528	864	7.339	191	40	9.292
Απομείωση ενσώματων παγίων	-	(1.000)	-	-	-	-	(1.000)
Αποσβέσεις άυλων παγίων (Σημ. 9)	945	501	39	480	1	5	1.972
Αποσβέσεις επενδυτικών ακινήτων (Σημ. 10)	-	(10)	-	-	-	-	(10)
Απομείωση άυλων παγίων	-	-	-	-	-	-	-
Επαναφορά απομείωσης αποθεμάτων (Σημ 19)	(40)	(1.563)	-	-	-	-	(1.603)
Απομείωση απαιτήσεων (Σημ 20)	751	-	-	611	(1)	-	1.361
Έξοδα αναδιοργάνωσης	-	-	-	-	-	-	-

(Τα ποσά παρουσιάζονται σε χιλιάδες Ευρώ εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά)

12 μήνες έως 31 Δεκεμβρίου 2016

	Προϊόντα Πληροφορική	Υπηρεσίες Πληροφορικής	Ταχυδρομικές Δραστηριότητες	Διαχείριση Ηλεκτρονικών Συναλλαγών	Παραγωγή Ενέργειας από ΑΠΕ	Μη καταμεθμένα	Σύνολο Συνεχιζόμενες δραστηριότητες	Διακοπείσες Δραστηριότητες	Σύνολο
Συνολικές μεικτές πωλήσεις ανά τομέα	211.539	82.534	90.197	21.295	494	392	406.450	6.715	413.165
Επισπερμένες πωλήσεις μεταξύ τομέων	(21.902)	(1.274)	(1.106)	(66)	(168)	(423)	(24.938)	-	(24.938)
Σύνολο Πωλήσεων	189.637	81.261	89.091	21.229	326	(31)	381.512	6.715	388.227
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης	2.978	221	10.939	(4.058)	844	(5.417)	5.508	15.567	21.076
Χρηματοοικονομικά (έξοδα) / έσοδα	(876)	(64)	(139)	(2.039)	13	127	(2.978)	(940)	(3.918)
Κέρδη/ Ζημιές από συγγενείς επιχειρήσεις	137	-	-	-	-	-	137	-	137
Κέρδη / (Ζημιές) προ φόρων	2.239	157	10.800	(6.098)	858	(5.290)	2.668	14.627	17.295
Φόρος εισοδήματος (Σημ 31)	-	-	-	-	-	-	-	-	(11.011)
Καθαρά κέρδη/ (ζημιές) μετά φόρων									6.284

2016

	Πληροφορική	Υπηρεσίες Πληροφορικής	Ταχυδρομικές Δραστηριότητες	Διαχείριση Ηλεκτρονικών Συναλλαγών	Παραγωγή Ενέργειας από ΑΠΕ	Μη καταμεθμένα	Σύνολο Συνεχιζόμενες δραστηριότητες	Διακοπείσες Δραστηριότητες	Σύνολο
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων (Σημ. 7)	327	516	759	5.415	79	37	7.133	1.379	8.512
Απομείωση ενσώματων παγίων	200	-	-	(174)	-	4.280	4.305	-	4.305
Αποσβέσεις άλλων παγίων (Σημ. 9)	846	640	44	409	2	4	1.945	-	1.945
Αποσβέσεις επενδυτικών ακινήτων (Σημ. 10)	-	(10)	-	-	-	-	(10)	-	(10)
Απομείωση άλλων παγίων	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Επαναφορά απομείωσης αποθεμάτων (Σημ. 13)	(52)	(163)	-	-	-	-	(215)	-	(215)
Απομείωση απαιτήσεων (Σημ. 20)	1.183	21	-	89	4	-	1.297	-	1.297

Ενεργητικό και παθητικό κατά τομέα:

31 Δεκεμβρίου 2017

	Πληροφορική	Υπηρεσίες Πληροφορικής	Ταχυδρομικές Δραστηριότητες	Διαχείριση Ηλεκτρονικών Συναλλαγών	Παραγωγή Ενέργειας από ΑΠΕ	Μη καταμεθμένα	Σύνολο
Ενεργητικό	53.673	26.619	44.762	56.807	6.089	138.660	326.609
Υποχρεώσεις	60.706	51.726	22.350	65.794	6.049	(8.745)	197.879
Ίδια κεφάλαια	(7.033)	(25.107)	22.412	(8.987)	40	147.405	128.729
Επενδύσεις σε ενσώματα και άυλα πάγια (Σημ 7 και 9)	468	1.087	977	15.737	-	27	18.296

31 Δεκεμβρίου 2016

	Πληροφορική	Υπηρεσίες Πληροφορικής	Ταχυδρομικές Δραστηριότητες	Διαχείριση Ηλεκτρονικών Συναλλαγών	Παραγωγή Ενέργειας από ΑΠΕ	Μη καταμεθμένα	Σύνολο
Ενεργητικό	33.780	42.688	39.024	39.881	15.666	167.223	338.263
Υποχρεώσεις	53.165	55.093	22.108	45.979	5.362	(9.402)	172.306
Ίδια κεφάλαια	(19.386)	(12.405)	16.916	(6.097)	10.304	176.625	165.960
Επενδύσεις σε ενσώματα και άυλα πάγια (Σημ 7 και 9)	822	821	826	13.105	-	355	15.928

Οι μεταβιβάσεις και οι συναλλαγές μεταξύ των τομέων πραγματοποιούνται με πραγματικούς εμπορικούς όρους και συνθήκες, σύμφωνα με αυτά που ισχύουν για συναλλαγές με τρίτους.

Γεωγραφικοί τομείς

Η έδρα της Εταιρείας και η κύρια χώρα δραστηριοποίησής της είναι η Ελλάδα. Οι πωλήσεις του Ομίλου γίνονται κυρίως στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

	Πωλήσεις		Σύνολο ενεργητικού		Επενδύσεις σε ενσώματα & άυλα περυσιακά στοιχεία	
	1/01/2017-31/12/2017	01/2016-31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
<i>Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ</i>						
Ελλάδα	365.773	334.994	303.456	321.564	18.290	15.840
Χώρες Ε.Ε.	68.265	51.979	21.366	14.745	6	89
Ευρωπαϊκές χώρες εκτός Ε.Ε.	1.149	926	1.507	1.199	-	-
Τρίτες Χώρες	1.262	328	279	754	-	-
Σύνολο	436.449	388.227	326.609	338.263	18.296	15.928

Ανάλυση των πωλήσεων ανά κατηγορία

	1/01/2017-31/12/2017	01/2016-31/12/2016
<i>Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ</i>		
Πωλήσεις εμπορευμάτων	222.540	204.336
Έσοδα από υπηρεσίες	213.909	183.891
Σύνολο	436.449	388.227

7. Ενσώματα Πάγια

Τα Ενσώματα Πάγια στοιχεία παρουσιάζονται ως ακολούθως :

Ο ΟΜΙΛΟΣ

	Οικόπεδα & Κτίρια	Μεταφορικά μέσα & μηχ/κός εξοπλισμός	Έπιπλα και εξαρτήματα	Σύνολο
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	27.662	54.518	28.449	116.052
Προσθήκες	594	12.751	1.346	14.691
Πωλήσεις / διαγραφές	(14)	(582)	(4.034)	(4.630)
Πωλήσεις θυγατρικών (σημείωση 47)	(180)	(30.143)	(18)	(30.341)
Ανακατανομές	(30)	(31)	61	-
Μεταφορά σε περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση (σημείωση 44)	(209)	296	1.980	2.067
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	27.823	36.809	27.785	97.840
Συσσωρευμένες αποσβέσεις				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	(4.287)	(14.484)	(22.761)	(41.531)
Αποσβέσεις	(190)	(6.906)	(1.416)	(8.512)
Απομείωση	(4.480)	174	-	(4.305)
Πωλήσεις / διαγραφές	-	384	4.106	4.490
Πωλήσεις θυγατρικών (σημείωση 47)	16	6.980	9	7.006
Ανακατανομές	-	31	(31)	-
Μεταφορά σε περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση (σημείωση 44)	-	(296)	(1.831)	(2.127)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	(8.940)	(14.116)	(21.924)	(44.980)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2016	18.883	22.692	5.861	52.860
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	27.823	36.809	27.785	97.840
Προσθήκες	567	13.750	1.067	15.384
Πωλήσεις / διαγραφές	(26)	(1.602)	(577)	(2.205)
Αγορές θυγατρικών	1.324	7.646	27	8.997
Απομείωση	-	-	-	(1.000)
Ανακατανομές	-	(87)	85	(2)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	29.689	56.515	28.387	119.014
Συσσωρευμένες αποσβέσεις				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	(8.940)	(14.116)	(21.924)	(44.980)
Αποσβέσεις	(213)	(7.547)	(1.532)	(9.292)
Απομείωση	-	-	-	-
Πωλήσεις / διαγραφές	1	1.524	568	2.093
Αγορές θυγατρικών	(372)	(2.002)	(20)	(2.393)
Ανακατανομές	2	43	(41)	4
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	(9.522)	(22.097)	(22.949)	(54.568)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017	20.167	34.418	5.438	64.445

Η ΕΤΑΙΡΙΑ

	Οικόπεδα & Κτίρια	Μεταφορικά μέσα & μηχ/κός εξοπλισμός	Έπιπλα και εξαρτήματα	Σύνολο
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	12.963	210	625	13.798
Προσθήκες	238	-	43	281
Πωλήσεις / διαγραφές	(14)	(155)	(873)	(1.041)
Ανακατανομές	-	(31)	31	-
Μεταφορά σε περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση (σημείωση 28)	(209)	296	1.980	2.067
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	12.980	320	1.806	15.105
Συσσωρευμένες αποσβέσεις				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	(1.249)	(198)	(526)	(1.973)
Αποσβέσεις	(16)	(3)	(18)	(37)
Απομείωση	(4.280)	-	-	(4.280)
Πωλήσεις / διαγραφές	-	152	959	1.111
Ανακατανομές	-	31	(31)	-
Μεταφορά σε περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση (σημείωση 28)	-	(296)	(1.831)	(2.127)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	(5.545)	(314)	(1.447)	(7.306)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2016	7.434	6	359	7.799
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	12.980	320	1.806	15.105
Προσθήκες	-	1	10	11
Πωλήσεις / διαγραφές	-	-	(1)	(1)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	12.980	320	1.815	15.115
Συσσωρευμένες αποσβέσεις				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	(5.545)	(314)	(1.447)	(7.306)
Αποσβέσεις	(16)	(1)	(19)	(36)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	(5.561)	(316)	(1.465)	(7.342)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017	7.418	5	350	7.773

Οι προσθήκες των ενσώματων παγίων (Μηχανολογικός εξοπλισμός) στον Όμιλο αξίας ευρώ 13.750 χιλ. (ευρώ 12.751 χιλ. το 2016) αφορούν κυρίως σε προμήθεια τερματικών ηλεκτρονικών συναλλαγών (POS) της θυγατρικής εταιρείας Cardlink A.E. τόσο στην κλειόμενη όσο και στην προηγούμενη χρήση.

Από τα ανωτέρω πάγια περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου, τα κατεχόμενα πάγια μέσω χρηματοδοτικής μίσθωσης ανέρχονται σε ευρώ 24.358 χιλ. με συσσωρευμένες αποσβέσεις ύψους ευρώ 10.213 χιλ.

Για την απόκτηση των ανωτέρω περιουσιακών στοιχείων ο Όμιλος έχει λάβει επιχορηγήσεις, το αναπόσβεστο ύψος των οποίων είναι ευρώ 286 χιλ. Δεν υπάρχουν ανεκπλήρωτοι όροι η ενδεχόμενες υποχρεώσεις.

Τα εμπράγματα βάρη επί των παγίων της Εταιρείας και του Ομίλου αναφέρονται στην σημείωση 36.

8. Υπεραξία

Η μεταβολή της Υπεραξίας του Ομίλου αναλύεται ως ακολούθως :

Ο ΟΜΙΛΟΣ		
	31/12/2017	31/12/2016
Υπόλοιπο στην αρχή της χρήσης	25.537	25.537
Προσθήκες (Σημείωση 46 - Επιχειρηματικές συνενώσεις)	1.689	-
Υπόλοιπο στο τέλος της χρήσης	27.225	25.537

Το κονδύλι ποσού ευρώ 27.225 χιλ. της υπεραξίας, αφορά κατά το ποσό των ευρώ 4.932 χιλ. την οριστικά σχηματισθείσα υπεραξία εξαγοράς της εταιρείας «Rainbow A.E.» που απορροφήθηκε εντός του 2010 από την κατά 100% θυγατρική «iSquare A.E.», κατά το ποσό των ευρώ 3.785 χιλ. τη σχηματισθείσα υπεραξία από την εξαγορά μειοψηφικών ποσοστών της θυγατρικής «ACS A.E.E.», κατά το ποσό των ευρώ 16.820 χιλ. την οριστικά προσδιορισθείσα υπεραξία της εξαγορασθείσας Εταιρείας με την επωνυμία «Cardilink A.E.», και κατά ποσό ευρώ 1.689 χιλ. προσωρινής υπεραξίας εξαγορών έμμεσων θυγατρικών και παρουσιάζονται στην παρούσα οικονομική έκθεση του Ομίλου στην σημείωση 46 – Επιχειρηματικές συνενώσεις.

Η υπεραξία κατανέμεται στις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών που προσδιορίζονται με βάση την περιοχή δραστηριοποίησης των επιχειρηματικών τομέων.

Η ανακτήσιμη αξία μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών καθορίζεται σύμφωνα με υπολογισμό της αξίας χρήσης της (value in use). Ο υπολογισμός αυτός χρησιμοποιεί προβλέψεις ταμειακών ροών που προκύπτουν από οικονομικούς προϋπολογισμούς, οι οποίοι έχουν εγκριθεί από την Διοίκηση και καλύπτουν πενταετή περίοδο.

Την κλειόμενη χρήση, οι κύριες παραδοχές που υιοθετήθηκαν από τη Διοίκηση για τον υπολογισμό των μελλοντικών ταμειακών ροών, προκειμένου να διενεργηθεί έλεγχος απαξίωσης υπεραξίας στις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών για τον τομέα της διανομής των προϊόντων Apple είναι οι εξής: Επιτόκιο αναγωγής σε παρούσα αξία 11,55%, Αύξηση πωλήσεων 4%, περιθώριο EBITDA 3% και Ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές 1%. Σχετικά με τον τομέα των Ταχυδρομικών δραστηριοτήτων είναι : Επιτόκιο αναγωγής σε παρούσα αξία 11,85%, μεταβολή πωλήσεων 6,5%, περιθώριο EBITDA 12% και Ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές 1%. Σχετικά με τον τομέα ηλεκτρονικών συναλλαγών είναι : Επιτόκιο αναγωγής σε παρούσα αξία 14,63%, μηδενική μεταβολή πωλήσεων 5ετίας, περιθώριο EBITDA 41% και Ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές 1%.

Έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας

Η υπεραξία κατανέμεται στις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών που προσδιορίζονται με βάση την περιοχή δραστηριοποίησης των επιχειρηματικών τομέων. Η κατανομή αυτή έχει ως εξής:

Υπόλοιπο υπεραξίας (ανά μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών)

	31/12/2017	31/12/2016
Πληροφορική	4.932	4.932
Ταχυδρομικές δραστηριότητες	3.785	3.785
Διαχείριση ηλεκτρονικών συναλλαγών	16.820	16.820
Παραγωγή Ενέργειας από ΑΓΠΕ	1.689	-
Σύνολο	27.225	25.537

Τα προϋπολογισθέντα περιθώρια κέρδους υπολογίζονται σύμφωνα με τα περιθώρια που πραγματοποιήθηκαν το αμέσως προηγούμενο έτος προσαυξημένα κατά την προσδοκώμενη βελτίωση απόδοσης. Οι προεξοφλημένες

ταμειακές ροές των εταιρειών για τις οποίες, στην ημερομηνία εξαγοράς, έχει σχηματισθεί η ανωτέρω συνολική υπεραξία καλύπτουν πλήρως το κονδύλι της υπεραξίας.

9. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Τα Άυλα περιουσιακά στοιχεία αναλύονται ως ακολούθως :

Ο ΟΜΙΛΟΣ

	Δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας	Λογισμικό & Λοιπά Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία	Σύνολο
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	24.134	15.900	40.035
Προσθήκες	-	1.238	1.238
Πωλήσεις	-	(84)	(84)
Μεταφορά σε περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση (σημείωση 28)	-	(8)	(8)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	24.134	17.045	41.180
Συσσωρευμένες αποσβέσεις			
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	(17.409)	(11.684)	(29.094)
Αποσβέσεις	(329)	(1.616)	(1.945)
Πωλήσεις	-	14	14
Μεταφορά σε περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση (σημείωση 28)	-	24	24
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	(17.738)	(13.262)	(31.001)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2016	6.396	3.783	10.180
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	24.134	17.045	41.180
Προσθήκες	-	2.912	2.912
Πωλήσεις	-	(251)	(251)
Ανακατανομές	(1.068)	(5)	(1.073)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	23.066	19.701	42.768
Συσσωρευμένες αποσβέσεις			
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	(17.738)	(13.262)	(31.001)
Αποσβέσεις	(410)	(1.562)	(1.972)
Πωλήσεις	-	214	214
Ανακατανομές	1.069	-	1.069
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	(17.079)	(14.610)	(31.690)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017	5.987	5.091	11.078

Η ΕΤΑΙΡΙΑ

	Λογισμικό	Σύνολο
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	42	42
Προσθήκες	4	4
Μεταφορά σε περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση	(8)	(8)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	38	38
Συσσωρευμένες αποσβέσεις		
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	(29)	(29)
Αποσβέσεις	(4)	(4)
Μεταφορά σε περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση	24	24
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	(10)	(10)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2016	28	28
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2017	38	38
Προσθήκες	8	8
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	46	46
Συσσωρευμένες αποσβέσεις		
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2017	(10)	(10)
Αποσβέσεις	(5)	(5)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	(15)	(15)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017	31	31

Τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας με αναπόσβεστη αξία ευρώ 5.987 χιλ. στον Όμιλο αφορούν κυρίως στην καθαρή αξία άυλου περιουσιακού στοιχείου αναγνωρισμένο σε επίπεδο Ομίλου αρχικής αξίας € 15.600 χιλ. που αποσβένεται σε 30 έτη και αφορά την εμπορική επωνυμία (brand name) Unisystems που προέκυψε κατά την εξαγορά της τελευταίας το 2007. Η ανωτέρω αξία καλύπτεται από αποτίμηση με τη μέθοδο των προεξοφλημένων ταμειακών ροών (DCF) κατά τη λήξη της κλειόμενης χρήσης. Οι κύριες παραδοχές που υιοθετήθηκαν από τη Διοίκηση για τον υπολογισμό των μελλοντικών ταμειακών ροών, προκειμένου να διενεργηθεί ο έλεγχος απαξίωσης του ανωτέρω περιουσιακού στοιχείου στις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών κατά την κλειόμενη χρήση ήταν οι εξής: Επιτόκιο αναγωγής σε παρούσα αξία 11,52%, αύξηση πωλήσεων 8,5%, περιθώριο EBITDA 3,5% και Ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές 1%.

10. Επενδύσεις σε Ακίνητα

Οι Επενδύσεις σε Ακίνητα αναλύονται ως ακολούθως :

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	31/12/2017	31/12/2016
Κόστος		
Υπόλοιπο έναρξης	8.230	8.230
Στο τέλος της χρήσης	8.230	8.230
Συσσωρευμένες αποσβέσεις		
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	(5.385)	(3.375)
Αποσβέσεις χρήσης	(10)	(10)
Απομείωση	-	(2.000)
Υπόλοιπο στο τέλος της χρήσης	(5.395)	(5.385)
Αναπόσβεστη Αξία στο τέλος της χρήσης	2.835	2.845

Το ανωτέρω ακίνητο με ποσό ευρώ 2.835 χιλ. αφορά στην απομειωμένη εύλογη αξία οικοπέδου της θυγατρικής εταιρείας «Unisystems A.E.», στη Λεωφόρο Αθηνών. Ο Όμιλος λαμβάνοντας υπόψη σχετική έκθεση μελέτης αναγνωρισμένου εκτιμητή αλλά και τις συνθήκες στην αγορά ακινήτων προχώρησε, στην προηγούμενη χρήση σε τμηματική διαγραφή (προσαρμογή σε εύλογη αξία) της αξίας της ανωτέρω επένδυσης, μέσω των αποτελεσμάτων της προηγούμενης χρήσης, ύψους ευρώ 2.000 χιλ. Το ανωτέρω οικόπεδο, η θυγατρική εταιρεία το είχε αγοράσει στη χρήση 2006 με αρχικό σκοπό την ανέγερση κτιρίου για την μετεγκατάσταση των γραφείων της. Στη χρήση 2007 αποφασίστηκε ότι δεν θα ανεγερθεί νέο κτίριο στο ανωτέρω οικόπεδο. Ως εκ τούτου, και δεδομένου ότι το οικόπεδο κατέχεται για μακροπρόθεσμη αύξηση της αξίας του παρά για βραχυπρόθεσμη πώληση και με βάση τις σχετικές διατάξεις του Δ.Λ.Π. 40 «Επενδύσεις σε ακίνητα», μεταφέρθηκε από τα ενσώματα πάγια στις επενδύσεις σε ακίνητα. Οι αποσβέσεις ποσού ευρώ (10) χιλ. αφορούν μικρής κλίμακας εγκαταστάσεις που συνδέονται με το ανωτέρω οικόπεδο.

11. Επενδύσεις σε θυγατρικές

Οι Επενδύσεις σε θυγατρικές αναλύονται ως ακολούθως :

	Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016
Υπόλοιπο έναρξης	77.012	80.297
Προσθήκες	4.999	124
Αγορά δικαιωμάτων μειοψηφίας	2.400	-
Επιστροφή μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών σε ειδος	(4.539)	-
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών	(12.595)	(3.409)
Υπόλοιπο λήξεως	67.276	77.012

Στην κλειόμενη χρήση, το ποσό των ευρώ 4.999 χιλ. αφορά σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, της κατά 100% θυγατρικής εταιρείας «Quest Ενεργειακή Κτηματική Α.Ε.Β.Ε.», το ποσό των ευρώ 2.400 χιλ. αφορά στην εξαγορά του υπόλοιπου 45% του μετοχικού κεφαλαίου της ανωτέρω θυγατρικής από τα δικαιώματα μειοψηφίας. Το ποσό των

ευρώ (4.539) χιλ. αφορά σε μείωση μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής εταιρείας «Unisystems A.E.» με επιστροφή μετοχών της εταιρείας «BriQ Properties ΑΕΕΑΠ». Το ποσό των ευρώ (12.595) χιλ. αφορά σε μείωση μετοχικού κεφαλαίου με επιστροφή μετρητών ποσού ευρώ 10.461 χιλ. στα δικαιώματα πλειοψηφίας, επί συνολικής επιστροφής ποσού ευρώ 19.020 χιλ., σε ποσό ευρώ 1.131 χιλ. σχετικό με μείωση μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας «Unisystems A.E.» με επιστροφή μετρητών και τέλος σε ποσό 1.003 χιλ. που αφορά τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας «Info Quest Technologies A.E.B.E.»

Στην προηγούμενη χρήση, το ποσό των ευρώ 3.409 χιλ. αφορά κατά ευρώ 1.492 χιλ. στην μείωση μετοχικού κεφαλαίου της κατά 55% θυγατρικής εταιρείας «Quest Ενεργειακή Κτηματική Α.Ε.Β.Ε.», και κατά ποσό ευρώ 1.917 χιλ. από την θυγατρική Info Quest Technologies A.E.B.E..

Τα ποσοστά συμμετοχής και το καθαρό κόστος της Εταιρείας σε θυγατρικές στο τέλος της κλειόμενης χρήσης έχουν ως εξής:

Επωνυμία	Χώρα εγκατάστασης	Κόστος κτήσης συμμετοχής	Απομείωση	Αξία Ισολογισμού	% Ποσοστό συμμετοχής
31 Δεκεμβρίου 2017					
UNISYSTEMS A.E.	Ελλάδα	66.947	(36.133)	30.814	100,00%
ACS A.E.E.	Ελλάδα	23.713	(21.345)	2.368	100,00%
ISQUARE A.E.	Ελλάδα	60	-	60	100,00%
QUEST ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ Α.Ε.Β.Ε.	Ελλάδα	10.166	-	10.166	100,00%
QUEST on LINE A.E.	Ελλάδα	810	(810)	-	100,00%
INFO QUEST TECHNOLOGIES A.E.B.E.	Ελλάδα	28.014	(13.431)	14.583	100,00%
ISTORM A.E.	Ελλάδα	3.157	-	3.157	100,00%
DIASIMO HOLDINGS LTD	Κύπρος	-	-	-	100,00%
CARDLINK A.E. (Πρώην U-YOU Ε.Π.Ε.)	Ελλάδα	6.106	-	6.106	85,00%
U-YOU A.E.(Πρώην INFOCARD A.E.)	Ελλάδα	24	-	24	100,00%
		138.996	(71.720)	67.276	

Τα ποσοστά συμμετοχής της Εταιρείας σε θυγατρικές στο τέλος της προηγούμενης χρήσης έχουν ως εξής:

Επωνυμία	Χώρα εγκατάστασης	Κόστος κτήσης συμμετοχής	Απομείωση	Αξία Ισολογισμού	% Ποσοστό συμμετοχής
31 Δεκεμβρίου 2016					
UNISYSTEMS A.E.	Ελλάδα	72.617	(36.133)	36.484	100,00%
ACS A.E.E.	Ελλάδα	23.713	(21.345)	2.368	100,00%
ISQUARE A.E.	Ελλάδα	60	-	60	100,00%
QUEST ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ Α.Ε.Β.Ε.	Ελλάδα	13.228	-	13.228	55,00%
QUEST on LINE A.E.	Ελλάδα	810	(810)	-	100,00%
INFO QUEST TECHNOLOGIES A.E.B.E.	Ελλάδα	29.017	(13.431)	15.586	100,00%
ISTORM A.E.	Ελλάδα	3.157	-	3.157	100,00%
DIASIMO HOLDINGS LTD	Κύπρος	-	-	-	100,00%
CARDLINK A.E. (Πρώην U-YOU Ε.Π.Ε.)	Ελλάδα	6.106	-	6.106	85,00%
INFOCARD A.E.	Ελλάδα	24	-	24	100,00%
		148.731	(71.720)	77.012	

Με βάση τα προβλεπόμενα από τα Δ.Π.Χ.Α. σχετικά με τις αποτιμήσεις των θυγατρικών (ΔΛΠ 36 – Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων) οι συμμετοχές αποτιμήθηκαν στην χαμηλότερη αξία μεταξύ αξίας κτήσεως και ανακτήσιμης αξίας. Η ανακτήσιμη αξία καθορίστηκε και κατά την λήξη της κλειόμενης χρήσης του 2017, από την αξία χρήσης η οποία υπολογίστηκε με την μέθοδο των προβλεπόμενων προεξοφλημένων ταμειακών ροών (DCF) από χρηματοοικονομικούς προϋπολογισμούς του Ομίλου εγκεκριμένους από τη Διοίκηση όπου υπήρχε ένδειξη

απομείωσης. Η Διοίκηση της Εταιρείας εκτιμά ότι δεν υπάρχουν περαιτέρω ενδείξεις απομείωσης της αξίας των θυγατρικών της και ότι αυτή προσεγγίζει την εύλογη.

Επιπρόσθετα των ανωτέρω, στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις συμπεριλαμβάνονται οι έμμεσες θυγατρικές όπως παρατίθενται παρακάτω:

- Οι 100% θυγατρικές της «ACS A.E.E.»: ACS Courier SH.pk. που εδρεύει στην Αλβανία, GPS IKE που εδρεύει στην Ελλάδα και η ACS INVEST UK LIMITED με έδρα το Ηνωμένο Βασίλειο.
- Οι θυγατρικές της «Quest Ενεργειακή Κτηματική Α.Ε.Β.Ε.»: «Αιολικό Πάρκο Βοιωτίας Αμαλία Α.Ε.» (θυγατρική 94,87%), «Αιολικό Πάρκο Βοιωτίας Μεγάλο Πλάι Α.Ε.» (θυγατρική 94,87%), «Εναλλακτική Ενεργειακή ΑΛΠΕΝΕΡ Α.Ε.» (θυγατρική 100%), «Quest Solar» (θυγατρική 100%), Quest Αιολική Λιβαδίου Λάρισας Ε.Π.Ε.» (θυγατρική 98,67%), «Quest Αιολική Σερβίων Κοζάνης Ε.Π.Ε.» (θυγατρική 98,67%), «Quest Αιολική Διστόμου Μεγάλο Πλάι Ε.Π.Ε.» (θυγατρική 98,67%), «Quest Solar Αλμυρού Ε.Π.Ε.» (θυγατρική 98,67%), «Quest Αιολική Σιδηροκάστρου Χορτερό Ε.Π.Ε.» (θυγατρική 98,67%), «Αιολικό πάρκο Δράμας Ε.Π.Ε.» (θυγατρική 90%).
- Η 100% θυγατρική της Unisystems A.E.: «Unisystems Cyprus Ltd» και η 100% θυγατρική αυτής: «Unisystems information technology systems SLR», όπως μετονομάστηκε από «Quest Rom Systems Integration & Services Ltd», που εδρεύει στη Ρουμανία (100% θυγατρική).
- Η θυγατρική της «Unisystems Cyprus Ltd»: «Unisystems information technology systems SLR» όπως μετονομάστηκε από «Quest Rom Systems Integration & Services Ltd» που εδρεύει στη Ρουμανία (100% θυγατρική).
- Η 100% θυγατρική της «iStorm A.E.»: «iStorm Cyprus ltd» με έδρα την Κύπρο.
- Η 100% θυγατρική της «iSquare A.E.»: «iQbility Μ.Ε.Π.Ε.».

Όλες οι θυγατρικές (άμεσες και έμμεσες) της Εταιρείας καθώς και η μέθοδος ενοποίησής τους παρατίθενται επίσης και στην Σημείωση 40 (Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις).

Δεν υπήρξαν άλλες σημαντικές μεταβολές στις επενδύσεις σε θυγατρικές της Εταιρείας κατά την διάρκεια της κλειόμενης και της προηγούμενης χρήσης.

12. Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις

Οι Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις αναλύονται ως ακολούθως :

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Υπόλοιπο έναρξης	837	943	700	700
Μερίδιο κέρδους/ ζημιάς (μετά απο φόρους και μη ελέγχουσες συμμετοχές)	6	137	-	-
Πωλήσεις/ διαγραφές	-	(243)	-	-
Υπόλοιπο λήξεως	843	837	700	700

Σε επίπεδο Ομίλου συμπεριλαμβάνονται η κατά 40,6% συμμετοχή της Εταιρείας στην εταιρεία «NUBIS A.E.» και η κατά 21,5% συμμετοχή της Εταιρείας στην εταιρεία «Impact A.E.».

Προηγούμενη χρήση:

Η κατά 55% θυγατρική Quest Ενεργειακή Κτηματική Α.Ε.Β.Ε., η οποία ήταν μέτοχος κατά 50% της συνδεδεμένης εταιρείας Ανεμοπύλη Α.Ε.Β.Ε., την 29η Ιουνίου 2016 προέβη στην πώληση και μεταβίβαση του ποσοστού συμμετοχής της στο μετοχικό κεφάλαιο της Ανεμοπύλη Α.Ε.Β.Ε. έναντι συνολικού τιμήματος ευρώ 2.152 χιλ.. Η εταιρεία Ανεμοπύλη Α.Ε.Β.Ε. δεν έχει παραγωγική δραστηριότητα και κατέχει άδειες για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ. Από την ανωτέρω συναλλαγή προέκυψε κέρδος στον Όμιλο ύψους ευρώ 1.404 χιλ..

31 Δεκεμβρίου 2017

Επωνυμία	Χώρα εγκατάστασης	Ενεργητικό	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Κέρδη / (ζημιές)	% Ποσοστό συμμετοχής
PARKMOBILE HELLAS A.E.	Ελλάδα	419	739	-	-	40,00%
NUBIS A.E.	Ελλάδα	856	1.022	-	-	40,60%
Impact A.E.	Ελλάδα	2.434	444	2.159	623	21,50%
		3.709	2.205	2.159	623	

31 Δεκεμβρίου 2016

Επωνυμία	Χώρα εγκατάστασης	Ενεργητικό	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Κέρδη / (ζημιές)	% Ποσοστό συμμετοχής
PARKMOBILE HELLAS A.E.	Ελλάδα	419	739	-	11	40,00%
NUBIS A.E.	Ελλάδα	599	333	-	-	29,98%
Impact A.E.	Ελλάδα	2.159	391	1.903	742	21,50%
		3.177	1.463	1.903	752	

Τα ανωτέρω ποσά αφορούν το σύνολο του ενεργητικού, των υποχρεώσεων, των εσόδων και των κερδών / ζημιών των συγγενών εταιριών και όχι την αναλογία της Εταιρείας σε αυτά.

13. Χρηματοοικονομικά προϊόντα ανά κατηγορία – Όμιλος

31/12/2017

Λογιστικές Πρακτικές

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΟΠΩΣ ΣΤΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

	Δάνεια & απαιτήσεις	Απαιτήσεις σε εύλογη αξία μέσω της ΚΑΧ	Παράγωγα για αντιστάθμιση	ΔΠΠ	Σύνολο
ΔΠΠ χρηματοοικονομικά στοιχεία				3.419	3.419
Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία Πελάτες	70.548			-	70.548
Χρηματοοικονομικά στοιχεία μέσω ΚΑΧ		4.210			4.210
Μετρητά και ισοδύναμα	47.937				47.937
	118.486	4.210		3.419	126.115

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΟΠΩΣ ΣΤΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

	Υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω της ΚΑΧ	Παράγωγα για αντιστάθμιση	Άλλες υποχρεώσεις & Αναπόσβεστο Κόστος	Σύνολο
Δανεισμός			52.447	52.447
Προμηθευτές	32.163			32.163
Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία		76		76
	32.163	76	52.447	84.686

31/12/2016

Λογιστικές Πρακτικές

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΟΠΩΣ ΣΤΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

	Δάνεια & απαιτήσεις	Απαιτήσεις σε εύλογη αξία μέσω της ΚΑΧ	Παράγωγα για αντιστάθμιση	ΔΠΠ	Σύνολο
ΔΠΠ χρηματοοικονομικά στοιχεία	-	-	-	4.532	4.532
Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία	-	-	106	-	106
Πελάτες & άλλες απαιτήσεις	59.583	-	-	-	59.583
Χρηματοοικονομικά στοιχεία μέσω ΚΑΧ	-	-	-	-	-
Μετρητά και ισοδύναμα	65.931	-	-	-	65.931
	125.514	-	106	4.532	130.152

	Υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω της ΚΑΧ	Παράγωγα για αντιστάθμιση	Άλλες υποχρεώσεις & Αναπόσβεστο Κόστος	Σύνολο
--	---	---------------------------	--	--------

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΟΠΩΣ ΣΤΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Δανεισμός	-	-	46.073	46.073
Προμηθευτές	29.391	-	-	29.391
Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία	-	-	-	-
	29.391	-	46.073	75.464

14. Πιστοληπτική ποιότητα των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού - Όμιλος

Η παρακάτω ανάλυση αναφέρεται σε αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών που δεν είναι ληξιπρόθεσμοι και ούτε απομειωμένοι:

Πελάτες (αναφέρεται στους πελάτες που δεν είναι ληξιπρόθεσμοι και ούτε απομειωμένοι)	31/12/2017	31/12/2016
Χωρίς αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας από εξωτερική πηγή (εκτός Εταιρείας & Ομίλου)		
Χονδρική πώληση	64.636	54.805
Λιανική πώληση	927	1.138
Σύνολο	65.564	55.943

15. Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία

Τα Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία αναλύονται ως ακολούθως :

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	4.531	5.846	4.250	5.529
Πωλήσεις/ διαγραφές	(1.200)	(50)	(1.200)	(50)
Απομείωση	(282)	(1.570)	-	(1.229)
Προσθήκες	362	308	200	-
Λοιπά	8	(3)	-	-
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	3.419	4.531	3.250	4.250
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	3.369	4.378	3.250	4.250
Κυκλοφορούν ενεργητικό	50	154	-	-
	3.419	4.531	3.250	4.250

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
<u>Τα διαθέσιμα προς πώληση αναλύονται στα εξής νομίσματα:</u>				
Ευρώ	3.275	4.439	3.242	4.242
Δολάριο ΗΠΑ	144	92	8	8
	3.419	4.531	3.250	4.250

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν κυρίως επενδύσεις σε αμοιβαία κεφάλαια και ομόλογα κρατών Ε.Ε. και επενδύσεις σε μη εισηγμένες μετοχές. Η εύλογη αξία των μη εισηγμένων μετοχών προσδιορίζεται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης και παραδοχών που στηρίζονται σε δεδομένα της αγοράς κατά την ημερομηνία της οικονομικής πληροφόρησης. Η εύλογη αξία των εισηγμένων μετοχών προσδιορίζεται από τις δημοσιευμένες τιμές προσφοράς που ισχύουν κατά την ημερομηνία της πληροφόρησης.

Το ποσό των ευρώ (1.200) χιλ, στον Όμιλο και την Εταιρεία αφορά κυρίως στην πώληση της συμμετοχής της Εταιρείας στην εταιρεία «ΙΑΣΩΝ Πληροφορική Α.Ε.» (Συμμετοχή 33,50%) και στην πώληση της συμμετοχής στην εταιρεία «ΑΜΕΡΙΚΑΝ ΚΟΜΠΙΟΥΤΕΡΣ ΚΑΙ ΕΝΤΖΙΝΙΕΡΣ ΕΛΛΑΣ ΑΤΕΠΕ» (Συμμετοχή 35,48%). Οι ανωτέρω πωλήσεις των συμμετοχών δεν είχαν επίδραση στα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας.

Η Εταιρεία στο τέλος της χρήσης 2017 έχει προβεί σε επανεκτίμηση των ως άνω αξιών με την μέθοδο των προεξοφλημένων ταμειακών ροών από την οποία δεν προέκυψαν ενδείξεις απομείωσης της αξίας των διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων.

16. Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα

Τα Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα αναλύονται ως ακολούθως :

	Ο ΟΜΙΟΣ		Ο ΟΜΙΟΣ	
	31/12/2017		31/12/2016	
	Ενεργητικό	Παθητικό	Ενεργητικό	Παθητικό
<u>Παράγωγα για εμπορία</u>				
Προθεσμιακές συμβάσεις συναλλάγματος (forwards)	-	76	106	-
Σύνολο αντιστάθμισης εύλογης αξίας	-	76	106	-
<u>Παράγωγα για αντιστάθμιση εύλογης αξίας:</u>				
Προθεσμιακές συμβάσεις συναλλάγματος (forwards)	-	76	-	-
Σύνολο αντιστάθμισης εύλογης αξίας	-	76	-	-
Σύνολο	-	76	-	-
Μη Κυκλοφορούν Ενεργητικό	-	-	-	-
Κυκλοφορούν Ενεργητικό	-	76	106	-
Σύνολο	-	76	106	-

17. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω της Κατάστασης Αποτελεσμάτων

Τα Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία αναλύονται ως ακολούθως :

	Ο ΟΜΙΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Στην αρχή της χρήσης	-	649	-	649
Προσθήκες	6.309	296	2.079	296
Πωλήσεις / διαγραφές	(2.095)	(776)	(2.061)	(776)
Αναπροσαρμογές στην εύλογη αξία	(4)	(169)	(4)	(169)
Στο τέλος της χρήσης	4.210	-	14	-
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Εισηγμένοι τίτλοι:				
Μετοχές - Ελλάδα	4.210	-	14	-
	4.210	-	14	-
<u>Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία αναλύονται στα εξής νομίσματα:</u>	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Ευρώ	4.210	-	14	-
	4.210	-	14	-

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω της Κατάστασης των Αποτελεσμάτων περιλαμβάνουν εισηγμένες μετοχές στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Η εύλογη αξία τους προσδιορίζεται από τις δημοσιευμένες τιμές προσφοράς που ισχύουν κατά την ημερομηνία της οικονομικής πληροφόρησης.

Το υπόλοιπο των ευρώ 4.210 χιλ. στον Όμιλο αφορά επενδύσεις σε ομόλογα αναγνωρισμένων διεθνών εταιρειών και ομόλογα κρατών μελών Ε.Ε. και αμοιβαία κεφάλαια της θυγατρικής εταιρείας ACS Α.Ε.Ε.

18. Αναβαλλόμενη φορολογία

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα να συμψηφισθούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή. Τα συμψηφισμένα ποσά είναι τα παρακάτω:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:				
Ανακτήσιμες μετά από 12 μήνες	9.785	6.510	240	307
Ανακτήσιμες εντός 12 μηνών	181	233	-	-
	9.965	6.742	240	307
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:				
Πληρωτέες μετά από 12 μήνες	7.825	2.444	837	778
Πληρωτέες εντός 12 μήνες	-	-	-	-
	7.825	2.444	837	778
	2.141	4.298	(598)	(469)

Το μεγαλύτερο ποσοστό των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων είναι ανακτήσιμο μετά από 12 μήνες από την ημερομηνία των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Η συνολική μεταβολή στον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος είναι η παρακάτω:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2015	31/12/2017	31/12/2015
Υπόλοιπο έναρξης:	4.298	3.370	(469)	(350)
Ανακατανομή	-	257	-	-
Εξαγορά θυγατρικής	(507)	-	-	-
Πώληση θυγατρικής (Σημείωση 47)	-	782	-	-
Φόρος στην κατάσταση αποτελεσμάτων (σημ. 31)	(1.798)	(155)	(130)	(120)
Φόρος στα ίδια κεφάλαια	146	43	-	1
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	2.141	4.298	(598)	(469)

Οι μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά τη διάρκεια της χρήσης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο συμψηφισμός των υπολοίπων εντός της ίδιας φορολογικής αρχής, είναι οι παρακάτω:

Ο ΟΜΙΛΟΣ

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:

	Επιπαχυνόμενες φορολογικές αποσβέσεις	Κέρδη εύλογης αξίας	Λοιπά	Σύνολο
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	901	161	1.839	2.901
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	93	5	258	356
Πώληση θυγατρικής	(270)	-	(519)	(790)
Ανακατανομή	-	-	(23)	(23)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	723	166	1.555	2.444
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	561	(129)	4.442	4.874
Εξαγορά θυγατρικής	507	-	-	507
Πώληση θυγατρικής (Σημείωση 47)	-	-	-	-
Ανακατανομή	-	-	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	1.792	37	5.997	7.825

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:

	Προβλέψεις/ ζημιές απομείωσης	Επιπαχυνόμενες φορολογικές αποσβέσεις	Φορολογικές ζημιές	Κέρδη εύλογης αξίας	Λοιπά	Σύνολο
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	1.481	(249)	1.000	3.393	645	6.271
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(415)	70	19	4.814	(4.288)	201
Χρέωση στα ίδια κεφάλαια	-	-	-	-	43	43
Πώληση θυγατρικής	-	-	-	-	(7)	(7)
Ανακατανομή	-	-	-	-	234	234
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	1.066	(179)	1.019	8.208	(3.373)	6.742
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	143	167	(17)	(3.544)	6.328	3.076
Χρέωση στα ίδια κεφάλαια	-	-	4	-	142	146
Πώληση θυγατρικής (Σημείωση 47)	-	-	-	-	-	-
Ανακατανομή	-	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	1.209	(12)	1.006	4.665	3.097	9.965

Η ΕΤΑΙΡΙΑ

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:

	Επιταχυνόμενες φορολογικές αποσβέσεις	Κέρδη εύλογης αξίας	Λοιπά	Σύνολο
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	765	(4)	18	780
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(7)	4	-	(3)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	759	4	18	777
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	60	-	-	60
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	819	-	18	837

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:

	Προβλέψεις/ ζημιές απομείωσης	Επιταχυνόμενες φορολογικές αποσβέσεις	Φορολογικές ζημιές	Κέρδη εύλογης αξίας	Λοιπά	Σύνολο
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	-	-	-	43	386	430
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	-	-	-	53	(176)	(123)
Χρέωση στα ίδια κεφάλαια	-	-	-	-	1	1
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	-	-	-	97	211	308
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	-	-	-	(70)	-	(70)
Χρέωση στα ίδια κεφάλαια	-	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	-	-	-	27	212	239

Για τον υπολογισμό της αναβαλλόμενης φορολογίας έχει ληφθεί υπόψη ο φορολογικός συντελεστής του 2017 (29%) όπως και για τη χρήση του 2016.

Ο Όμιλος δεν υπολογίζει πάντα αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση από ενδεχόμενες φορολογικές ζημιές της Εταιρείας και των θυγατρικών της, αλλά εκτιμά κάθε φορά την δυνατότητα ανακτησιμότητας των φόρων από μελλοντικά φορολογικά κέρδη.

19. Αποθέματα

Τα Αποθέματα αναλύονται ως ακολούθως:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Πρώτες και βοηθητικές ύλες	716	1.061	-	-
Έτοιμα προϊόντα	20	65	-	-
Εμπορεύματα	27.924	18.808	-	-
Λοιπά	794	693	-	-
Σύνολο	29.454	20.627	-	-
Μείον: Προβλέψεις για άχρηστα, βραδέως κινούμενα και κατεστραμμένα αποθέματα:				
Πρώτες και βοηθητικές ύλες	22	65	-	-
Έτοιμα προϊόντα	15	-	-	-
Εμπορεύματα	2.384	3.447	-	-
Λοιπά	36	35	-	-
	2.458	3.548	-	-
Συνολική καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία	26.997	17.080	-	-

Η μεταβολή στην πρόβλεψη αποτίμησης των αποθεμάτων έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Ανάλυση πρόβλεψης				
Στην αρχή της χρήσης	3.549	2.979	-	-
Πρόβλεψη απομείωσης	513	783	-	-
Καταστροφή αποθεμάτων	(1.603)	(215)	-	-
Στο τέλος της χρήσης	2.458	3.549	-	-

Δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη επί των αποθεμάτων.

20. Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

Οι Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις αναλύονται ως ακολούθως:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Εμπορικοί πελάτες	104.600	93.663	379	21
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(36.240)	(35.753)	-	-
Τελικές απαιτήσεις εμπορικών πελατών	68.360	57.910	379	21
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη (Σημ.38)	2.188	1.673	176	339
Προκαταβολές πελατών	3.349	4.107	1	7
Έξοδα επομένων χρήσεων (προπληρωμές)	20.617	29.774	10	19
Δεδουλευμένα έσοδα	15.338	8.184	-	-
Λοιπές απαιτήσεις	1.602	6.242	14	63
Σύνολο	111.455	107.891	581	448
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	1.569	949	34	63
Κυκλοφορούν ενεργητικό	109.886	106.941	547	386
	111.455	107.891	581	448

Οι λογιστικές αξίες των ανωτέρω απαιτήσεων αντιπροσωπεύουν την εύλογη αξία τους.

Ανάλυση παλαιότητας υπολοίπων εμπορικών πελατών:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Σύνολο	70.548	59.583	555	360
Μη ληξιπρόθεσμα και μη απομειωμένα κατά την ημερομηνία του ισολογισμού	65.564	55.943	555	360
Είναι απομειωμένα κατά την ημερομηνία του ισολογισμού	36.240	35.752	-	-
Έχει δημιουργηθεί πρόβλεψη για το ποσό των:	(36.240)	(35.753)	-	-
	-	(1)	-	-

Δεν έχουν απομειωθεί κατά την ημερομηνία του ισολογισμού αλλά είναι ληξιπρόθεσμα κατά τις ακόλουθες περιόδους:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
< 90 μέρες	1.224	216	-	-
90-180 μέρες	353	130	-	-
180-365 μέρες	848	572	-	-
>1 έτος	2.559	2.723	-	-
	4.984	3.641	-	-
	70.548	59.583	555	360

Οι εμπορικοί πελάτες αναλύονται στα εξής νομίσματα:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Euro	69.342	58.806	555	360
US Dollar	92	25	-	-
Romanian RON	1.114	737	-	-
Λοιπά		15	-	-
	70.548	59.583	555	360

Μεταβολή στην πρόβλεψη απομείωσης εμπορικών πελατών:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου	35.753	35.369	-	-
Πρόβλεψη απομείωσης	1.361	1.297	-	-
Διαγραφή εισπρακτέων μέσα στη χρήση	(698)	(628)	-	-
Μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις που αναστράφηκαν	(46)	(151)	-	-
Προεξόφληση	(130)	(135)	-	-
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	36.240	35.753	-	-

Το μεγαλύτερο μέρος των εξόδων επόμενων χρήσεων και των δεδουλευμένων εσόδων προέρχονται από την θυγατρική εταιρεία «Unisystems A.E.». Η θυγατρική σύμφωνα με το ΔΛΠ 11 (Κατασκευαστικά συμβόλαια) προβαίνει στην αναγνώριση και από-αναγνώριση ανάλογα με την πορεία υλοποίησης και τιμολόγησης των έργων που έχει αναλάβει. Αντίστοιχη διαφορά εμφανίζεται και στην σημείωση 27 (προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις).

21. Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα

Τα Ταμειακά διαθέσιμα αναλύονται ως ακολούθως:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Διαθέσιμα στο ταμείο	184	263	1	1
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις	47.192	65.668	7.027	1.998
Δεσμευμένες τραπεζικές καταθέσεις	562	-	-	-
Σύνολο	47.937	65.931	7.028	2.000

Οι βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις αποτελούνται από καταθέσεις όψεως ή προθεσμίας στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Τα πραγματικά καθορίζονται σύμφωνα με τα κυμαινόμενα επιτόκια και διαπραγματεύονται ανά περίπτωση.

Τα ταμειακά διαθέσιμα και οι τραπεζικές υπεραναλήψεις για σκοπούς της κατάστασης ταμειακών ροών, περιλαμβάνουν τα εξής:

	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	47.937	65.931	7.028	2.000
Σύνολο	47.937	65.931	7.028	2.000

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα της Εταιρείας αναλύονται στα εξής νομίσματα ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Euro	47.359	65.078	6.906	1.860
US Dollars	176	389	122	139
Romanian RON	253	267	-	-
Dinars	147	195	-	-
Άλλο νόμισμα	2	2	-	-
	47.937	65.931	7.028	2.000

Οι ανάλυση των βραχυπρόθεσμων τραπεζικών καταθέσεων με βάση την πιστοληπτική ικανότητα των τραπεζικών ιδρυμάτων έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Aaa2	354	-	-	-
Aaa3	13.599	18.935	-	-
Caa3	33.239	46.733	7.027	1.998
	47.192	65.668	7.027	1.998

22. Μετοχικό κεφάλαιο

Το Μετοχικό Κεφάλαιο αναλύεται ως ακολούθως:

	Αριθμός μετοχών	Κοινές μετοχές	Υπέρ το άρπο	Σύνολο
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	11.962.443	5.981	39.413	45.394
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου	-	(6.446)	-	(6.446)
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	-	-	(313)	(313)
Ανακατανομές σε αδιανέμητα κέρδη / (ζημιές)	-	-	1.200	1.200
Κεφαλαιοποίηση αποθεματικού	-	40.056	(40.056)	-
Ακύρωση Ιδίων Μετοχών	(40.912)	(12)	(138)	(150)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	11.921.531	39.579	106	39.685
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	11.921.531	39.579	106	39.685
Μείωση Μετοχικού κεφαλαίου	-	(4.051)	-	(4.051)
Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου (BriQ Properties carve-out)	-	(27.420)	-	(27.420)
Ακύρωση Ιδίων Μετοχών	(7.899)	(8)	-	(8)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	11.913.632	8.101	106	8.207

Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων την 1 Ιουνίου 2016 που τροποποίησε το Καταστατικό, το Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας μειώθηκε κατά δώδεκα χιλιάδες διακόσια εβδομήντα τρία ευρώ και εξήντα λεπτά (12.273,60) με ακύρωση σαράντα χιλιάδων εννιακοσίων δώδεκα (40.912) ιδίων κοινών ονομαστικών μετοχών, ονομαστικής αξίας τριάντα λεπτών του ευρώ (€0,30) η κάθε μία. Επιπλέον με άλλη απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της το Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας αυξήθηκε κατά 40.056.344,16 Ευρώ με αύξηση της ονομαστικής αξίας κάθε μετοχής κατά 3,36 Ευρώ με κεφαλαιοποίηση αποθεματικού «διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο».

Έτσι, το μετοχικό κεφάλαιο διαμορφώθηκε σε σαράντα τρία εκατομμύρια εξακόσιες τριάντα δύο χιλιάδες οκτακόσια τρία ευρώ και σαράντα έξι λεπτά (€43.632.803,46) και διαιρείται σε έντεκα εκατομμύρια εννιακόσιες είκοσι μία χιλιάδες πεντακόσιες τριάντα μία (11.921.531) άυλες κοινές ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας τριών Ευρώ και εξήντα έξι λεπτά του ευρώ (€3,66) η κάθε μία.

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας, που πραγματοποιήθηκε στις 4 Νοεμβρίου 2016, αποφάσισε τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της με επιστροφή μετρητών στους μετόχους κατά το ποσό των ευρώ 4.053.320,54 με μείωση της ονομαστικής αξίας της μετοχής κατά ευρώ 0,34.

Μετά και την ως άνω μείωση, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανήλθε σε ευρώ 39.579.482,92 και διαιρούνται σε έντεκα εκατομμύρια εννιακόσιες είκοσι μία χιλιάδες πεντακόσιες τριάντα μία (11.921.531) άυλες κοινές ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας τριών Ευρώ και τριάντα δύο λεπτά του Ευρώ (€3,32) η κάθε μία.

Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 7ης Απριλίου 2017, εξ αναβολής από την 17 Μαρτίου 2017, αποφάσισε την μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά το ποσό των 27.419.521,30 Ευρώ με αντίστοιχη μείωση της ονομαστικής αξίας της μετοχής από 3,32 Ευρώ σε 1,02 Ευρώ και επιστροφή σε είδος αντί μετρητών, μίας (1) μετοχής της κατά 100% θυγατρικής ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «BriQ Properties Ανώνυμη Εταιρεία Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία» και το διακριτικό τίτλο «BriQ Properties Α.Ε.Ε.Α.Π.», ονομαστικής αξίας 2,33 Ευρώ εκάστη, προς μία (1) μετοχή της Quest Συμμετοχών Α.Ε.. Με την εν λόγω μείωση, το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ανήλθε στο ποσό των 12.159.961,62 Ευρώ, διαιρούμενο σε 11.921.531 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας 1,02 Ευρώ η κάθε μία. Το Υπουργείο Οικονομίας & Ανάπτυξης με την

αριθ. 43596/12-4-2017 απόφασή του ενέκρινε την τροποποίηση του σχετικού άρθρου του καταστατικού της Εταιρείας. Η ανωτέρω μείωση μετοχικού κεφαλαίου πραγματοποιήθηκε την 26 Ιουλίου 2017.

Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας τις 19 Οκτωβρίου 2017, αποφάσισε περαιτέρω

α) Τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά το ποσό των οκτώ χιλιάδων πενήντα έξι Ευρώ και ενενήντα οκτώ λεπτά του Ευρώ (€ 8.056,98) με μείωση του συνολικού αριθμού των μετοχών από 11.921.531 σε 11.913.632 κοινές ονομαστικές μετοχές, λόγω ακύρωσης 7.899 ιδίων κοινών ονομαστικών μετοχών, σύμφωνα με το άρθρο 16 του κ.ν.2190/20 και

β) Τη μείωση του Μετοχικού Κεφαλαίου της Εταιρείας κατά ευρώ 4.050.634,88 μέσω μείωσης της ονομαστικής αξίας εκάστης μετοχής κατά τριάντα τέσσερα λεπτά του Ευρώ (€ 0,34) και καταβολή του αντίστοιχου ποσού στους Μετόχους. Μετά τα ανωτέρω το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται στο ποσό των 8.101.269,76 ευρώ και διαιρείται σε :

11.913.632 άυλες κοινές ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας 0,68 ευρώ η κάθε μία.

Κατά την λήξη της κλειόμενης χρήσης η Εταιρεία δεν κατείχε ίδιες μετοχές.

23. Λοιπά αποθεματικά και αδιανέμητα κέρδη

Τα Λοιπά Αποθεματικά και αδιανέμητα κέρδη αναλύονται ως ακολούθως:

	Τακτικό αποθεματικό	Αποθεματικό ΔΠΠ	Αποθεματικό ευλογησ αξίας παραγών χρηματ/κών προϊόντων	Συναλλαγματικές διαφορές	Λοιπά	Σύνολο
Ο ΟΜΙΛΟΣ						
1 Ιανουάριος 2016	13.036	(4.995)	(1.165)	(25)	-	6.851
Μεταβολές κατά τη διάρκεια της χρήσης	-	-	1.165	-	-	1.165
31 Δεκέμβριος 2016	13.036	(4.995)	-	(25)	-	8.016
1 Ιανουάριος 2017	13.036	(4.995)	-	(25)	-	8.016
Μεταβολές κατά τη διάρκεια της χρήσης	-	-	-	-	-	-
31 Δεκέμβριος 2017	13.036	(4.995)	-	(25)	-	8.016
Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ						
1 Ιανουάριος 2016	11.019	-	-	-	-	11.019
Μεταβολές κατά τη διάρκεια της χρήσης	-	-	-	-	-	-
31 Δεκέμβριος 2016	11.019	-	-	-	-	11.019
1 Ιανουάριος 2017	11.019	-	-	-	-	11.019
Μεταβολές κατά τη διάρκεια της χρήσης	-	-	-	-	-	-
31 Δεκέμβριος 2017	11.019	-	-	-	-	11.019

(α) Τακτικό αποθεματικό

Το Τακτικό Αποθεματικό σχηματίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της Ελληνικής Νομοθεσίας (Ν.2190/20, άρθρα 44 και 45) κατά την οποία ποσό τουλάχιστον ίσο με το 5% των ετησίων καθαρών (μετά φόρων) κερδών, είναι υποχρεωτικό να μεταφερθεί στο Τακτικό Αποθεματικό μέχρι το ύψος του να φθάσει το ένα τρίτο του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Το τακτικό αποθεματικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί για κάλυψη ζημιών μετά από απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, και ως εκ τούτου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για οποιοδήποτε άλλο λόγο.

(β) Αποθεματικό Διαθεσίμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων

Το αποθεματικό Δ.Π.Π περιλαμβάνει μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών στοιχείων που ταξινομήθηκαν σαν διαθέσιμα προς πώληση. Σε περίπτωση πώλησης ή απομείωσης των διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων, οι συσσωρευμένες αναπροσαρμογές εύλογης αξίας μεταφέρονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

24. Δανεισμός

Ο Δανεισμός αναλύεται ως ακολούθως :

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Μακροπρόθεσμος δανεισμός				
Τραπεζικά δάνεια	3.719	2.283	-	-
Δάνεια από συνδεδεμένα μέρη	-	150	-	-
Ομολογιακό Δάνειο	3.800	6.070	-	-
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης (Σημείωση 24α)	10.359	14.733	-	-
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	17.878	23.236	-	-
Βραχυπρόθεσμα δάνεια				
Τραπεζικά δάνεια	20.034	12.097	-	-
Άλλα δάνεια	7.662	4.158	-	-
Ομολογιακό Δάνειο	2.054	2.168	-	-
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης (Σημείωση 24α)	4.819	4.413	-	-
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	34.569	22.837	-	-
Σύνολο δανείων	52.447	46.073	-	-

Ο Όμιλος έχει εγκεκριμένες γραμμές χρηματοδότησης με πιστωτικά ιδρύματα ύψους ευρώ 113 εκατ. και η Εταιρεία ύψους ευρώ 0,5 εκατ. Η εύλογη αξία των δανείων προσεγγίζει τη λογιστική τους αξία.

Η μεταβολή του δανεισμού της Εταιρείας και του Ομίλου έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Υπόλοιπο έναρξης	46.073	74.399	-	-
Εξοφλήσεις δανείων	(7.229)	(25.868)	-	-
Εισπράξεις από δάνεια	8.726	13.204	-	-
Εξαγορά θυγατρικής	4.877	-	-	-
Πώληση θυγατρικών	-	(15.661)	-	-
Υπόλοιπο λήξεως	52.447	46.073	-	-

Το μέσο επιτόκιο για τον βραχυπρόθεσμο δανεισμό της Εταιρείας και του Ομίλου ήταν στο 2017 ποσοστό 4,5%. Η Εταιρεία και ο Όμιλος δεν είναι εκτεθειμένοι σε συναλλαγματικό κίνδυνο, διότι το σύνολο των δανείων της Εταιρείας και του Ομίλου κατά το 2017 ήταν σε Ευρώ.

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Μεταξύ 1 και 2 ετών	8.617	7.949	-	-
Μεταξύ 2 και 3 ετών	6.958	8.039	-	-
Μεταξύ 3 και 5 ετών	2.239	7.248	-	-
Πάνω από 5 έτη	64	-	-	-
	17.878	23.236	-	-

Η Εταιρεία είναι εκτεθειμένη στις διακυμάνσεις των επιτοκίων που επικρατούν στην αγορά και τα οποία επηρεάζουν την χρηματοοικονομική της θέση και τις ταμειακές της ροές. Το κόστος δανεισμού δύναται να αυξάνεται ή να μειώνεται ως αποτέλεσμα τέτοιων διακυμάνσεων.

Ομολογιακά δάνεια

Cardlink A.E.

Η Cardlink A.E. στις 25 Νοεμβρίου 2015 σύναψε Ομολογιακό Δάνειο με την Alpha Bank ποσού ευρώ 6.750 χιλ. με επιτόκιο Euribor τριμήνου πλέον περιθωρίου 2,55%. Η αποπληρωμή του δανείου θα γίνει σε 13 τριμηνιαίες δόσεις αρχής γενομένης την 30/6/2017 με ποσό ευρώ 300 χιλ. και η τελευταία δόση θα αποπληρωθεί βάσει του πλάνου αποπληρωμών στις 30/6/2020 με ποσό ευρώ 663 χιλ.

Η Cardlink A.E. στις 8 Μαΐου 2015 σύναψε Μακροπρόθεσμο Δάνειο με την Eurobank ποσού ευρώ 2.740 χιλ. με επιτόκιο Euribor τριμήνου πλέον περιθωρίου 4,75%. Η αποπληρωμή του δανείου θα γίνει σε 12 τριμηνιαίες δόσεις αρχής γενομένης την 11/8/2017 με ποσό ευρώ 228 χιλ. και η τελευταία (12η δόση) θα αποπληρωθεί βάσει του πλάνου αποπληρωμών στις 11 Μαΐου 2020 με ποσό ευρώ 228 χιλ.

24α. Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης

Οι υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης αφορούν σε συμβάσεις της θυγατρικής εταιρείας Cardlink A.E. για την προμήθεια εξοπλισμού τερματικών για συναλλαγές με πιστωτικές κάρτες (POS).

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης- ελάχιστα μισθώματα				
Μέχρι 1 έτος	5.898	5.795	-	-
Από 1 έως 5 έτη	11.316	16.668	-	-
Περισσότερο των 5 ετών	-	-	-	-
Σύνολο	17.214	22.463	-	-
Μείον: Μελλοντικές χρηματοοικονομικές χρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	(2.036)	(3.316)	-	-
Τρέχουσα αξία υποχρεώσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης	15.178	19.146	-	-

Η τρέχουσα αξία των υποχρεώσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης αναλύονται παρακάτω:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Τρέχων: Μέχρι 1 έτος (Σημείωση 24)	4.819	4.413	-	-
Από 1 έως 5 έτη (Σημείωση 24)	10.359	14.733	-	-
Περισσότερο των 5 ετών	-	-	-	-
Σύνολο	15.178	19.146	-	-

25. Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Σύμφωνα με την νομοθεσία οι εργαζόμενοι δικαιούνται αποζημίωση στη περίπτωση απόλυσης ή συνταξιοδότησής τους, το ύψος της οποίας ποικίλει ανάλογα με τον μισθό, τα έτη υπηρεσίας και τον τρόπο της αποχώρησης.

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Υποχρεώσεις κατάστασης οικονομικής θέσης για:				
Συνταξιοδοτικές παροχές	8.606	7.455	10	9
Σύνολο	8.606	7.455	10	9
	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Χρεώσεις στη κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης				
Συνταξιοδοτικές παροχές	618	543	1	(109)
Σύνολο	618	543	1	(109)
	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Χρεώσεις στη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων				
Συνταξιοδοτικές παροχές	878	224	1	4
Σύνολο	878	224	1	4

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων είναι τα παρακάτω:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	522	261	2	(97)
Χρηματοοικονομικά έξοδα/ (έσοδα)	119	139		2
Κόστος παλαιότερης απασχόλησης και (κέρδη)/ ζημίες από τακτοποιήσεις	(253)	12	-	-
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	231	131	(2)	(15)
Σύνολο περιλαμβανομένου στις παροχές σε εργαζομένους (Σημ.29)	618	543	1	(109)

Η μεταβολή στις υποχρεώσεις για συνταξιοδοτικές παροχές για το 2016 και το 2017 είναι η ακόλουθη:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	Η ΕΤΑΙΡΙΑ
	Παρούσα Αξία Υποχρεώσεων	Παρούσα Αξία Υποχρεώσεων
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	6.952	114
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	261	(97)
Χρηματοοικονομικά έξοδα/ (έσοδα)	139	2
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	131	(15)
Κόστος παλαιότερης απασχόλησης και (κέρδη)/ ζημίες από τακτοποιήσεις	8	-
Μετακίνηση προσωπικού	3	-
Πληρωθείσες εισφορές	(263)	-
- (Κέρδη)/Ζημίες από μεταβολή δημογραφικών παραδοχών	115	4
- (Κέρδη)/Ζημίες από μεταβολή χρηματοοικονομικών παραδοχών	108	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	7.455	9
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	522	2
Χρηματοοικονομικά έξοδα/ (έσοδα)	119	-
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	230	(2)
Κόστος παλαιότερης απασχόλησης και (κέρδη)/ ζημίες από τακτοποιήσεις	(250)	-
Μετακίνηση προσωπικού	(2)	-
Πληρωθείσες εισφορές	(346)	-
- (Κέρδη)/Ζημίες από μεταβολή δημογραφικών παραδοχών	603	1
- (Κέρδη)/Ζημίες από μεταβολή χρηματοοικονομικών παραδοχών	251	-
- (Κέρδη)/Ζημίες από εμπειρικές προσαρμογές	23	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	8.606	10

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν έχουν ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
	%	%	%	%
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,70%	1,60%	1,70%	1,60%
Πληθωρισμός	1,75%	1,75%	1,75%	1,75%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	1,75%	1,75%	1,75%	1,75%

Η ανάλυση ευαισθησίας της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών στο προσωπικό λόγω εξόδου από την υπηρεσία σε αλλαγές στο προεξοφλητικό επιτόκιο είναι :

	Επίδραση στην υποχρέωση			
	2017		2016	
	Μεταβολή της παραδοχής	Αύξηση στην παραδοχή	Μεταβολή της παραδοχής	Αύξηση στην παραδοχή
Προεξοφλητικό επιτόκιο	0,50%	7,94%	0,50%	6,51%

Η ανωτέρω ανάλυση ευαισθησίας βασίζεται σε μία μεταβολή της παραδοχής διατηρώντας όλες τις άλλες παραδοχές σταθερές. Στην πραγματικότητα αυτό έχει μικρές πιθανότητες να συμβεί καθώς οι μεταβολές στις παραδοχές μπορεί να συνδέονται μεταξύ τους. Κατά τον υπολογισμό της ευαισθησίας της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών στο προσωπικό λόγω εξόδου από την υπηρεσία στις κύριες αναλογιστικές παραδοχές, χρησιμοποιήθηκε η ίδια μέθοδος που χρησιμοποιείται κατά τον υπολογισμό της υποχρέωσης που αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης.

Οι μη προεξοφλημένες παροχές συνταξιοδότησης λήγουν ως ακολούθως:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ				
	Μέχρι ενός έτους	Μεταξύ ενός και δύο ετών	Μεταξύ δύο και πέντε ετών	Πάνω από πέντε έτη	Σύνολο
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017					
Συνταξιοδοτικές παροχές	22	-	371	11.219	11.612

Η μεταβολή του κονδυλίου της υποχρέωσης παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία κατά την κλειόμενη χρήση οφείλεται κυρίως στην μεταβολή (αύξηση) του αριθμού των εργαζομένων του Ομίλου αλλά κυρίως στην χρησιμοποίηση του πίνακα EVK 2000 με βελτίωση της ηλικιακής απόκλισης, σύμφωνα με την έκθεση του ΟΟΣΑ και του World Health Organization για το προσδόκιμο ζωής στην Ελλάδα, βάσει της μεθοδολογίας age setback η οποία περιγράφηκε στην Υπουργική Απόφαση Κ4-4381/1979, ΦΕΚ 3434/8.11.1979 και εφαρμόστηκε και στους πίνακες επιβίωσης PM60/64. Η ανωτέρω μεταβολή επέφερε “Ζημία από δημογραφικές παραδοχές” ύψους ευρώ 603 χιλ.

26. Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι Κρατικές επιχορηγήσεις αναλύονται ως ακολούθως :

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Υπόλοιπο αρχής χρήσεως	-	61	-	61
Προσθήκες	363	-	-	-
Μεταφορά στα αποτελέσματα (αποσβέσεις)	(77)	(61)	-	(61)
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	286	-	-	-
Μακροπρόθεσμο μέρος	138	-	-	-
Βραχυπρόθεσμο μέρος	148	-	-	-
	286	-	-	-

27. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Οι Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις αναλύονται ως ακολούθως :

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Προμηθευτές	32.079	29.330	112	112
Ποσά οφειλόμενα σε συνδεδεμένα μέρη (σημ.38)	84	61	8	9
Δεδουλευμένα έξοδα	13.287	10.272	907	533
Ασφαλιστικοί οργανισμοί και λοιπές εισφορές	8.115	7.523	54	89
Προκαταβολές	1.941	1.560	-	-
Έσοδα επομένων χρήσεων	41.716	35.852	1	1
Δικαιούχοι ανικαταβολών	5.792	6.370	-	-
Λοιπές υποχρεώσεις	9.355	12.087	441	335
Σύνολο	112.368	103.056	1.522	1.078
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	14.481	1.671	42	44
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	97.887	101.385	1.481	1.035
	112.368	103.056	1.522	1.078

Το μεγαλύτερο μέρος των “Έσόδων επομένων χρήσεων” και των “Μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων” αφορά κατά κύριο λόγο σε ληφθείσες προκαταβολές της θυγατρικής εταιρείας Cardlink A.E. ποσού ευρώ 17,8 εκατ. και την αναγνώριση και απο-αναγνώριση εσόδου (κατασκευαστικά συμβόλαια – ΔΛΠ 11) της θυγατρικής εταιρείας Unisystems A.E..

28. Έξοδα ανά κατηγορία

Τα έξοδα ανά κατηγορία αναλύονται ως ακολούθως:

Σημειώσεις	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ		
	1/1/2017 έως 31/12/2017	1/1/2016 έως 31/12/2016	1/1/2017 έως 31/12/2017	1/1/2016 έως 31/12/2016	
	Παροχές σε εργαζομένους	29	(60.580)	(55.157)	(11)
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο		(207.817)	(183.213)	-	-
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	7	(9.292)	(8.512)	(36)	(37)
Έξοδα επιδιόρθωσης και συντήρησης ενσώματων παγίων		(1.225)	(576)	(52)	(293)
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	9	(1.972)	(1.945)	(5)	(4)
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων		(4.008)	(2.695)	(127)	(42)
Απομείωση για επισφαλής απαιτήσεις		(1.361)	(1.147)	-	-
Διαφήμιση		(4.424)	(2.653)	(14)	(30)
Αμοιβές και έξοδα τρίτων		(100.361)	(92.576)	(175)	(364)
Καταστροφές & αποθήκευτρα εμπορευμάτων		(1.829)	(1.015)	-	-
Λοιπά		(17.068)	(19.426)	(824)	(976)
Σύνολο		(409.937)	(368.914)	(1.245)	(2.613)
Κατανομή ανά λειτουργία					
Κόστος Πωληθέντων		(359.501)	(323.826)	-	-
Έξοδα διάθεσης		(19.952)	(19.506)	-	-
Έξοδα διοίκησης		(30.484)	(25.582)	(1.245)	(2.613)
		(409.937)	(368.914)	(1.245)	(2.613)

29. Παροχές σε εργαζομένους

Οι Παροχές σε εργαζομένους αναλύονται ως ακολούθως:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	01/01/2017- 31/12/2017	01/01/2016- 31/12/2016	01/01/2017- 31/12/2017	01/01/2016- 31/12/2016
Μισθοί και ημερομίσθια	(45.233)	(41.100)	(280)	(854)
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης & λοιπές εργοδοτικές εισφορές	(10.596)	(9.008)	(59)	(85)
Συνταξιοδοτικό κόστος προγραμμάτων καθορισμένων παροχών (Σημ. 25)	(618)	(543)	(1)	109
Λοιπές παροχές σε εργαζομένους	(4.133)	(4.507)	328	(36)
Σύνολο (Σημ. 28)	(60.580)	(55.157)	(11)	(866)

30. Χρηματοοικονομικό κόστος – καθαρό

Το Χρηματοοικονομικό (κόστος) / Έσοδα αναλύεται ως ακολούθως:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	01/01/2017- 31/12/2017	01/01/2016- 31/12/2016	01/01/2017- 31/12/2017	01/01/2016- 31/12/2016
Χρηματοοικονομικά έξοδα				
-Τραπεζικά και λοιπά δάνεια	(1.678)	(1.013)	-	(2)
-Ομολογιακό δάνειο	(54)	(805)	-	-
- Χρηματοδοτικές Μισθώσεις	(1.500)	(1.419)	-	-
- Εγγυητικές	(224)	(335)	(1)	-
- Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από συναλλαγματικές διαφορές	(26)	(23)	(105)	-
- Λοιπά	(741)	(1.191)	(2)	(4)
	(4.224)	(4.785)	(107)	(6)
Χρηματοοικονομικά έσοδα				
-Έσοδα τόκων από τράπεζες	259	259	48	1
-Έσοδα τόκων από διαθέσιμα προς πώληση χρημ. στοιχ.	74	-	-	-
-Έσοδα τόκων από δάνεια σε συνδεδεμένα μέρη	9	-	9	-
- Προεξόφληση	-	196	-	-
- Λοιπά	357	412	-	133
	698	867	57	134
Σύνολο	(3.525)	(3.918)	(50)	127

Τα ποσά που εμφανίζονται στα κέρδη / (ζημιές) από συναλλαγματικές διαφορές προέρχονται από αποτιμήσεις τραπεζικών λογαριασμών που τηρεί ο Όμιλος σε ξένο νόμισμα (USD) για την εξυπηρέτηση των πληρωμών σε προμηθευτές εξωτερικού με νόμισμα λειτουργίας το Δολάριο ΗΠΑ.

Τα λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα αφορούν κατά κύριο λόγο σε τόκους και έξοδα factoring.

31. Φόρος εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος της Εταιρείας και του Ομίλου για το έτος 2017 και 2016 αντίστοιχα ήταν:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	01/01/2017- 31/12/2017	01/01/2016- 31/12/2016	01/01/2017- 31/12/2017	01/01/2016- 31/12/2016
Τρέχων φόρος χρήσης	(7.366)	(10.853)	-	(128)
Αναβαλλόμενος φόρος(Σημείωση 18)	(1.798)	(155)	(130)	(120)
Σύνολο	(9.164)	(11.011)	(130)	(248)

Επιπλέον η συσσωρευμένη πρόβλεψη για μελλοντική φορολογική υποχρέωση της Εταιρείας και του Ομίλου σχετικά με τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις ήταν στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και 31 Δεκεμβρίου 2016 ως ακολούθως:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Πρόβλεψη για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	1.407	1.407	-	-

Η Εταιρεία και οι ελληνικές θυγατρικές του Ομίλου τόσο για την κλειόμενη χρήση του 2017 όσο και για την προηγούμενη χρήση του 2016 δεν έχουν σχηματίσει πρόσθετες προβλέψεις, καθώς ο φορολογικός έλεγχος για τη κλειόμενη χρήση ήδη διενεργείται από τους νόμιμους ελεγκτές τους. Κατά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου, η Διοίκηση των εταιρειών του Ομίλου δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις πέραν από αυτές που καταχωρήθηκαν και που απεικονίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	01/01/2017- 31/12/2017	01/01/2016- 31/12/2016	01/01/2017- 31/12/2017	01/01/2016- 31/12/2016
Κέρδη προ φόρων	15.075	17.295	2.157	(1.575)
	29%	29%	29%	29%
Φόρος υπολογισμένος με βάση ισχύοντες τοπικούς φορολογικούς συντελεστές για τα κέρδη στην Ελλάδα	(3.437)	(1.132)	(625)	457
Φόρος από πώληση θυγατρικών	-	(3.883)	-	-
Εισόδημα που δεν υπόκειται σε φόρο	2.099	1.258	1.334	(312)
Έξοδα που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	(2.308)	(2.182)	(95)	91
Χρήση προηγούμενων αναγνωρισμένων ζημιών από φόρους	(2.372)	(1.456)	-	-
Φορολογικές ζημιές χρήσης που δεν αναγνωρίστηκαν	(1.232)	474	(743)	(356)
Λοιποί Φόροι / Λοιπές φορολογικές προσαρμογές	(1.914)	(4.090)	-	(128)
Σύνολο φόρων	(9.164)	(11.011)	(130)	(248)

Ο τρέχων φόρος εισοδήματος έχει υπολογισθεί με βάση τον τρέχοντα φορολογικό συντελεστή της χρήσης 2017, 29% (2016, 29%) για τη μητρική Εταιρεία και τις θυγατρικές του εσωτερικού. Σχετικά με τις θυγατρικές της Εταιρείας που είναι εγκατεστημένες στο εξωτερικό, για τον υπολογισμό της τρέχουσας φορολογικής επιβάρυνσης εφαρμόζονται οι τοπικοί φορολογικοί συντελεστές. Ο φόρος επί των κερδών προ φόρων της Εταιρείας διαφέρει από το θεωρητικό ποσό το οποίο θα προέκυπτε εάν χρησιμοποιούσαμε τον μέσο σταθμικό φορολογικό συντελεστή της χώρας προέλευσης της κάθε Εταιρείας.

Ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων στην Ελλάδα ορίστηκε στο 29% για το 2015 και έπειτα. Τα μερίσματα που διανέμονται σε εταιρείες εντός του ίδιου ομίλου, από τον Ιανουάριο του 2014 και μετά, εξαιρούνται τόσο από το φόρο εισοδήματος όσο και από τον παρακρατούμενο φόρο, με την προϋπόθεση μεταξύ άλλων, ότι η μητρική Εταιρεία συμμετέχει στην Εταιρεία που διανέμει το μερίσμα με ελάχιστο ποσοστό 10% για τουλάχιστον δύο συνεχόμενα έτη.

Η Ελληνική φορολογική νομοθεσία και οι σχετικές διατάξεις υπόκεινται σε ερμηνείες από τις φορολογικές αρχές και τα διοικητικά δικαστήρια. Οι δηλώσεις φόρου εισοδήματος κατατίθενται σε ετήσια βάση. Τα κέρδη ή οι ζημιές που δηλώνονται για φορολογικούς σκοπούς παραμένουν προσωρινά έως ότου οι φορολογικές αρχές εξετάσουν τις φορολογικές δηλώσεις και τα βιβλία του φορολογούμενου, στιγμή κατά την οποία εκκαθαρίζονται και οι σχετικές φορολογικές υποχρεώσεις. Από την οικονομική χρήση 2011 και μετά οι φορολογικές δηλώσεις υπόκεινται στη διαδικασία έκδοσης έκθεσης φορολογικής συμμόρφωσης (όπως περιγράφεται παρακάτω). Οι φορολογικές ζημιές, στο βαθμό που αναγνωρίζονται από τις φορολογικές αρχές, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για το συμφιφισμό φορολογητέων κερδών των πέντε επόμενων χρήσεων που ακολουθούν τη χρήση στην οποία πραγματοποιήθηκαν. Σύμφωνα με τις διατάξεις της Ελληνικής φορολογικής νομοθεσίας, οι εταιρείες καταβάλλουν κάθε χρόνο προκαταβολή φόρου εισοδήματος υπολογιζόμενη 100% επί του φόρου εισοδήματος της τρέχουσας χρήσης η οποία

συμφιζίζεται με τον πληρωτέο φόρο εισοδήματος της επόμενης χρήσης. Τυχόν υπερβάλλον ποσό προκαταβολής επιστρέφεται στην Εταιρεία μετά από φορολογικό έλεγχο.

Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης

Για τις χρήσεις 2011 και έπειτα, οι εταιρίες υπόκεινται σε ετήσιο φορολογικό έλεγχο από τους ορκωτούς ελεγκτές - λογιστές τους ως προς τη συμμόρφωσή τους με τις διατάξεις της κείμενης φορολογικής νομοθεσίας. Το αποτέλεσμα αυτού του ελέγχου οδηγεί στην έκδοση φορολογικού πιστοποιητικού, το οποίο, εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις, υποκαθιστά τον έλεγχο από τη δημόσια αρχή, χωρίς όμως οι εταιρίες να περαιώνουν τις φορολογικές τους υποχρεώσεις για τις χρήσεις αυτές. Η δημόσια αρχή διατηρεί το δικαίωμα μεταγενέστερου ελέγχου. Η Εταιρεία ελέγχθηκε από τους ορκωτούς ελεγκτές και έλαβε φορολογικό πιστοποιητικό για τις χρήσεις 2011 - 2016. Ο φορολογικός έλεγχος για τη χρήση 2017 βρίσκεται σε εξέλιξη.

Για τις ελληνικές εταιρίες του Ομίλου, που υπόκεινται στην διαδικασία του Φορολογικού Πιστοποιητικού, η «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» για τις οικονομικές χρήσεις 2011 έως 2016, έχει εκδοθεί και υποβληθεί χωρίς ουσιαστικές προσαρμογές όσον αφορά το έξοδο φόρου και την αντίστοιχη πρόβλεψη φόρου, όπως αυτά αντικατοπτρίζονται στις αντίστοιχες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ο φορολογικός έλεγχος για τη χρήση 2017 διενεργείται ήδη από την ΠραϊσγουωτερχαουςΚούπερς Α.Ε.Ε.. Κατά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου, η διοίκηση δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις πέραν από αυτές που καταχωρήθηκαν και που απεικονίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

32. Άλλα λειτουργικά έσοδα / (έξοδα) καθαρά

Τα Άλλα λειτουργικά έσοδα / (έξοδα) αναλύονται ως ακολούθως:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	01/01/2017- 31/12/2017	01/01/2016- 31/12/2016	01/01/2017- 31/12/2017	01/01/2016- 31/12/2016
Έσοδα από μερίσματα	337	459	3.339	3.765
Αποσβέσεις ληφθέντων επιχορηγήσεων	77	61	-	61
Λοιπά έσοδα επιχορηγήσεων	549	162	-	-
Έσοδα από ενοίκια	274	334	236	1.881
Λοιπά	222	860	906	761
Σύνολο	1.459	1.875	4.480	6.467

Τα έσοδα από μερίσματα της Εταιρείας αναλύονται ως ακολούθως :

Εταιρεία	31/12/2017	31/12/2016
ACS A.E.	2.000	3.302
iSquare A.E.	1.002	-
TEKA A.E.	255	442
Impact A.E.	82	20
Σύνολο	3.339	3.765

33. Λοιπά κέρδη / (ζημιές) καθαρά

Τα Λοιπά κέρδη / (ζημιές) αναλύονται ως ακολούθως:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	01/01/2017- 31/12/2017	01/01/2016- 31/12/2016	01/01/2017- 31/12/2017	01/01/2016- 31/12/2016
Κέρδη / (ζημιές) από την πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων	37	(60)	37	(60)
Κέρδη / (ζημιές) από την πώληση θυγατρικών και συνδεδεμένων εταιρειών	7	13.423	7	-
Κέρδη / (ζημιές) από την απόσχιση της εταιρείας BriQ Properties ΑΕΕΑΠ	(367)	-	(367)	-
Κέρδη / (ζημιές) από μη αντισταθμιστικά παράγωγα	(121)	41	-	(11)
Συναλλαγματικές διαφορές	(69)	109	-	-
Απομείωση ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων (Σημείωση 7)	(1.000)	(4.480)	-	(4.280)
Απομείωση επενδύσεων σε ακίνητα (Σημείωση 10 & 44)	-	(2.568)	-	-
Απομείωση αξίας θυγατρικών & λοιπών συνδεδεμένων	(282)	(1.607)	-	(1.266)
(Ζημιές) από πρόβλεψη πολεοδομικού προστίμου	(711)	-	(711)	-
Αναγνώριση μελλοντικού τιμήματος από εξαγορά θυγατρικής (Σημείωση 48)	(7.685)	(4.926)	-	-
Λοιπά	816	(44)	6	60
Σύνολο	(9.376)	(112)	(1.029)	(5.557)

Στην κλειόμενη χρήση :

Το ποσό των ευρώ (367) χιλ. στην Εταιρεία και τον Όμιλο αφορά την επίδραση στο αποτέλεσμα της εισαγωγής της εταιρείας «BriQ Properties ΑΕΕΑΠ» στο Χρηματιστήριο Αθηνών, με μείωση μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας και επιστροφή μετοχών της πρώτης στους υφιστάμενους μετόχους της Εταιρείας.

Το ποσό των ευρώ (1.000) χιλ. στον Όμιλο αφορά σε πρόβλεψη απομείωσης αξίας ημιτελούς κτιρίου γραφείων της θυγατρικής εταιρείας Unisystems A.E..

Το ποσό των ευρώ (711) χιλ. στην Εταιρεία και τον όμιλο αφορά σε πρόβλεψη καταβολής πολεοδομικού προστίμου νομιμοποίησης σε κτίριο της Εταιρείας.

Το ποσό των ευρώ (7.685) χιλ. στον Όμιλο αφορά στην παρούσα αξία αναβαλλόμενου τιμήματος για την εξαγορά της κατά 85% θυγατρικής Cardlink A.E.. (Σημείωση 48 – Προβλέψεις για λοιπές υποχρεώσεις και έξοδα).

Στην προηγούμενη χρήση:

Το ποσό των ευρώ 13.423 χιλ. κυρίως αφορά κατά ποσό ευρώ 11.792 χιλ. κέρδος από την πώληση έμμεσων θυγατρικών εταιρειών (σημείωση 47 – Πώληση θυγατρικών) και κατά ποσό ευρώ 1.404 χιλ. κέρδος από την πώληση της έμμεσης συνδεδεμένης εταιρείας Ανεμοπύλη Α.Ε.Β.Ε..

Το ποσό των ευρώ (4.480) χιλ. αφορά σε προβλέψεις απομείωσης οικοπέδων και κτιρίων της Εταιρείας και της θυγατρικής εταιρείας iSquare A.E.

Το ποσό των ευρώ (2.568) χιλ. αφορά κατά ποσό ευρώ 2.000 χιλ. σε πρόβλεψη απομείωσης επενδύσεων σε ακίνητα της θυγατρικής Unisystems A.E. (Σημείωση 10 – Επενδύσεις σε ακίνητα) και κατά ποσό ευρώ 568 χιλ. σε προβλέψεις απομείωσης ακινήτων κατεχόμενων από την θυγατρική Εταιρεία BriQ Properties A.E.E.A.Π.

Το ποσό των ευρώ (1.607) χιλ. αφορά κυρίως σε προβλέψεις απομείωσης σε διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία της Εταιρείας (Σημείωση 15 – Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία)

Το ποσό των ευρώ (4.926) χιλ. αφορά στην παρούσα αξία αναβαλλόμενου τιμήματος για την εξαγορά της κατά 85% θυγατρικής Cardlink A.E.. (Σημείωση 48 – Προβλέψεις για λοιπές υποχρεώσεις και έξοδα).

34. Ανειλημμένες υποχρεώσεις

Κεφαλαιουχικές υποχρεώσεις

Κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν υπάρχουν σημαντικές κεφαλαιουχικές δαπάνες που έχουν αναληφθεί από την Εταιρεία και τον Όμιλο, αλλά δεν έχουν εκτελεσθεί.

Υποχρεώσεις λειτουργικών μισθώσεων

Ο Όμιλος μισθώνει μεταφορικά μέσα, ενσώματες ακινητοποιήσεις και μηχανολογικό εξοπλισμό με λειτουργικές μισθώσεις. Τα συμβόλαια μίσθωσης εμπεριέχουν ρήτρες καθώς και δικαιώματα ανανέωσης.

Τα μελλοντικά πληρωτέα συνολικά μισθώματα σύμφωνα με τις λειτουργικές μισθώσεις έχουν ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Έως 1 έτος	4.696	2.841	96	4
Από 1-5 έτη	14.015	7.750	377	-
Περισσότερα από 5 έτη	9.833	1.989	346	-
	28.545	12.581	818	4

Η αύξηση των υποχρεώσεων του Ομίλου αφορά σε μισθώματα ακινήτων που από την τρέχουσα περίοδο και έπειτα δεν ανήκουν στον Όμιλο, λόγω της εισαγωγής της «BriQ Properties ΑΕΕΑΠ» στο Χρηματιστήριο Αθηνών, με αποτέλεσμα να μην απαλείφονται.

35. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις σε σχέση με τράπεζες, λοιπές εγγυήσεις και άλλα θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας της από τις οποίες δεν αναμένεται να προκύψουν σημαντικές επιπλέον επιβαρύνσεις.

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Εγγυητικές καλής εκτέλεσης	6.067	8.943	-	-
Εγγυητικές για συμμετοχή σε διαγωνισμούς	1.607	1.732	-	-
Εγγυητικές για προκαταβολές	1.115	1.298	-	-
Εγγυήσεις σε τράπεζες για λογαριασμό θυγατρικών	46.790	65.085	46.790	65.085
Εγγυήσεις σε προμηθευτές για λογαριασμό θυγατρικών	13.975	13.975	13.975	13.975
Λοιπά	8.953	8.581	-	-
	78.507	99.614	60.765	79.060

Επιπρόσθετα υπάρχουν διάφορες δικαστικές υποθέσεις εταιριών του Ομίλου από τις οποίες η Διοίκηση εκτιμά ότι δεν αναμένεται να προκύψουν σημαντικές επιπλέον επιβαρύνσεις, εκτός όσων περιλαμβάνονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της 31 Δεκεμβρίου 2017.

36. Υφιστάμενα εμπράγματα βάρη

Κατά τη λήξη της κλειόμενης χρήσης υπάρχουν οι ακόλουθες υποθήκες και προσημειώσεις επί οικοπέδων, κτιρίων και ενσωμάτων παγίων της Εταιρείας και του Ομίλου :

Την 17.7.2013 ενεγράφη προσημείωση επί του ακινήτου ιδιοκτησίας της θυγατρικής Unisystems ΑΕ που βρίσκεται στην Καλλιθέα Αττικής επί των οδών Ξ. Κανακίδη και Θ. Κοσμερίδη υπέρ της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε. για ποσό ευρώ 7.800 χιλ. βάσει της υπ' αρ. 23806Σ/11 απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών και των υπ' αρ. 857/13 και 3370/2013 αποφάσεων του Εφετείου Αθηνών.

Η θυγατρική εταιρεία «Ξυλάδες Ενεργειακή Ε.Ε.» έχει συνάψει την από 11.5.2012 Σύμβαση Χρεωλυτικού Δανείου με το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο Ελλάδος Α.Τ.Ε., ύψους ευρώ 2.548 χιλ. προς κάλυψη της οποίας έχει συνάψει την από 23.7.2012 Σύμβαση Πλασματικού Ενεχύρου επί Κινητών (ν. 2844/2000), η οποία έχει καταχωρισθεί/δημοσιευθεί στο ενεχυροφυλακείο Αθηνών, βάσει της οποίας έχει ενεχυραστεί ο πάγιος εξοπλισμός της ανωτέρω εταιρείας. Σχεδόν το σύνολο του υπόλοιπου δανεισμού των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου είναι εξασφαλισμένος με εγγυήσεις που έχει παράσχει η Εταιρεία.

37. Μερίσματα

Δεν υφίσταται πρόταση για διανομή μερίσματος από το Διοικητικό Συμβούλιο.

38. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Ως συνδεδεμένα μέρη κατά το Δ.Λ.Π. 24, νοούνται, θυγατρικές εταιρείες, εταιρείες με κοινό ιδιοκτησιακό καθεστώς με την Εταιρεία, συγγενείς με αυτήν εταιρείες, κοινοπραξίες, καθώς επίσης τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τα Διοικητικά στελέχη της Εταιρείας. Η Εταιρεία προμηθεύεται από τα συνδεδεμένα μέρη αγαθά και υπηρεσίες, ενώ και η ίδια προμηθεύει αγαθά και παρέχει υπηρεσίες σε αυτά.

Οι Πωλήσεις της Εταιρείας προς τα συνδεδεμένα μέρη αφορούν κυρίως παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, καθώς και έσοδα από μισθώματα κτιρίων κατά την προηγούμενη χρήση. Οι τιμές πώλησης καθορίζονται συνήθως με βάση την τιμολογιακή πολιτική του Ομίλου. Οι αγορές αγαθών και η λήψη υπηρεσιών από την Εταιρεία, αφορούν κυρίως υπηρεσίες ταχυμεταφορών και επισκευής εξοπλισμού πληροφορικής.

Οι συναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη έχουν ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	1/1/2017 έως 31/12/2017	1/1/2016 έως 31/12/2016	1/1/2017 έως 31/12/2017	1/1/2016 έως 31/12/2016
i) Πωλήσεις				
Πωλήσεις αγαθών προς:	4.707	4.370	-	-
-Λοιπές έμμεσες θυγατρικές	3	1	-	-
-Λοιπές συνδεόμενες	4.703	4.369	-	-
Πωλήσεις υπηρεσιών προς:	901	952	925	2.396
-Unisystems Group	-	-	521	1.406
-Info Quest Technologies	-	-	178	636
-ACS	-	-	47	3
-iStorm	-	-	10	7
-iSquare	-	-	91	159
-Λοιπές άμεσες θυγατρικές	-	-	75	184
-Λοιπές έμμεσες θυγατρικές	35	29	-	1
-Λοιπές συνδεόμενες	866	922	3	-
Μερίσματα	337	462	3.339	3.768
-ACS	-	-	2.000	3.306
-iSquare	-	-	1.002	-
-Λοιπές άμεσες θυγατρικές	-	-	-	-
-Λοιπές έμμεσες θυγατρικές	-	20	-	20
-Λοιπές συνδεόμενες	337	442	337	442
	5.946	5.784	4.264	6.164
ii) Αγορές				
Αγορές αγαθών από:	206	413	-	-
-Λοιπές συνδεόμενες	206	413	-	-
Αγορές υπηρεσιών από:	1.812	81	191	126
-Unisystems	-	-	29	36
-Info Quest Technologies	-	-	39	61
-Λοιπές άμεσες θυγατρικές	-	-	61	30
-Λοιπές έμμεσες θυγατρικές	90	77	3	-
-Λοιπές συνδεόμενες	1.722	4	60	-
	2.018	495	191	126
iii) Παροχές προς τη Διοίκηση				
Συναλλαγές και αμοιβές διευθυντικών στελεχών & μελών της διοίκησης	2.880	2.873	36	118
	2.880	2.873	36	118

(Τα ποσά παρουσιάζονται σε χιλιάδες Ευρώ εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά)

iv) Υπόλοιπα τέλους χρήσης που προέρχονται από πωλήσεις-αγορές αγαθών/υπηρεσιών/μερίσματα

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Απαιτήσεις από:				
-Unisystems Group	-	-	103	148
-Info Quest Technologies	-	-	13	43
-ACS	-	-	11	-
-iSquare	-	-	10	13
-Λοιπές άμεσες θυγατρικές	-	-	9	75
-Λοιπές έμμεσες θυγατρικές	12	83	8	60
-Λοιπές συνδεδεμένες	2.272	1.591	21	-
	2.284	1.673	174	338
Υποχρεώσεις προς :				
-Unisystems Group	-	-	-	1
-Info Quest Technologies	-	-	3	3
-ACS	-	-	2	1
-Λοιπές άμεσες θυγατρικές	-	-	-	3
-Λοιπές έμμεσες θυγατρικές	6	6	-	-
-Λοιπές συνδεδεμένες	78	55	3	-
	84	61	8	9
v) Απαιτήσεις από διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	-	-	-	-
vi) Υποχρεώσεις προς τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	-	-	-	-

Οι υπηρεσίες από και προς συνδεδεμένα μέρη, καθώς και οι πωλήσεις και αγορές αγαθών, γίνονται σύμφωνα με τους τιμοκαταλόγους που ισχύουν για μη συνδεδεμένα μέρη.

Πιο αναλυτικά, η Εταιρεία κατά την διάρκεια της κλειόμενης χρήσης είχε έσοδα από μερίσματα από τις παρακάτω θυγατρικές και συνδεδεμένες :

Εταιρεία	31/12/2017	31/12/2016
ACS A.E.	2.000	3.302
iSquare A.E.	1.002	-
TEKA A.E.	255	442
Impact A.E.	82	20
Σύνολο	3.339	3.765

Για τα ανωτέρω ποσά στο τέλος της κλειόμενης χρήσης δεν υφίστανται υπόλοιπα απαιτήσεων.

39. Κέρδη ανά μετοχή

Βασικά

Τα βασικά κέρδη / (ζημιές) ανά μετοχή υπολογίζονται με διαίρεση του κέρδους / (ζημιές) των συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων που αναλογεί στους μετόχους της μητρικής, με τον σταθμισμένο μέσο αριθμό των κοινών μετοχών στην διάρκεια της χρήσης, εξαιρουμένων των ιδίων κοινών μετοχών που αγοράστηκαν από την επιχείρηση.

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	1/1/2017 έως 31/12/2017	1/1/2016 έως 31/12/2016
Κέρδη/ (Ζημιές) από συνεχιζόμενες δραστηριότητες που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής	6.364	(2.974)
Σταθμισμένος μέσος όρος του αριθμού μετοχών (σε χιλ. τεμάχια)	11.914	11.922
Βασικά κέρδη / (ζημιές) ανά μετοχή (Ευρώ ανά μετοχή)	0,5341	(0,2495)

40. Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις

Η Εταιρεία δεν έχει ελεγχθεί από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές για την χρήση 2010.

Όσον αφορά στις θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες, αυτές δεν έχουν ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές, για τις ακόλουθες χρήσεις και ως εκ τούτου, οι φορολογικές τους υποχρεώσεις για τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές.

Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις των εταιρειών του Ομίλου είναι οι εξής:

Επωνυμία	Διεύθυνση διαδικτύου	Χώρα εγκατάστασης	Άμεσο ποσοστό συμμετοχής	Έμμεσο ποσοστό συμμετοχής	Μέθοδος ενοποίησης	Ανέλεγκτες Φορολογικά Χρήσεις
** Quest Συμμετοχών Α.Ε.	www.quest.gr	-	-	-	-	2010 και 2014-2016
* Unisystems Α.Ε.	www.unisystems.com	Ελλάδα	100,00%	100,00%	Ολική	2010 και 2014-2016
- Unisystems Belgium S.A.	-	Βέλγιο	100,00%	100,00%	Ολική	2009-2010
- Unisystems B.V.	-	Ολλανδία	100,00%	100,00%	Ολική	-
- Unisystems Türk Bilgi Teknolojileri A.Ş.	-	Τουρκία	100,00%	100,00%	Ολική	-
- Parkmobile Hellas Α.Ε.	-	Ελλάδα	40,00%	40,00%	Καθαρή Θέση	2007-2010
Unisystems Cyprus Ltd	-	-	100,00%	100,00%	Ολική	2007-2010
- Unisystems Information Technology Systems SRL	-	Ρουμανία	100,00%	100,00%	Ολική	2007-2010
* ACS Α.Ε.	www.acscourier.net	Ελλάδα	100,00%	100,00%	Ολική	2010 και 2014-2016
- ACS Courier SH.p.k.	-	Αλβανία	100,00%	100,00%	Ολική	2005-2010
- ACS UK Invest LTD	-	Ηνωμένο βασίλειο	100,00%	100,00%	Ολική	-
- GPS Postal Services Μονοπρόσωπη ΙΚΕ	www.genpost.gr	Ελλάδα	100,00%	100,00%	Ολική	-
* Quest Ενέργειακή Κτηματική ΑΕΒΕ	www.questenergy.gr	Ελλάδα	100,00%	100,00%	Ολική	2010 και 2014-2016
- Αιολικό Πάρκο Βοιωτίας Αμαλία Α.Ε.	www.aioliko-amalia.gr	Ελλάδα	97,88%	97,88%	Ολική	2010 και 2014-2016
- Αιολικό Πάρκο Βοιωτίας Μεγάλο Πλάι Α.Ε.	www.aioliko-megaloplai.gr	Ελλάδα	97,88%	97,88%	Ολική	2010 και 2014-2016
- Εναλλακτική Ενέργειακή ΑΛΠΕΝΕΡ Α.Ε.	www.alpener.gr	Ελλάδα	90,00%	49,50%	Ολική	2010 και 2014-2016
- Quest Αιολική Λίβαδιου Λάρισας ΕΠΕ	-	Ελλάδα	98,67%	54,27%	Ολική	2010 και 2014-2016
- Quest Αιολική Σερβίου Κοζάνης ΕΠΕ	-	Ελλάδα	98,67%	54,27%	Ολική	2010 και 2014-2016
- Quest Αιολική Διστόμου μεγάλο πλάι ΕΠΕ	-	Ελλάδα	98,67%	54,27%	Ολική	2010 και 2014-2016
- Quest Αιολική Σιδηροκάστρου Χορτερό ΕΠΕ	-	Ελλάδα	98,67%	54,27%	Ολική	2010 και 2014-2016
- Ξυλάδες Ενέργειακή ΑΕ	www.xyladesenergiaki.gr/	Ελλάδα	99,00%	99,00%	Ολική	-
- Wind Sieben Α.Ε.	www.windsieben.gr/	Ελλάδα	100,00%	100,00%	Ολική	2007-2016
* I Square Α.Ε.	www.isquare.gr	Ελλάδα	100,00%	100,00%	Ολική	2010 και 2014-2016
- IQbility Μ.ΕΠΕ	www.iqbility.com	Ελλάδα	100,00%	100,00%	Ολική	-
* Info-Quest Technologies Α.Ε.	www.infoquest.gr	Ελλάδα	100,00%	100,00%	Ολική	2010 και 2014-2016
* Cardlink Α.Ε.	www.cardlink.gr	Ελλάδα	85,00%	85,00%	Ολική	2010 και 2014-2016
* iStorm Α.Ε.	www.store.istorm.gr	Ελλάδα	100,00%	100,00%	Ολική	2010 και 2014-2016
- Istorm Cyprus ltd	-	Κύπρος	100,00%	100,00%	Ολική	-
* QuestOnLine Α.Ε.	www.qol.gr	Ελλάδα	100,00%	100,00%	Ολική	2010 και 2014-2016
* U-YOU Α.Ε. (Πρώην Infocard Α.Ε.)	www.you.gr	Ελλάδα	100,00%	100,00%	Ολική	2014-2016
* DIASIMO Holdings ltd	-	Κύπρος	100,00%	100,00%	Ολική	2010 και 2014-2016
- Blue onar ltd	-	Κύπρος	50,00%	50,00%	Καθαρή Θέση	-
* Nubis Α.Ε.	www.nubis.gr	Ελλάδα	42,60%	42,60%	Καθαρή Θέση	-
* Impact Α.Ε.	www.impact.gr	Ελλάδα	21,50%	21,50%	Καθαρή Θέση	-

* Άμεσες Συμμετοχές

** Μητρική Εταιρεία

Ειδικότερα, για τις θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες που εδρεύουν στην Ελλάδα, ο φορολογικός έλεγχος της κλειόμενης χρήσης 2017 ήδη διενεργείται από τις ακόλουθες ελεγκτικές εταιρείες:

Επωνυμία	Ελεγκτική εταιρεία
- Unisystems A.E.	PricewaterhouseCoopers A.E.
- ACS A.E.	Συνεργαζόμενοι Ορκωτοί Λογιστές Α.Ε.Ο.Ε.
- Cardlink A.E.	PricewaterhouseCoopers A.E.
- Quest Ενεργειακή Κτηματική ΑΕΒΕ	Συνεργαζόμενοι Ορκωτοί Λογιστές Α.Ε.Ο.Ε.
- Αιολικό Πάρκο Βοιωτίας Αμαλία Α.Ε.	Δεν ελέγχεται
- Αιολικό Πάρκο Βοιωτίας Μεγάλο Πλάι Α.Ε.	Δεν ελέγχεται
- Εναλλακτική Ενεργειακή ΑΛΠΕΝΕΡ Α.Ε.	Δεν ελέγχεται
- Quest Αιολική Λιβαδίου Λάρισας ΕΠΕ	Δεν ελέγχεται
- Quest Αιολική Σερβίων Κοζάνης ΕΠΕ	Δεν ελέγχεται
- Quest Αιολική Διστόμου μεγάλο πλάι ΕΠΕ	Δεν ελέγχεται
- Quest Αιολική Σιδηροκάστρου Χορτερό ΕΠΕ	Δεν ελέγχεται
- I Square A.E.	PricewaterhouseCoopers A.E.
- Info Quest Technologies A.E.	PricewaterhouseCoopers A.E.
- iStorm A.E.	Grant Thornton A.E.
- iQbility ΜΕΠΕ	Δεν ελέγχεται
- QuestOnLine A.E.	Grant Thornton A.E.
- iStorm Cyprus ltd	Δεν ελέγχεται
- Ξυλάδες Ενεργειακή ΑΕ	Συνεργαζόμενοι Ορκωτοί Λογιστές Α.Ε.Ο.Ε.
- Wind Sieben A.E.	Συνεργαζόμενοι Ορκωτοί Λογιστές Α.Ε.Ο.Ε.

Κατά την ολοκλήρωση των προαναφερόμενων φορολογικών ελέγχων, η Διοίκηση της Εταιρείας δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις πέραν αυτών που έχουν καταχωρηθεί και απεικονίζονται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

41. Αριθμός απασχολούμενου προσωπικού

Αριθμός απασχολούμενου προσωπικού στο τέλος της κλειόμενης χρήσης: Ομίλου 1.577, Εταιρείας 4 και στο τέλος της προηγούμενης χρήσης: Ομίλου 1.506, Εταιρείας 4.

42. Μακροπρόθεσμες φορολογικές απαιτήσεις

Το ποσό των € 12.706 χιλ. στο κονδύλι των μακροπρόθεσμων φορολογικών απαιτήσεων στην Εταιρεία και στον Όμιλο αφορά σε προκαταβολή φόρου ποσοστού 5% επί του τιμήματος της πώλησης της εταιρείας «Q Telecommunication» το έτος 2006. Η Εταιρεία, για το ανωτέρω γεγονός και με βάση την ισχύουσα νομοθεσία έχει σχηματίσει κατ' ειδικό τρόπο φορολογημένο αποθεματικό ύψους ευρώ 203.556 χιλ. ταξινομημένο στα αδιανέμητα κέρδη, που σε περίπτωση διανομής του ή μέρους αυτού θα εκπέσει την αναλογία του 5% που έχει ήδη προκαταβάλει. Πιο συγκεκριμένα εντός του 2006 (όπως αναλύεται στην αντίστοιχη ετήσια οικονομική έκθεση) η Εταιρεία (πρώην Info-Quest A.E.B.E.) προχώρησε στην απόσχιση του τηλεπικοινωνιακού κλάδου της και στην πώληση του με τίμημα € 330.000 χιλ. και κέρδος προ φόρων € 241.232 χιλ.. Με βάση τον ν.2238/94 αρ.13 παρακρατήθηκε φόρος 5% επί του τιμήματος, ο οποίος ανέρχεται σήμερα στο ανακτήσιμο ποσό των € 12.706 χιλ..

43. Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα μέχρι τη λήξη

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	-	-	-	-
Προσθήκες	-	7.946	-	-
Πωλήσεις/ διαγραφές	-	(8.000)	-	-
Λοιπά κέρδη/ζημιές	-	54	-	-
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	-	-	-	-

Τα διακρατούμενα μέχρι τη λήξη χρηματοοικονομικά στοιχεία αφορούν σε επενδύσεις σε έντοκα γραμμάτια του Ελληνικού Δημοσίου 3μηνιας διάρκειας της θυγατρικής Unisystems A.E. τα οποία ρευστοποιήθηκαν εντός της προηγούμενης χρήσης.

44. Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες

Τα Διοικητικά Συμβούλια των εταιρειών «Quest Συμμετοχών Ανώνυμη Εταιρεία», καθώς και της θυγατρικής της εταιρείας «UniSystems συστήματα πληροφορικής ανώνυμη εμπορική Εταιρεία» αποφάσισαν την ίδρυση Ανώνυμης Εταιρείας Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία (Α.Ε.Ε.Α.Π.), σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2778/1999 και την υποβολή αίτησης στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για χορήγηση άδειας λειτουργίας Α.Ε.Ε.Α.Π. σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθ. 21 του ν. 2778/1999.

Κατά την υπ' αριθμ. 757/31.5.2016 συνεδρίασή του, το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς αποφάσισε την παροχή άδειας λειτουργίας στην υπό σύσταση θυγατρική εταιρεία με την επωνυμία «BriQ Properties Ανώνυμη Εταιρεία Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία», για την λειτουργία της ως: α) Ανώνυμη Εταιρεία Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.2778/1999 και β) Οργανισμός Εναλλακτικών Επενδύσεων με εσωτερική διαχείριση, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4209/2013.

Την 7η Οκτωβρίου 2016 υπεγράφη το συμβόλαιο σύστασης της (πρώην, και μέχρι την εισαγωγή της στο Χ.Α.) θυγατρικής εταιρείας «BriQ Properties Α.Ε.Ε.Α.Π.», σύμφωνα με την από 1 Ιουνίου 2016 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης της Εταιρείας και την από 9 Ιουνίου 2016 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης της θυγατρικής «Unisystems Α.Ε.».

Στην (πρώην, και μέχρι την εισαγωγή της στο Χ.Α.) θυγατρική εταιρεία «BriQ Properties Α.Ε.Ε.Α.Π.» εισφέρθηκαν από την Εταιρεία και τη θυγατρική της «Unisystems Α.Ε.» ακίνητα και μετρητά συνολικής αξίας € 27.777.167,23, ποσό που αποτέλεσαν και το αρχικό μετοχικό κεφάλαιο αυτής, σύμφωνα με τις ανωτέρω αποφάσεις των Τακτικών Γενικών Συνελεύσεων και την υπ' αριθμ. 3/757/31.5.2016 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, με την οποία εγκρίθηκε η παροχή άδειας λειτουργίας της «BriQ Properties Α.Ε.Ε.Α.Π.» ως Ανώνυμης Εταιρείας Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2778/1999 και ως Οργανισμού Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΟΕΕ) με εσωτερική διαχείριση, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης (β) της παρ. 1 του άρθ. 5 του ν. 4209/2013.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, τα περιουσιακά στοιχεία που επαναταξινομήθηκαν, οι αξίες λόγω χρήσης (value in use) καθώς και οι αποτιμήσεις τους σε εύλογη αξία όπως προέκυψαν από τις εκθέσεις αποτίμησης των ορκωτών εκτιμητών ως ομάδα περιουσιακών στοιχείων παρουσιάζονται παρακάτω :

(Τα ποσά παρουσιάζονται σε χιλιάδες Ευρώ εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά)

Ακίνητο	Διεύθυνση	Επιφάνια τμ	Ο Όμιλος			Η Εταιρεία		
			Αναπόσβεστη αξία	Εύλογη αξία	Απομείωση 2015	Αναπόσβεστη αξία	Εύλογη αξία	Απομείωση 2015
- Κτίριο αποθηκών	Λουτρού 65 / Αχαρνές Ν.Αττικής	3.903	2.245	1.650	595	-	-	-
- Κτίριο αποθηκών	Λ. Κηφισού 125 - 127 / Αγ. Ιωάννης Ρέντης	7.948	6.870	4.050	2.820	6.870	4.050	2.820
- Κτίριο γραφείων	Αλ. Πάντου 19 - 23 Καλλιθέα Αττικής	6.601	6.986	4.970	2.016	6.986	4.970	2.016
- Κτίριο γραφείων	Αλ. Πάντου 25 Καλλιθέα Αττικής	6.276	2.646	5.720	-3.074	2.646	5.720	-3.074
- Κτίριο γραφείων	Αλ. Πάντου 27 Καλλιθέα Αττικής	1.347	833	1.385	-552	833	1.385	-552
- Κτίριο γραφείων	Αργυρουπόλεως 2α / Καλλιθέα Αττικής	3.765	2.648	3.860	-1.212	2.648	3.860	-1.212
- Κτίριο αποθηκών	Λ. Κηφισού 119 / Αγ. Ιωάννης Ρέντης	6.118	7.129	3.140	3.989	7.129	3.140	3.989
Σύνολο			29.357	24.775	4.582	27.112	23.125	3.987

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, η ίδρυση της ΑΕΕΑΠ και η εισφορά των εν λόγω ακινήτων ολοκληρώθηκε εντός του 2016. Ως εκ τούτου τα ακίνητα που αρχικά ταξινομήθηκαν ως «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση» από την κατηγορία των «Ενσώματων ακινητοποιήσεων» έγιναν εισφορά στην ιδρυθείσα (πρώην, και μέχρι την εισαγωγή της στο Χ.Α.) θυγατρική Εταιρεία «BriQ Properties Α.Ε.Ε.Α.Π.».

Κατόπιν των ανωτέρω ολόκληρη η συμμετοχή της Εταιρείας στην (πρώην, και μέχρι την εισαγωγή της στο Χ.Α.) θυγατρική εταιρεία «BriQ Properties Α.Ε.Ε.Α.Π.» ταξινομήθηκε στην κατηγορία «Περιουσιακά στοιχεία διακρατούμενα προς πώληση». Επιπλέον και στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων της ανωτέρω (πρώην, και μέχρι την εισαγωγή της στο Χ.Α.) θυγατρικής παρουσιάζεται στην ίδια κατηγορία.

Παρακάτω παρουσιάζεται συνοπτικά η εξέλιξη των περιουσιακών στοιχείων διακρατούμενων προς πώληση από την επαναταξινόμηση των Ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων έως την ίδρυση της (πρώην, και μέχρι την εισαγωγή της στο Χ.Α.) θυγατρικής εταιρείας «BriQ Properties Α.Ε.Ε.Α.Π.» :

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	27.329	24.775	23.247	23.125
Μεταφορά από Ενσώματα πάγια (Σημείωση 7)	-	60	-	60
Μεταφορά από Άυλα περιουσιακά στοιχεία (Σημείωση 9)	-	(16)	-	(16)
Εισφορά μετρητών για ίδρυση θυγατρικής	-	2.957	-	77
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής Unisystems σε είδος. (Μετοχές BriQ Properties Α.Ε.Ε.Α.Π.)	-	-	4.539	-
Κέρδη/ (ζημιές) μετά από φόρους	474	(449)	-	-
Λοιπά	3	3	-	-
Κέρδη/ (ζημιές) από επιστροφή μετοχικού κεφαλαίου με μετοχές	(386)	-	-	-
Επιστροφή μετοχικού κεφαλαίου σε είδος (Σημείωση 22)	(27.420)	-	(27.786)	-
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	-	27.329	-	23.247
Κυκλοφορούν ενεργητικό	-	27.796	-	23.247
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	-	467	-	-
	-	27.329	-	23.247

Την 5η Ιανουαρίου 2017 καταχωρήθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Ανακοίνωση με αρ. πρωτ. 741113/5-1-2017), με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 883228, η με αριθμό 22065/29-12-2016 απόφασή της Περιφέρειας Αττικής, με την οποία εγκρίθηκε η τροποποίηση του καταστατικού της θυγατρικής εταιρείας Unisystems Α.Ε. λόγω της από 23 Δεκεμβρίου 2016 αποφασισθείσας, από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της, μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου της ανωτέρω θυγατρικής, με επιστροφή σε είδος των μετοχών που κατείχε της εταιρείας BriQ Properties Α.Ε.Ε.Α.Π. και μετρητών. Συνεπεία της εν λόγω μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας Unisystems Α.Ε. και της επιστροφής του στην Εταιρεία, η Εταιρεία κατέστη 100% μέτοχος της BriQ Properties Α.Ε.Ε.Α.Π..

Την 07 Απριλίου 2017 πραγματοποιήθηκε Έκτακτη (εξ αναβολής από την 17/03/2017) Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας στην οποία εγκρίθηκε παμψηφεί η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της, με μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών κατά 2,30 € ανά μετοχή και επιστροφή του ποσού της μείωσης του κεφαλαίου στους μετόχους σε είδος (μετοχές της εταιρείας «BriQ Properties Ανώνυμη Εταιρεία Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία»). Κατόπιν των σχετικών εκ του νόμου απαιτούμενων αποφάσεων από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και το Χρηματιστήριο Αθηνών, οι μετοχές της «BriQ Properties Α.Ε.Ε.Α.Π.» ξεκίνησαν να διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών την 31 Ιουλίου 2017.

Το ποσό των ευρώ 27.420 χιλ. αντιστοιχεί στην αξία της επιστροφής του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας με μετοχές της εταιρείας «BriQ Properties ΑΕΕΑΠ».

Πιο αναλυτικά τα οικονομικά αποτελέσματα των διακοπεισών δραστηριοτήτων της Εταιρείας για την προηγούμενη χρήση είναι:

Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
01/01/2016- 31/12/2016	
Πωλήσεις	-
Κόστος Πωληθέντων	-
Μικτό Κέρδος	-
Έξοδα διάθεσης	-
Έξοδα διοίκησης	(385)
Λοιπά έσοδα / (έξοδα) εκμετάλλευσης	1.643
Λοιπά κέρδη / (ζημιές) καθαρά	-
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης	1.258
Χρηματοοικονομικά έσοδα	-
Χρηματοοικονομικά (έξοδα)	-
Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	-
Κέρδη/ (ζημιές) προ φόρων	1.258
Φόρος εισοδήματος	-
Κέρδη/ (ζημιές) χρήσης, μετά φόρων από διακοπόμενες δραστηριότητες	1.258

Οι ταμειακές ροές από τις διακοπείσες δραστηριότητες της Εταιρείας για την προηγούμενη χρήση παρουσιάζονται ως ακολούθως :

2016

Ταμειακές ροές από Λειτουργικές δραστηριότητες: ευρώ 1.258 χιλ.

Ταμειακές ροές από Επενδυτικές δραστηριότητες: ευρώ (238) χιλ.

Ταμειακές ροές από Χρηματοδοτικές δραστηριότητες: ευρώ 0 χιλ.

Συνολικές Ταμειακές ροές από διακοπείσες δραστηριότητες : ευρώ 1.020 χιλ.

45. Κατασκευαστικά συμβόλαια

Τα κατασκευαστικά συμβόλαια αφορούν έργα πέραν του ενός έτους της θυγατρικής Εταιρείας Unisystems A.E.. Όταν το αποτέλεσμα ενός κατασκευαστικού συμβολαίου μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία, το έσοδο και τα έξοδα του συμβολαίου αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια του συμβολαίου, αντίστοιχα, ως έσοδο και έξοδο. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τη μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης για να καθορίσει το κατάλληλο ποσό εσόδου και εξόδου που θα αναγνωρίσει σε μια συγκεκριμένη περίοδο. Το στάδιο ολοκλήρωσης μετράται βάσει των εξόδων που έχουν πραγματοποιηθεί έως την ημερομηνία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σε σχέση με τα συνολικά εκτιμώμενα έξοδα για κάθε συμβόλαιο. Όταν είναι πιθανό το συνολικό κόστος του συμβολαίου να υπερβεί το συνολικό έσοδο, τότε η αναμενόμενη ζημία αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα χρήσεως ως έξοδο.

Ενοποιημένα στοιχεία κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης (Απόσπασμα)

	31/12/2017	31/12/2016
Έσοδα από κατασκευαστικά συμβόλαια	21.371	23.576
Κόστη κατασκευαστικών συμβολαίων	16.182	17.076
Μικτό κέρδος	5.189	6.500
Έξοδα διάθεσης	1.909	1.992
Έξοδα διοίκησης	1.920	1.476

Κατασκευαστικά συμβόλαια

	31/12/2017	31/12/2016
Σωρευτικά συνολικά κόστη ενεργών έργων και αναγνωρισμένα κέρδη (μείον αναγνωρισμένες ζημιές)	183.420	162.652
Μείον :		
Συνολικές τιμολογήσεις ενεργών έργων	200.746	192.649
Υπόλοιπο	-17.326	-29.997

46. Επιχειρηματικές συνενώσεις

Όπως αναλύθηκε στην Σημείωση 11 - θυγατρικές εταιρείες κατά την διάρκεια του 2017 η θυγατρική εταιρεία της Quest Συμμετοχών Α.Ε. με την επωνυμία «Quest Ενεργειακή Κτηματική Α.Ε.Β.Ε.» εντός του Α εξαμήνου 2017, προχώρησε στην εξαγορά του 99% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας με την επωνυμία «"ΞΥΛΑΔΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Ε.Ε."» έναντι τιμήματος Ευρώ 1.500 χιλ.. Η προκύπτουσα υπεραξία της ανωτέρω εξαγοράς προσδιορίστηκε με βάση την λογιστική αξία της εξαγορασθείσας και είναι προσωρινή. Ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων και των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της εξαγορασθείσας, η κατανομή του τιμήματος εξαγοράς (PPA) καθώς και η οριστικοποίηση της προκύπτουσας υπεραξίας θα ολοκληρωθούν εντός 12 μηνών από την στιγμή της εξαγοράς σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 3 - Συνενώσεις Επιχειρήσεων.

Παρακάτω παρουσιάζεται ο υπολογισμός της προσωρινής υπεραξίας εξαγοράς της ανωτέρω θυγατρικής :

Ανάλυση τιμήματος εξαγοράς :
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ

- Τίμημα για το σύνολο της συμμετοχής	1.500
- Άμεσα έξοδα τα οποία αφορούν την εξαγορά	-
Συνολικό τίμημα	1.500

Λογιστική αξία
Περιουσιακά στοιχεία

Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	2.284
Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις	385
Διαθέσιμα	194
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	2.863

Υποχρεώσεις

Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	163
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.530
Σύνολο υποχρεώσεων	1.693

Καθαρή αξία περιουσιακών στοιχείων
1.170

Ποσοστό (%) που αποκτήθηκε	99,00%
Καθαρά στοιχεία ενεργητικού που αποκτήθηκαν	1.158

Συνολικό τίμημα που καταβλήθηκε	1.500
Καθαρή αξία περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν	1.158

Προσωρινή υπεραξία
342

Τίμημα που καταβλήθηκε	1.500
Ταμειακά διαθέσιμα κατά την ημερομηνία απόκτησης	194
Καθαρή ταμειακή εκροή	1.306

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της εταιρείας "ΞΥΛΑΔΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Ε.Ε." ενσωματώθηκαν στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου με την μέθοδο της ολικής ενοποίησης για πρώτη φορά την 30 Ιουνίου 2017.

Επιπλέον τον Δεκέμβριο του 2017 η κατά 50% θυγατρική εταιρεία της «Quest Συμμετοχών Α.Ε.» με την επωνυμία «Quest Ενεργειακή Κτηματική Α.Ε.Β.Ε.» προχώρησε στην εξαγορά του 100% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας με την επωνυμία «Wind Sieben Α.Ε.» έναντι τιμήματος Ευρώ 2.955 χιλ.. Η προκύπτουσα υπεραξία της ανωτέρω εξαγοράς προσδιορίστηκε με βάση την λογιστική αξία της εξαγορασθείσας και είναι προσωρινή. Ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων των υποχρεώσεων και των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της εξαγορασθείσας, η κατανομή του τιμήματος εξαγοράς (PPA) καθώς και η οριστικοποίηση της προκύπτουσας υπεραξίας θα ολοκληρωθούν εντός 12 μηνών από την στιγμή της εξαγοράς σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 3 - Συνενώσεις Επιχειρήσεων.

Παρακάτω παρουσιάζεται ο υπολογισμός της προσωρινής υπεραξίας εξαγοράς της ανωτέρω θυγατρικής :

Ανάλυση τιμήματος εξαγοράς :

Ποσά σε χιλιάδες ευρώ

- Τίμημα για το σύνολο της συμμετοχής	2.955
- Άμεσα έξοδα τα οποία αφορούν την εξαγορά	-
Συνολικό τίμημα	2.955

**Λογιστική
αξία**

Περιουσιακά στοιχεία

Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	4.352
Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις	344
Διαθέσιμα	783
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	5.479

Υποχρεώσεις

Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	3.363
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	508
Σύνολο υποχρεώσεων	3.871

Καθαρή αξία περιουσιακών στοιχείων

1.608

Ποσοστό (%) που αποκτήθηκε	100,00%
Καθαρά στοιχεία ενεργητικού που αποκτήθηκαν	1.608

Συνολικό τίμημα που καταβλήθηκε	2.955
Καθαρή αξία περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν	1.608

Προσωρινή υπεραξία

1.347

Τίμημα που καταβλήθηκε	2.955
Ταμειακά διαθέσιμα κατά την ημερομηνία απόκτησης	783
Καθαρή ταμειακή εκροή	2.172

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της εταιρείας «Wind Sieben A.E.» ενσωματώθηκαν στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου με την μέθοδο της ολικής ενοποίησης για πρώτη φορά την 31 Δεκεμβρίου 2017.

47. Πώληση Θυγατρικών

(Προηγούμενη Χρήση)

Η κατά 55% θυγατρική εταιρεία «Quest Ενεργειακή Κτηματική Α.Ε.Β.Ε.», η οποία ήταν μέτοχος κατά 100% της εταιρείας «Quest Solar Α.Β.Ε.Τ.Ε.» και της εταιρείας «Quest Solar Αλμυρού Α.Ε.», οι οποίες κατείχαν φωτοβολταϊκά πάρκα ισχύος 7, 5 MW και 10 MW αντίστοιχα, την 9 Δεκεμβρίου 2016 προέβη στην πώληση και μεταβίβαση

ολόκληρου του ποσοστού συμμετοχής της στο μετοχικό κεφάλαιο των δύο ανωτέρω θυγατρικών στην εταιρεία με την επωνυμία «FORMANO LIMITED».

Το συνολικό τίμημα της συναλλαγής ανήλθε σε ευρώ 25.373 χιλ. και αντιστοιχεί σε ευρώ 12.434 χιλ. για την πώληση του 100% της θυγατρικής «Quest Solar A.B.E.T.E.» και σε ευρώ 12.949 χιλ. για την πώληση της θυγατρικής «Quest Solar Αλμυρού Α.Ε.».

Ως εκ τούτου τα οικονομικά αποτελέσματα των 2 ανωτέρω θυγατρικών παρουσιάζονται ως διακοπείσες δραστηριότητες στον Όμιλο στην προηγούμενη χρήση και έχουν ως εξής :

	Quest Solar A.B.E.T.E		Quest Solar Αλμυρού Α.Ε.		Διακοπείσες δραστηριότητες - Σύνολο	
	1/1-9/12/2016	1/1-31/12/2015	1/1-9/12/2016	1/1-31/12/2015	1/1-9/12/2016	1/1-31/12/2015
Πωλήσεις	3.866	3.982	2.849	2.960	6.715	6.942
Κόστος Πωληθέντων	-1.379	-1.501	-944	-1.011	-2.323	-2.512
Μικτό Κέρδος	2.487	2.481	1.905	1.949	4.392	4.430
Έξοδα διάθεσης	-	-	-	-	-	-
Έξοδα διοίκησης	-434	-385	-188	-41	-622	-426
Λοιπά έσοδα	-	-	-	-	-	-
Λοιπά κέρδη/ (ζημιές) καθαρά	-	-	-	-	-	-
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης	2.053	2.096	1.722	1.908	3.774	4.004
Χρηματοοικονομικά έσοδα	8	0	2	4	10	4
Χρηματοοικονομικά έξοδα	-669	-661	-281	-465	-950	-1.126
Χρηματοοικονομικό κόστος - καθαρό	-661	-661	-279	-461	-940	-1.122
Κέρδη/ Ζημιές από συγγενείς επιχειρήσεις (μετά από φόρο και δικαιώματα μειοψηφίας)	-	-	-	-	-	-
Καθαρά κέρδη/ (ζημιές) προ φόρων	1.392	1.435	1.442	1.447	2.834	2.883
Φόρος εισοδήματος	-532	-416	-435	-423	-968	-839
Καθαρά κέρδη/ (ζημιές) μετά φόρων	859	1.019	1.007	1.024	1.866	2.043

Επιπλέον των ανωτέρω στις διακοπείσες δραστηριότητες της προηγούμενης χρήσης του Ομίλου απεικονίζεται και το κέρδος προ φόρων από την πώληση των 2 θυγατρικών ύψους ευρώ 11.792 χιλ.

Τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις των ως άνω έμμεσων θυγατρικών κατά την ημερομηνία της πώλησης παρουσιάζονται ως ακολούθως :

9 Δεκεμβρίου 2016

	Quest Solar A.B.E.T.E	Quest Solar Αλμυρού Α.Ε.	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό			
Ενσώματα πάγια	12.656	10.679	23.335
Πελάτες και λοιπές απατήσεις	1	15	17
	12.657	10.695	23.352
Κυκλοφορούν ενεργητικό			
Αποθέματα	35	0	35
Πελάτες και λοιπές απατήσεις	3.398	2.636	6.034
Τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις	146	294	440
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	3.550	421	3.971
	7.128	3.351	10.479
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	19.785	14.046	33.831
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Ίδια κεφάλαια αναλογούντα στους μετόχους			
Μετοχικό κεφάλαιο	2.880	6.354	9.234
Αποθεματικά εύλογης αξίας	0	0	0
Λοιπά αποθεματικά	146	60	205
Αδιανέμητα κέρδη	2.073	2.070	4.142
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	5.098	8.483	13.581
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Δάνεια	10.685	2.164	12.849
Παράγωγα	1.562	0	1.562
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	519	263	782
Προβλέψεις για παροχές στους εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία	3	0	3
	12.770	2.427	15.197
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	305	1.236	1.541
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	300	399	699
Δάνεια	1.312	1.500	2.812
	1.917	3.135	5.052
Σύνολο υποχρεώσεων	14.687	5.563	20.250
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων	19.785	14.046	33.831

Παρακάτω παρουσιάζεται ο υπολογισμός του αποτελέσματος της πώλησης των ανωτέρω εταιρειών στον Όμιλο κατά την προηγούμενη χρήση :

	Quest Solar A.B.E.T.E	Quest Solar Αλμυρού Α.Ε.	Σύνολο
Συνολικό εισπραχθέν και οφειλόμενο τίμημα από την πώληση των θυγατρικών	12.434	12.939	25.373
Σύνολο καθαρής θέσης θυγατρικής την ημερομηνία της πώλησης	5.098	8.483	13.581
Σύνολο	5.098	8.483	13.581
Κέρδος προ φόρων από πώληση θυγατρικής	7.336	4.456	11.792
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα θυγατρικών	3.550	421	3.971
Καθαρή ταμειακή εσροή από την πώληση των θυγατρικών	8.884	12.518	21.402

Σημειώνεται ότι η φορολογική επιβάρυνση (φόρος εισοδήματος) σχετικά με την πώληση των εταιρειών ήταν ποσό ευρώ 3.883 χιλ. και επιβάρυνε τα αποτελέσματα της προηγούμενης χρήσης της μητρικής του εταιρείας «Quest Ενεργειακή Κτηματική Α.Ε.Β.Ε.».

48. Προβλέψεις για λοιπές υποχρεώσεις και έξοδα

Οι προβλέψεις για λοιπές υποχρεώσεις και έξοδα έχουν ως εξής:

Ο ΟΜΙΛΟΣ	
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2016	231
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσεως	5.047
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2016	5.278
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσεως	7.876
Μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις που αναστράφηκαν	(3)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2017	13.152

Ανάλυση συνολικών προβλέψεων

	31/12/2017	31/12/2016
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	232	352
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	12.920	4.926
Σύνολο	13.152	5.278

Το κονδύλι των ευρώ 7.876 χιλ. αφορά κυρίως (κατά ποσό ευρώ 7.874 χιλ.) την παρούσα αξία του αναβαλλόμενου τιμήματος για την εξαγορά της θυγατρικής Cardlink Α.Ε..

Αντίστοιχα στην προηγούμενη χρήση το κονδύλι των ευρώ 5.278 χιλ. αφορά κυρίως (κατά ποσό ευρώ 4.926 χιλ.) την παρούσα αξία του αναβαλλόμενου τιμήματος για την εξαγορά της θυγατρικής Cardlink Α.Ε..

Η Εταιρεία εκτιμάει ότι η θυγατρική Cardlink Α.Ε. εντός του 2020 θα καταβάλλει επιπλέον τίμημα στους παλαιούς μετόχους, όπως αυτό καθορίζεται στη συμφωνία εξαγοράς. Ειδικότερα, το υπερβάλλον τίμημα προκύπτει ανάλογα με τον συνολικό κύκλο εργασιών για το διάστημα από 2015 έως 2019, λαμβάνοντας υπόψη συγκεκριμένες κατηγορίες εσόδου. Το επιτόκιο αναγωγής σε παρούσα αξία της ως άνω υποχρέωσης ήταν 5%.

49. Ελεγκτικές και λοιπές αμοιβές

Οι αμοιβές των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών (ΠράιςγουωτερχαουςΚούπερς) για τον Όμιλο και την Εταιρεία για το 2017 αναλύονται ως εξής:

Αμοιβές Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών 2017	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Ποσό	% επί των συνολικών αμοιβών	Ποσό	% επί των συνολικών αμοιβών
Αμοιβές τακτικού ελέγχου	150	54%	26	68%
Αμοιβές τακτικού ελέγχου (Φορολογικό πιστοποιητικό)	102	36%	10	26%
Αμοιβές μη σχετιζόμενες με τον τακτικό έλεγχο	28	10%	2	5%
Συνολικές αμοιβές	280		38	

50. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού

Η Επιτροπή εισαγωγών και λειτουργίας αγορών του Χρηματιστηρίου Αθηνών με την από 22 Μαρτίου 2018 απόφασή της ενέκρινε την απόκτηση από το Μέλος του Χρηματιστηρίου Αθηνών «ΒΕΤΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ Α.Ε.Π.Ε.Υ.» της ιδιότητας του Ειδικού Διαπραγματευτή επί των μετοχών της Εκδότριας (Εταιρείας) προς ενίσχυση της ρευστότητάς τους και όρισε ημερομηνία έναρξης της ειδικής διαπραγμάτευσης την 26 Μαρτίου 2018. Η Εκδότρια (Εταιρεία) έχει συνάψει με βάση και τα οριζόμενα του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών, σύμβαση Ειδικής Διαπραγμάτευσης με την ΒΕΤΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ Α.Ε.Π.Ε.Υ. με τους εξής βασικούς όρους:

1. Η ΒΕΤΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ Α.Ε.Π.Ε.Υ. θα διαβιβάζει στο Σύστημα Συναλλαγών του Χρηματιστηρίου Αθηνών εντολές Ειδικής Διαπραγμάτευσης (δηλαδή ταυτόχρονες εντολές αγοράς και πώλησης) για ίδιο λογαριασμό επί των μετοχών της Εκδότριας, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην κείμενη νομοθεσία. Για την υπηρεσία αυτή η Εκδότρια (Εταιρεία) θα καταβάλλει αμοιβή στην ΒΕΤΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ Α.Ε.Π.Ε.Υ.

Δεν προέκυψαν περαιτέρω σημαντικά γεγονότα μετά την ημερομηνία Ισολογισμού.

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας Quest Συμμετοχών Ανώνυμη Εταιρεία

Έκθεση ελέγχου επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας Quest Συμμετοχών Ανώνυμη Εταιρεία (Εταιρεία ή/και Όμιλος), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2017, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσης, συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις σημειώσεις επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων που περιλαμβάνουν και περίληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την εταιρική και ενοποιημένη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας και του Ομίλου κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2017, την εταιρική και ενοποιημένη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις εταιρικές και ενοποιημένες ταμειακές τους ροές, για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συνάδουν με τις κανονιστικές απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 2190/1920.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχο μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ), που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στο τμήμα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων». Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ανεξαρτησία του Ελεγκτή

Καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας έχουμε παραμείνει ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τον Όμιλο, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών (Κώδικας ΣΔΠΔΕ) που έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, καθώς και τις απαιτήσεις δεοντολογίας του Ν. 4449/2017 και του Κανονισμού ΕΕ 537/2014, που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα. Έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με το Ν. 4449/2017, τον Κανονισμό ΕΕ 537/2014 και τις απαιτήσεις του Κώδικα ΣΔΠΔΕ.

Δηλώνουμε ότι οι μη ελεγκτικές μας υπηρεσίες προς την Εταιρεία και τις θυγατρικές της παρασχέθηκαν σύμφωνα με τους προαναφερόμενους όρους της ισχύουσας νομοθεσίας και ότι δεν έχουμε παράσχει μη ελεγκτικές υπηρεσίες οι οποίες απαγορεύονται από το άρθρο 5 παρ.(1) του Κανονισμού ΕΕ 537/2014.

Οι μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Εταιρεία και στις θυγατρικές της, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 49 των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Κύρια θέματα ελέγχου

Τα κύρια θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας χρήσεως. Τα θέματα αυτά αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρομε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Κύριο θέμα ελέγχου	Πως αντιμετωπίστηκε το κύριο θέμα ελέγχου στον έλεγχό μας
<p>Μείωση μετοχικού κεφαλαίου της μητρικής Εταιρείας με επιστροφή στους μετόχους των μετοχών της BriQ Properties A.E.E.A.Π. και εισαγωγή της στο Χρηματιστήριο Αθηνών</p> <p>Όπως αναφέρεται και στη Σημείωση 44 των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, εντός της χρήσης 2017 η Εταιρεία απέκτησε το 100% των μετοχών της BriQ Properties A.E.E.A.Π. και κατόπιν προέβη στη μείωση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά το ποσό των 27,4 εκατ. Ευρώ, με επιστροφή σε είδος στους μετόχους των μετοχών της εταιρείας αυτής, που εισήχθη στην Κύρια Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών την 31 Ιουλίου 2017.</p> <p>Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω μεταβιβάσεων μειώθηκαν τα «Περιουσιακά στοιχεία ενεργητικού διακρατούμενα προς πώληση» της Εταιρείας και του Ομίλου κατά 27,4 εκατ. Ευρώ, με ισόποση μείωση του «Μετοχικού κεφαλαίου» της Εταιρείας.</p> <p>Θεωρήσαμε το θέμα αυτό ως κύριο, λόγω της σημαντικότητας και της πολυπλοκότητας των προαναφερομένων μεταβιβάσεων.</p>	<p>Κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας επικεντρωθήκαμε στην ουσιαστική επαλήθευση των οικονομικών στοιχείων των προαναφερόμενων μεταβιβάσεων και στην εξέταση της τήρησης των ισχυουσών κανονιστικών ρυθμίσεων, λαμβάνοντας υπόψη τη σημαντικότητά τους και την εφαρμογή τόσο των κανόνων που προβλέπονται από την εμπορική νομοθεσία όσο και αυτών που διέπουν την κεφαλαιαγορά.</p> <p>Ελέγξαμε τις προαναφερόμενες διαχειριστικές πράξεις και συναλλαγές, εξετάζοντας τις σχετικές συμβάσεις και την εγκριτική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης για τη μείωση μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας. Με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που συλλέξαμε διαπιστώσαμε ότι οι πράξεις αυτές είχαν κατάλληλα απεικονιστεί και περιγραφεί στις εταιρικές και στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με τις ισχύουσες κανονιστικές διατάξεις της κεφαλαιαγοράς και την εμπορικής νομοθεσίας.</p>
<p>Εκτίμηση απομείωσης υπεραξίας</p> <p>Όπως αναφέρεται στη Σημείωση 8 των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης απεικονίζεται το κονδύλι «Υπεραξία» ποσού 27,2 εκατ. Ευρώ, το οποίο κατά ποσό 16,8 εκατ. Ευρώ αφορά στον τομέα «Διαχείριση ηλεκτρονικών συναλλαγών» προερχόμενο από την εξαγορά της εταιρείας Cardlink A.E., ποσό 4,9 εκατ. Ευρώ</p>	<p>Λάβαμε υπόψη την ανάλυση της Διοίκησης σχετικά με τυχόν ενδείξεις απομείωσης αξιολογώντας τα σχετικά συμπεράσματα.</p> <p>Οι βασικές παραδοχές που αξιολογήθηκαν περιλάμβαναν τις τάσεις των εσόδων και των λειτουργικών εξόδων, τις εκτιμώμενες</p>

<p>αφορά στον τομέα «Πληροφορική» προερχόμενο από την εξαγορά</p> <p>της εταιρείας Rainbow, που απορροφήθηκε από τη θυγατρική iSquare A.E., ποσό 3,8 εκατ. Ευρώ αφορά στον τομέα «Ταχυδρομικές δραστηριότητες» προερχόμενο από την εξαγορά των μειοψηφικών δικαιωμάτων στη θυγατρική εταιρεία ACS A.E. και ποσό 1,7 εκατ. ευρώ αφορά στον τομέα «Παραγωγή Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας» προερχόμενο από την εξαγορά της εταιρείας ΞΥΛΑΔΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Ε.Ε. κατά ποσό 0,3 εκατ. Ευρώ και από την εξαγορά της εταιρείας Wind Sieben Βοιωτία Ενεργειακή Α.Ε. κατά ποσό 1,3 εκατ. Ευρώ.</p> <p>Η Διοίκηση της Εταιρείας διενεργεί έλεγχο απομείωσης της υπεραξίας ετησίως ή πιο συχνά όταν προκύπτουν γεγονότα ή αλλαγές που καταδεικνύουν ενδεχόμενη απομείωση στη λογιστική αξία της υπεραξίας σε σχέση με την ανακτήσιμη αξία αυτής, σύμφωνα με τα οριζόμενα από το Δ.Λ.Π. 36. Ο υπολογισμός της ανακτήσιμης αξίας κάθε μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών (επιχειρηματικός τομέας), βασίζεται στη μεγαλύτερη αξία μεταξύ της αξίας χρήσης και της εύλογης αξίας της μείον το κόστος πώλησης και απαιτεί σημαντική κρίση της Διοίκησης.</p> <p>Η Διοίκηση πραγματοποίησε εκτίμηση της αξίας χρήσης των προαναφερόμενων επιχειρηματικών τομέων και , βασιζόμενη σε προβλέψεις μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένων στην καθαρή παρούσα αξία. Για το σκοπό αυτό απαιτήθηκε κρίση από την πλευρά της Διοίκησης σχετικά με τα μελλοντικά αποτελέσματα των ως ανω τομέων και τα προεξοφλητικά επιτόκια αναγωγής σε παρούσα αξία που χρησιμοποιήθηκαν στις προβολές των ταμειακών ροών.</p> <p>Οι κρίσεις της Διοίκησης σχετίζονται επίσης με μεταβλητές όπως ο μέσος ρυθμός αύξησης των πωλήσεων, τα μελλοντικά περιθώρια κέρδους και τα κέρδη πρό χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων και απομειώσεων.</p>	<p>επενδύσεις σε περιουσιακά στοιχεία και τα επιτόκια προεξόφλησης.</p> <p>Με την υποστήριξη στελεχών μας που εξειδικεύονται στις αποτιμήσεις, προβήκαμε σε εκτεταμένες συζητήσεις με τη Διοίκηση σχετικά με την καταλληλότητα των μοντέλων απομείωσης και τη λογικότητα των παραδοχών, και επιπλέον διενεργήσαμε τα εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συγκρίναμε τις βασικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν στα μοντέλα αποτίμησης της Διοίκησης, με τις τάσεις της αγοράς και τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν στην προηγούμενη χρήση. • Επαληθεύσαμε την αριθμητική ακρίβεια των υπολογισμών που προέκυψαν από το μοντέλο προσδιορισμού της αξίας χρήσης των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών. • Αξιολογήσαμε την αξιοπιστία των προβλέψεων της Διοίκησης μέσω σύγκρισης της πραγματικής απόδοσης, σε σχέση με τις προηγούμενες προβλέψεις. • Επισκοπήσαμε τον υπολογισμό του προεξοφλητικού επιτοκίου αναγωγής σε παρούσα αξία και διαπιστώσαμε ότι ήταν εντός του αποδεκτού εύρους. <p>Επιβεβαιώσαμε την ορθότητα των σχετικών γνωστοποιήσεων που περιλαμβάνονται στη Σημείωση 8 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.</p> <p>Με βάση τις διαδικασίες που διενεργήσαμε, δεν εντοπίσαμε εξαιρέσεις και θεωρούμε ότι οι παραδοχές και οι εκτιμήσεις της Διοίκησης βρίσκονταν εντός λογικού εύρους.</p>
---	--

<p>Βάσει των αποτελεσμάτων της εκτίμησης απομείωσης που διενεργήθηκε από τη Διοίκηση, δεν αναγνωρίστηκε απομείωση υπεραξίας στις 31 Δεκεμβρίου 2017.</p> <p>Η αξιολόγηση της απομείωσης της υπεραξίας ήταν σημαντικό θέμα για τον έλεγχο μας λόγω του μεγέθους των σχετικών ποσών στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις και της υιοθέτησης σημαντικών εκτιμήσεων και κρίσεων από τη Διοίκηση.</p>	
<p>Ενδεχόμενο πρόσθετο τίμημα από την εξαγορά θυγατρικής</p> <p>Όπως αναφέρεται στη Σημείωση 48 των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων στη σύμβαση εξαγοράς θυγατρικής εταιρείας προβλέφθηκε η καταβολή ενδεχόμενου πρόσθετου τιμήματος προς τους παλαιούς μετόχους της, που υπολογίζεται βάσει των σωρευτικών εσόδων πωλήσεων της εν λόγω θυγατρικής για την περίοδο από 1.1.2015 έως 31.12.2019. Για το σκοπό αυτό μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2017 έχει σχηματιστεί σχετική πρόβλεψη ύψους 13,1 εκατ. Ευρώ, ενώ τα αποτελέσματα χρήσεως επιβαρύνθηκαν με ποσό 7,9 εκατ. Ευρώ.</p> <p>Η Διοίκηση αναγνωρίζοντας την ανάληψη παρούσας νομικής δέσμευσης, που απορρέει από τη σύμβαση της ως άνω εξαγοράς, εκτίμησε ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για την ικανοποίηση της δέσμευσης αυτής και σχημάτισε σχετική πρόβλεψη την οποία αξιολογεί και αναπροσαρμόζει ετησίως.</p> <p>Στον υπολογισμό της παρούσας αξίας του ως άνω ενδεχόμενου πρόσθετου τιμήματος απαιτήθηκε η υιοθέτηση κρίσεων της Διοίκησης, που βασίστηκε σε παραδοχές για τις προβλεπόμενες συνθήκες της αγοράς και σε προβλέψεις μελλοντικών εσόδων από πωλήσεις της θυγατρικής, προεξοφλημένες στην καθαρή παρούσα αξία.</p> <p>Πληροφορίες σχετικά με τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν αναφέρονται στη Σημείωση 48 των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.</p> <p>Εξετάσαμε τον υπολογισμό της πρόβλεψης που σχηματίστηκε από τη Διοίκηση για το ενδεχόμενο πρόσθετο τίμημα από την ως άνω εξαγορά, λόγω του</p>	<p>Λαμβάνοντας υπόψη τους όρους της σύμβασης εξαγοράς της θυγατρικής διενεργήσαμε τα εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επαληθεύσαμε τη αριθμητική ακρίβεια των σχετικών υπολογισμών. • Επισκοπήσαμε το προεξοφλητικό επιτοκίο που χρησιμοποιήθηκε για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας και διαπιστώσαμε ότι ήταν εντός αποδεκτού εύρους. • Εξετάσαμε τη λογικότητα των παραδοχών, και ειδικότερα την εκτίμηση σχετικά με την επίτευξη του στόχου των πωλήσεων της εξαγορασθείσας θυγατρικής εταιρείας. <p>Επιβεβαιώσαμε την καταλληλότητα των σχετικών γνωστοποιήσεων στη Σημείωση 48 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.</p> <p>Με βάση τις διαδικασίες που διενεργήσαμε, δεν εντοπίσαμε εξαιρέσεις και διαπιστώσαμε ότι οι παραδοχές ου χρησιμοποιήθηκαν από τη Διοίκηση για τον υπολογισμό αυτού του ενδεχόμενου τιμήματος ήταν εύλογες.</p>

σημαντικού μεγέθους της στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις και της εφαρμογής σημαντικών εκτιμήσεων και κρίσεων από τη Διοίκηση.	
---	--

Άλλες Πληροφορίες

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι υπεύθυνα για τις Άλλες Πληροφορίες. Οι Άλλες Πληροφορίες, που περιέχονται στην προβλεπόμενη από το Ν. 3556/2007 Ετήσια Οικονομική Έκθεση, είναι οι Δηλώσεις των Εκπροσώπων του Διοικητικού Συμβουλίου και η Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, (αλλά δεν περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών), τις οποίες λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή. Η Εταιρεία εκδίδει ετησίως και την «Έκθεση Βιώσιμης Ανάπτυξης», που αναμένεται να τεθεί υπόψη μας μετά την 4^η Απριλίου 2018.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις Άλλες Πληροφορίες και, εκτός των όσων ρητά αναφέρουμε στο παρόν τμήμα της Έκθεσής μας, δεν εκφράζουμε γνώμη ελέγχου ή άλλης διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις Άλλες Πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό να εξετάσουμε εάν οι Άλλες Πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες.

Εξετάσαμε εάν η Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει τις γνωστοποιήσεις οι οποίες απαιτούνται από τον Κωδ. Ν. 2190/1920 και ότι έχει συνταχθεί η προβλεπόμενη από το άρθρο 43ββ του Κωδ. Ν. 2190/1920 Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Με βάση τις εργασίες που εκτελέσαμε κατά τον έλεγχό μας, κατά τη γνώμη μας:

- Τα πληροφοριακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017 αντιστοιχούν στις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις,
- Η Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α του Κωδ. Ν. 2190/1920,
- Η Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που αναφέρονται στις περιπτώσεις γ' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 43ββ του Κωδ. Ν. 2190/1920.

Επιπλέον με βάση τη γνώση και κατανόηση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία, τον Όμιλο και το περιβάλλον τους, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε εάν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού της Συμβουλίου και στις Άλλες Πληροφορίες, τις οποίες λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα σχετικά με το θέμα αυτό.

Όταν αναγνώσουμε την «Έκθεση Βιώσιμης Ανάπτυξης 2017», εάν καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδης ανακρίβεια την Έκθεση αυτή, έχουμε την υποχρέωση να γνωστοποιήσουμε το θέμα αυτό στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση και ανάλογα την περίπτωση να προβούμε σε περαιτέρω ενέργειες σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 2190/1920, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τις δραστηριότητες τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τις δραστηριότητες τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ' αυτές τις ενέργειες.

Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση έχουν την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν, για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι

υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Συγκεντρώνουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια, αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου, για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου και ως εκ τούτου αποτελούν τα κύρια θέματα ελέγχου. Περιγράφουμε τα θέματα αυτά στην έκθεση ελεγκτή.

Έκθεση επί άλλων νομικών και κανονιστικών απαιτήσεων

1. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με την προβλεπόμενη από το άρθρο 11 του Κανονισμού ΕΕ 537/2014 Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας.

2. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρείας με την από 30 Μαΐου 2003 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί, καλύπτοντας μια συνολική περίοδο ελέγχου 15 ετών, με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

Αθήνα, 4 Απριλίου 2018

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

ΠράιςγουοτερχαουςΚούπερς
Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία
Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές
Λεωφ. Κηφισίας 268
152 32 Χαλάνδρι
ΑΜ ΣΟΕΛ 113

Δημήτρης Σούρμπης
ΑΜ ΣΟΕΛ 16891